

CSICS GYULA

MAGYAR FORRADALOM

1956

napló

CSICS GYULA
MAGYAR FORRADALOM
1956
napló

CSICS GYULA

MAGYAR FORRADALOM
1956
napló

Budapest, 2006
1956-os Intézet

AZ 1956-OS MAGYAR FORRADALOM
TÖRTÉNETÉNEK DOKUMENTÁCIÓS
ÉS KUTATÓINTÉZETE-KÖZALAPÍTVÁNY

Szerkesztette

RAINER M. JÁNOS

Könyv- és címlapterv

MOLNÁR ISCSU ISTVÁN

© CSICS GYULA 2006

© 1956-OS INTÉZET

	RAINER M. JÁNOS
7	ELŐSZÓ
9	MAGYAR FORRADALOM 1956. a napló hasonmása
145	MAGYAR FORRADALOM 1956. a napló betűhív gépirata
	CSICS GYULA
215	ÖTVEN ÉV MÚLVA kései utószó egy gyermekkori naplóhoz

Borítón és az előzéken: *Képzeletbeli várostérkép*, Csics Gyula gyermekkori rajza.

A lábjegyzeteket saját gyermekkori naplójához Csics Gyula készítette 2006-ban.

2004 februárjában Tatabányán, a megyei könyvtárban egy beszélgetésen vettem részt: 1956-ról és forradalom óta eltelt időről volt szó. A beszélgetés végeztével hozzám lépett egy szakállas, ősz, de nagyon fiatalnak tűnő úr, bemutatkozott, és elmondta, hogy ötvenhatban naplót vezetett. Mindjárt a kezembe is nyomott egy dossziét, ezzel: „talán érdekli...”

Ő volt Csics Gyula, a tatabányai városi könyvtár vezetője.

Átfutott az agyamon, hogy túl fiatal... Vajon miféle naplót írhatott 1956-ban? De úgy emlékszem, mikor átvettem a mappát, csak annyit mondtam, hogy jelentkezem.

A dossziét a vonaton kinyitva gyermekírást, rajzokat és jól ismert röplapokat láttam. Ott volt a szöveg gépbe írt változata is, de azzal először nem törődtem. Elkezdtem olvasni a kézírást, nézni a rajzokat, a saját kezűleg szerkesztett térképeket. A bejegyzéseket az 1956-os Blaha Lujza térről, az utcáról, a házról, a gangról, a rádió híreiről. És arra gondoltam, hogy ebből a nézőpontból még sohasem olvastam 1956-ról, pedig – azt hittem – elég sokat olvastam róla. De ahogy a tizenkét éves fiú lejegyezte, amit látott, amit a szüleitől, a szomszédoktól és a rádióból hallott, amit a barátjával megbeszélt, amit az újságból elolvasott, abból egészen sajátos, soha nem tapasztalt kép állt össze.

Elég volt elolvasni az első néhány lapot, hogy úgy érezzem, ajándékot kaptam. Majd ötven év után részese lehetek egy nagyon okos, nagyon lelkes gyerek világának. Ez a világ történetesen 1956 világa. Csics Gyula saját ötvenhatjáé, amelyet a forradalom eseményei mozgatnak. De világot ő formál mindabból, ami vele napról napra történik. Tüntető tömeg, utcai harc híre, a felnőttek elbeszélései, szövegben, rajzban, sőt térképein is megörökített sétái, hegedűórája és születésnapja, a város, amit lát – és a város, amit Jancsival papíron, térképen elképzel –, egyetlen rendbe áll össze számára. Ezt az ötvenhatos gyermeki kozmoszt pedig egy középkori kancellista rendszeretével, pontosságával, lelkiismeretességével modern kódexbe jegyzi. Az ő belső rendje a napló szövege.

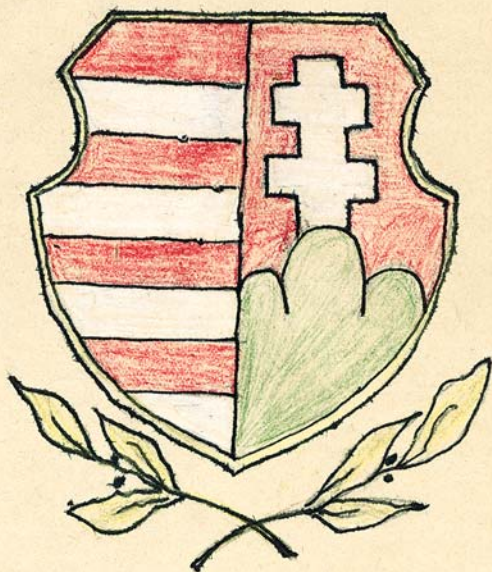
Azt reméljük, naplója közlésével továbbadhatjuk ezt az ajándékot. Annyi felnőtt szereplő után az ő történetét és tanúságtételét – tőle, akkori önmagától.

Budapest, 2006 márciusában

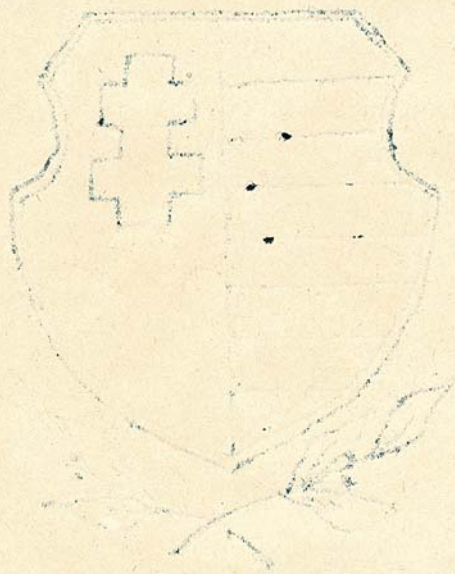
Rainer M. János

MAGYAR FORRADALOM.

1956.

Isten áldd meg a magyart!

1956. X. 23. Kedd.

A DIÁKOK Tüntetése.

Peggel anyuval a temetőbe indultunk. Először a Papp utána a Tócsics nagypapához mentünk. Tócsics nagypapa síja nagyon száraz volt, ezért megöntöztük. Ezután hazajöttünk, és én megcsináltam a leckeit és hegedültem.

16-ra iskolába mentem. Az első óra, énekóra a tanárnő dolgai miatt elmaradt. Ez idő alatt én hazaszaladtam az orosz röpdolgozatokat aláírni. Ezen az órán Pinkes J. írt. A második órán felolvasták a földrajz dolgozatokat, amely nekem 4/5-re sikerült. Orosz órán én is feleltem 5-re. A matematika és a magyar óra feleléssel telt el. Utána még osztályfőnöki óra is volt. Elrendeztük az ülést.

1/4 7-kor jöttem haza. Eddig nem hallottam, se nem láttam semmit. Mikor hazaértem Yati azt mondta, hogy az emberek? En erről még nem hallottam semmit, csak tegnap mondta be a rádió, hogy Szegeden a diákok tüntettek, és Lengyelországban is felkelés volt. Göré olvasta a Szabad ifjúság röpiratát. En is elolvastam. Ez a diákok tüntetéséről szólt. Mikor az utcára mentem láttam, hogy a „Corvin”-nál három nagy teherautó vitte az egyetemistákat. Az autók tetején egy fiú állt és ezt kiabálta a többiekkel: Ruzsika haza! Elegendő volt a Rákosiékból! Ne csináljunk semmit kesze Nagy Imrét a vezetésbe! Később Maját elkísértem hittanra, mert ő nem mert egyedül elmenni. Hazafelé jövet egy tüntető tömeggel találkozunk, amely a Népszínház utcánál megállt és elnézelte a Himnuszot. Este meghallgattuk Gerő Ernő beszédét. Szabatt Göré a rádiónál volt. 9^h kor feledtem le. Az ágyban még hallottam, hogy kiabálják: ledöntjük a Szólin szobrot! Vesszen Gerő!

ÉLJEN A MAGYAR SZABADSÁG, ÉLJEN A HAZA!

Petőfi Sándor:

„Két nemzet van egyesülve bennünk,
S mily két nemzet! a lengyel, s magyar!
Van-e sors, amely hatalmasabb, mint
E két nemzet, ha egy édit akar?”

**Lengyel—magyar barátságot,
jólétet és szabadságot!**

**Szovjet—magyar barátság
— egyenlőség alapján!**

**Ifjúságunk így kiált:
mutasson utat a párt!**

**Rákosikból elégünk,
új pártvezetést nekünk!**

**Ez az ügy a mi ügyünk,
új pártvezetést nekünk!**

**Munkás, diák egyet akar:
jöjjön velünk, aki magyar!**

**Vesszen az önkény,
éljen a törvény!**

**Ne csináljunk mindent késve,
Nagy Imrét a vesetésbe!**

**A proletárdiktatúra marad
mindig népünk útja**

**Éljen a harcos lenini párt,
— védje meg
népünk szent igazát!**

Szabad Ifjúság

Ezt a röpiratot a Szabad Ifjúság szerkesztőségének kollektívája adta ki a demokratizálásért és a szocializmusért küzdő ifjúság seregszempléjének napján
1956. október 23-án

Miénk az utca

Az utcára vonulunk. Megbontathatatlanságunk soraik: szűz áratunkat, egységünket hirdetik.
Egy testvéremmel felé szál ezünk udvölete. Rokonzenyűntetés és a mai.
Bem és Miczkiewicz népet, a személyi kultusz és a dogmák láncát lerázó Lengyelországot köszöntjük. Udvölet a hősiesség láng-
létű városának, Varsónak! Udvölet azoknak, akik a jövőt formáló küzdelem elől haladnak: a lengyel kommunizmusnak, munkásoknak, diákoknak, ifjú barátaimnak! Meghajtjuk az elismerés lobogóját a lengyel nép előtt és magára emeljük a lenini elvek, az igazi továbbhaladás lobogóját a magyar nép előtt.
Ez a felvonulásunk nemcsak Lengyelországnak szól. A nép Magyarországon is feléledést és teljes szocializációt demokratizációt akar. Az utcára vonulunk — nem alkalmiért. A pártért, hogy tisztán álljon előttünk és cselekedjék. A népet,

amely forró tenniakarással, de higgadtan dönt sorsa felől.
Eszendőkön át sokat beszélünk az egységről. De most — az utcai felvonulók serege — végre teljes szívvel gondolhat arra, hogy megvalósult a szocializmus kívánók egysége. Azok egy-
sége ez, akik a jövőért kívánják levonni a múlt tanulságait, azért, hogy a hibáktól megtisztult szocializmus épüljön drága hazánk földjén.
Azok egysége ez, akik a szocializmust építő erő-
gökökkel együtt, de nem azokat utasítva, kéz a kézben a lenini örvendelekezési elv alapján kívánják haladni a szocializmus széles ország-
útján. Azok egysége ez, akik szemük fényeként óvják a magyar-szovjet barátságot, de az egyenlőség alapjaira helyezett barátságot.
Olyan egység ez, amely biztosítja, hogy soha többé ne tűnhesseken fel Farkas Mihályok, Rákosi Mátyások.

Miénk az utca! De vigyá-
zunk, hogy miénk is ma-
radjon. Mert magunknak, ügyfeleink süllyosán árta-
nánk és a sztálinistának hasznát, ha ma felül-
nének bármilyen provokáció-
nak. Lesznek talán, akik ki-
akarják ragadni ma keze-
inkből a kezdeményezést, akik zűrzavart akarnak kelteni. Ezt minden erőnk-
kel meg kell akadályozni!
Felértés ne essék: nem kerékkötőinket, a demokratizálás ellenzőit, nem a sztálinistákat, rákosistákat, hanem mindannyiunkat, a szabadon lélegezni kívánó nemzet célkitűzését feltűnk a zavarteltől.
A tüntetés a lengyel elvtársak iránti szolidaritás jelképe. A lengyelek izzó lelkesedése, de méltóságteljes nyugalma is legyen példa számunkra! Higgadtan, erőnk tudatában vonuljunk!
Varsóban ez a nyugalom volt a diadal egyik záloga. Mi ugyanazért a célt harcolunk — ugyanúgy!

Fiatl munkás és paraszt barátaink!

Az egyetemi ifjúság bá-
ráti kezét nyújt felelők és
kéri, hogy segítsék közös
célfajuk egészében a magyar
ifjúságot abba a megújító,
országépítő munkába, amely
hazánkban jelenleg kibontak-
ozóban van. Azt akarjuk,
hogy az esztergapaodának, a
földeknek, az iskolák és egye-
temek padjainak, az írószta-
laknál dolgozó fiatalok
végre igazi egységbe tömör-
üljenek.

ra a provokátorokra, akik
ellenünk akarnak fordítani
bennünket. Lássátok ezek-
ben a sztálinista és jobbold-
ali erőkről aljas provokáció-
ját. Ezek végső soron az or-
szág romlásra és anarchiá-
ra törekednek, hogy azután
újabb diktatúra igáját rak-
ják a nép vállára.

Küldjétek el megfigyelő-
teket a folyó hó 27-i egye-
temi diáklparlamentre és győ-
ződjétek meg elveinkről és
célkitűzéseinkről.
Hozzátek létre, támoga-
sátok saját, önálló szerveze-
teiteket!
Éljen az ifjúság eszmei és
politikai egysége!

Az Egyetemisták és Főiskolások Diáklparlamentjének Előkészítő Bizottsága

A PETŐFI KÖR JELSZAVAI

1. Követeljük a lenini egyenjogúság alapján álló magyar-szovjet barátságot!
2. A népjólét emelését szolgáló, új ötéves tervet!
3. Nagy Imrét a vezetésbe!
4. Nyílt tárgyalást a Farkas-ügyben!
5. Léle a kerékkötőkkel!
6. Fe a sztálinista gazdaságpolitikával!

7. Éljen a testvér Lengyelország!
8. Munkásigazgatást az üzemekben!
9. A mezőgazdaság talpraállítását, önkéntes szövetkezést!
10. Építő nemzeti programot!
11. Éljen Petőfi ifjúsága!
12. Szocialista demokráciát!

Üdvözet a lengyel diákszövetség központi vezetőségének

A magyar egyetemnek és főiskolák összes hallgatója nevében köszöntjük a lengyel diákszövetséget, mely a demokratikus átalakulást folytatott mozgalom élére állt és a lengyel közelet egyik vezető erejévé vált.

Munkátokat a magunk szá-
mára példának tekintjük és
mi is hasonló szellemben
akarunk tevékenykedni.

Az országos
magyar diáklparlament
előkészítő bizottsága.

A DISZ Központi Vezetősége együttérez a tüntető ifjúsággal

A DISZ Központi Vezetősé-
gének VI. ülése október
23-án délután 14 órákor
megkezdte tanácskozását.
A Központi Vezetőség he-
lyesli a budapesti ifjúság
szolidaritás tüntetését a Len-

gyel Népköztársaság mellett.
Elhatározta, hogy részt vesz
a tüntetésben, ezért ülést
felfüggesztette, annak to-
vábbfolytatását a tüntetés
befejezése utáni időre elha-
lasztotta. Felkéri az egye-

mistákat, a tüntetésben rész-
vevő ifjúságot, hogy akadá-
lyozzanak meg minden esze-
leges provokációs kísérletet.
A Központi Vezetőség ha-
tározatot fogadott el, hogy
táviratban üdvözlje a lengyel
ifjúságot.

Legújabb jelentésünk Lengyelországból:

Új választási törvénytervezet. a biztonsági szerkek és a hadsereg az új reszetés mögött

A Lengyel Ifjúságszövetség
előlköszöge levelet intézett a
szovjet újságírókhoz. A levél
helyteleníti a Pravda október
20-i számában megjelent „So-
cialistaellenes megnyilvánu-
lások a lengyel sajtó hadsá-
lár” című cikk állításait és
hangját. Az előlköszö — nyil-
vánvalón a személyes tapasa-
latok lehetőségeinek biztosítá-
sára és őszinte eszmecserékre
meghívja a szovjet sajtó
egyik delegátáját: látogatson
el a lengyel fővárosba. A levél
másolatát eljuttatták a Prav-
da szerkesztőségéhez és kérték
annak közlését.
A lengyel parlament, a
szovjet választási bizottsága el-

fogadta az új választási tör-
vénytervezet. A tervezet jó-
val több jöelt indulást bizto-
sítja, mint amennyi megvá-
lasztható a ezzel lehetővé teszi,
hogy valóban választani lehes-
sen a felmerülő személyek kö-
zött. Ugyanakkor biztosítja,
hogy a jelöltek választása tel-
jesen alulról történjék.
Rendkívül nagy a politikai
aktivitás a fegyveres erők tag-
jainak és vezetőinek sorában
is. A hadsereg vezérkara kife-
jezésre juttatta: teljes egészé-
ben a párt új politikai bizto-
sága, a VIII. teljes ülése dönté-
se mellett foglal állást. A bizto-
nsági erők képviselőitelenben
kijelentették: soha többé nem

engedik az állanvédelmi szer-
veket az önkény eszközökévé te-
ni. A lengyel hadsereg Politi-
kai Főosztály Főnöksége hatá-
rozatot hozott, amelynek lénye-
ge így hangzik:
„Teljes erővel támogatja a Len-
gyel Egyesült Munkáspárt Golu-
muká által körvonalazott cé-
lkitűzést. Szoros fegyverbará-
ságot az egyenlőség és egyer
jogúság alapján a szovjet had-
sereggel!
Összegezve: a legreisbése
menyék is a biznyitálj
hogy a lengyel nép nyugodtat
kilengések és incidensek nél-
kül, de biztosan és hatalmas
léptekkel halad tovább a meg-
kezdett úton.

Az egyetemisták programja

(Különüdsítók jelenté.)
Az ország egyetemistái és
főiskoláitól összegyűlt diák-
küldöttek ma délelőtt: kidol-
gozták a magyar egyetemisták
programját és szervezeti bizo-
bizottsát, amelyet a szomba-
ton tartandó országos diáklpar-
lament elé terjesztenek.
Programjuk alapelveiben
hangsúlyozták, hogy együt
akarnak haladni a munkás,
paraszt és értelmiség: fiatalok-
kal, követik a marxizmus-le-
ninizmus alapján álló Magyar
Dolgozók Pártját a szocialis-
mus építésében, a szocialista
demokráciát, a magyar nép
független, szabad, békés építő
munkájáért vívott harcban.
Céljuk a dogmatizmus, a szek-
táris szellem gyökeres felszámolása, az alkotás szabad, de-
mokratikus légkörének megte-
remése és védelme.
Céljaik megvalósítása érde-
kében szükségessének tartják
egy központi fiatal értelmis-
gi hetilap megindítását.
Legtömegesebb követé-
sük a következők:
Az egyetemi reformok hala-
dékalan megvalósítása.
Új alapokra helyezett sza-
bad, demokratikus választási
rendszer.
Önálló és kezdeményező
kölpolitikák.
Teljes egyenjogúságon ala-
puló magyar-szovjet bará-
tság.

Farkas Mihály és társai
bűnperének nyilvános tárgya-
lása.
Március 15. és október 6.
nemzeti ünnepné nyilvánítás.
Foglalkozzék a kormány az
összes külföldi államban élő
magyarok helyzetével.
Hozzanak létre szakbizottsá-
gokat a magyar ipar, mező-
gazdaság és kereskedelem
valóságos helyzetének őszinte
feltárására és a hibák kijavi-
tására.
Sajátos magyar viszonyok-
nak megfelelően szervezzék át
a tsz-mozgalmat.
Nagyobb takarékoskosságot az
állam vagyonával.
A szervezeti szabályzat ter-
vezete többek között megál-
lítja, hogy az előkészítő bizo-
tsági szükségessének tartja a ré-
gészervezetek megalakítását
„mert mind a munkás, mind a
paraszt és értelmiség ifjúsá-
gának megvannak a sajátos pro-
blémái, amelyeknek eloldósá-
se egyedül ezen szervek hívó-
zóit”. Ugyanakkor — foly-
tatja a tervezet — a magyar
ifjúság egyetlen vitatéké-
sineken egymással ellenté-
sérdeke. Eon ezért szükség-
essé tartjuk egy legfelsőbb
koordináló szerv létrehozását,
amely az egész ifjúságot ér-
tő kérdésekben állást foglal,
képvisei az egész magyar ifjúsá-
gát, és mintegy kifejezésre
juttatja ifjúságunk egységét és
szocializmus építésében, de-

moltrikus célkitűzéseik meg-
valósításában.”
Az előkészítő bizottság e
tervezetben hangsúlyozza
hogy „Az egyetemi és főiskola
ifjúság rétegszervezete, amely-
nek nevével az Országos Egye-
temi és Főiskolai Diáklparla-
menti dönt, mindenképpen követ
a marxizmus-leninizmus alon-
ján álló Magyar Dolgozók
Pártja irányvonalát. A szerve-
zet legfőbb céljának tartja a
szocializmus építését a sajátos
magyar viszonyok között.”
A tervezet a továbbiakban
meghatározza az egyetemi és
főiskolai diáklparlament és a
Országos Egyetemi és Főiskoi
lak Diáklparlens küldöttene
megválasztási módját és a kü-
ldöttek, illetve a parlament é
diákladás jogkörét. Az alab
szervezetekről szólva megál-
lítja, hogy a rétegszerveze-
kari, illetve főiskolai szerveze-
teinek kiépítésére a helyi sa-
játosságok fivelmeléseiveléve
a hallgatósság grúsiéle dönté
nek.”
A tervezet befejezésül ki-
mondja, hogy „A szervezeti és
főiskolai hallgatók rétegszer-
vezeténél tagja lehet minde
hallgató és oktató, aki a szer-
vezeti szabályzatot elismeri”
célkitűzéseinket megvalósí-
tásáért vállja, azok megvalósításába
tevékenyen részt vesz és tagd
ját fizet.”

Gerő Ernő ma este 20 órákor rádióbeszédet mond

1956.X.24. Szerda.

5.

KITÖRT A FORRADALOM.

Reggel már 6^h-kor fent voltam. Puffogásra, durrogásra ébredtem. Gyorsan felkeltem, felöltözködtem és kiszaladtam az utcára. Az utcán nagy volt a köd, még a Gutenberg térig sem lehetett ellátni. Sokan azt mondták, hogy mesterséges köd. Nem láttam, csak a Gutenberg tér felől hallatszott pár karapogós. A kapuban Mari azt mondta, hogy az éjjel az emeletem nem aludt senki mert a Szabad Nép székházána az összes ablakát kidobták két autót felgyújtottak, egyezővel nagy rumlit csináltak. A közműves munkások, akik a házat tatarozták azok is bejöttek és "Imános szék" azt mondta, hogy egész éjjel nem aludt és itt volt a Béke's utcánál. Mesélte, hogy az egész utcán sötét volt és a falból kúszva harcoltak az egyetemisták az ávósok ellen. Ezután Jancsihoz mentem. Ő mutatott egy röpcédulát amelyből egyet nekem is adott. (d.a.b. old.) Azt is mondta, hogy Moór tanár lediktálta nekik a 14. pontot. Én is láttam, igaz, hogy neki csak hiányosan volt meg:

- 1.).....
- 2.) Alakuljon át a kormány Nagy Imre vezetésével.
- 3.) Ország jugoszláv kapcsolata.
- x. Szüntessék meg a rádió kavarását.
- x. Sajtószabadság.
- x. Új egyenruhát honvédségünknek.
- x. Teljesen nyilvános tárgyalást Farkas M. ügyében.
- x. A régi Kossuth amer vízszállítója.
- x. Teljes vélemény és sajtószabadság.
- x. A Szétalán szobor ledöntése.
- x. Egymásért teljes szolidaritást.

Jancsiéknaál 6 rendőr volt akik a szabadságharcosok elöl az éjjel ide menekültek. A kormány ő-

A SZABAD NÉP szerkesztősége közli:

A Szabad Nép üdvözli Budapest népének hatalmas erejű felvonulását és tüntetését a szocialista demokrácia kibontakozásáért, közéletünk megújulásáért!

Kommunista lelkiismeretünk követve mélységesen elítéljük a karhatalmi szervek erőszakos fellépését. Követeljük az azonnali felelősségrevonást!

A Szabad Nép szerkesztősége megfogadja a pártnak és a népnek, hogy egyetlen sorral sem támogatja, hanem megtagadja azokat, akik sortűzzel, terrorral felelnek a nép szavára és követeléseire.

Budapest népe! Közöljük veletek, hogy a Központi Vezetőség leninista erőinek követelésére ma éjjel összehívták a Központi Vezetőség rendkívüli ülését.

A Szabad Nép szerkesztősége

bennük sem bízott, mert ugyan puskával, de töltény nélkül küldték ki őket a Szabad Nép védelmére. 10⁰-ra a köd részben már eloszlott és láttam, hogy az utcán a forradalmárok már puskákat visznek.

Flóra néni mondta anyukámnak, hogy Jancsi naplót ír. Erre én is belekezdtem a napló írásába. Később Radóczy bácsi elmesélte, hogy mi volt tegnap. Azt mondta, hogy a tömeg követelte, hogy a 14 pontot nyomtaszassák az újságba. Az újságírók ezt meg is ígérték, de őle még a rádióba is be akarták mondani, erre a párttitkár azt mondta, hogy csak egész nyugodtan menjenek. Azonban az újságírók nem engedték őket be a rádióba. Erre egy magyar páncélosredős is megkérte az újságírókat azonban az ezredest lelőtték. Erre a páncélosok az újságírókat a padlóra zavar-
ták. A nép az ezredest elhozta a Szabad Nép-höz és a párttitkár íróasztalára tették. Ezután jött Radóczy bácsi és azt mondta, hogy a Szabad Nép környezéből minden könyvet leadobálnak és elégetnek. A kapuból még láttam, hogy 10 orosz tank akart a studiohoz menni, de a tömeg elé dűtött egy hatos villaprost. Utána anyuval elmentem megnézni, hogy mi újság a körítón? Láttuk a szikra égő könyvet:

Általános sztrájkfelhívás!

Minden magyart felhívunk

ÁLTALÁNOS SZTRÁJKRA

Amíg a kormány nem teljesíti követeléseinket
és a gyilkosokat nem vonják felelősségre,
addig a magyar nép azonali általános sztrájkkal
válaszol.

Éljen az új kormány Nagy Imre vezetésével!

***Magyar Ifjúsunkások
és egyetemisták***

En ugyan sajnáltam a sok jó könyvet, de
minderki azt mondta, had legyen. Liptai aki itt
lakik az átjáróban és velem jár a Vigyázókot
kapott is két könyvet: látuk még a feldűtött
villamosokat is:

Itt már többen mondták hogy a Sztálin szobor
itt van a körút és a Rákóczi út kereszteződésé-
nél. Ezután mivel a tankok nem tudtak a kör-
úton menni a mi utcánkon jöttek és azon-
ban találdoztak úgyhogy kilyukadt az olaj-
tartója és az utca csupa olaj lett:

MINDENKIHÉZ

**A Magyar Dolgozók Pártja
Központi Vezetősége fnyamatban
levő rendkívüli üésének
első határozata:**

N A G Y I M R E
a Magyar Népköztársaság miniszterelnöke

Délben Ványi albornője is hazajött, és azt mondta,
 hogy az Üllői út és a Baross utca környékén is
 nagy harcok voltak, és a villanydrótok is le van-
 nak szakadva, továbbá 2 villanyoszlop is van
 dőlve és két orosz tank is ég. Ébred után 80 tank
 ment végig az Akácfa utcán. Arvai néni elment
 kenyérért, hogy és hogy ne legyen baja a Teleki tér
 felé ment. Azt mondta, hogy ott is két orosz tank
 van kilőve. Délután Jancsikhoz mentem játszani, de
 még mindig hallatszott lövés. Közben Nagy Imre
 lett a miniszterelnök aki elrendelte, hogy akinek
 a kezében puská van azt statáriális bíróság
 elé állítsák. Azonban dolj volt a tilkra, hogy a
 Központi Vezetőség éjszakai ülésén Gerő Ernőt
 nem váltották le a titkárságáról. Emiatt a
 harc nem fejeződött be. Délben a rádió bemond-
 ta, hogy aki 2^h-ig leteszi a fegyvert amnestiát
 kap. Ezt 6^h-ig meghosszabbították. A szabad-
 págharcosok elfoglalták az Athenum nyom-
 dát és onnan küldték szét a röpiratokat.

**Elvtársak van fegyverünk. A har-
cot tovább kell folytatnunk
a szabadságunk és függetlenség-
günk kivívásáért. Velünk a rend-
őrség, a honvédség. Fáradtságot
nem ismerve harcoljatok a végső
győzelemért.**

***Előre a hazáért
és a szabadságért!***

A dolgozó nép

1956. X. 25. Gyűjtés

13.

GERÖTFÖLMENTIK TITKÁRSÁGABÓL.

Reggel 8^{1/2}-kor keltem fel. Reggeli után átmentem Janosi-hoz. Egész délelőtt lemezeztünk. Majdnem minden lemezt eljátszottunk. Eljátszottuk a tiltott Skobuth és Erdélyi indulót is. Janosi szülei már dolgozni mentek. Az anyukák egész nap dörögtek. 10^{1/2} fele Maja is jött és vele játszottunk. 1^{1/2}-kor hazajöttünk ebédelni. Anyu azt mondta, hogy menjünk a kisházba, mert a légnyomás betörheti az ablakot. Délután a várost rajzoltuk a kisházban. Délután a rádió bement, hogy Gerő Ernőt felmentették tisztsége alól és helyette Kádár János lett a titkár. Ezután kitértek a házunkra a nemzetiszínű zászlót, de címer nélkül, mert az ifjúság követelte az Alkotmány címer betiltását és a csillag levételét. Ezért minden házon lúka zászló lógott. Később fekete zászlót is kitértek. Este Janosi anyukája azt mondta, hogy a Parlamentnél óriási volt a harc, és ők is folyton az óvóhelyen voltak. Este 6^{1/2}-tól kimerési tilalom volt. A kapualjban a férfiak beszélgettek, én is odamentem és hallgattam, hogy mit beszélnek. Verbes néni albertljé a 19 éves Kókai mesélte, hogy egy orosz tankon mentek a Parlament felé mikor a Méphadsereg tértél egy sortűzet kaptak, a tankról csak úgy potyogtak az emberek, ő éppen a zászlót fogta egy golyó kilőtte kezéből a zászlót és ő elesett, de rá a tankra. A tank oldaláról potyogtak rá is a golyók, de csak a terület sebesítette meg erősebben. Ezután leesett a tankról. Még oda is csak úgy potyogtak a golyók. Még szerencse volt, hogy ő is megmenekült. Sokan azt mondták, hogy az orosz tank kisháza vitte be őket a tűzbe. 6^{1/2}-kor a kaput be kellett zárni. Este Gőre még két röpcédulát is hozott. Az egyik az egyetemisták újabb 4 pontja, a másik pedig Kádár J. és Nagy I. tisztségéről adott hírt:

GERÖT FÖLMENTIK TITKÁRSÁGABÓL

21

1956. OKTÓBER 25. CSÜTÖRTÖK

GERŐ ERNŐT
a politikai bizottság felmentette

KÁDÁR JÁNOS

a Központi Vezetőség első titkára

*Kádár János
és Nagy Imre*

közös nyilatkozatot ad a rádióban

Magyarok!
Lobogózzátok fel házaiteket,
tűzzétek ki a nemzeti lobogót!

FEL A BÉKÉS MUNKÁRA!

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem tanárainak és diákjainak követelése.

1. A Központi Vezetőség és a kormány azonnal adja ki a TŰZET SZUNTESS! jelszót az ÁVH-soknak.
2. Azonnal bocsássák szabadon a harcokban letartóztatottakat kivéve a fosztogatókat, akiket bíróság elé kell állítani.
3. Allítsák bíróság elé a vérengzésért felelős ÁVH-sokat!
4. Szólítsa fel a kormány a szovjet csapatokat, hogy 24 órán belül hagyják el a főváros területét.
Meg vagyunk győződve arról, hogy az új Politikai Bizottság haladéktalanul érvényt szerez a hazafias és szocialista diákság jogos követeléseinek. Ebben a reményben az új Politikai Bizottságot és Kádár János elvtársat, a párt új első titkárát szeretettel üdvözljük. Kádár elvtárs és Nagy Imre elvtárs titkársága megígerte követeléseink teljesítését.

16.

1956. Okt. 26. Péntek.

AZ ÁVH. TEGYE LE A FEGYVERT - HARC A KÖRÜTON

Réggel olvastam az ágyban, majd anyuval a kórtúra mentünk megnézni, hogy van-e valami enni való? Ekkor láttam először a Sziklán szobrot. Az oldalára portarabló, a parkingjára pedig strici volt írva. A Keszelyi előtt két orosz halott feküdt és egy páncélautó igett. Mindenütt orosz tankok jártak. A Szikla előtt még mindig füstölögtek a kőnyelvek. János mondata, hogy az éjjel a Magyar p.u.-nál volt nagy harc. A rádió sokat hazudott, mert azt mondta, hogy az "ellenforradalmárok" megadták magukat és csak 3 géppontjuk maradt, ami persze nem igaz. A kormány elrendelte, hogy aki 10^é ig leteszi a fegyvert az amnestiát kap. Délről Jánosval a várost rajzoltuk. Aki, hogy a háznak eléllhet szerezzen, hidegkonyhából Felber bácsival hozott húst és süteményt. Ezt a ház lakói között nagy durrógás közepette kiosztotta. Ezalatt a körüton nagy harc volt. Minden ablak kitört, és lögtak ki a rakéták a függönyök. A Rákóczi u. 21. számú ház belüvést kapott. Az alkalmi áruház begyulladt, a Technológia és a klinikával. (A Baross utcai) szemben lévő házak szintén. Az irányítótég ijjabb géppontot adott ki. A mai napon már több ijjóság megjelent. Estére 800-an letették a ~~kaput~~ a fegyvert, de a felkelők 2/3 része még harcolt. Az ijjóság követelte, hogy az ÁVH tegye le a fegyvert. Este ablakok robbantak.

1956. X. 27. Szombat.
MEGALAKUL A KORMÁNY.

17.

Ma egész nap Jánosival a várost csináltuk, már nem nagyon volt dörge és Délelőtt röpcédulákat dobaltak, de mind a Góvin tetejére estek. Délre meg alakult az új kormány. A névsora a következő:

A minisztertanács elnöke: Nagy Imre.

helyettesei: Apró Antal, Bognár József, Erdi Terenc.

Külügyminiszter: Horváth Imre.

Belsőügyminiszter: Münich Terenc.

Hatvédelmi " : Janka Károly.

Pénzügy " : Kóssa István.

Iszcaságügy " : Dr. Molnár Erik.

Kohó és gépípari " : Gergő János.

Bánya és energiaügyi " : Góttner Sándor.

Végípari " : Szabó György.

Könnyűipari " : Nagy Józsefné.

Város és községgazdálkodási miniszter: Mezvári Terenc.

Földművelésügyi " : Kovács Béla.

(A független Hísgazdopárt volt főtáitkára.)

Allami gazdaságok minisztere: Ribánszki Miklós.

Külkereskedelmi miniszter: Bognár József.

Bel " " : Jász János.

Élmezésiipari " : Kósa Rózsa.

Begyűjtési " : Gyéres Antal.

Építésügyi " : Apró

Közelekedésügyi " : Babics Lajos.

Közművelésügyi " : Lukács György.

Oktatásügyi " : Kónya Albert.

Egészségügyi " : Babics Antal.

Az Országos Terühivatal elnöke: Kiss László.

A Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének nyilatkozata

A MAGYAR NÉPHEZ!

A két világháború óta nem voltak ilyen tragikus napjai hazánknak. Testvérharc dül hazánk fővárosában.

Ezrekre rúg a sebesültek és százakra a halottak száma. Haladéktalanul véget kell vetnünk a vérontásnak. Ennek biztosítására a Központi Vezetőség a következő intézkedéseket teszi:

1. A Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetősége javaslattal fordul a Hazafias Népfrent Országos Tanácsának elnökségéhez, hogy tegyenek előterjesztést népköztársaságunk Elnöki Tanácsának új nemzeti kormány választására. Ez a kormány arra hivatott, hogy maradéktalanul jóvátegye a múlt hibáit és bűneit és az egész nemzetre támaszkodva megoldáshoz segítse népünk minden jogos követelését. Népünk kimeríthetetlen erejével megteremti a jólét, a függetlenség és a szocialista demokrácia szabad országát.

A Központi Vezetőség Nagy Imre elvtárs vezetésével a legszélesebb nemzeti alapon megalakuló kormány tagjaira javaslatot tett.

2. Az új kormány tárgyalásokat kezd a szovjet kormánnyal, hogy a függetlenség és a belügyeinkbe való be nem avatkozás alapján rendezze az országaink közötti viszonyt. Ennek első lépéseként a rend helyreállítása után a szovjet csapatok haladéktalanul visszatérnek támaszpontjukra. Magyarország és a Szovjetunió teljes egyenjogúsága megfelel mindkét ország érdekeinek és csakis ezen az alapon épülhet a valóban testvéri és megbonthatatlan magyar-szovjet barátság. Ezen az alapon alakul most újjá Lengyelország és a Szovjetunió viszonya.

3. A Központi Vezetőség helyesnek tartja az üzemi munkástanácsok választását, szakszervezeti szervek közreműködésével. A munkásosztály jogos anyagi követeléseinek kielégítése érdekében bér-emelést kell végrehajtani, Ennek mértékére anyagi lehetőségeinkhez

A Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének nyilatkozata

A MAGYAR NÉPHEZ!

A két világháború óta nem voltak ilyen tragikus napjai hazánknak. Testvérharc dúl hazánk fővárosában.

Ezrekre rúg a sebesültek és százakra a halottak száma. Haladéktalanul véget kell vetnünk a vérontásnak. Ennek biztosítására a Központi Vezetőség a következő intézkedéseket teszi:

1. A Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetősége javaslattal fordul a Hazafias Népfront Országos Tanácsának elnökségéhez, hogy tegyenek előterjesztést népköztársaságunk Elnöki Tanácsának új nemzeti kormány választására. Ez a kormány arra hivatott, hogy maradéktalanul jóvátegye a múlt hibáit és bűneit és az egész nemzetre támaszkodva megoldáshoz segítse népünk minden jogos követelését. Népünk kimeríthetetlen erejével megteremti a jólét, a függetlenség és a szocialista demokrácia szabad országát.

A Központi Vezetőség Nagy Imre elvtárs vezetésével a legszelesebb nemzeti alapon megalakuló kormány tagjaira javaslatot tett.

2. Az új kormány tárgyalásokat kezd a szovjet kormánnyal, hogy a függetlenség és a belügyeinkbe való be nem avatkozás alapján rendezze az országaink közötti viszonyt. Ennek első lépéseként a rend helyreállítása után a szovjet csapatok haladéktalanul visszatérnek támaszpontjukra. Magyarország és a Szovjetunió teljes egyenjogúsága megfelel mindkét ország érdekeinek és csakis ezen az alapon épülhet a valóban testvéri és megbonthatatlan magyar—szovjet barátság. Ezen az alapon alakul most újjá Lengyelország és a Szovjetunió viszonya.

3. A Központi Vezetőség helyesnek tartja az üzemi munkástanácsok választását, szakszervezeti szervek közreműködésével. A munkásształy jogos anyagi követeléseinek kielégítése érdekében béremelést kell végrehajtani. Ennek mértékére anyagi lehetőségeinkhez

képest maximális erőfeszítést kell tenni. Mindenekelőtt az alacsony-
keresetűeknek kell végrehajtani.

4. A kormány a harcban való részvételért amnesztiát ad a fegy-
veres harc minden résztvevőjének. Ennek egyetlen feltétele a fegy-
verek azonnali, de legkésőbb ma este (október 26-án) 10 óráig való
letétele.

5. A Központi Vezetőség és a kormány nem hagy kétséget az
iránt, hogy a szocialista demokrácia talaján áll, ugyanakkor szilárd el-
határozása, hogy megvédje népi demokráciánk vívmányait és nem tá-
gít a szocializmus ügyétől. Programja alkalmas minden becsületes
magyar hazafi egyesítésére.

A Központi Vezetőség nem feledkezik meg arról, hogy vannak
népi demokráciánknak elkeseredett és mindenre elszánt ellenségei, és
felhívja a kommunistákat, a magyar dolgozókat, mindenekelőtt a mun-
kásokat, a fegyveres erőket, a volt partizánokat, a néphatalom szilárd
oltalmazóit, hogy azokat, akik népköztársaságunk államhatalma ellen
fegyverrel támadnak, ha a megadott határidőre nem teszik le a fegy-
vert, kíméletlenül semmisítsék meg.

6. A rend helyreállítása után haladéktalanul hozzáfogunk mind-
azoknak a változtatásoknak a kidolgozásához, melyeket népgazdasá-
gunk irányítása a mezőgazdasági politika, a népfront-politika és pár-
tunk vezetése, valamint egyéb munkája terén meg kell valósítani,
hogy a szocialista demokrácia elvei teljes mértékben érvényesüljenek.
Az egész néppel folytatott eszmecsere útján előkészítjük és megvaló-
sítjuk demokratikus és szocialista, az önálló és független Magyaror-
szág nagy nemzeti programját.

A nemzet egysége, testvériesülése örökre váltsa fel az öldöklő
testvérharc e tragikus korszakát. Hegedjenek be a sebek, melyeket
önmagunkon ejtettünk. Ha élni akarunk, új életet kell kezdeni. Csak
rajtunk múlik, hogy e szörnyű megpróbáltatás után a belső béke, a
félelem nélküli élet, a jólétet teremtő termelő munka, a szabadság, jog
és igazság legyen népünk osztályrésze.

Éljen a független, demokratikus és szocialista Magyarország!

1956. október 26.

A Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetősége

1956. X. 28. Vasárnap.
NAGY IMRE BESZÉDE.

19.

Reggel sokat olvastam a „Tom Sawyer kalandjai”-ból. Gyula gyalog a nagymamához ment. Delelőtt Jancsihoz mentem. Nélküle a várost csináltam. 10^h-kor hazamentem. Franci már ott volt. Mondta, hogy a nagymami felé nem volt semmi. Utána jött ~~Éva~~ bácsi apu nagybátyja Budáról. Azt mondta, hogy míg ideért határ igazoltatták. Reggel is megjelent a „Szabad Nép”, és most is közölte a kormány hírvé-
-rét. Ebéd utánra megjött Gyula és azt mondta, hogy vagy 800 tank és 250 kocsi lőszert jött a város felé. Délben elrendelték a tüzzintést, de azért megis lőtték. A rádióban mindent megpróbáltak ami nem volt a Rákosi rendszer alatt. Például délen harangoztak. Nélküle volt Kócsa bácsi és azt mondta, hogy tegnap késztek a Sándor György (Mária Terézia) lakta-
-nyo extrémizmusát, és még mindig tart. Azt is mon-
-ta, hogy a Práter utcai házak is kaptak szénver-
-teket. Deleután átmentem Jancsihoz. Nélküle a várost csináltuk (l. a dobozban.) Én egy utcát és egy teret neve-
-zem el a forradalomról. Este Nagy Imre miniszter-
-elnök beszédet mondott. Beszédében megígérte, hogy megszűnik az ÁVH, nemzeti ünnep lesz március tizenötödike. Továbbá megígérte, hogy hazánk címere ifjúságunk követelése szerint lyból a Glos-
-outh ofimer lesz, és hogy 24 óra belül az orosz csapatok megkezdik a kivonulást.

NAGY IMRE BESZÉDE

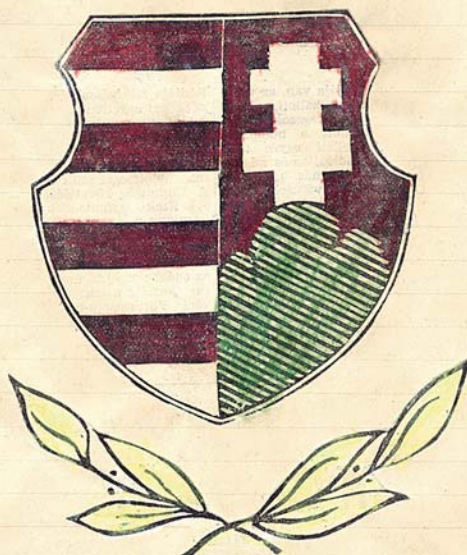
27

1956. OKTÓBER 28. VASÁRNAP

1956. X. 29. Hétfő.

AZ ORSZÁG CÍMERE ISMÉT A KOSSUTH CÍMER

Ma reggel szintén olvastam és egyben befejeztem a "Tom úrfi, mint detektív" c. könyvet. Anyu és apu már 62-ken elindultak Pákospalotára. Reggeli után átmentem Jánoshoz. Átvittem a Pesti Hírlap lexikonját és abból neveztük el a város utcáit. Déleli kiabálást hallottunk kineztünk és láttuk, hogy a "Nemzeti színház"-nál egy nagy tömeg kiabálja: "Ruszik haza!" Délután Jánosnál voltam. Este Várnyi alkeréke Jánosnál mondta, hogy az egyetemisták a Kilián lakotanya védőjét akaratja honvédelmi miniszternek, aki Maletér Pál.

1956. X. 30. Kedd.

21.

A PÁRTHÁZ OSTROMA.

Reggel már a „Tanár úr kérem”-ből olvastam. Délelőtt Jánosinnál voltam. Már a nagyszobában dolgoztunk. Nagyon szép idő volt. Jánosival a naplónkat írtuk. Nagyon sok repülő járt a levegőben. Röppendulákat dobáltak, de a balzsamcsénkre a Corvin tetejére estek. Ma jelent meg először a „Függetlenség” c. napilap. Délelőtt ugyan nem lőtték, de délután versenyztek a mennydörgéssel. Később megtudtam hogy a Kom-munista Párt ezek házat lőtték ami a Tisza híalmán téren van. Apu később elment megnézni, hogy mi van. Mikor hazajött azt mondta, hogy hogy a felkelők ket avórt felakasztottak lábuknál fogva egy fára. Az egyik rendőrházban a másik pedig magyar páncélosvezéres ruhában volt. Mindkettő részeg⁷⁴ volt borosüveggel a kezükben mentek és énekeltek, mikor az egyetemisták~~ek~~ elfogták őket. Mindkettőjüknek kecsérda volt a gomblyukában, azért, hogy meg-téveszték ~~az~~ a felkelőket, mert a felkelők üldözték az avókat. Az egyetemisták azonban nem tudták mind elfogni az avókat, mert azok a 2 emelet melyen fekvő pincebe menekültek. Erre az egyetemisták vizet engedtek a pincebe, de hiába mert később megtudták, hogy a földalattival van összefü-gésben. Ma még itt volt Kócsis bácsi, aki a Práter utca-ban lakik. Azt mondta, hogy ott volt ám nagy rombo-lás, mert velük szemben van az iskola, amely tele van felkelővel és ezért est is lövik az oroszok. De már az is-kolában is összekeveredtek az avósokkal, és találtak egy titkos leadót és egy avóruhát. Este a rádió már Szabad Hírvonath. rádió néven ~~szerep~~ jelentkezett, és bemondta, hogy megalakult a nemzetőrség, Mindkettőt leiszabadtatták.

CSEPEL DOLGOZÓ NÉPE!

Állami rendünk helyreállítása, békés építő munkánk feltételeinek biztosítása, életünk egészséges mederbe terelése érdekében a többi magyar városokhoz, községekhez hasonlóan szükségnek látjuk az új Nemzeti Bizottság megalkotását.

Nemzeti Bizottságunk feladata lesz életünk minden területén szervezetten, becsülettel helytállva megindítani a munkát, hogy népünk követeléseit megvalósíthassuk. Mindannyiunk érdeke az, hogy a most megválasztandó Nemzeti Bizottság valóban népünk legszélesebb rétegeire támaszkodva, nemzeti nagy céljainkhoz méltó, megbízott feladataira alkalmas testület legyen.

Követeljük:

1. A szovjet csapatok haladéktalan kivonulását hazánk területéről.
2. A politikai foglyok és szabadságharcosok azonnali szabadonbocsátását, a „tüzet szüntess”-rendelet maradéktalan betartását.
3. Az Államvédelmi Hatóság azonnali lefegyverzését és felelősségre vonását.
4. A Nemzeti Kormány a legsürgősebben készítse elő az általános titkos választást, bármely párt részvételével.
5. Teljes nemzeti függetlenséget, politikai, gazdasági és katonai téren.
6. Becsületes, tiszta kezű embereket a munkástanácsokba, a dolgozók bizalmaiból.
7. Vezető pozíciók betöltésénél csak a szaktudás és rátermettség legyen a döntő.
8. Kimerítő munkaverseny nélkül is emberi életmódot biztosító jövedelmeket.
9. Független, szabad szakszervezeteket.
10. A munkásság sztrájkjogának biztosítását.
11. A kisipar és kiskereskedelem biztosítását.
12. A magyar életformának megfelelő mezőgazdaságot.
13. Az ifjúság nevelésének, valláserkölcsei alapokra helyezését.
14. Kiskereskedelmünk felülvizsgálását, szerződéseink nyilvánosságra hozását; uránérc készletünk hazai felhasználását.
15. A katasztrófális lakáshiány enyhítése érdekében követeljük a fölösleges tömegszervezetek és hivatalok épületeinek kislakások céljára való átadását.

Követeléseink megvalósítását elengedhetetlenül szükségesnek tartjuk, hogy hazánk valóban szabad, független demokratikus ország lehessen.

Budapest, 1956 október 29.

IDEIGLENES NEMZETI BIZOTTSÁG

Kiáltvány

A Magyar Nemzeti Bizottmány felhívása a szakszervezetekhez és munkástanácsokhoz

Köszöntjük a hős munkásosztály minden hazafias tagját, akik életük áldozásával küzdöttek ebben a világraszóló, zsarnokságot elűző szabadságharcban.

Győztünk! De a közelmúlt tanulságát nem felejtethjük el, visszaélve a munkásosztály nevével, hősi múltjával, egy idegen klikk zsarnoksága rabszolgá sorsba taszította a magyar munkásságot a szoros normákkal. Kegyetlen parancsuralma elsősorban a szakszervezetektől fosztotta meg az üzemek dolgozóit, akik emiatt védtelenül maradtak.

A báb-szakszervezetek formai vezetői a kizsákmányoló EXTRA-profitot hajszoló idegen érdekeket szolgáló klikk lakójai voltak.

Természetesen tisztelet illeti meg azokat, akik a terror idején is képviselték a dolgozók érdekeit, vagy legalább is megpróbálták a munkásságot védelmezni.

Mivel a munkásság anyagi ereje nemzetgazdaságunk egyik alappillére, kérjük az üzemi tanácsokat és az alulról választott szakszervezeti vezetőket, hogy dolgozzák ki javaslataikat az új bérezésre, a normák teljes vagy részleges eltörlésére.

Mint kiinduló ötletet, javaslatba hozzuk, hogy az utolsó három hónap összeresztének átlagából állapítsák meg az órabéreket, de lehetőleg évi átlag is a kiindulópont.

A szakmai továbbképzésre és a termelékenységre serkentő anyagi ösztönzés az évi haszonrészesedés, ezen kívül a minőség-mennyiség ténye kell, hogy jelentkezzen a bérrendszer kidolgozásában, elsőbbséget érdemel a minőség.

A szellemi dolgozók, műszakiak és adminisztratívok fizetésénél hasonló szellemben kell eljárni, a havi fizetésekhez hozzá kell adni az egy óra eső prémiumösszeget.

Kiáltvány

A Magyar Nemzeti Bizottmány felhívása a szakszervezetekhez és munkástanácsokhoz

Köszöntjük a hős munkásosztály minden hazafias tagját, akik életük áldozásával küzdöttek ebben a világraszóló, zsarnokságot elűző szabadságharcban.

Győztünk! De a közelmúlt tanulságát nem felejtethjük el, visszaélve a munkásosztály nevével, hősi múltjával, egy idegen klikk zsarnoksága rabszolga sorsba taszította a magyar munkásságot a szoros normákkal. Kegyetlen parancsuralma elsősorban a szakszervezetektől fosztotta meg az üzemek dolgozóit, akik emiatt védtelenül maradtak.

A báb-szakszervezetek formai vezetői a kizsákmányoló EXTRA-profitot hajszoló idegen érdekeket szolgáló klikk lakájai voltak.

Természetesen tisztelet illeti meg azokat, akik a terror idején is képviselték a dolgozók érdekeit, vagy legalább is megpróbálták a munkásságot védelmezni.

Mivel a munkásság anyagi ereje nemzetgazdaságunk egyik alappillére, kérjük az üzemi tanácsokat és az alulról választott szakszervezeti vezetőket, hogy dolgozzák ki javasataikat az új bérezésre, a normák teljes vagy részleges eltörlésére.

Mint kiinduló ötletet, javaslatba hozzuk, hogy az utolsó három hónap összkeresetének átlagából állapítsák meg az órabéreket, de lehet évi átlag is a kiindulópont.

A szakmai továbbképzésre és a termelékenységre serkentő anyagi ösztönzés az évi haszonrészesedés, ezen kívül a minőség-mennyiség ténye kell, hogy jelentkezzen a bérrendszer kidolgozásában, elsőbbséget érdemel a minőség.

A szellemi dolgozók, műszakiak és adminisztratívok fizetésénél hasonló szellemben kell eljárni, a havi fizetésekhez hozzá kell adni az egy óra eső prémiumösszeget.

Ezen javaslataink nem kötelezőek, csak megfontolandók, a későbbiek során az árak kialakításával egyidőben megállapításra kerül a jogos életigényt biztosító legkisebb fizetés.

Irányelv, hogy egy család megélhetése biztosítva legyen a család-fő fizetéséből.

A családi segély, a nyugdíj, a társadalmi biztosítás új alapra helyezésénél figyelemmel kell lenni a munkásság összes szerzett jogaira; mind a régiekre, mind az újakra.

A termelés újjászervezésénél felelősséggel és hathatósan működjenek közre a Munkás Tanácsok.

Ezek a fő kiindulópontjai a Nemzeti Bizottmánynak, melyek kidolgozása a munkásság alulról választott vezetőivel napirenden van.

A kivívott szabadságot szervezetenként biztosítani az egész nemzet feladata, végrehajtása a Nemzeti Bizottmányok hatáskörébe tartozik, ezért kérjük az üzemek küldöttjeinek hathatós segítségét.

DUDÁS JÓZSEF s. k.

a Nemzeti Bizottmány elnöke

24.

1956. X. 31. Szerda.

AZ OROSZOK MEGKEZDIK A KIVONULÁST - EGY KIS SÉTA.

Ma reggel 7^h körül elmentem. Először a „Tom Sawyer kalandjai”-ból. Göre elment már korábban sétálni. Mikor hazajött azt mondta, hogy a Birtóháznál sok halott ávós van. Az ávósok nagyon kegyetlenek voltak, és ezért minden ember legelőbb egyszer belemergült. Ezért már sokan kint volt az agyveleje, vagy a bele. Apuval 3^h-kor sétálni akartunk menni. A kapuban megtudtuk, hogy a „Palace” szállóban még sok az ávós. Ebben a pillanatban egy autó jött színenézve. Az egyik ablakból egy nemzetiszínű zászló a másikból pedig egy golyószóró állt ki. Mindenki azt mondta, hogy a „Palace” szállóba ment. Ezután elindultunk. A Gutenberg tőlől láttuk a Rózsák Sz. u. 21. sz. ház belövését. Utána kimentünk a kórtérre, ott volt ám csak valami? Mi mindig azt hittük hogy miféleképpen van a rumli, pedig a mi házuk nem kapott egy lövést se ott pedig átlagosan egy házra 3 lövés esett. Tovább menve mindig több volt a belövés a házakon és a Baross utcánál, már egy ház össze is volt dőlve. Attólfele már sok tankot láttunk kilyűve. Az egyikre rá volt írva generálzóva. A hegéditanárom lakása egy belövést kapott. A Baross utcától már a kórtér felé volt orosz halottakkal. A Rózsa utcánál nem lehetett tovább menni, mert itt már sok volt a rom és a kilyűtt tank amelyeket Molotov cocktail félé módszerrel robbantottak fel. Innen még látszott a Jülián lakotanya melyek a szűk^{mind} 3 emelet leestek. A Mária utcán és a Brody S. utcán sétáltunk a studiohoz. A rádión egy csöpp szózatot nem volt és minden ablak kitört. Az kapu fölött egy tábla hirdette: Szabad Hosszú rádió! A studio-ból épp egy ávóst hozták ki. En nem láttam, de anyu azt mondta, hogy olyan vápadt volt mint a fél. Ezután a Ruskin utcán át a Rózsák útra mentünk. Itt már nemzetőrök is jártak. Mindetkivá ki volt plakátolva: Mindazentylt szabadon! Ruszok haza! R. Pyckuc gennő! Ezután hazajöttünk. Anyuval a Blauzól csarnokba mentünk. Utólag láttuk, hogy a „Jókat” még mindig verik. De: Jancsinál voltam. Este a rádió bemondta, hogy az orosz csapatok megkezdik a kivonulást.

„NAGY IMRÉBEN BIZALMUNK!”

Ez volt a jelszó még kedden, október 23-án.
Ez a bizalom két-három napra megingott,
de most erősebb, mint valaha!

Kiderült, hogy Nagy Imre **két napig az ávó foglya volt**. Géppisztolyokkal a háta mögött mondta el első rádióbeszédét.

Legújabb nyilatkozatából kiderült, hogy a statáriumot és a szovjet csapatok beavatkozását nem ő rendelte el. Ez csak a Rákosi—Gerő-féle gazemberek fogták rá, hogy megbuktassák.

Mi tehát hiszünk Nagy Imrének.

De féltve intjük, vigyázzon a nép bizalmára!

Azonnal különítse el magát a hazaárulóktól!

Azonnal takarítsa ki a kormányból a régről ittmaradt szemetet, azokat, akiket joggal vet meg és gyűlöl a nép.

Intézkedjék, hogy a szovjet csapatokat vonják ki az országból!

Intézkedjék, hogy az ávósok ne furakodjanak be az új rendőrségbe!

Nagy Imre helytállását már eddig is sok helyes intézkedés igazolja!

Sürgötte várjuk a többit is. Amilyen mértékben Nagy Imre teljesíti a nép jogos követeléseit, bizalmunk oly mértékben fog benne növekedni.

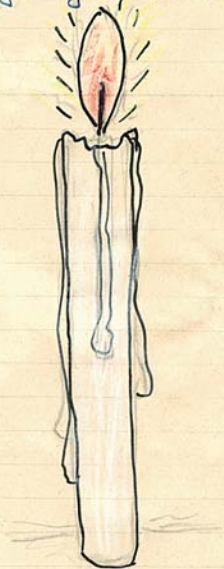
**EGYETEMI FORRADALMI
DIÁKBIZOTTSÁG**

26.

1956. XI. 1. Csütörtök.

HALOTTAK NAPJA. - MINDSZENTY BESZÉL A RÁDIÓBAN

Reggel elvartam. Később anyu azt mondta, hogy Gyula azt az üzenetet hagyta, hogy menjek el Bócsi nénihez, mert beteg. Én előbb egy 1/2 órára átmentem Jánosához és csak ezután mentem el Bócsi nénihez. Egy teát főztem neki és hazajöttem, de Bócsi néni azt mondta, hogy délután is jöjök vissza, ezért én a naplómmal és a térfüzetemmel együtt visszamentem. Délután a térfüzetben rajzoltam. Este az ablakokban gyertyák égtek, a szabadragharcokban elesettek és a halottak napja emlékére. A rádió bemondta, hogy újabb orosz csapatok érkeztek Magyarországra. Ez ellen Nagy Imre tiltakozott. A rádió még közölte, hogy megszűnik az "Esti Budapest" és a "Szabad nép" és helyette "Hívó Újság" és "Szabad szó" lesz. Este kiköltöztették Magyarországot semlegességét és Mindszentyi beszédet mondott.

27.

1956. XI. 2. Péntek

AZ OROSZOK KÖRÜLVESZIK MAGYARORSZÁG REPÜLŐTEREIT.

Péggel sekaig ágyban voltam. Dél előtt rajzoltam a Tenfűzetembe és el akartam menni Bócsi néni fizetéséért, de nagyon sekan voltak. Délre hazajöttem. Ebéd után szintén rajzoltam a tenfűzetbe. Délután a rádió bemondta, hogy az oroszok körülveszik a repülőtereket, és néhány kórházat is. Az oroszok azt mondták, hogy ezt azért teszik, mert hegyha a felkelők megtámadják az orosz katonákat akik a Szovjetunió felé haladnak, akkor a repülőtereket szétlövük. Még azt nem engedték meg, hogy a repülőterről felszálljon repülőgép. Este 8 óra körül fekuđtem le. Anyu és apu is odajöttek és így öten aludtunk ^{ket} ~~egy~~ ágyban.

28.

1956. november 3. Szombat.

MINDSZENTY HERCEGPRÍMÁS BESZÉL - ÚJ A KORMÁNY.

Dél előtt a naplót írtam, mert sokat elmaradtam. Később rajzoltam a terüfűzetbe. A ma megjelent újságok közül látszik, hogy hétfőre teljesen helyreáll a rend. Megkezdődik az iskola.

a gyártelekben megindult a munka.

és akkor lehet megindul a közlekedés.

Este Bössi nőihez mentem aludni, hogy ne legyen egyedül. Utközben egy „igazság”-ot vettünk amit este elolvastam, az újság közölte, hogy megalakult a végleges kormány amelyben bent van Moléter Pál a József hős parancsnoka, és Völgy Anna, aki Bécsbe utazott.

1956. november 4. Vasárnap.

29.

AZ OROSZOK MEGTÁMADTAK HAZANKAT

Reggel kb. 6^h-kor ébredtem fel és körüldözeéseket hallottam, azt mondtam: Na mi az már megint lőnek? Ekkor Bözsi néni bekapcsolta a rádiót, amely épp akkor közvetítette Nagy Imre beszédét ami kb. így hangzott: „Ma hajnalban a szovjet csapatok támadást indítottak fővárosunk ellen, nyilvánvalóan az a szándékkal, hogy megdöntse a népi hatalmat. Csapataink harcban állnak. Ezután eljuttatták a Himnuszot, majd német, francia, angol és lengyel nyelven megismételték a Himnusz és a szovjet kérésében. Ezután Nagy Imre felhívást intézett Moléter Pálhoz és Klovás Istvánhoz, hogy csapattal jöjjenek a parlamentbe az orosz táborból. Ezután átmentünk Szabadosokhoz, míg a ház többi lakója az előhelyre ment. Ott hallgattuk tovább a rádiót amely 9^h 14'-kor elhalgatott, de mi tovább is égre hagytuk a rádiót, és egyeztetők Szabad Európa szólalt meg, amely bejelentette, hogy Nagy Imre kormányát elfogták az oroszok. Még déldönt rajzoltam a teniszpályára. Bözsi néni telefonált Klórányira és Izabellára néni mondta, hogy már ott is vannak oroszok. Délelőre Bözsi néni és egy fiú kíséretében hazajöttem. Az után láttam, hogy a Klauzál utca és az Akácfa utca el van körülfalazva és most építik a Nemzeti és a Kossuth között egyet. Bözsi néni azt mondta, hogy most biztos itt lesz haza. A Garintól egyedül jöttem, láttam, hogy a Garintól van közelebb és a Szabad Népben puskások vannak. Valunk az emeleti lakók a pincébe mentek. Délután a könyveimet rendeztem.

30.

1956. XI. 5. Hétfő.
1956. XI. 6. Kedd.

MEGALAKUL A KÁDÁR KORMÁNY - TŰZHARC A SZIKRÁNÁL.

Ma reggel a harc tovább folytatódott. Bekapcsoltuk a rádiót és azt már. Bemondta, hogy a szovjet csapat nem azért jött, hogy hazánkat meghódítsa, hanem azért, hogy az ellenforradalommal mellyel Nagy Imre kormánya nem akart szembeállni. Bemondta még, hogy a Nagy Imre kormány megszünt, és helyette új kormány alakult Kádár János vezetésével. Sokáig így voltam. 10³⁰ felé lejött Telber bácsi. Ő is mondta, hogy Nagy Imre kormánya helyett egy új kormány alakult, melynek neve forradalmi munkáspárti kormány. Azt is mondta, hogy ha az oroszok győznek, akkor is ki kell nekik menni. De félre nagy harc kezdődött a „szabad nép” székhozónál. Délután környem-et rendeztem. Este Telber bácsiék nálunk aludtak, mert a második emeleten veszélyes lenne aludni, és Telber bácsi nem akart a pincébe menni.

* * * *

Reggel a harc tovább folytatódott. A Szikránál volt nagy tüzharc. Az oroszok tankokkal löttek, és még akasztak is. A Dohány utcában ennek ellenére is nagy a felzárkózás. Egy fiatalember el akart menni a konyháért, a székhez, de az oroszok a lábába löttek. Ő kiabálni kezdett, hogy „jaj, jaj, segítség” a Garázsból be is akartak húzni, de az oroszok végül erősen agyonlőtték. Az egész, tankok, aknavetők egész nap szüntelenül száltak. A ház baloldali még a pincében is megjelentek, mikor az idekötés elé esett egy akna. Az idekötés összes ablaka kitört. Ma még a utcánk szembenélő 5 sz. ház is beágyazott. A házunkba is sok szikra esett. (A dobozban.)

AZ OSTROM LEGSZÖRNYŰBB NAPJA - KIGYULLADT A MINŐSÉGI

A mai nap lett volna a 12-ik születésnapom. Ma nem lehetett megtartani a születésnapot, mert ma is lövöldöztek, ha nem is annyira, de még távolról hallatszott lövés. Mivel az oroszok elmentek a kórháztól a felkelők a Corvin-ból egy nagy labdat hirtelen ki, és azokkal fociztak. Mikor jöttek újból az oroszok a fociból az ablakokat elhagyták, és lejtőre baci elkérte tőlük. Ők oda is adták, és lejtőre baci nekünk adta. Mikor Jánoshoz átmentem ők még aludtak, láttam, hogy kinyitották az ablakot, hogy a légnyomás be ne tője. Először az utcán 6 tanke tanke jött végig az utcán. Az egyik a házunk előtt állt meg és lőtt. Ene a ház több ablaka kitört, Delután orosz harc kezdődött. Az egyikük folyton szökött. Együttműködés a ház lakói között az a hír terjedt el, hogy kigyulladt a Corvin. A házakban minden vödört, telenőt gyorsan megtöltöttek vízzel, azért, hogy ha a házra átharapódna a tűz el tudják oltani. Mikor a kapuból kimentem nagy füstöt láttam. Később megtudtuk, hogy nem a Corvin, hanem a Minőségi arúhoz gyulladt ki. Delután a kórházokat csinaltam a nagy lövöldözés ellenére is. Este az a hír jött, hogy a Divatbarnok is kigyulladt.

1956. II. 8. Csütörtök.

„OSTROMUTÁN”

Az éjszaka nyugodtan telt el, már csak a távoli lövések egy-két tönk hangja hallatszott. Felber bácsiék ma korábban keltek, mint mi. Mikor mi felkelünk Felber bácsi azt mondta, hogy a felkelők kimentek a „Szabad Nép”-ből és a nép hordja a szajrét. A mi házukból is sokan hoztak szőlőt. Jánosival kimentünk a kapuba. Láttuk, hogy orosz járókók jönnek, és bejárnak a Courba. Kisvártatva kijönnek egy csomó puszkával, a történyt kihasználva belőlük és egy csomóba rakják. Ekkor minket bezavartak mert tankok közeledtek. Itt azon tanakodtunk, hogy mit játszunk. Egyre en azt mondtam, hogy ^{Jánosikék} hozd ki a labdát. Jánosikéi is hozta. Sokáig fociztunk. Egyre Jánosiké nagy lendülettel akarta rugni a labdát és leesett a cipője. Ezután az utcába tankok jöttek. Ezután Jánosiké mentem, és a régi „Béke és Szabad-ság”-okok nézegettük. Délután egy orosz katona jött a házba. Megnézte, hogy nincs-e fegyver. Zoltánikénál Zoltániké bácinak a veje tudott oroszul és beszélt vele. Ő azt mondta, hogy már 11 éve nem volt a skúleinél, és már 3 napja nem aludt. Este nagyon későn feleudtem le. Éjjel 6 óra robbant.

1956. XI. 9. Péntek.
EGY KIS SÉTA.

38.

De: Környezetet elvartam. Délután aranyval elmentünk
Bócsi nénihez. Miből kientünk a Rákóczi útra na-
gyon bívalmas kíp táruult élénk: rengeteg belővés,
emeletlőszakadás, villamosvezetékészakadás. A Rákóczi
kapolna torriga ledült:

A Rákóczi kőház a kétemeletes vonatszerelvény közle-
delére is át belővést kapott. Minősegi árulhoz eme-
lete teljesen kiegészített. Utazófelé a Wesselényi utcán
is a kőitron jöttünk haza. Megnéztük, hogy Káli né-
niék házának mennye lett beja. A ~~Wesselényi~~ Wesselényi
utca sarkán a bitonizet kiegészített. Az Erzsébet kert. 402.
ház ledült.

34.

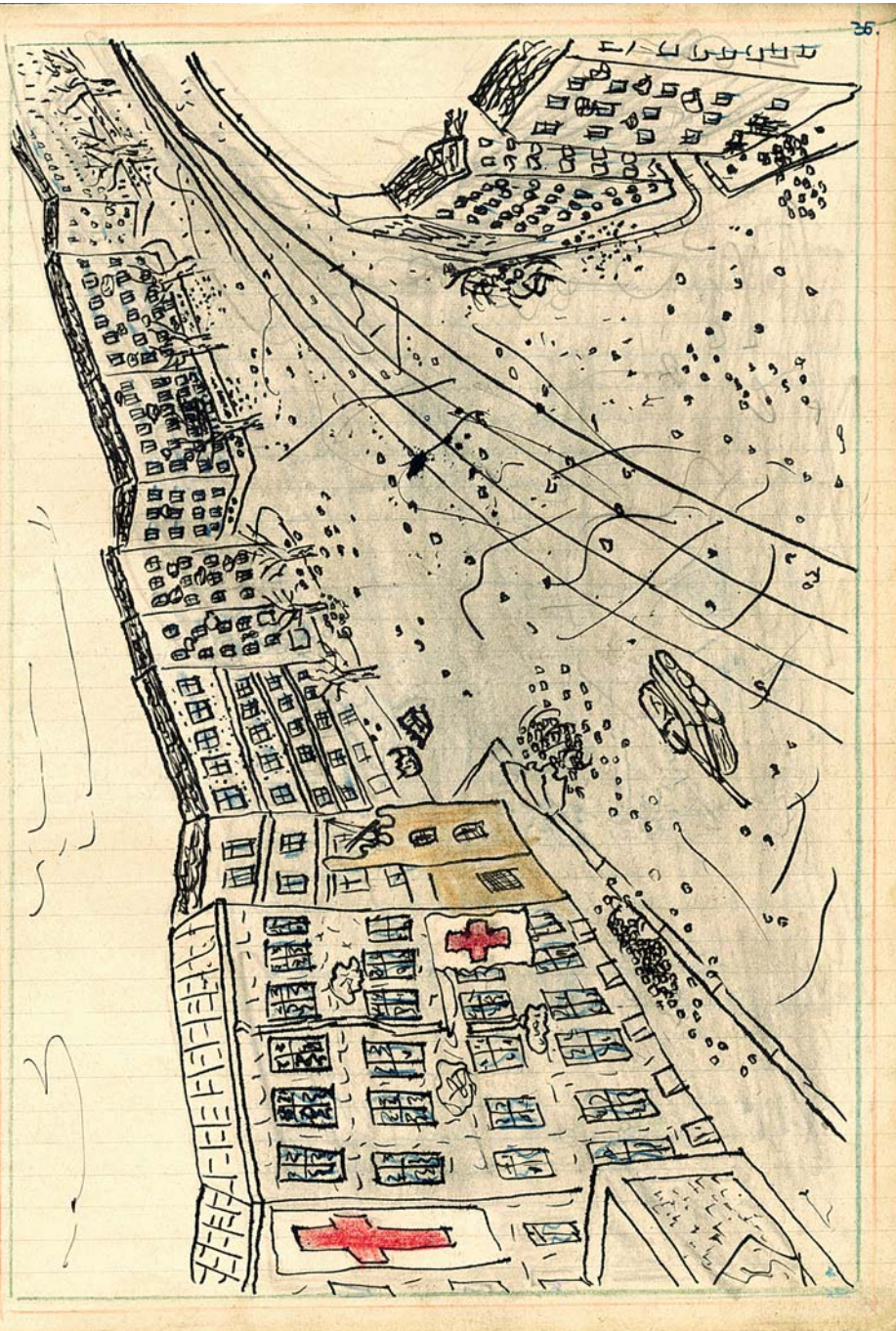
A „New York” palota teteje amellyet nemrég tataroztak
3 emeletű: A Szikra így néz ki:

Az éjjel nappali közét háza nem kisre került
meg:

Az éjjel nappali patika házában a teteje lejött. A
Nemzeti aranylag kevés közt szervezett. Nemzetkara
háza mentünk.

1956. XI. 10. Szombat.
1956. XI. 11. Vasárnap.
ELŐSZÓR A NAGYMAMINÁL.

Del előtt olvastam. 11² felé megjött nagymamától Gyula és Cselenyi bácsi. Ebéd után én is elmentem Gyulával nagymamához. A 28-as vonalán mentünk. A Árpádház utcában a villanydrót leszakadt, és egy pár belüves is van. A Telekfejen egy bódé bízgett és kettőt szétröttek. A Dobózi utca Teleki tér felőli részén a házak sűrűn megtrongálódtak. A Mezőgazdasági kiállításhoz elterítettük a 28-as vonalatól, és a Kolozsvári utca másik felén mentünk a Kőbánya Jelső p.u.-ig. Itt a sínek mellett mentünk az életraktárig. Láttuk, hogy az állomáson az emberek bort kalábrálnak. Az életraktári házak szomori látványt nyújtottak.

Még itt két ágyú és 3 felöltött tank állt. Ottthon könyveket nézegettem. Este Káspár János beszédet mondott.

Reggel csak apu jött meg, azt mondta, hogy anyu beteg. Del előtt unatkoztam. 12-kor Gyulával hazajöttem. A villamos vonalán két teherautó volt, amelyeknek kilyukasztották a benzintartályát. Még két orosz magyar ágyút is láttunk. A körutón minden orszos volt és a SZTRAFK szovakkal. Mikor hazajöttem anyuék ágyban voltak, és ezért én is lefeküdtem, és olvastam. És

1956. XI. 12. Hétfő.
1956. XI. 13. Kedd.

37

KINYIT A CORVIN-ELŐSZÖR NEMETEN.

Dél előtt olvastam a „Gulliver a törpe országában” könyvet, mert Majnának ezt vettem ki Jancsi könyvtárából. Délután Jancsival 2-1/2 óráig németet voltam. A fordadalom után ez az első német óra. Hazafelé jövet láttuk, hogy a Rókus kápolna tornyát már bontják, és a Rókus kórházon kőművesek dolgoznak (Göré is itt dolgozott.) A Hannibál tanár úr plakátján egy röpcédula volt. Ezt sok ember körülvette és olvasta. Ennyit én is megjegyeztem belőle:

Követeljük Nagy Imre szabadságbeszárkózását!

Kádár mondjon le!

A rádió és az újság ne hazudjon!

A Corvint katonák őrizték, a banknál 4 szétrobbant akna felelt. Este olvastam a naplót intam, amelyet még 9.-én elhoztam Bözsi nentől.

HANNIBÁL TANÁR ÚR.

* * *

A Corvin ma reggel 9 óráig kinyitott és 2-ig bezárt. Dél előtt anyuval be akartunk menni a Corvinba, de nagyon hosszú sor állt. (Egészen a Pácsi cipőig.) Ezért az Éjjel nappaliba mentünk. Itt sorbanállással lincztet, és cukrot vettünk. Láttuk, hogy az Émke háza belül egész üres, és a kőművet már tatarozzák. Délután átmentem Jancsihoz. Mialta a „várában” a „Gábor diák” c. filmbe adtam neki részleteket.

38.

1956. XI. 14. Szerda
1956. XI. 15. Csütörtök

BEJUTUNK A CORVINBA-ZSIBVÁSÁR A BLAHA L. TÉREN.

Reggel anyu már 6^h-kor ment el sorbaállni a Corvinhoz. 8^h-előtt én is odamentem anyut felváltani, míg ő egy kicsit hazament. Ma már csak 10^h-kor nyitott ki. Mi már az első csoporttal bejutottunk. Vettünk egy "Terta" rádiót, és nekem vett anyu egy 1-es Technokid"-ot. Csak 2^h-kor jöttünk haza. Délután "Jancsi"tól elkéstem a "Robin Hood a buzdosa"-c. könyvet, és azt olvastam.

Dél előtt a "Technokid"-ból csináltam kitérőket. Csak 12^h-felé keltem fel. Ma már a "Corvinba" ákanok majdnem az iszolaig álltak. 1/2-re Jancsi-val nemetre mentünk. A Blaha Liza téren nagy zsibvásár volt. En vettem is egy címet. Galbaffy nemet órán azt mondta, hogy Gsepelen és Dunapentelén még mindig áll a harc. Gsepelen az oroszokat a munkások slaggal, benzinnel lelőtték, majd fémasztápisztollyal meggyújtották őket. Este olvastam. Jancsi mondta, hogy a hídfőket az oroszok elvették.

1956. XI. 16. Péntek.
1956. XI. 18. Szombat.
1956. XI. 19. Vasárnap.

SÉTA A BAROSSUTCÁBAN - EGY NYUGODT VASÁRNAP

Dél előtt a "Technoid" alkateszeiből taligát csináltam. Délután a "terafüzetbe" rajzoltam. (l. a ládában.) *
A rajzok ma is folytatódott.

* * *

Dél előtt átjött János, és vele kertyáztunk nálunk. Délután apuval elindultunk apu orvosához Zselyonka básihoz. A kórházon mentünk a Rakóczi térig. Itt végigmentünk a Baross Béla utcán a Flóráth Mihály térig. Az itteni telefonközpontot, vagyis orosz tankok őrzik. Mikor odaértünk Zselyonka bácsi apja nyitott ajtót. Azt mondta, hogy Zselyonka bácsi már régen beteg, és a Koltai Anna kórházban I. 7.-ben fekszik. Megmutatta, hogy hogy néz ki a lakás, az orosz rendelő kapott egy belővést. A parketta, és a plafon erősen megrongálódott. Ezután a Baross utcán és a kórház sietve mentünk haza, mert már rozürkült. Láttuk, hogy a Hegedűtaniáram lakása egy belővést kapott, és a Hamminckettevél téren is 3. tank áll.

* * *

Apu ma dél előtt elment meglátogatni Zselyonka bási. Én sokáig ágyban voltam. Délután olvas-
tam, és Majával kertyáztam.

40.

1956. XI. 19. Hétfő
1956. XI. 20. Kedd.

MEGKEZDŐDIK A HELYREÁLLÍTÁS.

Reggel a munkások az elműszéri és az építészeti dolgozók kivételével nem mentek dolgozni. Ápu is elment biciklivel R. palotára dolgozni, és Göre is elment a Rókuszt tatarozni. Délután Janosival németre mentünk, de előbb elmentünk megkérdezni, hogy a Trefort utcában medig van rendelés. A Szentkirályi u. sarkáról láttuk, hogy a stúdió két részre is bszakadt, és 3 orosz tank otti.

Ezután németre mentünk. Itt csak 1/4 4-ig voltunk, mert H után már veszélyes az utcán járni, mert az oroszok deportálnak. Este tankok jártak.

* * * *

Reggel szétbontattam a "Technokid"-ból csínáltakat, miközben megjött Mohácsról Péla. Elmondta, hogy a Mezőkben még 50000 félékő van, és az ennivalót így lopják fel nekik. Délután átjött Janosi. Én egy szil-malmot csínáltam a "Technokid"ból.

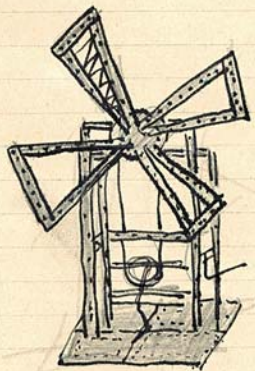
1956. XI. 21. Szerda.
1956. XI. 22. Csütörtök.

MEGALAKULAMUNKÁSTANÁCS-AZOLYMPIA. MEGKEZDŐDIK.

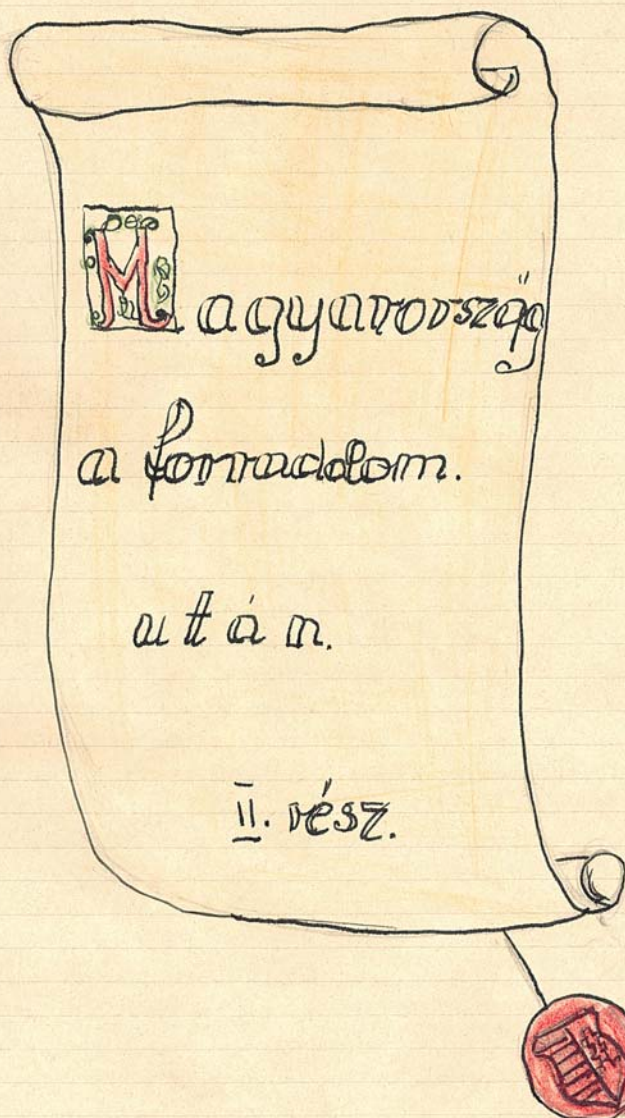
Reggel még az ágyban voltam, és a "Technokid"-dal játszottam, mikor Jancsi átjött. En odaadtam Jancsinak a "Rejtelmes sziget"-et. Ő nemockára kiment az udvarra és az udvar csapjával 1m-es szökőkutatót csinált, ezért a házmeister néni elvette a kulcsát, és Jancsi hozzánk jött. Valunk bejöttünk. Este apa azt mondta, hogy beállt a közlekedés. Este az utcán sok tank dühögött. Ez arraak a jele, hogy még nincs vége a deportálásoknak, noha az ENSZ-ben ezt kézzel-lábbal tagadták.

* * * *

Reggel anyu elment hazulról, és én az ágyban a tévifüzetet csináltam. Ezután Jancsi átjött és mondta, hogy megalakult a munkástanács, és megkezdődött az Olympia. Ezután Technokidoktunk, majd jött Ali bácsi és bementünk a Corvinba. 2.k-ra Jancsival németre mentünk. Este tan. kezd jöttak.

II. rész.

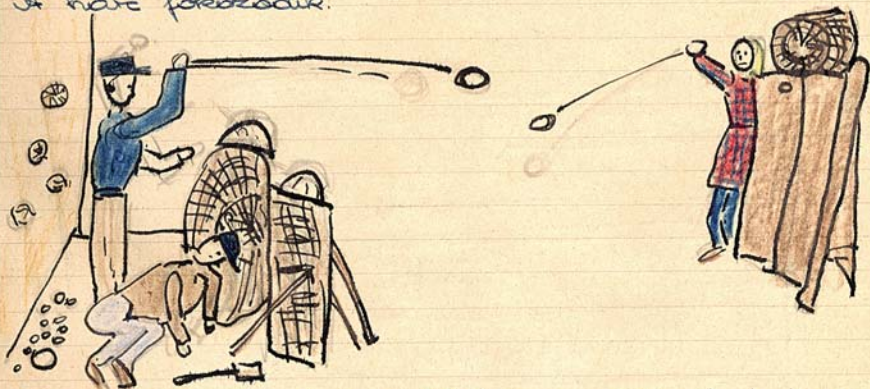
44.

1956. XI. 23. Péntek.

NÉMA TŰNTETÉS - A HÓCSATA.

Reggel sokáig ágyban voltam. Mikor felkeltem János átjött. Technokidőzni beadtunk, de jött Böszöri néni, és Béla, és mi kimentünk az udvarra. Reggeltől már esni kezdett a hó, és így az udvart finom hó borította. János egy hóbombát akart csinálni egy botra, de én éppen, mikor dobni akarta ráütöttem a botra, és én a hó leesett róla. Ezután jött Maja, és három hógolyóztunk. Nem sokára lejötték az emeletről a lányok. Elhatároztuk, hogy hócsatát rendezünk. Az udvaron lévő hóból János hógolyókat csinált míg én megcsináltam a fedezékét, amely egy nagy kosárból és egy istából állt. Mikor az udvaron, már elfogyott a hó a Stáhl utasba mentünk hóért. Ezután belefogtunk a hógolyók gyártásába. A lányok kirokati margarinból is csináltak golyót. Mariék a garázs elejénél csinálták meg a fedezéküket. Ők a garázsra támasztottak egy telerőt és a tetőre egy kosarat is tettek. Nem sokára Mari azt mondta, hogy kezdhetjük. Én még mondtam Jánosnak, hogy takarékoskodni kell nagyon a golyóval, mert a lányoknak nagyon sok van. Mi azt mondtuk, hogy kezdjenek ők. Mari felemelte a kezét, dob. A golyó maradványa ott marad a mögöttünk lévő tűzfalon. Ezután én dobok, de nem talál. János felemelkedik, dob a dobás Maritól 20 cm-re meggyél. Ekkor János levette a kezét, mert így jobban tud dobni. Az én egyik golyóm eltalálja Marit, erre a lányok rohamot indítanak. Mi Jánossal a fedezékünk mögé bújunk. Nekem valami eszembe jut és felállok. Én még jobban dobálom. Én minden golyó elöl elugrok. Hát foggyon a golyógyűjtő gondoltam. A sok golyó nyoma ott marad a tűzfalon. Én már a fedezékükből is kimerészkedtem, hogy a hógolyókat összeresszem. Egyetreszede a lányok abbahagyták a dobálást. Mi ez idő alatt a

falról leszedtük a hógyógyók maradványait, és ezzel pótoltuk a készletet. Én ki akarok menni a fejezék mögé, de Mari dob, és engem a keramen talál. A lányok újabb rohamot indítanak, de én egyszerűen felemelkedem és dobok, a dobos Mari-t eltávolítja: űt harc folyik.

A csatornák csak R. Mari felhívására vetett véget. János ezután átjött hozzánk. Míg mi az udvaron hódolunk, az ~~utca~~ után 2-3. ig néma sztrájk volt. Aki az után volt az Mádama szavazott. Ez idő alatt az után egy lélek nem volt. Ez annak az emléke volt, hogy egy hónapja kezdődött meg a forradalom. Jánosval nálunk tartózkodunk. Az esti újságok közölték, hogy Nagy Imre saját elhatározásából Romániába ment. Este korán lefeküdtem.

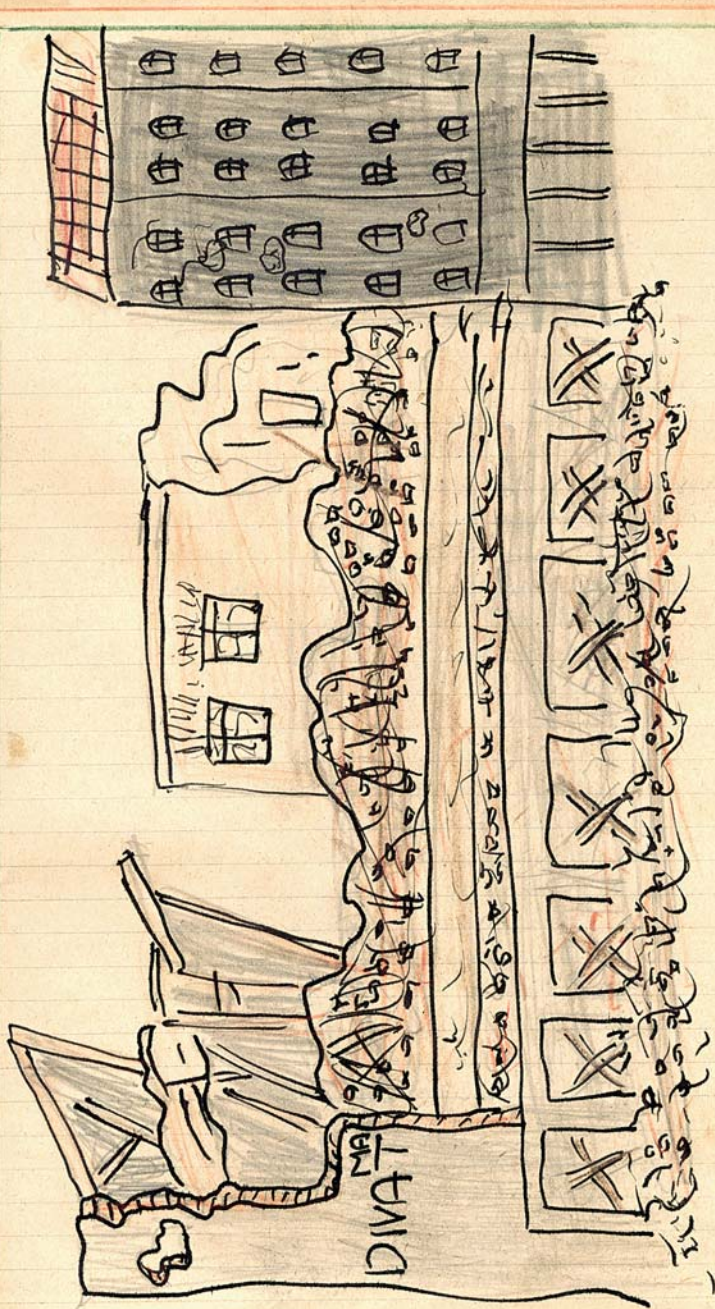
46.

1956. XI. 24. Szombat.

SÉTA A SZÉTLŐTT RÁKÓCZI ÚTON.

Dél előtt Jancsi nálunk volt, és kértig jártunk. Délután
jött Cselenyi bácsi. 3¹ felé mi is vele hazafelé indultunk.
A Rákóczi út kőritól a Baross terig szét van löve. A Rá-
kóczi út 56.sz. ház összedült, így szintén a Divatosarnok
és a Rákóczi út sz. ház. A H.E.V.-nél sokat vártunk.
Otthon Majával játszottam.

1956. XI. 25. Vasárnap. 1956. XI. 27. Kedd.
1956. XI. 26. Hétfő. 1956. XI. 28. Szerda.

KADAR JÁNOS BESZÉDE.

Pézzel Gyulával elmentünk R. palotára a motorért. Odafelé Gyula vitt engem biciklin. Mikor odaértünk én nagyon fáztam, és ezért bementem megmelegedni Lukács bácsiékhoz. Gyula sokáig bajlódott a motorral, mert befagyott. Odafelé a biciklit motorral hoztuk. Mire hazaértünk én nagyon fáztam. Délután átjött Józka. Sokat mesélt. Este rajzoltam a teniszfűtetbe. Józka mondta, hogy atelepről 2 fű ma eldisszidott.

* * * *

Dél előtt motorral jöttem be, majd Gyulával motorral elmentünk Szorokórtásvillany leuconiadarólsáért. Délután Jánosival németre mentünk. A Gyulai Pál utcában könyveket szétgogattak. Én szerettem is egyet a címe "Német az územ". Német órán játékosan kezdetben kioldoztuk, míg a többiek ping-pongoztak. Este Kádár János beszédet mondott.

* * * *

Dél előtt Gyula, Béla és én Technokidozni kezdünk. Megvizsgáltuk a Diesel motoros győztesit Technokid mozdonynak az egyik oldalát. Ezután Gyula valamilyen ügyben elment Ali bácsihoz. Ebéd után Gyulával motorral a nagymamához indultunk, és 6-órát 30 defekttel odaértünk. Este Gyula elment Golenyielkhoz könyvtározni, míg én a "Német az územ" c. könyvet nézegettem.

* * * *

Egész nap ezett az est. Józka nem jött ab. A könyveket nézegettem.

1956. XI. 29. Csütörtök.
1956. XI. 30. Péntek.
A HEGEDÜTANÁROMNÁL.

Reggelre az eső elállt, és ezért Gyula megnézte, hogy mi a hibája a motornak. Többször átnézte, de nem találta meg. Már így volt, hogy már villanással felállt menni, de Gyula nem nyugodott bele, és megpróbálta megtalálni. Az volt a hiba, hogy a magnónál meglazult a kábel. Míg Gyula még ott-hon foglalatzkodott én átmentem Jókához. Ő megmutatta a rádiójukat amelyet szombatkor vettek. Delfele Gyulával hozajöttük. Láttam, hogy a Bajai Szilvisei lakmányból már nincs tarló, a Baross téren a belövésüket már javítják. Mikor hazajöttünk Jancsival német órára mentünk. Utakban láttuk, hogy a Kossuth címeren már korona is van. Este Jancsiknál volt egyik szobánk. Sokat mesélt, míg Jancsival a szobákat láttuk. Este az „Itten rabjai”-c. könyvet olvastam.

Dél előtt Jancsi nálunk volt. Mindketten a naplót láttuk. Délután elmentem Jókához hegedűtanáromhoz jelentkezni. Ő nem volt ott, és addig Erzsike néni megmutatta a belövést. A lövés az erkélyes szobába jött be átszakította a falat, átment a másik szobába, ott szétrobbant és szétlángolt a harmadikba is repültek. Sok kárt okozott. Egy szekrényt, egy rakamit, több híres képet és egy japán vázát rongált szét. Mikor megkaptam a beavatást hazajöttem. Este az „Itten rabjai”-c. könyvet olvastam.

50.

1956. XII. 1. Szombat.
1956. XII. 2. Vasárnap.

ELŐSZÖR HEGEDÚÓRÁN - BESZÉLEK AZ OROSSZAL: OROSZ KATONÁK TEMETÉSE.

Reggel Jancsi megevte a „Sport”-ot és nekem is megmutatta nekem. Benne volt, hogy megörökített az első magyar olimpiai győzelem. A győzelmet az Urányi-Fabian kajabkettős aratta. Papp Laci bejutott a legjobb 4 közé. 11⁰-ra Hegedúórára mentem október 23.-a óta először. Az udvari szobába mentem, ahol a székfészt szoktak tartani. Itt is minden kuszulak be volt tapasztva, hogy ne jöjjen be a hideg. Délután Jancsi a könyveit rendezte, és ezért én is segítettem neki. 3⁰ felé nagymamához indultunk, a naplót is magammal vittem.

* * * *

Reggel a naplóval együtt Jókához mentem. Nagyon megijedtem, mikor láttam, hogy a ~~gyakorlati~~ focipályán orosz katonák gyakorolattak. Megkérdeztem Cselenyi bácsitól, hogy oda menjek-e? Ő azt mondta, hogy igen. Én azért eldugtam a naplót és úgy mentem Jókához felé. Már majdnem bementem a kapun, mikor egy orosz tiszt magyarul megszólalt: Gyere ide! Én odamentem. Megkérdezte orosz, magyar szavakat keverve, hogy hány éves vagyok? hol az iskola? hol a mama? Én azt mondtam, hogy tízéves vagyok. Nem sokára azt mondta: páli domoj! ami azt jelenti, hogy menj haza. Én még sokáig néztem őket. A szünetben sokat hülyékedtem, egymást bulvártartak előttem. Délután Majával játszottam. Este fél 6 óráig hallgatgattak. 8⁰-kor a rádió bemondta, hogy senki se féljen, mert a lövés csak azért volt, mert orosz katonákat temettek, és díszortutást adtak.

1956. XII. 3. Hétfő.
1956. XII. 4. Kedd.

51.

ISMÉT ISKOLÁBA KELL MENNI - ASSZONYOK TÜNTETÉSE

Reggel motornal jöttem haza a nagymamától. Ma már iskolába kellett menni, és ezért én is 11-12-ig iskolában voltam. Itt a gyerekekkel beszélgettünk. Nagyrészt a tanulókat ismételtük. Protzeller bácsi azt mondta, hogy tegnap egy oszák ember bement a Szabad Nép-be és onnan kidobálták az összes NEPSZABADSÁG"- és NEPAKAPAT" újságokat, majd az egészet meggyújtották. 2-1/2-ig iskolában nem voltam. Innen egyenest Bélahoz mentem címért csólni.

Reggel Béla adott 20 Ft-ot és hazajöttem. A mai nap megfogadtam, hogy a napot addig itom, míg az oroszok ki nem mennek. Mikor hazajöttem Jancsi az inasoztatást rendelte, és ezért az egész szoba szana-szt volt. Én is segítettem neki. Délután Jancsi kis erdélyi házat rendeltük. Kivettük a rádió dobozból, leporoltuk, és a székény tetejére tettük. Ezután azon tanakodtunk, hogy hova tegyük a dobozt. Végül kitaláltam, hogy tegyük a kúthoz mellé és a befőttes üvegeket pedig a dobozba tettük. Este Kacsuthi címért csólni mentem. (Egy címer lósd a dobozban.) Béla ott azt mondta, hogy délután asszonyok tüntettek a Rákóczi úton, gyászruhába.

52.

1956. XII. 5. Szerda.
1956. XII. 6. Csütörtök.

MIKULÁS NAP - TÜNTETÉS KÁDÁR MELLETT ÉS ELLEN.

Reggel felkeltem és mindjárt hazajöttem, mert iskolába lesz. Reggel ~~felkeltem~~ és a naplót írtam. 11-12-ig iskolában voltam. Ezután Jancsihoz mentem. Náluk sokat játszottunk, és játék közben elromlott a kapcsolódó. Ma az ENSZ-ben elhatározták, hogy Kármán József ENSZ főtitkár Magyarországra jár december 16.-án. Este Jancsi nálunk volt.

* * * *

Reggel elmentem Kóssuth címűt csinálni. Innen egyenest mentem német órára. Béla meg azt mondta, hogy 2-3-ig ne legyek az utcán, mert néma tüntetés lesz. Németen mondtam is Bayzi néninek, de ő csak akkor engedett hazá, mikor jött Kolonics néni, és ő is azt mondta. Alighogy hazajöttem, szakadt Győre is azt mondta, hogy a Rákóczi úton végig vonulnak a tüntetők, és őket is hazaküldték. Azt is mondta, hogy az oroszok nem löknek rájuk. Délután a naplót írtam. Este Putzer néni lejött, és azt mondta, hogy látta a tüntetőket. Mesélte, hogy volt egy csoport tüntető, akik Kádár mellett tüntettek. Ezeket város közönsége vitte. A másik tüntető csoport, aki Kádár ellen tüntetett a Nyugatinál megdobálta, a talán 150 főből álló kommunista csoport. Éne a kormány árusokat "rendőreket" küldött ki és ezek, vagy 100 embert agyonlőttek. Este apu hozott egy csomag cukrot és egy Mikulást.

1956. XII. 7. Péntek.
1957. XI. 8. Szombat

53.

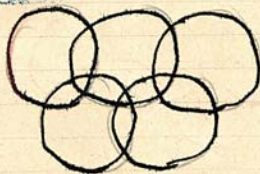
VÉGETÉRT AZ OLYMPIA-SÉTÁ AZ ÜLLŐI ÚT FELÉ. EGY DELUTÁN.

Reggel felkeltem és egész délelőtt naplót írtam. Delu-
tan átmentem Jánoséhoz. Az én város térképeimet
nézegettük. Később János is megnéztatta az ő
sztráda utikalauzát. Továbbá még nézegettük a
Svveiz, Deutschland és a Szerbia térképeket. Én
elkértem Jánostól a „Hansom Tamás a repülő” c.
könyvet. Este azt olvastam. 11-12 ig iskolában voltam.

* * * *

Reggel a „Hansom Tamás a repülő” c. könyvet olvastam.
Ezután Regedliórára mentem. Regedliórán Magyarosi tanár
azt kérdezte, hogy nem e vinnék el két cédulát a
Vajda - Hunyad - utcaiba. Én beleegyeztem. Még az idején
kellett beírni az első cédulát: A másodikat már
majdnem az Üllői útról és ezért az Üllői út és
a Körúton jöttem haza. Erre már sok ház összedült
(A képeket lásd 53. sz. 8. nől.) Ezután nagymamához
mentünk. A mai nappal Melbourneben az Olympia
ünnepélyes keretek között kezdődött. Kialudtak az
olympiai lángok. Magyarország ilyen nehéz körü-
lmények között is a negyedik helyet érte el. Hazánk
8 arany 10 ezüst és 7 bronzérmét gyűjtött. Magyar-
ország előtt csak a Szovjetunió az Egyesült Államok
és a vendéglátó Ausztrália áll.

A legközelebbi Olimpia 1960-ban Rómában lesz.

54.

1956. XI. 9. Vasárnap.
1956. XI. 10. Hétfő.

ÚJABB SZTRÁJKFELHÍVÁS-NE MÁSZKÁLJUNK AZ UTCAŊ.

Peggel mikor felkeltem átmentem Jókához. Nagyon meg-
lepődtem azon, hogy az oroszok már nem gy akortlo-
toznak. Jókától elkértem a naplómát, és mondtam
neki, hogy jöjjön át. Melunk Maja is aji társasjáté-
kordak. Mi is velük játszathunk. Delután mivel Jóká
nem volt nálunk én a "Bánk László a repülő" c.
könyvet olvastam és egyben be is fejeztem. Este elkez-
tem a "Maja kalandjai" c. könyvet olvasni. Este Mír-
rinkei bácsi azt mondta, hogy kéthetes sztrájk lesz.

Peggel aranyval elindultunk haza. A kapuban találkoztam Janosival. Ő azt mondta, hogy az orosz tanárunk azt mondta, hogy ne mászkáljunk az utcán. Delután ezért nem mentünk Janosival nemetre, és társasjátékoztunk.

ZÜRZAVAR A NEMZETINÉL. SZTRAJK.

Reggel 9-kor keltem, mert naplót akartam írni, de mégsem írtam. Anyu elment a csomaleba és én Jánoshoz mentem. Mikor be akartunk jönni anyu még nem volt itthon, ezért bemászunk. Dél felé Maja becsaladt és azt mondta, hogy egyet lőttek. Anyu is felelt, de már nem látott semmit. 1/2 órára már én is hallottam, hogy lőnek kimentem és láttam, hogy a népi szolod. Ezután még több géppuskalövést is hallottunk. Nem sokkal az egész Rákóczi út üres lett, és láttuk, hogy a Nemzetinél magyar alakított katonák és rendőrök, akik négy ábrók voltak a levegőbe lőttek. A Corvinból csak úgy dült ki a többi nép. Minden dolgozó azt mondta, hogy a bizony nem jön holnap dolgozni. Apu még nem jött haza. Ezután már lapátot is lőttek. Az egész utca csak úgy zengett. Ezután megjött apu és nem sokkal egy autó is robogott végig az utcán. Először jött Telber bácsi és azt mondta, hogy az egész körút csak úgy rang a fűt és a fűjzavartól. Este átjött Telber bácsi. Beszélgettem apuval. Ezt a viccet is mondta: (Egy paraszt megy az útján kezében demisszonál és egy orosz tankhoz ér.)

Orosz: Miván a demisszoniban?

Paraszt: Kádár.

Orosz: Kádár nye haros! Ne haros kádár!

J

Reggel olvastam az „Egy bicikliké története” c. könyvet. Utána hegudionára mentem, később átmentem Jánoshoz, majd elmentünk a börténre. Ezután Örsivel kártyáztunk, majd megértük igyél, hogy mi van a börtén. Később naplót írtam. Este átjött Bicskai és Telber bácsi. Bicskai bácsi azt mondta, hogy holnap már bemegy a gyárba. Anyu: És mit csinálnak ott? Bicskai bácsi: Karbantartást végzünk. (Ami peolig azt jelenti, hogy karbantartással ülnék.)

56.

1356. sz. 13. Gondolatok.
1356. sz. 14. Pentele.MÉGIS ISKOLÁBA MEGYEK.
SÉTA A BÖRZEN.

Reggel Janosi átjött és az ő kezdeményezésére én is kezdem
átmenni a régi csunya füzetből a füzetbe a nap-
lót. $\frac{1}{2}$ -2-re németre mentünk. A börze felé mentünk, hogy
megnézzük, van-e jó könyv, de nem volt. Vöröskafé is
arra mentünk. Láttuk, hogy a Bókus kaplona könyvet nem
úgy csináljak, ahogy volt hanem így:

A Nemzetinél egy tényhiwelyt találtunk. (l. a dobozban.)
Este naplót írtam. Délután Béla megvette "TWIST OLIVER"-t nekem.

Reggel $\frac{1}{2}$ 3-kor olvasni kezdtem a "TWIST OLIVER"-t. köny-
vet kezdtem olvasni. $\frac{1}{2}$ 3-kor feleltem és naplót írtam.
Janosi elment az iskolába és ezért én is elmentem. Egész
idő alatt Vali nővel voltunk. Én feleltem is veromon-
dóval. 12³⁰-kor jöttem ki az iskolából. Megbédültem, és
megnéstem, hogy mi újság a börzén. A Tom Sawyer mint
detektívét nem kaptam meg, és ezért Janosi részére is meg-
vettem a "Bilág ura"-t. Délutánra Béla hívott dolgozni,
de én nem mentem. Este naplót írtam.

57

Röggel azt találgattak, kimentek az erdőre. En. Prigedüne mentem, és láttam hogy a Harmincskertesek terén már nincs tanke. Utközben vettem egy ^{Egő}~~Értelm.~~ Művet hozagöttem átmentem Jancsihoz, Jancsi azt mondta, hogy képtelen voltokeres csomagot. Elmondta, hogy mi volt benne:

- Delután elmentünk nagymamihoz. Láttuk, hogy a bőze megszéjnt, ~~a~~ nagymamival elvartam

1956. XII. 17. Kedd.
1956. XII. 18. Szerda.

ÚJRA DOLGOZOK.

Ma reggel korán akartunk dolgozni, de mégiscsak 8 óra-
kor kezdtünk. Börsi néni dolgozni ment, és én befejeztem
a „Szabó Pali az erdélyi bank remeteje” c. könyvet. Dél előtt
1200 db. címet csináltunk. Délben Belától kértünk 30 Forin-
tot, hogy Majánka megvegyem Karácsonyra a könyvet.
Mikor hazafele mentem a könyvesboltban azt mondták,
hogy csak most érkeztek. 1/2-re németre mentem itte-
ben megvettem Majánka a „Fehérszín királyi” c. könyvet.
Este visszamentem dolgozni. Még este 1000 db.-at ci-
náltunk.

Reggel Belával dolgoztunk. Dél előtt összesen 1500-at
készítettünk, és még a tegnapihoz 300-at, hogy az 2500
legyen. Délben hazamentem. Délután a naplót írtam.
Este Göre egy Magyarországi térképet húzott. Este a „TWIST
OLIVERT” olvastam.

1956. XII. 19. Szerda.
1956. XII. 20. Csütörtök.

59.

GYORSAN KÉSZÜLNEK A CÍMEREK.

Reggel mikor felkeltem ~~hazajöttem~~ naplót írtam. Ezután hegedőre mentem. Mikor hazajöttem Jánosival szórakoztunk. Délután visszamentem dolgozni. Béla azt mondta, hogy ma nagyon sok címet kell csinálni, mert a fotóknak már kevés van. Górnáltunk is 2000 db-ot, de közben sokat idegkedtünk, mert Örsy nénihez az anyja beteg anyórné, és először a papagályt kereste Béla hájában, majd kiment a gangra és ott fűtyörözve kereste. Ezután el akart utazni Szerdahelyre. Mikor visszavert a papagály a fejére szökött. Mi ezen sokat nevettünk. Este $\frac{1}{2}$ 11-kor fektüdtünk le.

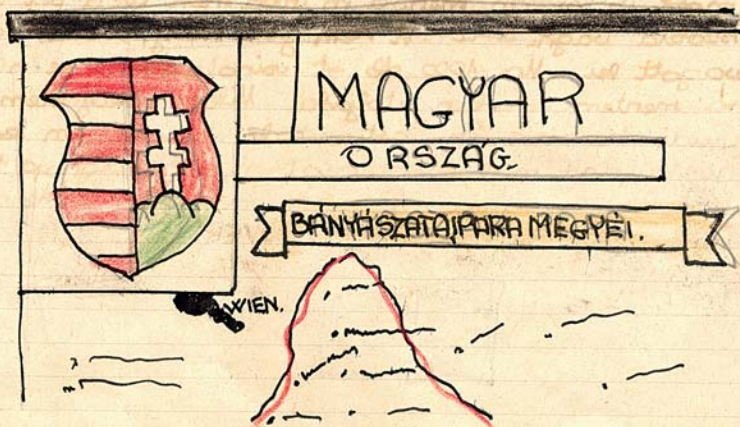
Reggel már 6 óráig fenn voltunk és dolgoztunk. De most is lassan ment a munka, mert az a fiú aki ki szokta vágni a címet nem jött meg, ezért a Béla vágott ki. Ma 1000 db-ot csináltunk. $\frac{1}{2}$ -re német órára mentem, ez ebben utoljára. Mikor hazajöttem átjötték Rudi bácsiék és kártyáztak. Apu engem korán aludni küldött, mert megmondtam, hogy tegnap $\frac{1}{2}$ 11-kor fektüdtem le, és ma már 6 óráig keltem. Az ágyban még olvastam a „TWIST OLIVER”-t.

1956. XII. 21. Péntek.

AZ ISKOLÁBAN CSOMAGOTADNAK.

Reggel olvastam a Turist Önkéntes Eutan jött Béla Gyula és azt mondta, hogy menjek el címert csinálni, mert sok a rendelés. En el is mentem, de Béla még leveleket írt. Míg ő feladta őket addig én felraktam 10 címet. Ma 1000 db forgóztatottunk fel. Többet nem tudtunk csinálni, mert az a fiú, aki kinyom, az nem jött el. Mikor később lettünk Béla kifizetett nekem 100 Forintot. Eutan hazamentem. Maja otthon azt mondta, hogy az iskolában csomagot osztottak volna, de még nem érkezett meg, és csak holnap fogják kiosztani. Délután Maja megtalolta a könyvet amelyet én Karácsonyra vettem neki. Anyu ezt megmondta nekem és én odaadtam neki. Nem tudtam, hogy mit vegyek Karácsonyra anyunak, az apunak és ezért anyunak is és apunak is adtam 100 és 40 Ft.-ot. Béla Gyulával azt írtam, hogy menjek vissza dolgozni, de én nem mentem. Délután semestam a térkép botjait és szétbontottam a "Technika" bő csinált díszelmotoros és vasutat. Este Mikulásként ajándékozni. En közben az elkezdett fűtő Peter kártyát csináltam, és a térkép alkotmány címet leragasztottam és egy Kossuth címet ragasztottam rá.

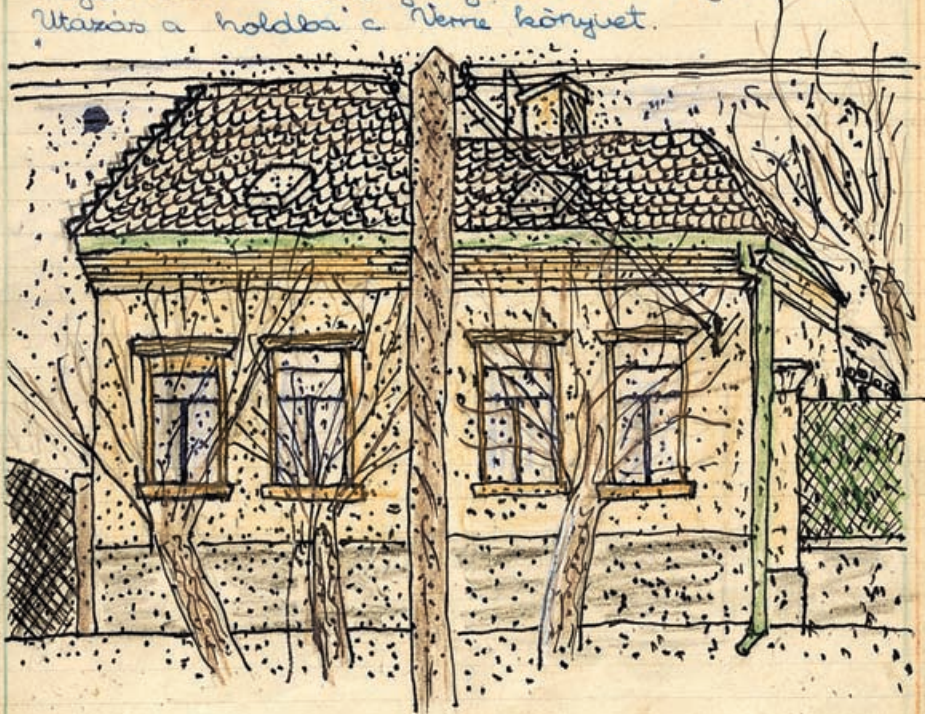

1956. XII. 22. Szombath.

9.

ESIK A HÓ.-KÉSZÜLŐDÉS.

Peggel 8^h-kor keltem. Délután egy kicsit átmentem Jánosikhoz. 10^h 20'-re hegedűzőóra mentem. Mikor hazajöttem rendelkeztem a lódámat és egy napot intam a naplóba is. Dél felé átmentem Jánosikhoz. 1^h felé nagy pelyhekben hullni kezdett a hó. Anyu már készülődött a nagymamához. Sok mindent kellett vinni, mert közelodik a Karácsony és ezért anyu a nagymamánál akart sütni. Végtermékben 4 csomag maradt. Maja délután iskolában volt, mert csomagot szorgattak. A mai nappal befejezték a tatarozást is. 1/4 felé elindultunk a nagymamához. Estig olvastam a "Twist Oliver"-t. Délután Majával a börtön voltunk. Maja nekem karácsonyi ajándékának megvette az "Utazás a holdba" c. Neme könyvet.

62.

1956. XI. 23. Vasárnap.

ESIK A HÓ - SZÁNKÁZOM.

Reggel 12.30-kor keltem. A hó nagy pelyhekben hullt. A hózatot és az udvart vastagon letakarta. Alig-hogy felkeltem, sepréni kezdtem. Mivel már mindent összehajtottam átmentem Jóska-hoz. Jóska megmutatta, hogy mit kapott Karácsonyra. Kapott 4 könyvet, a "Memo kapitány" az "Egy dialektológus becsülete" az "Ezer-egy éjszaka meséi" és a "Gyillogozemű" c. könyveket, kos-vályót stb. Délfelé ~~meg~~ átjött Jóska is. Hóvat hánytunk. Jóska a sok hóból a kisudvarban várat épített. 1° felé apu megjött Gyulával R. palotától motorral összekötyve. Egy szánkót is hoztak amelynek én nagyon örültem. Délután Majka szánkázni volt, és ezért ebéd után én is elmentem Marival a Sípás dornára. Először a gyakorlón voltunk, de ott még nem volt megfeszítve, és ezért a Sípásra mentünk. Nagyon jól éreztük magunkat, annak ellenére, hogy a mi szánkánk fordult, és Majkánk egy párzer etek is. Sötétül játszottunk. Este Majával kátyajáztunk és olvastam a "Twist Oliver" - t. Este a rádióban adták a "Hatosani dialógai" c. vígjátékot és ezért csak 11°-kor aludtam el.

1956. XII. 24. Hétfő.

63.

KARÁCSONY ESTE.

Az éjjel is esett a hó és ezért reggelre már 10 centi vastagon volt. Maja nem ment szánkázni, de én nem mehettem mert tegnap elázott a cipőm, és itt nem volt hócipő. 10^é-felé anyu a padlason talált egy hócipőt, és én azt felhúztam. Atmentem Jóska-hoz. Jóska átjött a Szuszival. Ágiénál Sanyika hőemberének a fejét ledobtuk. Ági és Maja azt mondta, hogy hógolyóztunk. Mi előbb hazavittük a Szusit. Utközben jól megdabáltuk Horváth bábit. Ő meg akart fürdetni minket, de mi elszaladtunk, csak Jóska tudta megdabálni, mert ő elesett. Utána a Golenyi lányokat is megdabáltuk. Mikor visszajöttünk Ágiek nem akartak hógolyózni és ezért mi a kertben hógolyót gurítottunk a havon, az az végén abborta lett, hogy nekem a vállamig ért. Ebéd után a golyóból hőembert csináltam, de nem tudtam befejezni, mert apu behívott szaloncukrot készíteni. Délután a karácsonyfát csináltuk. Este a Turist Olívából olvastam.

1956. X. 25. Kedd.

KARÁCSONY ELSŐ NAPJA.

Reggel $\frac{1}{2}$ 9^h-kor keltem fel. Apu nem ment ma dolgozni. Felöltöztem és átmentem Jóskaéhoz. Jóskaék is már felöltöztek. Mi kettenelőre mentünk, hogy jó előre üljünk a templomban. Hideg volt, csúpte a fülemet a hideg. $\frac{1}{2}$ órai gyaloglás után elmentünk a R. falvi templomba. A 10^h-i misére mentünk. 11^h-kor indultunk haza. Mikor hazamentem meg akartam csinálni a hőmérsékletet, de már késő volt. Béla azt mondta, hogy ő csinálta meg, és Maját már le is fényképezte vele. Engem is fényképezett. Megbedeltem és átmentem Jóskaéhoz. El akartam hívni szánkázni, de nem engedték. Ezután hazamentem és hozzáfogtam a vár megnagyobbításához, de egyszer csak jött Jóska. Azt mondta, hogy mégis elengedték. Először a gyáksíra mentünk. Az én szánkómn nagyon farsolt, ezért hozavettem. Utána visszamentem és mert a szánkómn nagyon hülye srácok voltak a Sípóra mentünk. A Sípó nagyon földes volt és ezért hozamentünk. Este a „Twist Oliver”-ből olvastam.

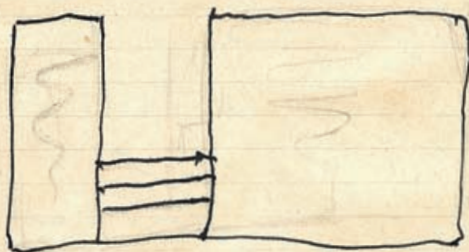

1956. XII. 26. Szerda.

65.

KARÁCSONY MÁSNAPIJA.

Peggel 9^h-kor felkeltem. A várat kezdtem csinálni mert Gyula azt mondta, hogy délután eljön elibácsi az egész családjával, akinek van egy 10 éves fia. A várat még felig sem csináltam meg, mikor jötték Ali bácsiék kártyázni. Mi Pistával és Majával elmentünk szánkózni a Sípóra. Jóska is ott volt. A Sipes nem volt jó és ezért a gyáksára mentünk. Ott megtanultam az új szánkó kormányzást. Nem lehettünk sokáig, mert Pisták hozamunk. Én a vár építését befejeztem. Szomorúságomra Gyula kijelentette, hogy a várat kivesszük holnap. Ezért én délután a hőmberre a kertben építettem várat. Este elengedtem a Sajót és vele játszottam. Először csak családgáttal vezettem a kertben, míg én a várat építettem, de olyan mulatságos volt, hogy nem bírtam építeni a várat, ezért előre mentem. Sajó ottalálta Tricit és vele játszott, de Trici a veranda tetejére mászott. Én be akartam venni, de jött anyu és be akart hívni. Én nem voltam, csak Sajó megmutatott. Én még egy kicsit játszottam Sajóval, majd bementem.

1956. XII. 27. Csütörtök.

EGY KIS BESZÉLGÉTES.

Reggel elindultunk nagymamától hazafelé. Majd maternal és én meg anyu villamosral. Útközben találkoztam Jókával, aki az állomásnál várakozott. A Teleki tértől gyalog jöttünk. Itt újból, mint régen szabvány volt. Én előrehaladtam, és mondtam anyunak, hogy ő is jöjjön el, de én nem találkoztam anyuval. Kékestem egy darabig, majd egyedül elindultam. A Gorkonai mezinál vettem egy élel és tudományt. Már csináltak a vilkamos vezetékeit. Hazajöttem és átmentem Jancsihoz. Ott beszélgettünk arról, amit a rádió bemondott. Helyesre néztek találtuk azt, hogy a Rókeózi út és a körút keresztetűződésénél az üzleteket beépítik és így fog kinézni:

Azt is helyesre néztek mondtuk, hogy a körút és az Üllői keresztetűződésénél a házakat levágják így:

Ezután ~~én~~ elindultunk Jancsi-
val és anyuval a Corvinba. Nagy
találkozás után bejutottunk.
Majd majdnem agyonnyomták.
Én és Jancsi megvettük a Tom.
Sawyer mint detektív: c. köny-
vet. Utután a naplót írtam.
Este lefeküdtem és hamar el is aludtam.

1936. XII. 28. Péntek.
SZÁNKÁZÁS AZ UTCÁN

67.

Reggel olvastam a „Twist Oliver”-ből. Mikor felkeltem felöltöztem és egy levelet írtam Nagymaminak és Blanka néninek. Mikor a levélíróval kész lettem elmentünk anyuval a postára, hogy feladjuk a levelet és az adót. Mikor ezt megcsináltunk elmentünk körülnézni, hogy mit lehet kapni. Vettünk a Mezőkalászonnál $\frac{1}{2}$ kg mézespuvást. Hazajöttünk, én átmentem a ~~KÖZEL~~-be, majd Jánoshoz. János épp a naplóját írta és tőlem elkérte a naplót. Míg anyu vasalt én Jánosnál voltam. Utána hegyedültem, majd naplót írtam. Ezután jött apa mérgező, hogy a 67-es villamos csak a Keleti p. u.-ig jár, és neki így egy csomót kellett gyalogolni. Ezután jött Mari és megkérdezte, hogy járunk-e szánkázni? Mi beleegyeztünk és kimentünk. Radics Mari szánkójával húztuk egymást, már lehetett jól szánkázni mert az a hó amely délelőtt esett, most egész jéges volt. Az én börtalpi bakancsom nagyon csúszott, a jégen, és ezért a hácipót vettem fel. Később én húztam hármukat, és azután ők húztak engem. Este a naplót másoltam, majd anyukát segítettem mosni.

EZ ÉVBEN UTOLJÁRA HEGEDUÓRÁN.

Mivel tegnap későre felejttem le, ma sokáig szundikoltam. Mikor felkeltem anyuval felvittem a ruhát a padlásra. Ezután Hegeduórára mentem az 1956-os évben utoljára. Mikor hazajöttem át akartam vinni Yencsikhoz a naplóját, de ő nem volt otthon. A házimester néni azt mondta, hogy Budára ment. En utam, neki egy levelet, és, mikor be akartam dobni a lakásba, épp akkor jött. Atvittém neki a naplót és elkértem tőle a könyvtárlérogat, hogy megmutassam Jókának. Majd tegnap mondta, hogy a tegnapi „NÉPSZABADSÁGBAN” közölték egy gyűrűképet. En a gyűrűképet elkértem a házimesteriktől:

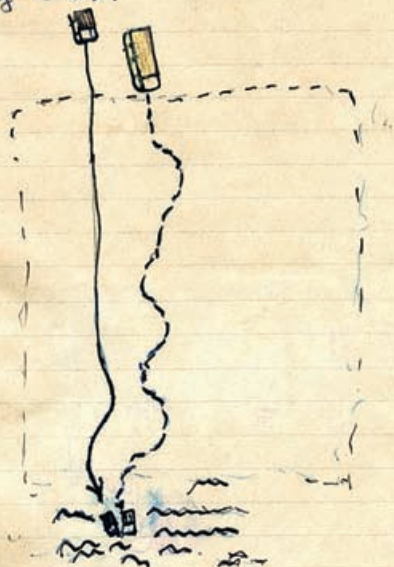
1/2-keor anyuval ketten elindultunk a nagy mamához, mert Maja materral ment. A Népszabadság utcában vettünk egy „NÉPSZABADSÁGOT”, egy „^{lees} MOOMANT”, és egy „Füles” névű naptárt. Mikor hazajöttem a várat lártam bentani. Memokára jött Pista a nagypapával. Az úrútházat és a huzkatöltöt hozták szándon. Pista azt mondta, hogy menjük el szánkázni. El is mentünk a gyáksóra. Estünk együtt és ezért Pista már többször nem jött le. Hazajöttem és a „Füles”-ből is „a Tivert Oliver”-ből akartam.

1956. XII. 30. Vasárnap.

69.

EGY KIS BALESET VELEM.

Már nem keltem korán. Majd átmentem Székhez. Mikor vissza-
jött azt mondta, hogy Mari nagyon unatkoszik és azért
menyek át. Mikor átmentem elmentünk szánkózni, ezt
Már sokáig szánkóztunk, mikor egy baleset történt, a
baleset így történt:

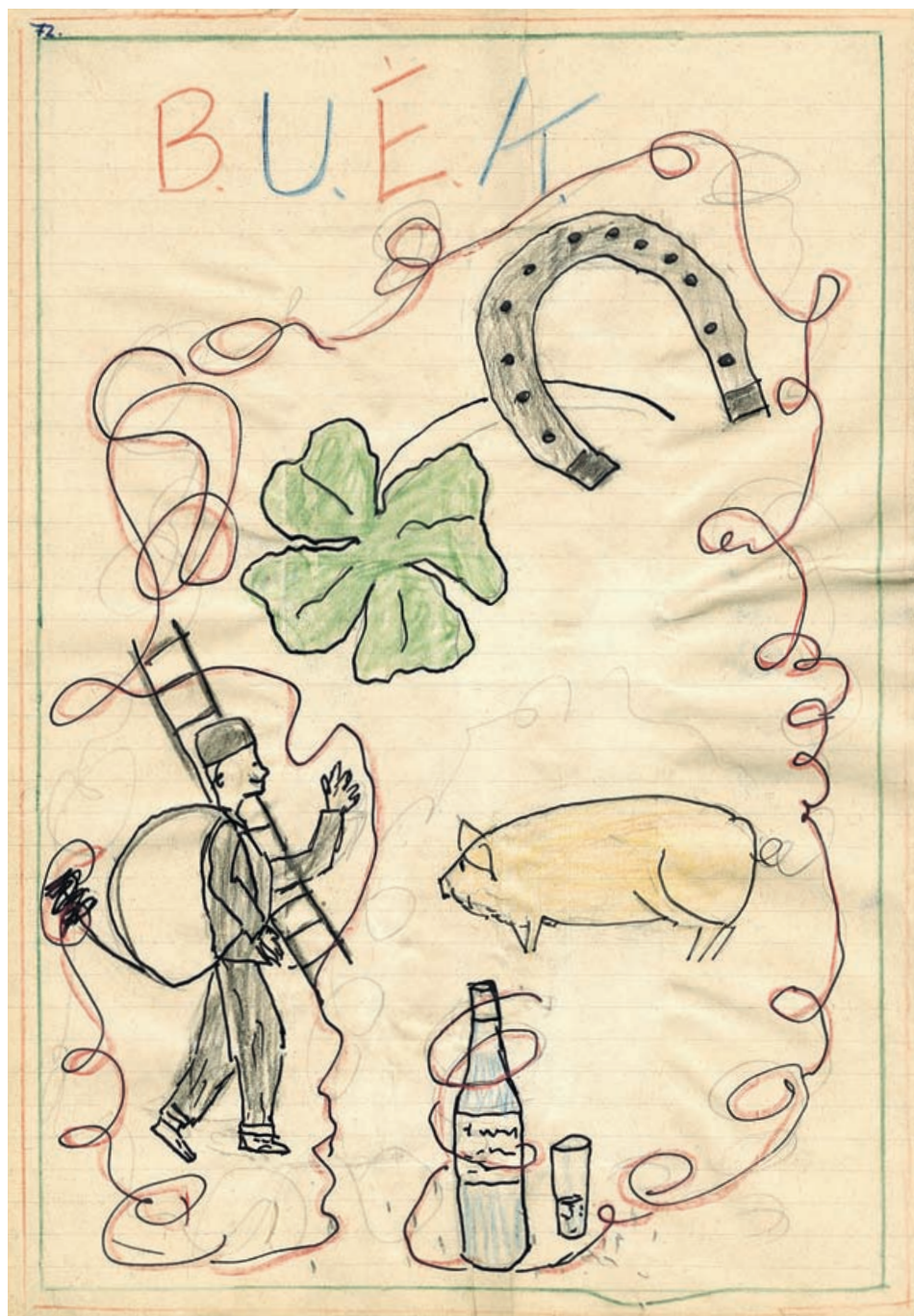
A baleset alkalmával nekem a kötőmöt ütötte meg,
így hogy virálfutásos lett. Ezután hazajöttünk és én
néztem a keresztyásokat a M.A.V. telepen. A telepre
megint eljötték a nők és egy vasutat elvittek.
Délután moziban voltam. A "Hypolit a lafej" a régi
magyar filmet láttam. Nagyon jó film sokat kacag-
tam. Este Franci áthozta Mircsáky Bácsitól az Ellenforra-
dalmi quírdákorokat, az októberi eredményekben, c. kom-
munisták röpkönyveket, azt olvastam az ágyban.

Dél előtt anyu Péterre ment és én délután átmentem Marcihoz. Először egy kicsit röhögőztünk, majd kar-tyiztunk, és dominóztunk. Mikor hazamentünk Majával anyu, még nem volt otthon. Megbédeltam és elmentünk szórakozni. A gyökörök nagyon jók voltak. Először a mi szánkókon mentünk, már nem fagyott. Utána Marci szánkóján mentünk. Akkor csak egy röpieltünk, és majd nem a harmadik lúka mentünk. Mikor hazajöttünk Marci nem ment haza. Kávéra szórakoztunk, és snack-iztunk. Már sötét volt, mikor Marci hazament. Én haza-hívtam Maját. Idén nem volt vidám Szilveszterünk. A rádióban sem volt jó szilveszteri műsor. Apuká a Gálányi-ekhez mentek kártyázni. Egy kicsit nálunk volt Minna és egy bácsi is. Én egész este napot ittam. Péter néni, és Franci már korán lefeküdt. Apuká éjjelkor átjöttek boldog újévet kívánni. Apu azt mondta, hogy már megint kövüldöznek. Anyu hozott egy képoszabadságot. Este elolvastam a képoszabadságot. Akkor volt egy képos melléklet is amely a lent látható képeket közölte. Este még a naplómba a képeket ragasztottam be. Éjjel $\frac{1}{2}$ 2-ór feleltem le. Holnap aludtam. Éjjelkor Dóbi J. beszédet mondott és boldog újévet kívánt. Este jég esett.

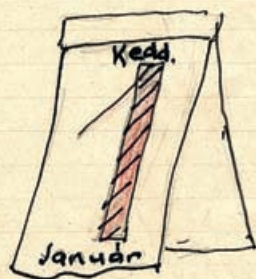

71.

BOLDOG ÚJ
ÉVET!

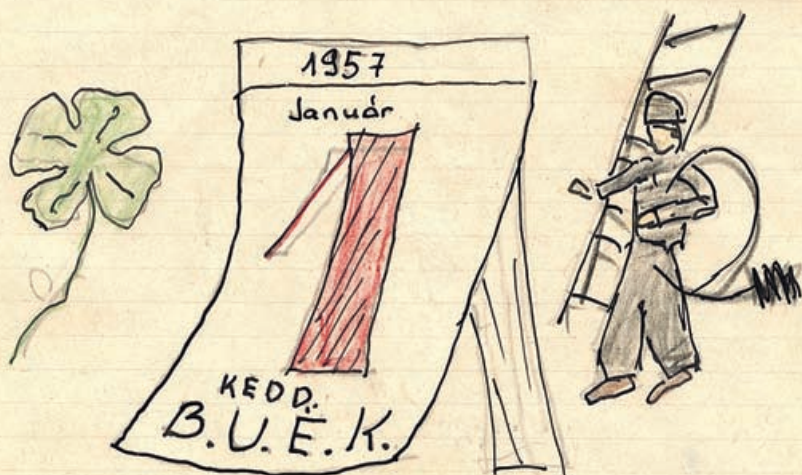
1957.

1957. I. 1. Kedd.

ÚJÉV.

Reggel a tegnapi késői lefelérés miatt 11 ó-ig aludtam. Mikor felkeltem tisztáztam és átmentem Márcihoz. Márcival szánkózni mentünk. Azt hittük, hogy a tegnapi jégeső jégesze sívalta a pályát, de nem így volt. Az gyakorlaton az ugrató pályán nagyon rossz volt, ellenben a két mellette lévő pálya elég jó volt. Ennélkor csak a szánkó talpán állva mentem le. Egyből Márci nagyon megrántotta a szánkót, én hanyattestem, s Márci egyedül lement. Ezután a Sipes dombra mentünk. Megbeszéltük Márcival, hogy délután megyünk moziba. Mikor megbeszéltem és felöltöztem éppen jött Márci. Elindultunk a moziba. Utközben találkoztunk Telkai Gabával, ő is a moziba ment. Az első kultúrteremben alvára igyekeztünk. A mozikban csak 1/2 4 kor kezdődött az előadás. Itt a „Mexikói lány” o. mexikói III. részes filmét adták. Ezt is megnéztük. Sötétben jöttem haza. Az út nagyon sötét volt. Este a naplót írtam.

1957. I. 2. Szerda.

75

CSOMAG JÖTT AUSZTRIÁBÓL.

Reggel korán elindultunk úrral a nagymamától.
 Tegnap Gyulaék házából egy család díszesült és mi
 abba a lakásba akartunk menni lakni, ezért reggel arany-
 val reggel elmentünk bejelentkezni. Mikor hazajöttünk
 Kati azt mondta, hogy egy nagy csomagot kaptunk.
 Mi bementünk és Gyula már bontogatta a csomagot.
 A csomagban ez volt:

2 db. tréningruha.

2. " sapka.

1. " ruh.

2. " nyakendő.

1. " bombin.

3. " zsebkendő.

2. pár zokni.

6 db. narancs.

18. " likőrös csokoládé.

3. tábla Misch " (tejszokoládé)

6. cs. kakaó.

1. kg rizs.

2. kg alma.

Minden a legjobb minőségű volt, de sajnos a macskák
 amelyeket nekünk Majával küldtek kicsik lettek. Ezután
 megadónára mentem. Délután napot intam. Este a
 lakásom nagyon nagy vita volt. Este levelet intam Feri
 bátyámnak.

76.

1957. I. 3. Csütörtök.

EBBEN AZ ÉVBEN ELŐSZÖR NÉMETEN.

Reggel olvastam a "TWISTOLIVER"-t. Mikor felkeltem anyu már nem volt otthon. Biztos a tanácsnál van gondoltam. Felöltöttem. Befűtöttem a sparkplétba, és lementem tüzelőért. Éppen fel akartam adni a levelet, mikor jött anyu. Azt mondta, hogy ennek a lakóháznak már fűcsa. Ezután feladtam a levelet, láttam, hogy a kőntön már csinájak a fűcsa villamos vezetéket. Még átmentem a ~~VER~~-be, és megcsináltam a német leket. Janosi ajzott, hogy menjünk már németre. Ő még mondta, hogy a 6-00 igit fogy közlekedni.

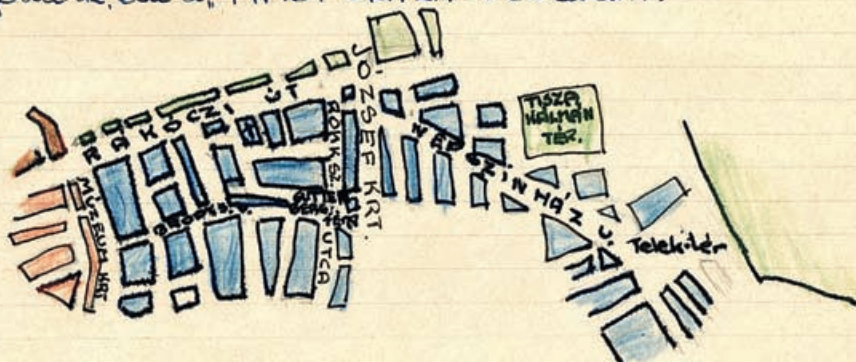

$\frac{1}{2}$ 2-re németre mentünk. Daisy néni megmutatta, hogy mit kapott Miki ^{szünet} Károcsanyra. Közölte láttuk, hogy már a Rakóczi úton is lesz a villamosvezeték. Gőré nek jó német könyvet hozott nekem. Este naplót írtam.

1957. I. 4. Péntek.

SÉTA A KERÜLETBEN.

Péggel a „TWIST OLIVER”-t olvastam. Eután a „Technoid”-ból egy csillefelvonót akartam vinnelni, de nem fejeztem be, mert anyu azt mondta, hogy elmegyünk a Teleki tere. En Jancsi-t is elhívtam. Mikor kiértünk a körútra, láttuk, hogy már megindult a 6.-os a körúton. A körúton alig tudtunk átjutni, mert óriási a forgalom. Rengeteg autó, motor, kerékpár állt sorba, hogy átjussan a Rákóczi úton. A Képzőház utján végig mentünk a Teleki tere. A 28-as is már a körútig jött. A Teleki téren elváltunk anyutól és megnéztük a szoborvárat. Itt mindenféle volt azok epp az nem arri kellett volna. Eután Jancsinak megmutattam, hogy hogy össze vannak lánc a Debózi utcai házak, majd a Képzőház utján visszajöttünk. En itt azt mondtam Jancsinak, hogy menjünk végig a Rákóczi úton is a Brody Sándor utján járjunk hozzá. Így is tettünk. Nagy vár volt erre, mert a hó elvadt. A körút és a Rákóczi út kereszteződésénél, már villany jelzőlámpa volt. Mikor már a stúdióhoz értünk, láttuk, hogy a stúdiót még mindig tartják őrzik, de már javítja. Később felmentem Korachhoz a könyvt. emelet, mert ő a Brody Sándor utcában lakik. Eután hazajöttünk, este a „TWIST OLIVER”-t olvastam.

78.

1957. 5. Szombat.

MAGYARORSZÁGON VOLT HRUSCsov ÉS MALENKOV.

Réggel még ágyban voltam és a „TWIST OLIVER”-t olvastam, mikor átjött János. Felkeltem, és János azt mondta, hogy ma is tegyük egy sétát. Én beleegyeztem. Mindjárt meg is terveztük a sétát az én teraszipon amely így néz ki:

Ézután Hegedűsóra mentem. A Hegedűsóra aránylag elhúzódott, és mert nekem Hegedűsóra a nagymamához kellett menni, nem mentünk el Jánossal ^{sejtől} messze. Ézután a nagymamához mentem. Ott Majóval kártyáztam, míg apa nem mondta, hogy menjek segíteni, mert lavígyuk a disznókat. Én a tálat tartottam a vécébe. Este átjött Mirinoszi bácsi és azt mondta, hogy a rádióban mondta, hogy itt volt Hruscsov és Malenkov. Később a „TWIST OLIVER”-t olvastam.

Reggel már korán felkeltem, mert ma is 2 disznót vá-
gunk. Ma is én tartottam a talat. Vízet hűttem és
kiszeltem. Később Bélával elmentünk fűrészpont-
ra. Gyalényiekhez. Mikor hazajöttünk többször elmentünk
a MAV. telepre vizet, mert a mi kútunk vize főzni
nem jó. Mine kézen lettünk a vízfordással már dél
volt. Béla azt ajánlotta, hogy menjünk el szánkóz-
ni. Én is mentünk a gyolcskóra. Először a mostani
pályán mentünk, de az nem volt jó és ezért
kénytelenek voltunk
a régi pályára menni.
És elég hosszú volt.
Itt jól mentünk de a
szánkó foltolt és a ker.
márványossal mindig lo-
sítottuk. Estünk is egy
párszor. Mikor hazajöt-
tünk Béla hazament és
én apunak segítettem.
Délután átjött Józka a
kanyarúval és azt mondta, hogy menjek át. Utasítván
Marciával hódolattunk. Én keztyűben a golyókat gyár-
tottam és Józka jobált. Józkaestén a képelelapjait
nézegettük. Józka megmondta, hogy december 2-án
beszéltem az orvossal. Délután Majával kanyarúztam.
Este átjött Miranovszki bácsi. Én rosszul voltam, hany-
ingrem volt, és ezért hűtöttem nem ettem.

, 1957. I. 7. Jéteő.
 ÚJBOL ISKOLÁBAN.

Reggel már 8^h.-kor ébredtem. 10^h.-kor elindultam
 haza. A villamosban két szociál kelttem. A szociál
 a következők:

Mi a külömbözé latában és Kádár közt?
 Az a külömbözé, hogy latában és is külömbözé
 és Kádár külömbözé is köztök.

* * * * *

Két részeg ember, azt éreli:

Maléter Péter, Maléter Pál, a Kádár kormány nem impo-
 nál. Mikorra hazatértem János ípp iskolába ment, azt
 mondta, hogy már volt nemetér, mert az iskolából azok
 2^h 40.-kor jönnek ki. Én ezen nagyon meglepődtem. Ez-
 után megértem, hogy nekem mikor kell iskolába menni.
 11^h.-ra kellett volna menni, de már 1^h 12 volt. Ezután
 Szóci roénhez vittem fel aunkát. Délután 3.-ig Tech-
 nokidoxtam. Annyu elment kenyérért, és azt mondta,
 hogy már megint szociál kell állni. A Technokidból egy
 szociálfelmondót csináltam. Este nálunk volt Jengler
 néni aki régen a házunkban lakott. Sokat mesélt, azt
 is mondta, hogy a lakásuk két belővet kapott. Este
 naplót írtam.

1957. I. 8. Kedd.

SÉTA AZ ÜLLŐI ÚT ÉS KÖRNYÉKÉN.

Reggel, mikor felkeltem átmentem Jánoshoz megkérdezni tőle, hogy megcsinálja-e a Szombaton tervezett sétát. János becsúszott. A Róka Szalárd utcán mentünk a Bekes utcáig. A Bekes utcában János betért egyike osztálytársához megmondani, hogy már kell iskolába menni. Ezután az Üllői útig beszélgetés kísérte a köruton mentünk. Láttuk, hogy a Klap utca mentén a ház ledől, a Corvin köz is így néz ki:

A körút 81. sz. háza földig leomlott.

92.

1

A Kélics lakotanyával szembelevő ház felé dőledült.

A lakotanya a belső résztől így néz ki:

Az Őrökimádó templom tornya ledült:

A terv szerint a Nagytemplom utcán kellett volna befordulni, de ennek a során a ház összedült és nem lehetett befordulni, ezért a Leonardo da Vinci utcán fordultunk be. A Török utcán mentünk az Illés utcáig. Itt láttuk, hogy a Török utca 35 összedült és csak a földszint maradt épen. Az Illés utcán mentünk a Práter utcáig, majd a Práter utcán végig a körútig mentünk. A Práter utcán még ki volt írva: Nem állapozunk. Be Nagy Imrével, ki az oroszokkal. A Práter utca során jól megnéstem a körút és az Üllői út kereszteződésénél lévő házat, hogy le tudjam rajzolni. Ezután a körút és a Róka Str. utcán jártunk, közben a Baross utca során egy „^{ésk} műbányát”-t vettünk (l. adóban), mert János azt mondta, hogy benne van, hogy mi égett a Nemzeti Múzeumban. 11-től 2-ig iskolában voltam. Megtudtam, hogy Tali néni Párizsba utazott. D.ú.: Vettem egy „Este Hírlap”-ot. Este naplót írtam. Gyula hazajött és azt mondta, hogy az oroszok léghajító ágyúkat dobalt be a gyárakba és a tere-
tőre.

1956. I. 9. Szerda.

85.

A 6-OS MÁR A CSEPREGI UTCAIG JÁR.

Reggel nagyon kecsat olvastam a „TWIST OLIVER”-ból, azért, hogy 14.-re befejezzem. 11^h-ra iskolába mentem. Itt megtudtam, hogy Bety díszdíjolt, és Molnár és Szűcs elkölözött. Az első óra magyar volt. Váli néni helyett Mór tanár tartotta meg. 12^h-kor majdnem hazamentünk, mert Mór tanár azt hitte ~~monda~~, hogy 8^h-ra jöttünk. Mikor kijöttem az iskolából hegédvárára mentem. Mikor hazafele jöttem láttam, hogy a hatos már a Csepregi utcaig jár. Mikor hazajöttem ~~is~~ vettem az újságimnál egy „Beti Hírlapot” és egy „~~Beti~~ KÖZÖSSÉG”-t. Hazafele jövet a „Székely könyvesboltban” megvettem a „Mostonatestvére” c. könyvet. Láttam, hogy a régi vas eszlopok helyére új fát tesznek. Délután a térképet rajzoltam.

86.

1957. I. 10. Csütörtök.

LEMONDOTT EDEN.-VILLAMOS JÁR A RÁKÓCZI ÚTON.

Reggel még agyban voltam, mikor Janosi átjött és azt mondta, hogy piezsek, mert németre kell menni. Én gyorsan felöltözködtem és elindultunk németre. Láttuk, hogy a Rákóczi úton, már jár a villamos, de nemcsak 67-es és 44-es és 45-ös jár hanem a 68-as is, amely eddig csak a Magyaródi úthoz járt a Besnyákéig. Janosi útközben azt mondta, hogy Eden angol külügyminiszter betegpéjére hivatkozva lemondott. Német óra után idekötöztem mentem. Az idekötözésben két magyar és, ~~felismerem~~ fizika meg rajz óráink volt. Mikor hazajöttem anyuval elmentünk a Glaukhoz, mert Maja akart enni gesztenyapünet. Innen láttam, hogy lebontják a gyémántházat. Este Janosnál voltam. Ott kísérleteztünk pl. titkosítást csináltunk. Este a „TWIST OLIVERT” elváltam.

1956. I. 11. Péntek.
ÚJABB ZÚRÓK.

87.

Reggel koránban felkeltem. Megváraltam a lelkét is
átmentem Jánosához. Ő éppen akkort öltözködött.
Ezután átjöttünk hozzánk, és anyunak megmutat-
tuk anyunak a tegnapi készített titkosítást. 11-2.-ig
^{intézkedtem} hegedültem voltam. Utána hegedültem, majd átmentem
Jánoshoz. Ő elkérte tőlem a tsvot, hogy katussalhassa
a térképét. Ezután Gyula jött és azt mondta, hogy
a gumiseknél egy bácsi azt mondta, hogy Ge-
pelen és a Ganz és a Mávagban zúrók voltak.
Holunk volt Paulheim Gyula néni és azt mondta,
hogy az ő lelkük is kapott belővést, mert ott
van a közelükben a telefonközpont és a posta.
Este átjött Rada bácsi és azt mondta, hogy a
Kálvária téren a gyerekek egy csomóba rakta a
leányukat ^{meggyújtották} és azt kiabálták: Míg az orosz itt
capul, magyar diák nem tanul! Este a „TWIST
OLIVER”-t dúrtam.

1956. I. 12. Szombat.
1956. I. 13. Vasárnap.

SZENET KAP AZ ISKOLA.

Reggel korán felkeltem és a naplót írtam. 10^h-kor anyuval elmentünk az ótábolba megrézni, hogy van-e birn-barn óra. Volt, és ezért vettünk egy órát. 11^h-ra iskolába mentem. 2^h-után heggedlőóra indultam. Az iskolában mondták, hogy hetfőn már rendszer tanítás lesz. Ahogy mentem a heggedlőóra, láttam, hogy az iskola előtt egy autó állt és szívet dobaltak föla. Este a nagygyűlésre mentem, ott a "TWIST OLIVER"-t elvartam.

* * * *

4^h felé a "TWIST OLIVER"-t elvartam, s be is fejeztem. Reggel felkeltem és házat kezdtem rapeni, mert reggel esti kezdett a hó. 9^h-felé ajtózt elgi és velük ruházástunk, majd kimentünk a kertbe hócsatázni. En minden lépésre 4 db hógolyót tettem. Így 40 hógolyóm volt a lányok 100 hógolyójával szemben. Elkezdődött a hócsata. Engem nem talált el egy hógolyó sem, és a lányokat 4-5 hógolyó. Ezután várat cseréltünk úgy, hogy a várban maradtak a hógolyók is. Ez azért történt meg, mert Majja azt mondta, hogy az én váram jobb védelmet nyújt. Későbbára megjött Pista, egész délután vele játszottam. 3^h-kor hozzafelé indultunk, mert Majjának reggel kell iskolába menni. Utközben beadtam Mirsinosky bárosnak a "TWIST OLIVER"-t, mert elkérte. Ottkor korán lefeküdtünk. Én a "VILÁG URA" c. könyvet kezdtem el olvasni.

1956. I. 12. Hétfő.

89

ÚJBÓL RENDES TANÍTÁS VAN.

Délután 9-10-ig nemetartam voltam. Mikor hazajöttem meg-
csináltam a lelkét, majd a naplóba rajzolt képeket húztam
át tussal. 1/2 1-re idekötöttem. Ma már úgy volt, hogy
a régi október 23.-a előtti órárend szerint lesz a tanítás,
de megírtam úgy lett. Az első óránálattán órán a tanár-
nő azt mondta, hogy tevédező volt akkor, mikor azt
mondta, hogy a régi órárend szerint lesz a tanítás.
Szóval órán feletem 5-6-re. Délután 4-5-kor jöttünk
haza. Elmentem megnézni, hogy van-e ügy. Nem
volt már. Ezután átmentem Jancsihoz. Megterve-
ztük a holnapi sétát. Ektefelé a naplót írtam, majd
1/4 6-kor Jancsival átmentünk a Corvinba. Már a Róka
Szilárd utcai kapun mentünk be, mert már az is
nyitva volt. Először felmentünk a II. emeletre a
papírosztályra, mert Jancsi egy üveg tussal vett. Le-
mentünk az első emeletre a könyvostályra megnézni,
hogy van-e jó könyv. Este Jancsiékhoz eljött az a
búcsi aki Miskolcon lakik. Mesélte, hogy oda is ki-
küldték az oroszok tankokat, hogy lőjék a népet.
Az első tank nem lőtt, ezért a harmadikból biszálta
a tiszte, és megkérdezte, hogy miért nem lő. Azt
mondta, hogy azért nem, mert nincs náluk fegyver.
A tiszte ráparancsolt, hogy lőjön, de az nem tette
is ezért agyonlőtte. Ene a második tankból kijött
egy katona, lelőtte a tiszte, majd önmagát is.
Este 9-ig naplót írtam.

1957. I. 15. Kedd.

ÚJRA ESIK A HÓ.

Már a szokottnál korábban keltem fel. Megedültni kezdtem. 8 óra körül jött János és azt mondta, hogy ma nem mehet sétálni, mert nagyon náthás. Míghogy végretem a hegedüléssel jött Gyula és azt mondta, hogy a házukban egy asszony leugrott az ötödik emeletről. Az öngyilkosság azért történt, mert tegnap este házkutatást tartottak, azért mert embersempézést folytattak. Gyula így mesélte. Bement a hallba és egy szék csak hallja pik-puff. Gondolta, na mi a fenét csinálnak ebben a nyavalyás házban ilyen korán. Lemegy az emeletről és látja, hogy az emberek, topognak az udvarajtóban és nem mer bejönni az udvarba menni. Ott kellen. Erős láccsal bemenne az udvarba és látta, hogy Schillingert néni az udvar fejein fekszik, élettelenül. Először rászelt a korlátra, majd orron leesett. Egész délelőtt a naplót tüsztem. 12-ra iskolába mentem. Este a hó már 5 centi lett. Este szintén a naplót írtam. 1/2 10 óra körül fekszem le. Este az „Esti Újság” is hozta a gyilkosságot, de kifordítva.

1957. I. 16. Szerda.

91.

SZÁNKÓVAL A NAGYMAMINÁL.

Peggel Gyula 6^h-kor felébresztett, hogy siessék elkészülni, mert kiürözték Szánkóval a moskát. Mielőtt beértünk az utcára gyönyörű kép tárult elénk. Mindent vastag hó fedett. A lámpák, csak néhol égtek. Autók jöttek túlköttek. Értünk a szétlőtt város. A 28-aszal mentünk a Szilágy utcaig. Innen Szánkóval vittük a moskát. Gyula hívta a Szánkót és én mellette mentem fogtam a kormányt, hogy ne essenek. Először én a Szánkó talpán állva tyújaztam, de utána Gyula megengedte, hogy felüljek. A nagymaminál Franci már elkészítette a havat, de az újonnan esett havat el kellett szepíteni. Ezt én meg is csináltam, míg Gyula megettette a dísznöket. Visszafelé jövet Gyula hívott a Dohánygyárig, mert itt jött egy lovaskorfa, amely nagyon sokakat okozott kordari, és ő hozzáakasztotta a Szánkót. A villamos megállónál sokáig kellett várni, mert a 28-as villamosok nagy része már szűke, és karrával nem lehet rá felvezetni. 10^h-ra értünk haza. Itt a naplót csináltam. 11-re ispedálba mentem. Este a "VILÁG URA"-t olvastam. 1/2 6-ra fejedőkorára mentem. Az esti újságok közölték, hogy az Üllői úton is a körutón megindult a villamosjárás.

1957. I. 17. Csüt.
1957. I. 18. Péntek
EGY KIS SZÁMVETÉS.
CSOU-EN-LAJ BUDAPESTEN.

Magyarországról eddig 167000 menekült ~~ment~~ ^{ment} Ausztriába. Ezeknek az üzenetét a Szabad Európa rádió közvetíti. Leginkább jeligelekre üzennek. Legérdekesebb jeligelek: török bors, tökös, fekete macska. A nép között elterjedt az a hír is, hogy Klabos László magyar humorista is elhagyta, és ezt írta: Az oroszok menyénél haza, aki hallja aça át. * 167000 menekültből már 36000-t elszállítottak.

* * *

Reggel 9^h-ra németre mentem. Ott Kolonicsról megvettem a „Bajuvó magyarok” c. könyvet. Egy kisút csúszkáltam hazajövet a Semmelweis téren. Ott-hon elvartam a „VILÁG URA”-t, majd elmentem újságit. Ez is közelít, Csou-En-laj beszédét. 1. a dobozban. 1/2 1-re iskolába mentem. Este „VILÁG URA”-t elvartam.

— * —

Reggel 6^h-kor keltem fel és Gyulával kivittük a modikot. Nagyon hideg volt. Selekott Yancsival a Világ ura német. 1/2 1-kor ~~Reggel~~ iskolába mentem. Este a „VILÁG URA”-t elvartam és be is fejeztem. Az iskolában a tornánál beszélünk. En Del-mányossal mekötem. Vámszónak eladtam a bélyegalbumomat.

Preggel, mikor felkeltem Janosi átjött, és vele a „Tern”-et csináltuk. $\frac{1}{2}$ 12-re hegedűóra-ra mentem. Mire haza-
értem már majdnem $\frac{1}{2}$ 1 volt. Gyorsan kapkodva
összesomagoltam. Az iskolában az utolsó 3 óra
lekeres óra volt. 5 $\frac{1}{2}$ -kor jöttünk ki. Hoxamentem be
akarok menni, de a kulcsot nem találtam. Biztos
az osztalon hagytam, mikor szeltem. Anyu már
odaadta a kulcsot hegedűóra előtt, mert anyu
Majával már a nagymamához ment. Emiatt be-
mártam az ablakon. A kulcs ott volt az utas-
talon. Fogtam a csomagomat, és elindultam szíve
a nagymamához. Az ottam előtt melt el egy 28-as,
majd utána 3 kocsihoz ment. A hegedűóra
belültem, de nagy bosszankodásomra ez a Fur-
mei útról elromlott. $\frac{1}{2}$ 6 volt mire kiértem. Ott
Majával játszottam. Este a rádió bemondta hogy Dudas
jószólet kivégestek. ***

Preggel, mikor felkeltem nagyon hideg volt, a hőmé-
rő - 16°-ot mért. A háveros útját kezdtem meg-
csinálni, úgy, hogy csúszda legyen. Majd átment a gi-
hoz. En kívartam át hogy jöjjen segíteni, de ő csak
nagyokára jött. Hamman Ágival a jégpályát
kezdtek csinálni, de a vízfordást hamar meg-
untuk. A kertben, ahogy a szőlőt feltöltötték
ott hószu órák lett és ebbe belefolyt a hó és
megfagyott. Itt Majá kezdemenykezésre korcsolyáz-
ni kezdtünk. Kérem meg volna az életben nem
volt korcsolya a lábamon, és ezért eleinte sokat
esetem, de mégis úgy ahogy megtanultam. Ezután
a sípára mentünk szánkózni. En egyszer ter-
den mentem le, és a szánkóról leesve fejtárgy-
tam. Este Gáborral jöttem haza. Itthon a levelet csinál-
tam, és a belyegeimet raktam csobanként össze.

94.

1957. I. 21. Hétfő.

CSOKOLÁDÉT KAPUNK SVÁJCBÓL: MEGJÖTT VALI NÉNI.

Réggel csodálatosan felébredtem 127-kor az óra csengésére. 7^h-kor keltem fel, gyorsan felöltöztem, s edadtetem vizet melegíteni. Csodálkoztam, hogy milyen nagy a gőz, mert mostanában csak $\frac{1}{2}$ csodálag fűtünk. Bekezdtem a számítás ledet, és kipucoltam a spánholt, majd bekészítettem, azért, hogy ha anyuék megjönnek, nekik is be kelljen gyújtani. Mielőtt iskolába mentem felmótam a könyvát, mert nagyon rossz volt. Ekkor iskolába mentem. Az első óra előtt nagyon zajongtunk, s ezért bejött az énektanárna, s azt mondta, hogy aki megmoccan, vagy beszél az nem kap sügi csokoládét. Az egész osztály hátbalett kézzel feszült. Nem sokára behoztak egy dobozt. Olyasmiféle volt a doboz, mint amilyent nekünk küldtek Ausztriából. Mindenkinek egy tábla csokoládét adtak. Közperben sokan felbontották a csokoládét, és ámultak is. Történelem óra előtt megtudtuk, hogy Franciaországból megjött Vali néni. Tanítás után be is jött ő. Marinala a csokoládéját szép fedőlap volt, s ezért elkértem tőle. Ottthon megtudtam, hogy az én csokoládémban egy cédula is van. Janosival 3-4. ig németen voltunk. Észrevettük, hogy az utcán a katonák is a rendőrt és a katonát. Este naplót írtam.

1957. I. 22. Kedd.

VINCE NAP.

Reggel 8^h-kor iskolába mentem. Az első óra magyar óra volt. Ezt az órát már Vali néni tartotta. Nagyon sokat meselt. Többek között azt is mondta, hogy a francia gyerekek délelőtti $\frac{1}{4}$ 9-re megy iskolába, és $\frac{1}{4}$ 12-ig van. Mikor hazajön megeszálja a leckét, amely bizony elég sok, megebedel, és $\frac{1}{4}$ 2-re vissza megy az iskolába és $\frac{1}{4}$ 5-ig van. Mikor hazajön nekifog a tanulónak amely néha 10^h-ig is eltart. A leckét a tanár az iskolában nem magyarázza meg, hanem a gyerekek magától kellőt. Nem megoldani. Még elmondtam, hogy a franciák nem esznek borsot, és a hint majdnem nyersen eszik. A húsvétkor a húst nem fogyasztják, mint nálunk, hanem vékony színhartycsatekercet csomagokként adják. Ezt így otthon az anyó, egy kecskáját öntve rá 12^h-ig süti. Több órán beszélünk. Én Vámmal mentem. Tamas mára elhozza egy bélyegért a csokoládéjához a fedelét. Mikor iskolából hazajöttem már nálunk volt Baba néni. Sokat meselt. Este eljött Pali bácsi felköszönteni aput, mert ma van a névnapja. Este a naplót írtam. Tegnap Vali nénitől kaptam 1 db. szelvényt, és 2 füvet. Este megettük. Nagyon finom volt.

DICSŐSÉG AZ OKTÓBER 23.-I FORRADALOM HÓS MAGYAR
MÁRTÍRJAINAK!

Reggel 8^h-ra iskolába mentem. Itt valami különös nem történt. $\frac{3}{4}$ 12-kor jöttünk haza, mert osztályfőnöki óránk is volt. Janositól el akartam kérni a naplót, de ő nem volt otthon, ezért elmentem szüligéért, s vettem egy ¹²12 "TUDOMÁNY"-t. Mikor hazajöttem ajtótt Janosi. Ezt mondta: (idevise az ő naplójából.): "A tábla felett egy nagy kacsigyertya, és 4 szájából kapott kacsigyertya égett, az ablakokban összesen 6 gyertya volt, a táblára XY 21. század címert rajzolt és ezt írta fel: 'Dicsőség az október 23.-i forradalom hősmagyar mártírjainak!' Szünetben órán a tanármórt nem csendben fogadtuk, a hetes hallgatók jelentett, még a tanármó is csendben beszélt. Ora alatt csak a kacsigyertya égett, de tízpercben az összes gyertyát meggyújtottuk. A Zavarok tanár már nem nézte olyan jó szemmel ezt. Fixírozva ora elején feljött, és a következőket mondta: 'A gyertyákat vegyétek le, nem akarom, hogy a tanárokatoknál valami bajt okozzatok! De mi nem szedték le, sőt a székény tetejére is 3 lapos gyertyát tettünk, de mire bejött a Molnár osztályfőnök ezek közül 2 elégett. 12 égő gyertyával, és halálos csendben fogadtuk a Molnár tanárt. Akkorban a Molnár belépéskor ezt mondta: 'Köszönöm helyes, hogy az osztály megemlékezik a hősi halottakról, de most már elég vegyétek le a gyertyákat!'. A tanár kérdéseire élénk nem feleltünk. Később Szabó Péterné azt mondta, hogy vegyék le a gyertyákat. Mire ő a kacsigyertyákat kezdte. A kacsigyertyával meg úgy csinált, mintha nem érne el. A tanár kihívta a Kőrösi Csoma legmagasabb fiút, aki egy kacsigyertya után levette. Ezután a Molnár tanár beszélt egy csomót az osztályról, hogy nem ez az igazi hazafiagság. Közben hivatkozott Jézusra is és bibliai történeteket mondott el." Délután hegedűsöt voltam. Este a naplót írtam.

SÉTA A HORVÁTH M. TÉR KÖRNYÉKEN.

Dél előtt 8^h-12^h-ig iskolában voltam. Mikor hazajöttem anyu nem volt itthon, ezért átmentem Jancsihoz. Már majdnem 1^h volt, mikor hazajöttem anyu. Ezért gyorsan megcsináltam a német lektet, majd Jancsival német órára mentünk. Székelyfalé jövet egy könyvesboltban megvettem a rég keresett „Török a dzsungel fia” c. könyvet. Ezután Miki azt mondta, hogy hógépjáratunk. En Jancsival ő pedig Kolonissal volt. Jancsi és Kolonics nyakába rok hógépet, mert én Kolonicsot, Kolonics pedig Jancsit támadta. A harcok után hazajöttünk, de anyu most sem volt itthon, ezért Jancsival elmentünk vásárolni. Az Esti Hírlap-t is nekik kellett venni. Mikor hazajöttem anyu már itthon volt, és elküldött, hogy vigyelek Székelyfalé hurokat. En Jancsit is elhívtam. A Rakóczi tértől a Baross Béla utcán mentünk. A Mária Terézia templom 3 belővést kaptam. A Baross utca 74:ben felvittem a hurokat, sok köszönetet kaptam. A József telefonközpontot katonák őrzik. A Ságvari emléket belőttem, de a régi címer ott maradt. Az előjáróság (Tanácskasa.) 17 belővést kaptam. A Mészáros pályán rengeteg gyerek korcsolyázott. Ezután hazajöttünk. Jancsi mondta, hogy a tegnapi gyertyajáratat felfelmentették. Délután megcsináltam a lektet, majd Gössel szánkóztam. Este naplót írtam.

1956. II. 25. Péntek
1957. I. 26. Szombat.

LETARTÓZTATTAK 3 OXFORDI DIÁKOT.

Dél előtt 8^h-tól 12-ig iskolában voltam. Mikor hazajöttem a napló rajzait csináltam. Ezután Gyula azt mondta, hogy ki kell vinni a nagymamához a moslékot. Értet en átmentem Jánoshoz megkérdezni, hogy nem e jön ő is el. Ő nemmel válaszolt, és engem kért, hogy tegyem meg vele a Rózsadombi sétát. Nem sokkal Gyulával kivittük a moslékot. Utazásfele megvettem az „Esti Hírlap”-ot és a „NÉPSZABADSÁG”-ot. Az utóbbi közölte hogy a Rákóczi út 84. sz. házat is átkészítik csinálják meg.

Ede megtudtam, hogy a diákok megkesztorizták a Bem szobrot annak ellenére is, hogy körül voltak az oroszok páncélkocsikkal. Ez tegnapelőtt volt.

* * *

Dél előtt 8^h-tól 12-ig iskolában voltam. Délután a naplós képeket rajzoltam. 4^h40^h kor hehezősórán voltam. Maxafle futólépésben jöttem hogy minél hamarabb hazajérjek. Ezután rögtön a nagymamához mentem. III Majároak német órárt tartottam.

1957. I. 27. Vasárnap.

EGY NAP A JÉGEN.

Reggel 9^h-kor keltem fel. $\frac{1}{2}$ 10-kor átmentem korcsolyával Jósikához. Ő épp előttem vette fel a korcsolyájkait, mikor odaértem. Én is felvettem, mert a tőz az út szápa jég. Én nagynehezen háromszorral esettel odaértem. A tábornak elég megfáradtam, igaz, hogy vagy 15-ször esetem. Jósikával „csak fogd meg az egyet” jöttünk. Egyből a korcsolyám eleje belevágódott a jégbe. Én esetem, de úgy esem, hogy kifordultam. A korcsolya a jégben maradt, és így majdnem kitért a lábam. Ezután még egy kicsit korcsolyáztunk, majd Jósikával együtt eljöttünk hozzánk. Kávéztunk, kártyáztunk. Ezt nem sokára meguntuk, és visszamentünk korcsolyázni. Most már megfáradtam egyfolytában menni, csak még fordulni nem tudtam. Ezért mikor a tő végébe értem szándékosan leültem, és így fordultam meg. Nem sokára jött Maja és Ági. Ők mondták, hogy Ági korcsolyája olyan kicsi, hogy még a Majának se jó és ezért Ági nem tud korcsolyázni. Szóval mentünk ebédelni. Ezután visszamentünk a jégre. A Városligeti útról már felvettük a korcsolyát. Maja még csak kicsit tudott menni, és ezért egyből nagyon nagyot esett. Ezután délután korcsolyáztunk. Én már gyorsan menni is megtanultam. Este hulla fáradtak lettünk. 12 1/2 6-kor hazafelé indultunk. Nem sokára le is fektedtünk.

1957. I. 28. Hétfő.

SÉTA A VÁROSLIGET ÉS KÖRNYÉKÉN.

Peggel agyban voltam, mikor Jancsi csengett. Ő azt mondta, hogy $\frac{1}{4}$ 9-re kell nemetre menni. Ő mindjárt elment, míg én gyorsan felöltözök, majd futólépésben rmentem az órára. Hazafele jövet Jancsival megbeszéltük a régi tervezett sétát megteszük. 10^h-kor elindultunk a sétára. Végigmentünk a Rákóczi úton a Rottenbiller utcáig, majd befordultunk a Garay utcán. A Mezejes utcánál már csinalják a trolibusz vezérlését. A Garay tere ére keresztülmentünk a csarnokon, majd a Sajó utcán át kimentünk a Gössa György útra. Itt több orosz autót láttuk elhenni. Mindeke volt porigörvös. Ezután havas utakon keresztülmentünk a Stefánia útra. Innen láttuk a Széki lin szobor talpatát. A színi színpadnak egy kis csobaja maradt. Elhaladtunk a Múzeumok előtt, és nem sokára a Múzeumi palotához értünk. Itt elég sokan koroslyastak, és a Vék Duna kénygöt játszottak. Átmentünk a Városligeti tawon, és a Vajda János vár elé érkezünk.

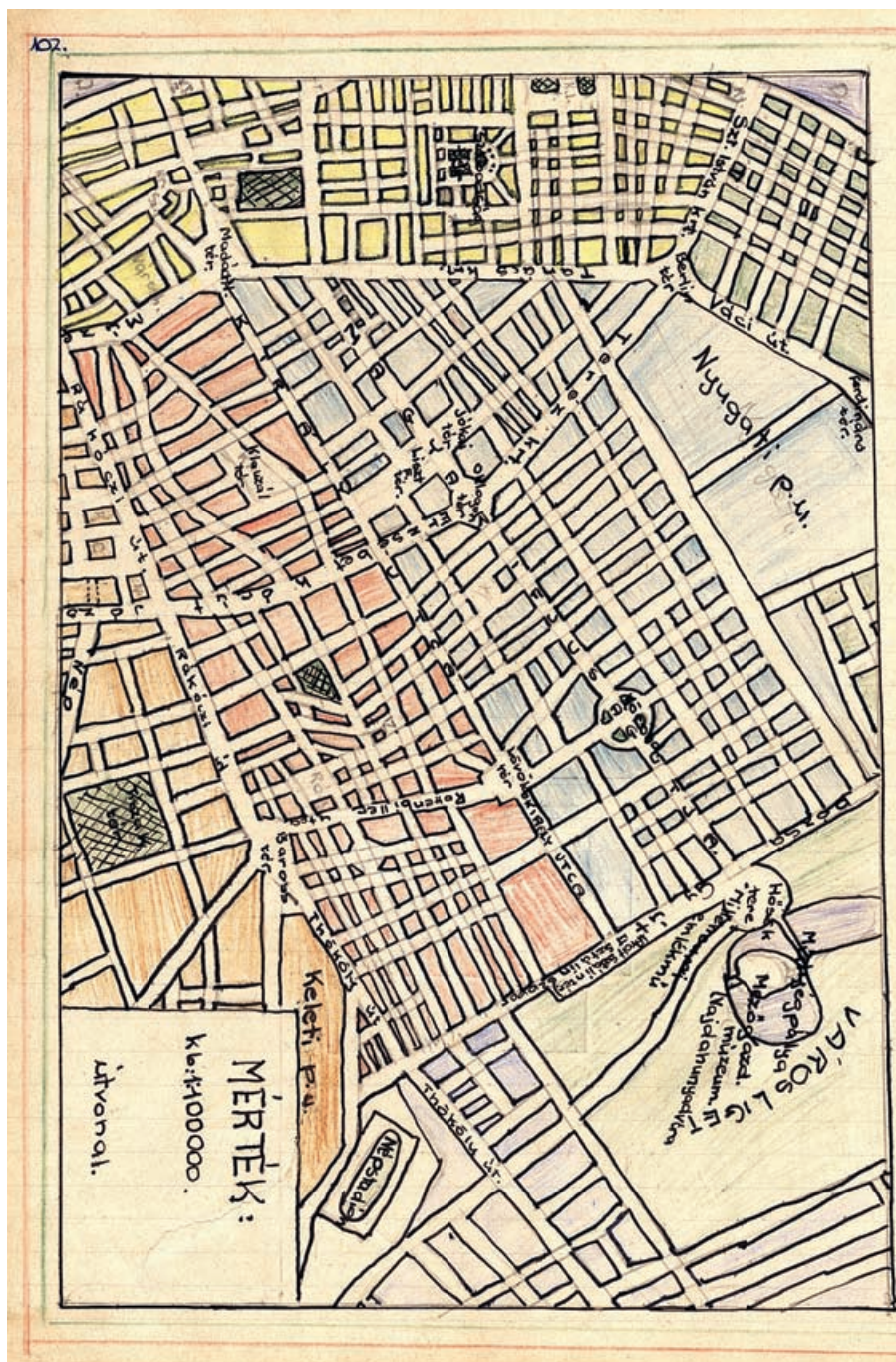

Egy kisebb torony legett (a képen X-el jelölve) A nagy torony több nagy belővőt kapott (a képen O-val "). Bemertünk a várba. A Múzeumi palatának főbejárata zárva volt, és ezért körülgértük a várat, de egyik kapuja nem volt nyitva, és ezért a hidon át kimentünk a Kéek tereire.

Itt láttuk, hogy a Millenácsi emlékművön több új szobor van (Kossuth, Barokai). Ezután rátértünk a Magyar Újvilág, illetve a régi Sétalin útra. Itt láttuk, hogy a Sétalin út mérványablakait amelyekre rá volt írva az út neve minden utcavarskón kiérték. Helyébe Magyar Újvilág útja jelzőtábla volt. Itt én mondtam, hogy Budapest legszebb része a Városliget és biztosan ezért tettek ide a Sétalin szobrot. Mikor a Köröndre értünk már $\frac{1}{2}$ 12 múlt, ezért szelni kezdtünk. A Magyar Újvilág útja 62. sz. ház tetején antennák vannak. Ez a ház biztos a 60. sz. házhoz tartozik, mert ide szokták Rakosiek vinni a politikai foglyokat. Az Andrássy út 33. a volt Párizsi aruház előtt elég sokan álltak. Mivel benne volt a teremben, hogy megérkeztük odaálltunk a sorba. 2 pernyi sorban állás után bejöttünk. Kés volt ezt a gyönyörű aruházat környékére berendezni, mert belül nagyon szép volt. Az Operaháznál Janosi indítványára, hogy időben érjünk hozzá befordultunk a Szabóházhoz,

majd a Kossuth utcába, és a Kossuth utcán mentünk a Dob utcáig. A Dob utcán át a Kolosvárosi tér és utcán keresztül mentünk a Dohány utcáig. Itt én elváltam Janosától, és elmentem töltőtöltőszert keresni, de az Újvilág utcánál már zárva volt és a József kert. H.-ben nem volt ez. Ezután hoztam. Délután 1-től $\frac{1}{2}$ 5-ig iskolában voltam.

MEGKAPOM A SVEJCI LÁNY CÍMET.

Reggel 9^h-kor felkeltem. A naplót kezdtem írni. Itt volt Bendi bácsi. Azt mondta, hogy a nyáron menjünk el nyaralni Jelleibányára. Ezután anyuval elmentünk az órásboltba, hogy az óra bumm-bumm-ját megcsinálják, mert 24 óra alatt 1/2 órát késett. Mikor hazajöttünk én átmentem a Corvinba tüsszint. Mikor anyuval jöttünk a Rakóczi úton, és a körúton láttuk, hogy csak gubnykép van a falakra ragasztva: Többek között ez is:

Engem nem csábíthattok inflációra...

AMIG A DOLGOZÓK

MUNKÁJUKKAL VÉDENEK!

Dél felé elmentem Szelyenkészekhez. Szénórát vittem. Láttam, hogy a Bacsó Béla u.-i iskolát azért tartározzák, mert kapott egy aknát. Hazafelé jövet láttam, hogy a Rakóczi téren egy bódéra valaki felírt: Kibúrt címer, magyar hazza, minden ruszki menjen hazza, míg a ruszki itt lapul, magyar diák nem tanul. Délután 1/2 1-től 15-ig iskolában voltam. Vali nőtől megkaptam a svejci lány címet. Este naplót írtam.

1957. I. 30. Szerda.

NEKÜNK SEM KELLE EZ A KORMÁNY.

Reggel $\frac{1}{2}$ 9-kor keltem. A lelkét kesztem inni. Mára aránylag elég sok leckém volt. A hegedűóraig megcsináltam a magyar, és a román lelkét. Hegedűre mentem. Az órán megtudtam, hogy a következő lekt hegedűóra a lakás fertése miatt elmarad. Haza jöttem, megcsináltam a történelem lelkét, majd iskolába mentem. Itt a fiúk azt mondták, hogy nem lesz hittan, és német helyett orosz fogunk tanulni. Este megtudtam, hogy 3 héttel valaki eleresztett az utcán kutyákat. A kutyák nyakába egy csidulót akasztottak: "Nekünk sem kell ez a kormány." Még ezt is hallottam: "Egy ember megy a villamoson. Elküldte magát éjén Kádár! - Semmi valós. Az ember megijom: éjén Kádár. Most sem szél senki. Erre az ember azt mondja: 'Itt nincs egy magyar ember se ezen a villamoson, hogy engem segítsen!' Több viccet is meséltek: A kínai cirkusz Magyarországon van. A cirkuszba Hruscsov elhozta a vadait, a Kádár az Ápr. 10-ét, az ENSZ pedig a medvedelutánt. Hruscsov ül az asztalnál, és hirtelen beront a hírhozója: Magyarországon felkeltek a dolgozók! - A nem érdekes! Jön megegyezés. Magyarországon felkelt a nép! A ne bosszants! Jön utódjára! " felkelt az ifjúság! Hűha, gyorsan 2000 tankot a türeliséggel, Este naplót írtam.

GENFBEN ÜLÉSEZNEK.

Reggel felkeltem, s Jancsival nemetre mentünk. Glaxa-féle jóvet láttam kétféle, a könyvesbolt kirakatában az „Élet és tudomány” 1957-es kalendáriumát, és a Cooper az „Utolsó mohikán” c. könyvet. Bementem és megvettem mind a kettőt. Jancsi is meg akarta venni a kalendáriumot, de nem volt annyi pénze, még akkor sem, mikor én adtam neki 4 Ft.-ot. Glaxamentünk, majd Jancsival elindultunk kalendáriumért. Én rösztyegeket is vittem magammal, hogy ha sötét lesz, akkor vegyék. Jancsi előbb felment a József krt. 13. sz. házba, és Olgyaiékénak vitt citromot. Én megnéztem, hogy van-e sötét az egyik kezében. Nem volt. Jancsival megnéztük, hogy van-e kalendárium a Szikleraban. Mivel volt Jancsimagvette, majd az Éjjel-nappaliba mentünk. A közért házában a falán egy nagy plakat volt: Támogasd a barhatalmat! A plakáton egy katona állt. A közért bejáratánál egy röpcédula volt. Ez áll rajta. Eszménynaptár: okt. 23-tól 25-ig: Nagy Imrét a kormány élére! Okt. 25-től - 28-ig: ~~Ak~~ ~~Ensz~~ csapatok átlopják a magyar határt! Ne féljete! 28-tól - nov. 1-ig. Nagy Imre nem jó, hol van Nagy Ferenc! Mindkettőt szabadon! nov. 1-től - nov. 4-ig. Mindkettőt a kormány élére.
 „ 4 - ” „ 10. - ig. Harcoljatek minden csapp véretekeig.
 „ 10. - ” „ 25. - ig Ne dolgozzatek! majd a segélyekből elmentek benneteket. Itt sem volt sötét, ezért haza jöttünk. A Sziklerádól letértem egy röpcédulát. (2. 103. old.) Délután iskolában voltam. Megtudtam, hogy Genfben üléseznek amiatt, hogy ha az Amerikaiak arának az oroszokénak 30000000000 (nyolcvanötmillió) dollárt, akkor kimennek M. örszágról. Este a naplót írtam, majd olvastam az „Utolsó a holdból” c. könyvet. Este Majának tartottam német, és földrajz órát.

BULGAGYINT ÉS HRUSCISOVOT MEGHÍVÓT KAPTAK
FINNORSZÁGBA.

Este anyu a kis dunyfiát tette aludni, s ezért nem jól aludtam. Emiatt reggel átmentem anyu ágyába, és olvastam az „Utazás a haldob” c. könyvet. Delelőtt megesináltam a könyvet leckeit és be akartam kötni a „Tarzan” c. könyvet. 1/2 11-kor jött Gyula, Ő mondta, hogy, már a nagymamához már nem kell gyalogolni, mert a Baross tértől Keresztúrig 67-es jelzéssel egy busz jár. A busz még csak két napja jár, de már sokan vannak rajta. 1/2 1-re iskolába mentem. Számítástól dolgozatot írtunk. Ösztályfőnökei ére Szonda helyett ma volt megtartva. Az ülést rendeltük. En a helyemen maradtam. Este apu elküldött a Baross utcába Szilyonkákhoz. Az út nagyon sötét volt, mert ólmos eső esett. Ezért a Baross Béla utcán végig csúszva mentem. Az ajtót egy fűző nyitotta ki. Azt mondta, hogy mindenek elthon. Hazajöttem. Elthon a térképet rajzoltam.

Hírek: A Kádár kormány csütörtökön ülést tartott. A kormány határozatokat hozott az árvízvédelem szervesítésének és hatékonyságának további javítására. Továbbá kimondotta, hogy Ausztriába távozni tilos. Akik átmeny az tiltott határátlépést követ el. Büntetése teljes vagyonelkobzás. - Ma 15 éve jelent meg az illegális Szabad Nép - Jánét hozták át. Közlekedik az Alberg, és a Balt-Örön expressz. - Egélíg szabad a kijárás. - A jéges iton sok baleset történt, szörjék fel a járdát. - Egy érdekes cikke a „N”-ban - Csokoládé és kesernység. - Bulgagyin és Hruscsov Magyarországra távozzal Finnországba látogat. - A csokorlovák küldött-ség hazautazott Moszkvából.

Sport: Nyolc ország nevezett a bécsi műkorcsolyázó Európa bajnokságra, köztük Magyarország is. Milánóba kapott meghívást a magyar labdarúgó válogatott.

EGYENLŐRE TITÓ NEM MEGY AMERIKÁBA.

Reggel korán felkeltem, hogy Zselyonkaéfértnek elvigyem a hintát. Itt újból a festő nyitotta ki az ajtót. Most megkérdeztem, hogy mikor lesznek itthon. Ő azt mondta, hogy nem lesznek itt, mert míg festernek a a bácsi a klinikán, a néni pedig egyik rokonánál lakik. Hirtelen megvettem az „Ellenforradalmi garázdálkodások a magyar októberi eseményekben” c. füzet II. kötetét. (l. a dobozban.) Mikor hazajöttem megcsináltam a leckét. Anyu ideadta a laborkulcsot, mert ő előbb megy a nagymamához. Délután 1/21-től 1/25-ig iskolában voltam. A nagymamához mentem szünizni. Utközben vettem újságot, és „16k lapját” amely újból megjelent. Otthon olvastam az ellenforradalmi kiiskönyvet.

Hírek: Bányázásban a januári végeredmény: 108,1%. - Sok divozudált kíván vizsgatérni. - A házfelügyelő fizetéseit rendezik. - Októberig 600 új lakás építését fejezik be. - A végrehajtó bizottság elfogadta azt a tervet, hogy a földterületeken lebontásra kerülő földszintes házak helyére 4-5 emeletes házakat építenek. Valamint a Rakóczi út és az Üllői úti körút keresztelődését mégis átkeresztelik. - A Nemzetközi Vöröskereszt nyárig folytatja Magyarországi támogatását. - Hivatalos belgrádi közlés: Titó elnök egyelőre nem megy Amerikába. - Bonn kereskedelmi képviseletétől kaptam négy népi demokráciában. - Két lőfegyveres repülő összekötött Sport. Április 4.-én Budapesten játszódik, az Austria, a Ucker, a Vienna, és a Rapid. - Magyar-japán asztaltenisz mérkőzés lesz Péstben.

ÜNNEP A MILLENÁRISON.

76

Peggel apu dísznét vágott, ezért én az ágyban voltam. Csak akkor keltem fel, mikor jött Pista. Ő mondta hogy kelj fel, mert itt a biciklijé, és ma biciklizünk. Én felleltem, és kihoztam a műhelyből a biciklit. A gumija elég puha volt, és ezért elmentünk Pistaékhoz pumpálni. Én az ő biciklijével, ő pedig az enyémmel ment. Ott felfújtuk a bicikliket és visszajöttünk. Megmondtuk, hogy elmegyünk egy kicsit biciklizni. Telmertünk a tölteknél a talatónál a dombra, és onnan lejöttünk. Est telebrótt megismételtük, majd a Wanderhez mentünk az új útra. Ezután biciklivel elmentünk a telepre vizért, majd hazakelítettük a bécit. Még ezután rokat bicikliztünk. Pista négyzetes eleve (3 a magyar igazság, és egy a riadás). Megelődeltünk, majd elindultunk Pistaékhoz. Pista biciklivel, én pedig gyalog mentem Majdval. Mikor odaértünk a bási még aludt, és emiatt nem lehetett beültetni a vetítéshez. Ezért, míg a bási aludt én Pista könyveit nézegettem. Nem sokkal megtörtént a besötétítés, és megkezdődött a vetítés. Megnéztem a: "Hamupipőke" a "Gonosz kutyák", a "Péter és a galamb", "Szeji tojás", és a "Állat-állatban a föld körül a helikopterrel" c. diafilmeket. A vetítés után én a 46-os busszal hazajöttem. Itthon beültem a sporteltérbe, megvárosítottam, és lefeküdtem. Az ágyban az "Utazás a holdba" c. könyvet.

Hírek: Ny-Mémetországban Amerika modern fegyverekkel szerelt fel.

Sport: Délután a Millenárison ünnepi bajnokságot rendeztek. - A Fradi 6:2-re legyőzte a Vistart.

ÚJRA SZÉP LESZ A MÁTYÁS TEMPLOM.

Del előtt 8-12-ig iskolában voltam. A soktestűenes gyerekeknek a svéd vöröskereszt jóvoltából kezeadt ad-tak. 1-2-ig németül voltam. Hazafele jövet megvettem a "Három testőr" c. 3 kötetes könyvet. Ezután elmentem újságot. Egy "Esti Hírlap"-ot vettem. Hazafele jövet a "Corvin"-on keresztül jöttem haza. Megvettem a "Vadász" c. Cooper könyvet. Delután a le-kezt írtam. Este apuval megkérdeztem, hogy apu minden nap ad 1 Ft.-ot. Este naplót írtam. 8^h-kor Kádár beszédet mondott.

Hírek: Rózsia tíz órát dolgozik. — Csikszentmiklósz az er-
vosi adminisztrációját. — Szerencsétlenül az óbu-
dai gyűgyárban: három halott. — Tegnap megölgaz-
darsági rendelet tettek nyilván. — Ma reggel négy
egyetemen megkezdődött a tanítás. — Angol-francia
támogatást Izraelben. — Átmenet és odátér érkez-
zett. — Listát 5 eddig ismeretlen műveit találtak
meg. — Lakást megperálták. — Értéktájkéba
kezdett egy orosz ifjú. — Zoukav marshall India-
ka megy. — Más lesz az egyenruha.

Sport: Gencsarensz nyerte a gyorskorcsolyás Eu-
ropa bajnokságot. — A Horvát 34°-os melegben
3:2-re verte a Flamenget.

Pótlás: Kádár János beszédében közölte, hogy a
hitoktatás megkezdődik, azért, mert ezzel a gyerekek
lelki világát. Elmondta, hogy az. vezetőket először
az egyetemistákat és a munkásokat bíztatták,
utána a nőket, majd most már az iskolásokat
is. Ezért a szülőket vigyázzanak gyermekeikre.

AZ ISKOLÁB A SVÉDEK JÖTTEK.

Del előtt 8-12 ig iskolában voltam. A nagytízperc előtt Karola néni feljött az osztályba. Azt mondta, hogy a kakasok mostanában jönnek le, mert itt van a svéd Ünneke. Ma már csak tejet kaptak. Delután a lelkét intam. Jancsi-val elmentünk újságot. Vettünk egy: "NEPSZABADSÁG"-ot, "Ez a Hír" lap"-ot, és egy "FELJUSÁG"-ot is. Este naplót intam.

Hírek: Adenauer Ausztriába, és Jánba látogat. — Jön-szágon óriási orfán pusztít. — Indul a kettő. — Másfél millió dollárt megfizet Magyarország egy svéd ta-lalmányt. Gyorsan épülnek majd a házak.

MEGALAKULT

A RÉMHIRTERJESZTŐK SZÖVETSÉGE!

Felvételre jelentkezhetnek mindazok, akiknek legalább 8 éves működését tanúsítja a lakóbizottság. Csak olyan rémhirt igazolunk amelyet az események már megcáfoltak!

Egyik felragaszt. Jancsi-től tegnap kaptam.

1957. II. 6. Szerda

KIGYULLADTA CORVIN!

Delelőtt 8-12-ig iskolában voltam. Mikor hazajöttem a naplót írtam. Később Jancsival elmentünk újságot, Vittiünk mindkettőn újságokat az Éjél nappaliba beváltani. Itt feljött megvettük az újságokat vettünk 2 "Hírlapot", 2 "STUDOMÁNY" és egy "NEPTARAT". Mikor hazajöttem a naplót írtam. Posta is itt volt. Megnézte a könyvtáramat. A bélyegalbumot is megvette. Elkísértem őt a buszmegállóig. Itt könyvtáros jegyet árultak, akartam venni, de mégsem vettem. Meg - . Hazajöttem. Meg akartam nézni az órarendet, hogy van-e még lecke, mikor berohan Maja: Ég a Corvin! kiabálta. En gyorsan kiizzaladtam az utcára. Láttam, hogy óriási tömeg van, és a Corvin néhány ablakán, csak úgy dől ki a fekete füst:

Berohantam Jancsihoz, mondom neki. Jancsiék-nál pontosan 4^h 30' volt. Tehát kb 4^h 22'-kor gyulladt

ki. Jancsival gyorsan kifizettünk az utcára. Sokan azt mondták, hogy a főbejáratnál és a legjobban Jancsival elhatároztuk, hogy megnézzük azt is. Elmentünk a Székraig. Tovább nem tudtunk menni, mert a rendőrök szorítottak már vissza a népet. A füst erősödött látni is alig lehetett. Mi színtünk az átjárón a lejártra, és innen a Blaha L. térre. Láttuk, hogy a főbejárat fölött egy ablakon sűrűn gomolyog a fekete füst. Ott állt 6 tüzelőautó, egy merdő amely most jött, és három orosz dzsipp. A tüzelők nem focskandáltak, hanem a bejárat fölötti tetőn állnak, és az árt debálják ki.

Sok áru még mindig tűzre. Mi gondoltuk, hogy nekik fontosabb az áru, mint az áruháza. Megtűztük, hogy kigyulladt a pincenektár, az I. és a II. emelet. Égett a női, és a férfi konfekció, a bútor, a szőnyeg, a függöny, a könyv, a cipő, a papír, és a játékszerek, és a rakományok. A gyűlöletet okozta: sokan többfelét mondták pl. kakas, náciárakat, mesterséges. Eután hazajöttünk. A Stáhlly utat nem lehetett látni. A füst olyan óriási volt, hogy nem lehetett látni a Nemzetit. Nemcsakára Majk azt mondta, hogy ő még nem látta a főbejáratot. Ezért futárban mentünk oda. Itt már még az előbbi.

nél is több ember állt. A rendőrök még mindig szorították őket a körút felé. Most nem láttunk sokat, az emberektől. Ezután hazamentem. Este gyerekek állították az autókat, hogy ne menjenek arra. Este naplót írtam. A 10 óra hírekben a rádió ezt mondta be: „Ma délután 4 órakor tűz csapott fel a Corvin áruházban. A tűzoltók azonnal megjelentek, és 12 múlva a tüzet eloltották.

Holnap az áruház a szokott időben kinyit.

Hírek: A választók 99,3 százaléka már lezavazott Romániában, 98% népi demokratikus front. —

Megsínos influenzajárvány. — Több gázt kap az ipar, és Budapest lakossága. — A New-York

palota tornyát a nyár közepéig romtalanítják, és év végeig megcsinálják. — Heltai Jenő,

Korda Sándor, Szép Ernő régi filmjei újra vör-

sen. — Ma délelőtt megkezdődött az Olasz Szocialista Párt kongresszusa: A Corvin áruház

tüze úgy keletkezett, hogy a kazán mellett lévő papírmalacok meggyulladtak. A kazán csőve

iben felmeht az első és második emeletre.

Az áruházban 100-150 ezer forint értékű áru

égett el. — Ma működésbe lépett az Étna

tűzhányó.

Sport: Nincs.

SÉTA AZ ÉGETT CORVINBAN.

Dél előtt 8-12-ig iskolában voltam. Országgyűlési óránk is volt, és ezért későn jöttem haza. Rögtön elindultunk Jancsival németre. Az óra után Jancsival be mentünk a Corvinba, megnézni, hogy mi kár történt. Az áruházban még mindig lehet érezni az égett szagot. Az áruház 1. emeletén nem igen történt kár. (női konfekció.) A 2. emeletén már nagyobb volt a kár. A könyvtáratály égett el. De a tűz $\frac{1}{4}$ órával tovább tart az egész 2. emelet elég, mert a könyvtáratály egyik oldalán a bútor a márkori pedig a cipőszatály van. Az égett terület be volt kerítve. Délután a lelkét csináltam. Este naplót írtam. Könyvsorsjegyet vettem.

Hírek: Megkezdődött a vita a Szovjetunió legfelső tanácsának ülésén. — Gou-En-laj befejezte körútját, és visszatért Kínába. — Bonnban Nyugat Német - csehországiak árucseréiforgalmi egyezményt írtak alá. — Megszűnik az eszthány. — Ma jött az első szor a „Meseautó”-c régi magyar filmet. — Ezer lakás örmet látható azok közül, amelyek megsérültek. — A Kautilev amerikai atom tengeralattjáró kedd reggel érte el a hupszekradik mérföldet a tengeralatti útján. — Egy Verne regénye 87 évvel a könyv megírása után valóra vált. Eddig 2 800 000 e. üzemenyagot fogyasztott. — A Külügyminisztérium jegyzéke a budapesti angol követőighez Cowley eszedes beutastására. (l. a N.)

1957. I. 8. Péntek.

SÉTA KÖBÁNYÁN.

Szél előtt 8-12-ig iskolában voltam. Mikor haza-
jöttem feledültem, és megcsmáltam a láckesimét.
Ekkor János átjött. Azt mondta, hogy ma meg-
csmálhatjuk a Kőbányai sétát. 1/22-kor indultunk
el. Ezt a sétát azért tettük, mert Kőbányán is
közölközések voltak. János az iskolában vett
egy kis ráágumit. Adott nekem is, és ezt rágu-
haladtunk végig a Rótek Szilárd után a kör-
utig. Ennek a sétának még az is az érdekessége,
hogy sok terület érintünk. Ezután végigmentünk a
Baross utcán. A Kálvária téren láttuk a Vörö-
skereszt orszékházát. Láttuk, hogy a trolibusz ve-
zetése végig körösködött, és ezért a 9-es busz
a József utca helyett a Baross utcán jár.
A indulástól 25'-re értünk az Orszégy tere. Vé-
gigmentünk a Kőbányai idon. Láttuk, hogy a
Mauzet több puska lövés érte. (Bízós január 11-én)
A Kőbányai út 41a, sz. ház amely a „Ganz-keg-
csalóhoz” tartozik teljesen kiegészült:

A Ganz gyár több belővést kapott. $\frac{1}{4}$ 3 volt, mikor kiértünk a Zalka Máté térre. Ezután végigmentünk a Skópolna utcán a Skópolna térre. Itt több kőrösféle falragasz volt. A Martinovics térről be akartunk menni a Gajkovszkij, a volt Dieher parkba, de az őt azon a címen, hogy nem vagyunk idevalósiak, kizavart. Mivel nem találtuk az ~~utat~~ utat az ~~Élő~~ utcán a 145-ik utcáig. (Janosi meg-
nézte ottthon az útmutatójában, megtudtuk, hogy az az Éled köz, és régen ~~utca~~ ~~utca~~ volt.) Ezután gidres-göd-
rös beépítetlen, szántóterületen ismeretlen területen haladtunk a Kőrösi Csoma útig. Majd ezen az úton elmentünk az élezcseréig. Láttuk, hogy az új ház erősen megrongálódott. Ezután a 28-as villamos-
sal hazajöttünk. A Népszínház utcánál újagókat vetlünk. Mikor hazajöttem a naplót írtam. Este Jan-
csival elmentünk népcédulát keresni. Végigmentünk a Rákóczi úton a Luther utcáig és vissza, a körúton a Rákóczi ténig és vissza, a Rákóczi úton a Ró-
kewig és vissza. Befordultunk a ~~Éled~~ Kőrösi Csoma Dohány utcán majd a körúton a Szimplomig. Itt letéptünk egyet cédulát. Kivánsoltuk, és én kaptam meg.

Hírek: Megindult a közvetlen légiforgalom Buda-
pest-Belgrád között. — A MUK. a (N.) ban. — Ameri-
kai kémek nyilatkozata Moszkvában // /. — Tüntetés
Madridban. — Hazatértek Washingtonból két
magyar olimpikon. — Elkészült két jégterohajó.
Megkezdte a munkanévelésig vezetője. — Enyriük
az idő.

MEGHALT HORTHY.

Dél előtt 8-12-ig iskolában voltam. Semmi különös nem történt. Mikor hazajöttem a naplót a kezembe vettem, de nem volt kedvem hozzá. 3/42-re 2 óra lemaradása után hegedőre mentem. Ezután Jancsival nyúgást mertünk. Majd meglepődöttünk azon, hogy legalább 50-án álltak, és még nem is volt nyúg. A néni elküldött a kiadósra, hogy szóják, hogy hozza. Szóltunk is. Mikor megérkezett a adott nekem 50 db.-ot, és azt én bevitettem a Szimplába. Ebből bevitettem egy "Estillinkap"-ot, és a adott egy "NEPSZABADSÁG"-ot, és én hazamentem. Memorára a nagymamához mentünk. A 7-essel mentünk a Baross térig, majd az új 67-es busszal mentünk haza. Én rögtön átmentem biciklivel Pistához. Elvittem neki az "Erős János" és a "Bajusz" c. filmeket, amelyeket Jancsival hoztam. Maja is eljött. Maja nem akart hazajönni, mikor én is ezért én hazajöttem. Apa azt mondta, hogy hívjam haza. Maja nem akarta elhinni, hogy én otthon voltam, és ezért most sem jött el. Meggyőzően hazamentem, majd vissza, míg jött Maja is. Este nagyon jó előadást közvetítették a rádióban.

Hírek: Ma 11 órakor meghalt Vitéz Nagybányai Horthy Miklós, hazánk volt kormányzója. 88 éves volt. Este utolsó napját szombatonban élte.

1957. II. 10. Vasárnap.

EGY SZÉP VASÁRNAP.

Reggel $\frac{1}{2}$ 9-kor felkeltem, mert Rista azt mondta, hogy 9 órára átjön. Szép, tavaszi idő volt. Jönnem az utcára. Jóska itt volt. Egy darabig vele jöttem, majd elhatároztuk, hogy elmegyünk Ristáért. Biciklivel mentünk. Egyszer Jóska, egyszer én mentem vele. Mikor odaértünk Rista reggelizett. Nemzokára Ristával hazaindultunk. Itthon leeresztettem egy kicsit a biciklimnek a nyergét, hogy jó legyen a Majának. Elmentünk az új Keresztúri útra, azért, hogy Maját megtarítsam. $\frac{1}{2}$ 12-ig itt voltunk. Ekkor hazamentünk, majd biciklivel a ~~ma~~ Ristához indultunk. (Én is biciklivel mentem, mert anyuval megegyeztünk, hogy csak holnap reggel megyek Pétre.) Itt vetítettünk. Levettük az "Eős János", a "Mese a bátor nyusztól", a "Pécs", a "Bajusz", a 1955-ösi karácsonyi világ bajnokság", a "Gillebécé, úttörőváros" c. filmeket. Ezután Ali bációval együtt haza indultunk. Még jáformán haza sem értünk, mikor eszembe jutott, hogy a filmeket otthon hagytuk. Ezért ~~haz~~ visszamentünk, majd később belélt is.

Hitek: Hamis öfrintések vannak forgalomban. — Paprikahamivászt készletet több mázsza paprikán, csak origináltat vegyünk. — Kós Pétert felmentették, ~~az~~ Erősz ~~tervezet~~ is a Washingtoni követ és Erősz küldött tisztsége alól.

1957. II. 14. Hétfő.

121.

ÖT ANGOL KÉPVISELŐ LEVELE A PRAVDÁNAK.

Reggel $\frac{1}{2}$ 7-kor felkeltem, felöltöztem. 7³⁰-kor elindultam a 67-es busz megállójához. Nem kellett sokat várni, míg jött. A Baross téren szálltam, a 7-esen rengetegen voltak, ezért a 46-osra szálltam fel. Mikor hazaértem megcsináltam a német leckét. $\frac{1}{4}$ 9- $\frac{1}{4}$ 10-ig németen voltam. Mikor hazajöttem a ~~német~~ leckét csináltam, majd a naplót írtam. Délután $\frac{1}{2}$ 1- $\frac{1}{4}$ 5-ig iskolában voltam. Este naplót írtam.

Hírek: Öt angol képviselő levelet írt a Pravdának, és a lap válaszolt nekik. A levél a magyarországi eredményekről szólt. A teljes szöveget lásd a holnapi „NÉPSZABADSÁG”-ban — Március első vasárnapján nyit a „Midam park”. — Előreláthatólag két hét múlva indul meg a 72-es, a 73-as, és a 76-os trolibuszjárat. — A 15-es villamos pótlására új trolit terveznek. — Szombati, és vasárnap 13 embert szállítottak alko-holmérgezéssel kórházba. — A MSZMP IX. kerületi aktivagyűlésén felbuzdult Apró Antal miniszter. — Marosán György beszédet mondott, és beszámolt, hogy újból orosz nyelvű lecke kötelező az iskolákban. — A Montesi per tárgyalása folytatódik, lehet, hogy Vilma Montesi öngyilkos lett.

Pótlás: Este gyűlésekkel elméntünk hozzájuk, mert Gyula mondta, hogy egy néni megy Palesztinába, és többmindent elad. Mi írósztalt akartunk venni, de drágán adta.

1957. II. 12. Kedd...

ISMÉT FELRAKJÁK A VÖRÖSCSILLAGOKAT,

Reggel az „Utazás a holdba”-c. könyvet olvastam. 10^h-kor keltem fel. Megcsináltam a leckeimmet, közben megjött Gyula. Ő mondta hogy a „Dánubia” gázon már újra felít van a Vörös csillag, és az Autótaxis a vörös zászló. Ezután mivel jó idő volt egy kicsit elmertünk sétálni. Mivel nekem úgyis meg kellett kérdezni, hogy mikor rendel a könyvtáros a Trefort utca felé indultunk. Közben beszélgettünk. Jancsi mondta, hogy azokat a szívet emlékműveket, amelyeket a felkelők leromboltak, újra felállítják. Azt is mondta, hogy a Gellért téri emlékművön is vörös zászlók vannak. Mikor megtudtuk hogy az orvos mikor rendel, a Rákóczi úton hazajöttünk. Utközben megnéztük hogy az Éjjel-nappali közértben vesznek e vörösköcsöket. Vettek vörösköcsöt, de sokan álltak sorba. Délután 1/2 - 1/45-ig iskolában voltam. Este feladtam a pénzt, Jancsinak ^{magam} „IFJUSÁG”-ot és „Sóti Hírlap”-ot magamnak egy „Sóti Hírlap”-ot és „NÉPSZABADSÁG”-ot, peracet, és könyvszorgélyt vettem. A névnytan tanárunk valakivel ment. Hírek: Jelménik az ország föld alatti vízvagyónát. Ma itélkeznek a pomaxi fegyverreltegetők felett. Fegyverszakértő szakvéleménye szerint az elrejtett fegyverek nagyobb tüzet képviseltek, mint egy megerősített század. — Hallottam, hogy a felkelők, a forradalom alatt, a Hadtörténeti Múzeumból elvették az 1919-es Tanácsköztársaságban használt golyószórókat, és géppuskákat.

Reggel 9^h-ig egyfolytában aludtam, úgy, hogy fel sem ébredtem. Mikor felkeltem letekt intam, majd Regedüörára mentem. Délután 1/2 1-5-ig iskolában voltam. Este nyújtózkodtunk, és naplót írtam.

Hírek: Szovjet jegyzék a három nyugati nagyhatalomhoz: Jegyzék a négy nagyhatalom közös nyilatkozatát a Kései- és Közép-Kései beküldéséről. Vállalkozások kötelezettségeket. Kizárólag tárgyalások útján oldjanak meg minden vitát. — Rendezik a művelődési technikák és művészetek fizetését. — Megtalálták a Pécsi vers eredeti kéziratát. Pl. a Fürtbe ment terv a vers eredeti címe "Hülye" — az Erős vitája meg az Eisenhauer tervet. — Még mindig 60000 magyar menekült van Ausztriában. — A romániai fegyvergyártók elnökségében ítéletet hirdették a bíróság. Vadász János gépkocsivezetőt felmentették Bóna Zsigmondot, Rudas Andrást, Héder Gézőt, Katona Sándort és Szutter Jánost halálra ítélték. A bíróság, mint kegyelmi tanács Rudas, Héder és Szutter kegyelmi kérvényét felterjesztette az Elnöki Tanácsnak. Bóna Zsigmondon és Katona Sándoron az ítéletet végrehajtották. — Csapatosan érkeznek a tavaszi vándormadarak. — Egy falut elnyelt a talajvíz. — Egy személyesítő a közfelnak rohant. — Újabb megállapítás: A Corvin áruházat eldobott cigarettáival gyújtotta fel. — Ma 12 éve "szabad" Budapest.

SEPILOV TISZTISÉGET VÁLTOTT.

Dél előtt németen voltam 8-10-ig. Dél előtt a laci-
met csináltam. Nem jól éreztem magam. Káthás
ettém. Dél után iskolában voltam. Semmi különös
nem történt. Este naplót írtam.

Hírek: Megkezdődött a műkorszak Európa Báj-
nokrág. — Bekezdődtek a magyar - osztrák
kereskedelmi tárgyalások. Kereskedelmi delegá-
ciónk 300 millió forintért vásárolt közszükségleti
cikkeket. — Feketéző börtönöket fogott a rend-
őrség. — Razziák az éttermekben. Sok ember
rendőrségen. — Az ügyészség védőket indított
Eörsi István költő és társai ellen. E. esti 11 órakor
— Két évi börtönnre ítélték a ketvenszemes autós
emberszempéket. — Jádovna eltemetett 3 védőt-
nőt.

* * *

Dél előtt még németül voltam, és ezért sokáig
agyban voltam. Később megcsináltam a lec-
két. Dél után 1-5-ig iskolában voltam. Ma-
jának német és rajz órát tartottam az este nap-
lót nem írtam, mert nagyon náthás voltam.

Hírek: Haramkász magyar hazát Jugoszláviából.
— Előszűlt az első angol hidrogénbomba. — A Nagy
tűzvesztés után 2. lett az ~~olvasás~~ a Műkorszak
Európa Bájnokrág. Sepilov tisztisét váltott.
Vécsek: MUK = Márciusban Ujra kezdjük: a felke-
lők közönsége. — A magyar nemzet a legghosibb
nép, mert pusztulás nélkül elfoglalta a szűrt.
— A magyar nemzet bors nemzet, mert minden
vezetője bors jött: Alpád bors, Glatky fűtő
bors, Jádov Sepilovon, Rakosi Vöröslővön.

1957. é. 6. Szombat
1957. é. 17. Vasárnap.

125

ŐRIZETBE VETTEK A CSOKONAI RÁDIÓ MUNKA- TÁRSAIT. — SEPILOV HELYETT GROMIKO.

Dél előtt sokáig ágyban voltam, majd lekelet
intam. Annyit is náthás lett. Délután isko-
lóban voltam. Este nagymamához mentünk
buszra. Este a „Gárdáskirálynő” hallgattuk a rádióból.

Hírek: Alkítólag drágább lesz a villamosjegy
és a benzin. — Sepilov helyett Gromiko lett a
szovjet külügyminiszter. — Nyilvános pályázatot
javasolnak az átközelítésvégéti. — A jövő tan-
évben orosz és egy nyugati nyelv lesz kötelező.

Ma

* * *

Dél előtt Jókával templomban voltam. Dél-
után náthám ellenére is kiskelivel elmentem
Rostához. Elvittem neki a János által köl-
dött filmeket és elhoztam a: „Villámorgán”,
„Golyókalifa”, „A pap és a szolgálja”, „Peking”,
„Sportkiráldó” és a „Kerek” a diafilmeket.
Este zuhorgó esőben hazajöttünk.

Hírek: Vihar és árvíz Franciaországban. — 3 új
technikai újítást indult. — A forradalom alatt
több rádió és tükör-rádió alakult. Pl. Rakóczi,
Dörösmarty, Csokonai az utóbbi munkatársait
örizetbe vették.

126.

1957. II. 18. Hétfő.
1957. II. 19. Kedd.

TÓTH ILONA SZIGORLÓ ORVOS ÉS TÁRSAI BÍRÓSÁG ELŐTT

Délután 8-12-ig iskolában voltam. A földrajz órán, mint már régebben is helyettesítettek. Közöttük, hogy Draskovits tanárnő helyett holnap egy új tanárnő jön. Mikor hazajöttem a német leckéim megcsináltam, majd 1-2-ig németóra voltam. „Ubo bringet daro Schiff”, vagyis mit visz a hajót jöszöztünk. Délután a leckéimet írtam, este a naplót.

Hírek: Ma reggel megkezdte a bíróság Tóth Ilona szigorló orvos és társai büntperének tárgyalását. Járulékosok: Tóth Ilona, Gyöngyösi Miklós, és Gyöngyösi Ferenc.

— Végighaladt az első hajó a Suez-i csatornán. — Tíz kilométeres új barlangrendszert fedeztek fel Aggteleken — Újjászületik a Magyar Littorál Szövetsége. Már lesz az egyenruhája is. — A tómonkarakánt nem bírta el a híd. — Mind több magyar jelentkezik Jugoszláviában a hazautazásra. — Egy elhagyott géppisztollyal véletlenül agyonlőtte magát egy diák.

* * *

Délután iskolában voltam. Megkezdett a tegnapi jelzett új tanárnő. Délután a leckéimet csináltam, megcsináltam. Este naplót írtam.

Hírek: Magyar államférfiak adózó távirata a magyar-szovjet együttműködési és kölcsönös segélynyújtási szerződés ~~az~~ elfordulójának alkalmából. — Pest megyei és az országföldi kommunisták értekezletet tartottak. — Az orosz politikai bizottsága megkezdte a ciprusi vitát. — Eltemették Arturo Toscaninót. — A Magyar írók gyűlését aratott.

1957. II. 20. Szerda.
1957. II. 21. Csütörtök.

128

ÁRVÍZ SZOLNOK KÖRNYÉKEN.

Délután iskolában voltam. Semmi különös nem történt. Délután a leckéimet csináltam. Jancsi egy érdekes szellemes drámadíjat mutatott amelyet én is megcsináltam. "Legedő" című voltam. Este naplót írtam.

Hírek: Szatmári szellemi tevékenység találatok a Mátában és a Bükkben. — Találatok József Ilona és társainak tárgyalásait. Választott József Ilona. — A nagyföldön ki-gyúlványt egy autó. — A jövő hét elejére megállapítják a nagyföldön ki-gyúlványt. — Nagyokabán emberemfért le a rendszer. Egy budapesti fogorvosné szolnoki szellemi tevékenység a csoportos szellemi tevékenység. — A du-nán nincs árhullám — 26000 kat. föld területet érintett el a belvíz Szolnok környékén. — Ki érintett az Újpest.

* * *

Péssel 8-1/2-ig iskolában voltam. Amikor jött Hm. Kaza az iskolából, hogy a Kaza közben erősen megzavartak az utcai lámpákat károsítják. 1-2-ig nem voltam. Délután leckét csináltam.

Hírek: Szatmári bíróság előtt áll a dunaközi aranygyilkos. (Az a gyilkosság nem igaz. példa: az Este lap megcáfolja a "NEPSZABADSÁG"-ot) — Sok a szellem — Romániában 1900 éves títus találatok.

128

1957. II. 22. Péntek

1957. II. 23. Szombat

KICSERÉLIK A TÉVES POLITIKÁJÚ TANKÖNYVEKET

Del előtt iskolában voltam. Délután a leckémet csináltam. 1/5-kor elindultunk Jánosival apukájához a Statisztikai hivatalba. A Margit hídnél láttuk, hogy az ország-ház tetejéről nem lótték le a csillagot. Itt Statisztikai hivatal kultúrtermében megnéztük a „Héls itt Gabriella” c. orosz filmet. Este 8°-ra értünk haza Jánosival.

Hírek: Kicsérélik a Rákosi-Gerő kék-kék helytelen politikájú tankönyveit. — Emelik a pedagógusok fizetését. — Ma délután Budapestre érkezett Lucianne Boyer, híres francia énekesnő. — A II. G.-i tűzoltó FT kárt okozott a Corvinban. — Ma Piri vagyis Gyöngyösi vállalt a József Ilona pertben.

* * *

Péggel 8-1/2-ig iskolában voltam. Nekem fel kellett írni a hegedűtanárhoz egy kottát és kék papírt is kellett venni Jánosival sétálni mentem, arra félt, hogy az előbb írt dolgokat meg tudjam tenni. A József kert 47. sz ház kápoláját megmésztották. János is mondta: En már régebben láttam, hogy más, mert erre járok hegedűre. (A forradalom alatt a légnyomás a régi toronyról levitte a csúcsokat, és ~~szé~~ nem hogy összerakották volna az egészet lebontották és ilyenre cserélték;) Este a nagymamához mentünk.

Hírek: Jelenleg 3700 magyar gyerek üdül Mennetországban.

Reggel még ágyban voltam, mikor jött Pista. Egész délelőtt vele szükliztem. Délután is szükliztünk, majd jóskánál voltam. ~~Reggel~~.

Hírek: Rockefeller levelet írt Eisenhowernek — az ENSZ angol-török-görög megbeszélést ajánl Ciprus ügyében. — Naponta 70-80 diákkidítást tart hazá — ~~Éj~~ Új nyergesvontatást tervez a Jánosi fejlesztési intézet, mely igen sokféle alkalmazás. — Jelenleg 18000 néző előtt az MTK 4:2 (2:0) arányú győzelmet aratott a Csema Florencia felett.

* * *

Reggel egyedül búcsút 10 perccel alatt jöttem meg a nagymamától. Megemlítettem a német levelet, majd német órára mentem. Délután a levelet csináltam. Németről hazajövet megvettem a "Három tojás"-t, kétféle iskolába mentem. Az első órára bejött. Szavagyak tanár bejött és egy hirdetményt olvasott fel amely kb. így szólt: "Az oktatásiügyi miniszter elrendelte, hogy minden iskolában a szeptemberben elkezdett nyelvet kell tanulni." — Így haladunk lassacskán vissza az október 23. előtti állapotokhoz. Mikor hazajöttem az iskolából apuval Géza bácsikkal mentünk. Láttam hogy a "Steinmetz kapitány út" utcáiban a legtöbb helyen le van szedve. Gézaék felmentek gratuláltunk Géza bácsinak, és Gézának. Utasítottunk és beszélgettünk. Marika néni azt mondta, hogy ne írjak naplót, mert baj lehet belőle. Sok képealapot ~~készítettem~~ kaptam, majd exámen. hazajöttem.

~~Zoltán~~ Minuscula hírek.

MEGÉRKEZIK A NAGYMAMA.

Reggel Majival együtt keltem, mert 8³⁰-ra a Keleti p. m. on kell lenni, mert ekkor érkezke meg a nagymama duiszból. 8³⁰ előtt 5¹-ek már a villamoson voltam. Láttam a villamostól láttam, hogy a Békési út 81. sz házát, amelyet lebombáztak már a bombázást építik. Mikor a pályaudvarra értünk a vonat már benn volt. Nemzedékre meg is találta nagymamát. Összeelkeztünk mert már több mint 4 hónapja nem láttuk egymást. (Nagymama a forradalom előtt, október 14.-én duiszbába ment. Közbejött a forradalom, és csak most tudott haza-jönni.) 4 csomagot hozott. Azt mondta, hogy a macskákat csomagban küldik. Ezután felzártunk a 67-es ~~szállás~~ kocsira, és a házig beszélgettünk. Sokat mesélt a nagymama. Ott-hon kikértük a csomagot. Marancsot, szofenyót, datolyát, rágógumit, bönánt, mazsolt, teát, szappant, szilárd mákot, cipőpasztát, szillettperget, mézet, csokoládét, cukrot stb. hozott. En mindjárt hoztam magammal rágógumit, és azt adtam. Nemzedékre hazajöttünk, mert nekem még le kellett cserélni. Békésit azt is csinosítottam, majd délután iskolában voltam.

Hírek: 19,5 millió az idei széntermelési terv — Ki gyulladt, és kegyetlenkedést hajtott végre Nehru repülőgépe. — A mai tárgyaláson szembesítették Jókai Ilonát és Gorkót. — Csehszlovákia gazdasági segítséget nyújt hazánkhoz.

1957. II. 28. Szerda
1957. II. 28. Csütörtök.

KIBŐVÜLT A KORMÁNY.

Dél előtt a lécikimet ittam, majd megestudorán voltam.
Délután iszkoldékan voltam.

Hírek: Még mindig folyik az átkezdéses feletti vita.
— 3 fiatal kánt állították a bíróság elé, mert fegyver-
es felkelésre készültek. 3 pisztolyt, 1 géppisztolyt, 5 kéz-
gránátot, és lőszereket találtak náluk. A MUK-ot a-
kadták megalkotani. — Újabb angol kényalka-
gadtak meg a magyar menekültek alkalmazását.
— A József Ilona ügy-tagjai egymásra kényalkák
a felelősiget. — Március 9-én Borsos érkeztek Győr
Montand. — Megindult a strandok építése. — Va-
sárnap kezdődtek az indiai tárgyalások.

* * *

Reggel 1/9-10-ig németen voltam. Dél előtt lécikimet ittam.
Délután iszkoldékan voltam. Este megvettem a "NÉP-
SZABADSÁGOT" melyben néhány miniszter fény-
képe van. (Lásd. W.)

Hírek: Az M.S.Z.M.P. tegnapelőtt ülést tartott a
teljes szöveget lapd a mai 1/1-ban. A szövegben el-
megkezdte az adókat az új televíziós stúdió. — Újra
státionális bíróság elé állították 7 embert akik a
MUK-ra készültek. — Tegnap 6 volt Glonvél lakda-
nig hazaérkezett Dél-Amerikából: Borsos, Bányai,
Rákóczi, Dudas, Taragó, Jöröcsik. — A Frad: 3:3 arány-
ban, döntetlenül mérkőzött a prágai Dinamo Slovia
csapattal. — Járódtették a kormányt. Új tagjai:

Birtók Bóla belügyminiszter.
Doktorál Frigyes igazságügyi —
Hálka Gyula: művelődésügyi —
Révész Géza: honvédelmi —

1957. II. 1. Péntek.
1957. II. 2. Szombat.
EGY KIS BESZÉLGETÉS.

Delelőtt lelkét coidoltam. Délután iskolában voltam. Este Jánosval beszélgettünk. En azt mondtam, hogy Kádár is utálja az oroszokat, és ha sokak bemenének & is úgy beszéltek, mint Nagy Imre. János azt mondta, hogy a IX. hó 26-i SZABAD NÉP-ben megjelent beszédekben, és a november 3-iki röpcédulákban (MSZMP) Jánosnak van.] is ellenfordalomról beszélt. Szóba jött a Birodalmak felépítése, és az útkérdés is. Hírek: Külföldi segéllyel fejezik be a Dunai Vasmű építést. — Kádár oroszoktól, fehéroroszoktól kereskedelemről voltott a, század lánya a Montecarlo parton.

*

megedun voltam.

Delelőtt lelkét intam. Délután az iskolában voltam. Hírek: Június 2-től kezdődik a nyári időszakiítás. — Ma megnyitott a Jean Effel karikaturakiallítás. — A volt Spokovichi kéveitől helyén megnyitott a Panormia kéveitől helyett az Európa kéveitől.

*

1957. II. 3. Újra. map } Semmi különös nem történt.
1957. II. 4. Hétfő.
1957. II. 5. Keddi.
1957. II. 6. Szerda.

*

1957. II. 7. Csütörtök.

Jánosval vettünk egy kézfogást.

1957. III. 8; 9; 10; 11; 12; 13. Csütörtök - Csütörtökig.

133.

NEMZETKÖZI NŐNAP - FÉLÉVI BIZONYÍTÁNY. - NAPONTA SOK 'N' NAPPO.

Élelőtt ~~sz~~ iskolában voltam. Élelőttől kezdve írtam.
Hirek: Szörényi Éva már készült állást egy Kanadai film-
vállalatnál. A komaszád házból eldobozdalt Fabian
Magda aki mindössze 2 évvel idősebb nálam, vagyis 15
éves Kanadába ment és fejhezment. Ma volt a nemzet-
közi nőnap. Mi vittünk Női névnapra egy csokor virágot.
A nőnap alkalmával dr. M. SZ. M. P. Központi bizottsága
levelet írt a magyar nőkhez. A „Nők lapjában”
benn is volt. En elvezettem, de Jancsinak megvan.

*

Ma megkaptuk a félelvi bizonyítványt. Nem a legjobb
volt.

*

A nagymamával voltam. Mátészalkán semmi különös
nem történt.

*

Nem voltunk reggel. Hazafele jött láttuk, hogy naponta
néhány népszerűség marad meg.

*

Ma nem történt semmi emlékeztető esemény.

*

~~Híres esemény~~ Az iskolában készültünk márc. 15.-re.
Apru este mondta, hogy a 67-os villamosról láttuk, hogy
a Théróty úton felborultak a karratolmista pirtak.

*

Mikor reggel Jancsival nemetre mentünk, nem Petőfi Sándorok,
hanem Sétőfi Pandorokot láttunk. Egy „Pöck” kisa-
katon egy ilyen is van:

EWEN
M. SZ. M. P.

Reggel az iskolánkba kitétték a város zászlót kei-
relőleg, de délre kiserelték. Az ünnepséget ma rendezték.
Eszrevettük, hogy az osztályokból eltűntek a Kossuth
csimerek. Mindenkinek volt kedvencéje, de gyámságot
és Kossuth csimert nem engedték fötkenni.

1957. MÁRCIUS 15. PÉNTEK. NEMZETI ÜNNEP.

Ma az emberek ~~meg~~ dolgozni mentek a „nem-
zeti ünnepre”, de mi nem mentünk iskolába. Dél-
előtt a Utolsó árulókba mentünk. Láttuk ezt a
plakátot:

„Károlyi jött megvetni a
„Nagy játszma” és „Hannibál
főttámasztása” c. könyveket.

MAGYAR FORRADALOM

1956

Isten áldd meg a magyart!

1956. X. 23. Kedd.

A DIÁKOK TŰNTETÉSE.

Reggel anyuval a temetőbe indultunk. Először a Papp utána a Fabsics¹ nagypához mentünk. Fabsics nagypapa sírja nagyon száraz volt, s ezért megöntöztük. Ezután hazajöttünk, és én megcsináltam a leckét és hegedültem.

1^h-ra iskolába mentem. Az első óra, énekóra a tanárnő dolgai miatt elmaradt. Ez idő alatt én hazaszaladtam az orosz röpdolgozatokat aláíratni. Ezen az órán Pinke I.² mesélt. A második órán felolvasták a földrajz dolgozatokat, amely nekem 4/5-re sikerült. Orosz órán én is feleltem 5-re. A mértan és a magyar óra feleléssel telt el. Utána még osztályfőnöki óra is volt. Elrendeztük az ülést.

¼ 7.-kor jöttem haza. Eddig nem hallottam, se nem láttam semmit. Mikor hazaértem Kati³ azt mondta, hogy az emberek tüntetnek. Én erről még nem hallottam semmit, csak tegnap mondta be a rádió, hogy Szegeden a diákok tüntettek és lengyelországban is felkelés volt. Góré⁴ olvasta a Szabad ifyuság röpiratát. Én is elolvastam. Ez a diákok tüntetéséről szólt. Mikor az utcára mentem láttam, hogy a „Corvin”-nál három nagy teherautó vitte az egyetemistákat. Az autótetején egy fiú állt és ezt kiabálta a többiekkel: Ruszkiak haza! Elég volt a Ráko-

1 Édesanyám édesapja, Fabsics Pál viszonylag korán meghalt, özvegy nagymamám idősebb korában feleségül ment Papp Sándorhoz, majd ismét megözvegyült.

2 Pinke István osztálytársam volt, aki helyettesítésekkor kitalált történetekkel szórakoztatta az osztályt.

3 Kati a házmesterék leánya volt, nálam egy-két évvel idősebb.

4 Góré – valódi nevén Fabsics József – édesanyám testvére volt, aki agglegényként velünk lakott. A Góré nevet a Rökk Szilárd utca 10.-ben működő vendéglője törzsközlőnévétől kapta, aztán ráragadt családi használatra is. A vendéglő államosítása után az állami építőiparban helyezkedett el kőművesként.

sikból! Ne csináljunk semmit késve Nagy Imrét a vezetésbe! Később Maját elki-sértem hittanra, mert ő nem mert egyedül elmenni. Hazafelé jövet egy tüntető tömeggel találkoztunk, amely a Népszínház utcánál megállt és elénekelte a Him-nuszt. Este meghallgattuk Gerő Ernő beszédét. Ezalatt Góré a stúdiónál volt. 9h-kor feküdtem le. Az ágyban még hallottam, hogy kiabálják: Ledöntjük a Sztálin szobrot! Vesszen Gerő!

1956. X. 24. Szerda.

KITÖRT A FORRADALOM.

Reggel már 6^h-kor fent voltam. Puffogásra, durrogásra ébredtem. Gyorsan felkeltem, felöltözködtem és kiszaladtam az utcára. Az utcán nagy volt a köd, még a Guttenberg térig sem lehetett ellátni. Sokan azt mondták, hogy mesterséges köd. Nem láttam, csak a Guttenberg tér felől hallatszott puskaropogás. A kapu-ban Mari azt mondta, hogy az éjjel az emeleten nem aludt senki mert a Szabad Nép székházának az összes ablakát kidobták két autót felgyújtottak, egyszóval nagy rumlit csináltak. A kőműves munkások, akik a házat tatarozták azok is be-jöttek és „Ilmaros szaki” azt mondta, hogy egész éjjel nem aludt és itt volt a Bé-kés utcánál. Mesélte, hogy az egész utcán sötét volt és a falnál kúszva harcoltak az egyetemisták az ávosok ellen. Ezután Jancsihoz mentem. Ő mutatott egy rö-pcédulát amelyből egyet nekem is adott. (L. a 6. old.) Azt is mondta, hogy Moór tanár⁵ lediktálta nekik a 14. pontot. Én is leírtam, igaz, hogy neki csak hiányo-san volt meg:

- 1.,
- 2., Alakuljon át a kormány Nagy Imre vezetésével.
- 3., Orosz jugoszláv kapcsolat.
- X. Szüntessék meg a rádió zavarását.
- X. Sajtószabadság.
- X. Új egyenruhát a honvédségünknek.
- X. Teljesen nyilvános tárgyalást Farkas M. ügyében.
- X. A régi Kossuth címer visszaállítása.
- X. Teljes vélemény és sajtószabadság.

5 Moór Lajos a történelemtanárom volt, Moór Marianna, a későbbi Kossuth-díjas színésznő édesapja.

- X. A Sztálin szobor ledöntése.
X. Egymásért teljes szolidaritást.

Jancsiéknál⁶ 6 rendőr volt akik a szabadságharcosok elől az éjjel ide menekültek. A kormány őbennük sem bízott, mert ugyan puskával, de töltény nélkül küldték ki őket a Szabad Nép védelmére. 10^h-ra a köd részben már eloszlott és láttam, hogy az utcán a forradalmárok már puskákat visznek.

Kovács néni mondta anyukámnak, hogy Jancsi naplót ír. Erre én is belekezdtem a napló írásába. Később Bicskei⁷ bácsi elmesélte, hogy mi volt tegnap. Azt mondta, hogy a tömeg követelte, hogy a 14 pontot nyomtassák az újságba. Az újságírók ezt meg is ígérték, de ők még a rádióba is be akarták mondani, erre a párttitkár azt mondta, hogy csak egész nyugodtan menjenek. Azonban az ávosok nem engedték be őket a stúdióba. Erre egy magyar páncélezredes is megkérte az ávosokat azonban az ezredet lelőtték. Erre a páncélosok az ávosokat a padlásra zavarták. A nép az ezredet elhozta a Szabad Néphöz és a párttitkár íróasztalára tették. Ezután jött Radics⁸ bácsi és azt mondta, hogy a Szabad Nép könyvesboltjából minden könyvet kidobálnak és elégetnek. A kapuból még láttam, hogy 10 orosz tank akart a stúdióhoz menni, de a tömeg elé dűtött egy hatos villamost. Utána anyuval elmentem megnézni, hogy mi újság a körúton? Láttuk a Szikra⁹ égő könyveit:

Én ugyan sajnáltam a sok jó könyvet, de mindenki azt mondta, had égjén. Lip-tai aki itt lakik az átjáróban és velem jár a Kígyósihoz¹⁰ lopott is két könyvet. Láttuk még a feldűtött villamosokat is:

- 6 Jancsi – Kovács János – gyerekkori barátom volt. Ők is a Rökk Szilárd utca 10.-ben laktak, a földszinten. Szülei, miután a házban lévő fűszerboltjukat államosították, az államosított kereskedelem-ben (KÖZÉRT) helyezkedtek el.
- 7 Bicskeiek házuk második emeletén laktak.
- 8 Radicsék a második emeleten, egyszobás lakásban laktak, lányuk, Mari az akkor tízéves húgom-mal volt egyidős, és állandó játszótársunk volt.
- 9 A Szikra Lap- és Könyvkiadó Vállalat földszintjén lévő könyvesbolt neve is Szikra volt. Gyerekkoromban sok időt töltöttem a boltban, és szinte valamennyi könyvemet itt vásároltam.
- 10 Húgommal a Nagykörút és a Baross utca sarkán működő Kígyósi Államilag Engedélyezett Zeneis-kolába jártunk, hetente kétszer; én hegedülni tanultam, Maja zongorázni.

Itt már többen mondták, hogy a Sztálin szobor itt van a kőrút és a Rákóczi út kereszteződésénél. Ezután mivel a tankok nem tudtak a kőrúton menni a mi utcánkon jöttek és azonban rálövöldöztek, úgyhogy kilyukadt az olajtartója és az utca csupa olaj lett:

Délben Ványi¹¹ albérlője is hazajött, és azt mondta, hogy az Üllői út és a Baross utca környékén is nagy harcok voltak, és a villanydrótok is le vannak szakadva, továbbá 2 villanyoszlop ki van dőlve és két orosz tank is ég. Ebéd után 80 tank ment végig az Akácza utcán. Árvai néni elment kenyérért, és hogy ne legyen baja, a Teleki tér felé ment. Azt monta, hogy arra is két orosz tank van kilőve. Délután Jancsihoz mentem játszani, de még mindig hallatszott lövés. Közben Nagy Imre lett a miniszterelnök aki elrendelte, hogy akinek a kezében puská van azt statáriális bíróság elé állítják. Azonban olaj volt a tűzre, hogy a Központi Vezetőség éjszakai ülésén Gerő Ernőt nem váltották le a titkárságáról. Emiatt a harc nem fejeződött be. Délben a rádió bementa, hogy aki 2^h-ig leteszi a fegyvert amnesztiát kap. Ezt 6^h-ig meghosszabbították. A szabadságharcosok elfoglalták az Atheneum nyomdát és onnan küldték szét a röpiratokat

1956. X. 25. Csütörtök.

GERŐTFÖLMENTIK TITKÁRSÁGÁBÓL.

Reggel 8^h-kor keltem fel. Reggeli után átmentem Jancsihoz. Egész délelőtt lemeztünk. Majdnem minden lemezt eljátszottunk. Eljátszottuk a tiltott Kossuth és Erdélyi indulót is. Jancsi szülei már dolgozni mentek. Az ágyúk egész nap dörögtek. 10^h felé Maja is átjött és vele játszottunk. 1^h-kor hazajöttünk ebédelni. Anyu azt mondta, hogy menjünk a kisszobába, mert a légnyomás betörheti az ablakot. Délután a várost rajzoltuk a kisszobában.¹² Délután a rádió bementa, hogy Gerő Ernőt felmentették tisztsége alól és helyette Kádár János lett a titkár. Ez-

11 Ványi – özvegy Várkonyi Józsefné – az első emeleten lakott, kisszobáját rendszeresen albérlőknek adta ki.

12 Jancsi barátommal egy-egy elképzelt város térképét rajzoltuk.. Az én „városom” – kedvenc történelmi hősem után – a Hunyad nevet kapta, és főként hasonlított Budapestre. Azaz egy folyó választotta ketté, benne a Margit-szigetre emlékeztető sziget. A város szerkezetét Budapesthez hasonlóan a belvárosból kiinduló sugárutak és a folyó partjáról induló körutak jellemezték. Az utcákat

után kitűzték a házakra a nemzetiszínű zászlót, de címer nélkül, mert az ifjuság követelte az Alkotmány címer betiltását és a csillag levételét. Ezért minden házon lukas zászló lógott.

Később a fekete zászlót is kitették. Este Jancsi anyukája mondta, hogy a Parlamentnél óriási volt a harc, és ők is folyton az óvóhelyen voltak. Este 6^h-tól kiemenési tilalom volt. A kapualjban a férfiak beszélgettek, én is odamentem és hallgattam, hogy mit beszélnek. Verebes néni¹³ alblérője a 19 éves Kókai mesélte, hogy egy orosz tankon mentek a Parlament felé mikor a Néphadsereg térnél egy sortüzet kaptak, a tankról csak úgy potyogtak az emberek, ő éppen a zászlót fogta egy golyó kilötte kezéből a zászlót és ő elesett, de rá a tankra. A tank oldaláról potyogtak rá is a golyók, de csak a térdét sebesítette meg erősebben. Ezután leesett a tankról. Még oda is csak úgy porzottak a golyók. Még szerencse volt, hogy ő is megmenekült. Sokan azt mondták, hogy az orosz tank készakarva vitte be őket a tűzbe. 6^h-kor a kaput be kellett csukni. Este Góré még két röpcédulát is hozott. Az egyik az egyetemisták újabb 4 pontja, a másik pedig Kádár J. és Nagy I. tisztségéről adott hírt:

1956. okt. 26. Péntek.

AZ ÁVH TEGYE LE A FEGYVERT. – HARC A KŐRÚTON.

Reggel olvastam az ágyban, majd anyuval a kőrútra mentünk megnézni, hogy van-e valami ennivaló? Ekkor láttam először a Sztálin szobrot. Az oldalára posztarabló, a parolinjára pedig strici volt írva. A Keszelyi¹⁴ előtt két orosz halott fektet és egy páncélauto égett. Mindenütt orosz tankok jártak. A Szikra előtt még mindig füstölögtek a könyvek. Jancsi mondta, hogy az éjjel a Nyugati p.u.-nál volt nagy harc. A rádió sokat hazudott, mert azt mondta, hogy az „ellenforradalmárok” megadták magukat és csak 3 gócpontjuk maradt, ami persze nem

kedves barátaimról, osztálytársaimról neveztem el, illetve a lexikon címszavait használtam fel. Az utcanevék a forradalmi eseményeket is tükrözték.

13 Verebes Károlyné a ház első emeletén lakott, ő is szobakiadással egészítette ki kis nyugdíját. Férje szerezte a *Nótás kedvű volt az apám* című nótát. A ház lakói, hogy segítsenek az özvegynek, gyakran kérték a nótát a rádió kívánságműsorában.

14 A Keszelyi vendéglő volt a Rákóczi út és Akácfa utca sarkán, a későbbi EMKE bisztró helyén.

igaz. A kormány elrendelte, hogy aki 10^h-ig leteszi a fegyvert az amnesztiát kap. Délelőtt Jancsival a várost rajzoltuk. Apu, hogy a háznak élelmet szerezzen, a hidegkonyhából Felber bácsival¹⁵ hozott húst és süteményt. Ezt a ház lakói között nagy durrogás közepette kiosztotta. Ezalatt a kőrúton nagy harc volt. Minden ablak kitört, és lógtak ki a rekamiék a függönyök. A Rökk Sz. 21. számú ház belövést kapott: Az Alkalmi áruház kigyulladt, a Technológia¹⁶ és klinikával. (A Baross utcai.) szemben lévő házak szintén. Az írószövetség újabb 6 pontot adott ki. A mai napon már több újság megjelent. Estére 800-an letették a fegyvert, de a felkelők 2/3 része még harcolt. Az ifjúság követelte, hogy az ÁVH tegye le a fegyvert. Este aknák robbantak.

1956. X. 27. Szombat.

MEGALAKUL A KORMÁNY.

Ma egész nap Jancsival a várost csináltuk, már nem nagyon volt dörgés. Délelőtt röpcédulákat dobáltak, de mind a Corvin tetejére estek. Délre megalakult az új kormány: A névsora a következő:

A minisztertanács elnöke: Nagy Imre.

helyettesei: Apró Antal, Bognár József, Erdei Ferenc.

Külügyminiszter: Horváth Imre.

Belügyminiszter: Münnich Ferenc.

Honvédelmi " : Janza Károly.

Pénzügy " : Kóssa István.

Igazságügy " : Dr. Molnár Erik.

Kohó és gépipari " : Csergő János.

Bánya és energiaügyi " : Czottner Sándor.

Könnnyűipari " : Nagy Józsefné.

Város és községgazdálkodási miniszter: Nezvál Ferenc.

Földművelésügyi " : Kovács Béla.

¹⁵ Felberék a második emeleten laktak.

¹⁶ A Technológia a József körút és a Népszínház utca sarkán lévő műszaki főiskola köznapi elnevezése volt.

(A független Kisgazdapárt volt főtitkára.)

Állami gazdaságok minisztere: Ribánszki Miklós.

Külkereskedelmi miniszter: Bognár József.

Bel " : Tausz János.

Élelmiszeripari " : Nyers Rezső.

Begyűjtési " : Gyenes Antal.

Építésügyi " : Apró " .

Közlekedésügyi " : Bebrics Lajos.

Népművelésügyi " : Lukács György.

Oktatásügyi " : Kónya Albert.

Egészségügyi " : Babics Antal.

Az Országos Tervhivatal elnöke: Kiss Áprád.

1956. X. 28. Vasárnap.

NAGY IMRE BESZÉDE.

Reggel sokat olvastam a „Tom Sawyer kalandjai”-ból. Gyula¹⁷ gyalog a nagymamihoz ment. Délelőtt Jancsihoz mentem. Náluk a várost csináltam. 10^h-kor hazamentem. Franci¹⁸ már ott volt. Mondta, hogy a nagymami felé nem volt nem volt semmi. Utána jött Géza bácsi apu nagybátyja Budáról. Azt mondta, hogy míg ideért hatszor igazoltatták. Reggel is megjelent a „Szabad Nép”, és most is közölte a kormány névsorát. Ebéd utánra megjött Gyula és azt mondta, hogy vagy 800 tank és 250 kocsi lőszer jött a város felé. Délben elrendelték a tűzszünetet, de azért mégis lőttek. A rádióban mindent megpróbáltak ami nem volt a Rákosi rendszer alatt. Például délben harangoztak. Nálunk volt Kolics bácsi¹⁹ és azt mondta, hogy tegnap kezdték a Kilián György (Mária Terézia) laktanya ostromlását, és még mindig tart. Azt is mondta, hogy a Práter utcai házak is kárt szenvedtek. Délután átmentem Jancsihoz. Náluk a várost csináltuk. (I. a doboz-

17 Gyula is nagybátyám volt, édesanyám öccse, aki Fabsicsról Fehérhegyire magyarosította a nevét.

18 Franci édesanyám legidősebb fiútestvére volt. Ő élt együtt nagymamával a Paprika utca 58. szám alatti családi házban.

19 Kolics bácsi akkoriban szabóságot működtetett Kovácsék egykori fűszerboltjában. A Práter utcában laktak.

ban.)²⁰ Én egy utcát és egy teret neveztem el a forradalomról. Este Nagy Imre miniszterelnök beszédet mondott. Beszédében megígérte, hogy megszűnik az ÁVH, nemzeti ünnep lesz március tizenötödike. Továbbá megígérte, hogy hazánk címere ifjuságunk követelése szerint újból a Kossuth címer lesz, és hogy 24 órán belül az orosz csapatok megkezdik a kivonulást.

1956. X. 29. Hétfő.

AZ ORSZÁG CÍMERE ISMÉT A KOSSUTH CÍMER.

Ma reggel szintén olvastam és egyben befejeztem a „Tom úrfi, mint detektiv” c. könyvet. Anyu és apu már 6^h-kor elindultak Rákospalotára. Reggeli után átmentem Jancsihoz. Átvittem a „Pesti Hírlap” lexikonát és abból neveztük el a város utcáit. Délfelé kiabálást hallottunk kinéztünk és láttuk, hogy a „Nemzeti színház”-nál egy nagy tömeg kiabálja: „Ruszkik haza!” Délután Jancsinál voltam. Este Ványi albérlője Jancsi mondta, hogy az egyetemisták a Kilián laktanya védőjét akarják honvédelmi miniszternek, aki Maléter Pál.

1956. X. 30. Kedd.

A PÁRTHÁZ OSTROMA.

Reggel már a „Tanár úr kérem”-ből olvastam. Délelőtt Jancsinál voltam. Már a nagyszobában dolgoztunk. Nagyon szép idő volt. Jancsival a naplónkat írtuk. Nagyon sok repülő járt a levegőben. Röpcédulákat dobáltak, de balszerencsénkre a Corvin tetejére estek. Ma jelent meg először a „Függetlenség” c. napilap. Délelőtt ugyan nem lőttek, de délután versenyeztek a mennydörgéssel. Később megtudtam hogy a Kommunista Párt székházát lőtték ami a Tisza Kálmán téren van. Apu később elment megnézni, hogy mi van. Mikor hazajött azt mondta, hogy a felkelők két ávost felakasztottak lábuknál fogva egy fára. Az egyik rendőrruhában a másik pedig magyar páncélosezredes ruhában volt. Mindkettő részeg volt borosüveggel a kezükben mentek és énekeltek, mikor az egyetemisták elfogták

20 A dobozba igyekeztem összegyűjteni azokat az emlékeket, amelyeket nem tudtam beragasztani a naplóba. Voltak benne jelvények, repeszdarabok, vastagabb újságok stb. Sajnos ezek a tárgyak az eltelt ötven év alatt elkallódtak.

őket. Mindkettőjüknek kokárda volt a gomblyukában, azért, hogy megtéveszék a felkelőket, mert a felkelők üldözték az ávósokat. Az egyetemisták azonban nem tudták mind elfogni az ávósokat, mert azok a 2 emelet mélyen fekvő pincébe menekültek. Erre az egyetemisták vizet engedtek a pincébe, de hiába mert később megtudták, hogy a földalattival van összefüggésben. Ma még itt volt Kolics bácsi, aki a Práter utcában lakik. Azt mondta, hogy ott volt ám nagy rombolás, mert velük szemben van az iskola, amely tele van felkelővel és ezért ezt is lövik az oroszok. De már az iskolában is összekeveredtek az ávósokkal, és talál- tak egy titkos leadót és egy ávóruhát. Este a rádió már Szabad Kossuth-rádió néven jelentkezett, és bemondta, hogy megalakult a nemzetőrség, Mindszentyt kiszabadították.

1956. X. 31. Szerda.

AZ OROSZOK MEGKEDZIK A KIVONULÁST. – EGY KIS SÉTA.

Ma reggel 7^h körül ébredtem. Olvastam a „Tom Sawyer kalandjai”-ból. Góré el- ment már korábban sétálni. Mikor hazajött azt mondta, hogy a Pártháznál sok halott ávós van. Az ávósok nagyon kegyetlenek voltak, s ezért minden ember legalább egyszer belerúgott. Ezért már soknak kint volt az agyveleje, vagy a bele. Apuval 9^h-kor sétálni akartunk menni. A kapuban megtudtuk, hogy a „Palace” szállóban még sok az ávós. Ebben a pillanatban egy autó jött szirénázva. Az egyik ablakból egy nemzetiszínű zászló, a másiktól pedig egy golyószóró állt ki. Min- denki azt mondta, hogy a „Palace” szállóba ment. Ezután elindultunk. A Gutten- berg térről láttuk a Rökk Sz. u. 21. sz. ház belövését. Utána kimentünk a kőrútra, ott volt ám csak valami!? Mi mindig azt hittük hogy mifelénk van a rumli, pe- dig a mi házunk nem kapott egy lövést se ott pedig átlagosan egy házra 3 lövés esett. Tovább menve mindig több volt a belövés a házakon és a Baross utcánál már egy ház össze is volt dűlve. Arrafelé már sok tankot láttunk kilőve. Az egyik- re rá volt írva generálozva. A hegedűtanárom lakása egy belövést kapott. A Ba- ross utcától már a kőrút tele volt orosz halottakkal. A Pál utcánál nem lehetett tovább menni, mert itt már sok volt a rom és a killótt tank amelyet Molotov cocteil féle módszerrel robbantottak fel. Innen még látszott a Kilián laktanya, melynek a sarka mind 3 emelet leszakadt. A Mária utcán és a Bródy S. utcán sé- táltunk a stúdióhoz. A rádión egy csöpp vakolat nem volt és minden ablak kitört.

A kapu fölött egy tábla hirdette: Szabad Kossuth rádió! A studióból épp egy ávóst hoztak ki. Én nem láttam, de anyu azt mondta, hogy olyan sápadt volt mint a fal. Ezután a Puskin utcán át a Rákóczi útra mentünk. Itt már nemzetőrök is jártak. Mindenhová ki volt plakátolva: Mindszentyt szabadon! Ruszkik haza! Русские домой! Ezután hazajöttünk. Anyuval a Klauzál csarnokba mentünk. Visszafelé láttuk hogy a „Jóskát”²¹ még mindig verik. Du: Jancsinál voltam. Este a rádió bemondta, hogy az orosz csapatok megkezdik a kivonulást.

1956. XI. 1. Csütörtök.

HALOTTAK NAPJA. – MINDSZENTY BESZÉL A RÁDIÓBAN.

Reggel olvastam. Később anyu azt mondta, hogy Gyula azt az üzenetet hagyta, hogy menjek el Bözsi nénihez,²² mert beteg. Én előbb egy ½ órára átmentem Jancsihoz és csak ezután mentem el Bözsi nénihez. Egy teát főztem neki és hazajöttem, de Bözsi néni azt mondta, hogy délután is jöjjenek vissza, ezért én a naplómmal és a tervfüzetemmel együtt visszamentem. Délután a tervfüzetbe rajzoltam. Este az ablakokban gyertyák égtek, a szabadságharcokban elesettek és a halottak napja emlékére. A rádió bemondta, hogy újabb orosz csapatok érkeztek Magyarországra. Ez ellen Nagy Imre tiltakozott. A rádió még közölte, hogy megszűnik az „Esti Budapest” és a „Szabad nép” és helyette „Kis Ujság” és „Szabad szó” lesz. Este kikiáltották Magyarország semlegességét és Mindszenti beszédet mondott.

1956. XI. 2. Péntek.

AZ OROSZOK KÖRÜLVESZIK MAGYARORSZÁG REPÜLŐTEREIT.

Reggel sokáig ágyban voltam. Délelőtt rajzoltam a Tervfüzetembe és el akartam menni Bözsi néni fizetéséért, de nagyon sokan voltak. Délre hazajöttem. Ebéd után szintén rajzoltam a tervfüzetbe. Délután a rádió bemondta, hogy az oro-

21 A Sztálin-szobor gúnyos elnevezése volt.

22 Bözsi néni Gyula nagybátyám élettársa (később felesége) volt.

szok körülveszik a repülőtereket, és néhány kórházat is. Az oroszok azt mondták, hogy ezt azért teszik, mert hogyha a felkelők megtámadják az orosz lakosokat akik a Szovjetunió felé haladnak, akkor a repülőtereket szétlövik. Még azt sem engedték meg, hogy a repülőtérrel felszálljon repülőgép. Este 8^h körül feködtem le. Anyu és apu is odajöttek és így öten aludtunk két ágyban.

1956. november 3. Szombat.

MINDSZENTY HERCEGPRÍMÁS BESZÉL. – ÚJ A KORMÁNY.

Délelött a naplót írtam, mert sokat elmaradtam. Később rajzoltam a tervfüzetbe. A ma megjelent újságok közölték, hogy hétfőre teljesen helyreáll a rend. Megkezdődik az iskola, a gyárakban megindult a munka: és ahol lehet megindul a közlekedés:

Este Bözsi nénihez mentem aludni, hogy ne legyen egyedül. Útközben egy „Igazság”-ot vettünk, amit este elolvastam. Az újság közölte, hogy megalakult a végleges kormány amelyben bent van Maléter Pál a Kilián hős parancsnoka, és Kétly Anna, aki Bécsbe utazott.

1956. november 4. Vasárnap.

AZ OROSZOK MEGTÁMADTÁK HAZÁNkat.

Reggel kb. 6^h-kor ébredtem fel és lövöldözéseket hallottam, s azt mondtam: Na mi az már megint lőnek? Ekkor Bözsi néni bekapcsolta a rádiót, amely épp akkor közvetítette Nagy Imre beszédét ami kb. így hangzott: „Ma hajnalban a szovjet csapatok támadást indítottak fővárosunk ellen, nyilvánvaló azzal a szándékkal, hogy megdöntsék a népi hatalmat. Csapataink harcban állnak. Ezután eljátszották a Himnuszt, majd német, francia, angol és lengyel nyelven megismételték a Himnuszt és a szöveget kíséretében. Ezután Nagy Imre felhívást intézett Maléter Pálhoz és Kovács Istvánhoz, hogy azonnal jöjjenek a parlamentbe az orosz táborból. Ezután átmentünk Szabadosékhoz, míg a ház többi lakója az óvóhelyre ment. Ott hallgattuk tovább a rádiót amely 9^h 14'-kor elhalgatott, de mi tovább is égve hagytuk a rádiót és egyszer csak Szabad Európa szólalt meg, amely bemondta, hogy Nagy Imre kormányát elfogták az oroszok. Még délelőtt rajzoltam

a tervfüzetbe. Bözsi néni telefonált Kőbányára és Cselényi²³ néni mondta, hogy már ott is vannak oroszok. Délfelé Bözsi néni és egy fiú kíséretében hazajöttem. Az uton láttam, hogy a Klauzál utca és az Akácfa utca el van barikkádozva és most építenek a Nemzeti és a Keszelyi között egyet. Bözsi néni azt mondta, hogy most biztos itt lesz harc. A Corvintól egyedül jöttem, s láttam, hogy a Corvin tele van lőszerral és a Szabad Népből puskások vannak. Nálunk az emeleti lakók a pincébe mentek. Délután a könyveimet rendeztem.

1956. XI. 5. Hétfő.

1956. XI. 6. Kedd.

MEGALAKUL A KÁDÁR KORMÁNY. – TŰZHARC A SZIKRÁNÁL.

Ma reggel a harc javában folyt. Bekapcsoltuk a rádiót szólt már. Bemondta, hogy a szovjet csapat nem azért jött, hogy hazánkat meghódítsa, hanem azért, hogy leszámoljon az ellenforradalommal mellyel Nagy Imre kormánya nem akart szembeszállni. Bemondta még, hogy a Nagy Imre kormány megszűnt, és helyette új kormány alakult Kádár János vezetésével. Sokáig ágyban voltam. 10^h felé lejött Felber bácsi. Ő is mondta, hogy Nagy Imre kormánya helyett egy új kormány alakult, melynek neve forradalmi munkás-paraszt kormány. Azt is mondta, hogy ha az oroszok győznek, akkor is ki kell nekik menni. Délfelé nagy harc kezdődött a „szabad nép” székházánál. Délután könyveimet rendeztem. Este Felber bácsiék nálunk aludtak, mert a második emeleten veszélyes lenne aludni, és Felber bácsi nem akart a pincébe menni.

* * * *

Reggel a harc tovább folytatódott. A Szikránál volt nagy tűzharc. Az oroszok tankokkal lőtték, és még aknáztak is. A Dohány utcában ennek ellenére is a pékségben kenyeret árultak. Egy fiatalember el akart menni kenyérért a szembenlévő házból, de az oroszok a lábába lőttek. Ő kiabálni kezdett, hogy „Jaj, jaj, segítség” a Garázsból be is akarták húzni, de az oroszok végérvényesen agyonlőtték. Az ágyúk, tankok, aknavetők egész nap szüntelenül szóltak. A ház

23 Cselényiek Kőbányán laktak, a Keresztúri úton. Cselényi úr nagyon jó kapcsolatban volt édesapámmal, elsősorban a galambászatnak köszönhetően.

lakói még a pincében is megijedtek, mikor az iskola elé esett egy akna. Az iskola őszszes ablaka kitört. Ma még a velünk szembenlévő 5. sz. ház is belövést kapott. A házunkba is sok szilánk esett. (l. a dobozban.)

1956. XI. 7. Szerda.

AZ OSTROM LEGSZÖRNYŰBB NAPJA – KIGYULLADT A MINŐSÉGI.

A mai nap lett volna a 12.-ik születésnapom. Ma nem lehetett megtartani a születésnapot, mert ma is lövöldöztek, ha nem is annyira, de még távolról is hallatszott lövés. Mivel az oroszok elmentek a Nemzetitől a felkelők a Corvin-ból egy nagy labdát hoztak ki, és azzal fociztak. Mikor jöttek újból az oroszok a futballozást abbahagyták, és Leitgéb bácsi elkérte tőlük. Ők oda is adták, és Leitgéb bácsi nekünk adta. Mikor Jancsihoz átmentem, ők még aludtak, láttam, hogy kinyitották az ablakot, hogy a légnyomás be ne törje. Alighogy átjöttem az utcán 6 tank tank jött végig az utcán. Az egyik a házunk előtt állt meg és lőtt. Erre a ház több ablaka kitört. Délután óriási harc kezdődött. Az ágyúk folyton szóltak. Egyszer csak a ház lakói között az a hír terjedt el, hogy kigyulladt a Corvin. A házban minden vödört, teknőt gyorsan megtöltöttek vízzel, azért, hogy ha a házra átharapózik a tűz el tudják oltani. Mikor a kapuból kinéztem, nagy füstöt láttam. Később megtudtuk, hogy nem a Corvin, hanem a Minőségi áruház gyulladt ki. Délután a zászlókat csináltam a nagy lövöldözés ellenére is. Este az a hír járt, hogy a Divatcsarnok is kiégett.

1956. XI. 8. Csütörtök.

„OSTROMUTÁN”

Az éjszaka nyugodtan telt el, már csak a távoli lövések egy két tompa hangja hallatszott. Felber bácsiék ma korábban keltek, mint mi. Mikor mi felkeltünk Felber bácsi azt mondta, hogy a felkelők kimentek a „Szabad Nép”-ből és a nép hordja a szajrét. A mi házunkból is sokan hoztak valamit. Jancsival kimentünk a kapuba. Láttuk, hogy orosz járőrök jönnek, és bemennek a Corvinba. Kisvártva kijönnek egy csomó puskával, a töltényt kiszedik belőle és egy csomóba rakják. Ekkor minket bezavartak mert tankok közeledtek. Itt azon tanakodtunk, hogy

mit játszunk. Egyszerre én azt mondtam, Jancsinak hozd ki a labdát Jancsi ki is hozta. Sokáig fociztunk. Egyszer Jancsi nagy lendülettel akarta rúgni a labdát és leesett a cipője. Ezután az utcába tankok jöttek. Ezután Jancsihoz mentem, és a régi „Béke és Szabadság”-okat nézegettük. Délután egy orosz katona jött a házba. Megnézte, hogy nincs e fegyver. Zoltániéknál²⁴ Zoltáni bácsinak a veje tudott oroszul és beszélt vele. Ő azt mondta, hogy már 11 éve nem volt a szüleinél, és már 3 napja nem aludt. Este nagyon későn feküdtem le. Éjjel 6 akna robbant.

1956. XI. 9. Péntek.

EGY KIS SÉTA.

De: Könyveket olvastam. Délután anyuval elmentünk Bözsi nénihez. Mikor kiértünk a Rákóczi útra nagyon siralmas kép tárult elénk: rengeteg belövés, emelet-leszakadás, villamosvezetékleszakadás. A Rókus kápolna tornya ledűlt:

A Rókus kórház a kétemeletes vöröskeresztes zászló ellenére is öt belövést kapott. A Minőségi áruház emelete teljesen kiégett. Visszafelé a Wesselényi utcán és a kőrúton jöttünk haza. Megnéztük, hogy Vali néniék²⁵ házában nem e lett baja. A Wesselényi utca sarkán a bútörület kiégett. Az Erzsébet krt. 4. sz. ház ledűlt. A „New York” palota tornya amelyet nemrég tataroztak 3 évig ledűlt: A Szikra így néz ki:

Az éjjel nappali közért háza nem kissé sérült meg:

Az éjjel nappali patika házában a teteje lejött. A Nemzeti aránylag kevés kárt szenvedett. Nemsokára hazamentünk.

24 Zoltániék a második emeleten laktak, Zoltáni volt az úgynevezett házmegbízott. A házmegbízottak a kommunista rendszerben a lakók számára különféle igazolások kiadására voltak jogosultak. Ki nem mondott feladatuk volt a lakók szemmel tartása és a megfelelő információk továbbítása a belső elhárításnak. A hatóságok erősen kézben tartották. őket.

25 Vali néni az osztályfőnököm volt, az Erzsébet körúton lakott idős szüleivel.

1956. XI. 10. Szombat.
1956. XI. 11. Vasárnap.

ELŐSZÖR A NAGYMAMINÁL.

Délelőtt olvastam. 11^h felé megjött nagymamitól Gyula és Cselényi bácsi. Ebéd után én is elmentem Gyulával nagymamihoz. A 28-as vonalán mentünk. A Népszínház utcában a villanydrót leszakadt, és egy pár belövés is van. A Teleki téren egy bódé kiégett és kettőt szétlőttek. A Dobozi utca Teleki tér felőli részén a házak sűjosen megrongálódtak. A Mezőgazdasági kiállításnál eltértünk a 28-as vonalától, és a Kolozsvári utca másik felén mentünk a Kőbánya Felső p.u.-ig. Itt a sinek mellett mentünk az élessarokig. Láttunk, hogy az állomáson az emberek bort zabrálnak. Az élessarki házak szomorú látványt nyújtottak. Még itt két ágyú és 3 kilótt tank állt. Otthon könyveket nézegettem. Este Kádár János beszédet mondott.

* * *

Reggel csak apu jött meg, azt mondta, hogy anyu beteg. Délelőtt unatkoztam. ½ 2-kor Góréval hazajöttem. A villamos vonalán két teherautó volt, amelyeknek kilyukasztották a benzintartályát. Még két rossz magyar ágyút is láttunk. A körúton minden össze volt írva SZTRÁJK szavakkal. Mikor hazajöttem anyuék ágyban voltak, s ezért én is lefeküdtem, és olvastam.

1956. XI. 12. Hétfő.
1956. XI. 13. Kedd.

KINYIT A CORVIN.– ELŐSZÖR NÉMETEN.

Délelőtt olvastam a „Gulliver a törpék országában” c. könyvet, mert Majának ezt vettem ki Jancsi könyvtárából. Délután Jancsival 2–½ 4-ig németen voltam. A forradalom után ez az első német óra. Hazafelé jövet láttuk, hogy a Rókus kápolna tornyát már bontják, és a Rókus kórházon kőművesek dolgoznak. (Góré is itt dolgozott.) A Hannibál tanár úr plakátján egy röpcédula volt. Ezt sok ember körülvette és olvasta. Ennyit én is megjegyeztem belőle:

Követeljük Nagy Imre szabadonbocsátását!

Kádár mondjon le!

A rádió és az újság ne hazudjon!

A Corvint katonák őrizték, a sarkánál 4 szétrobbant akna feküdt. Este olvastam, s naplót írtam, amelyet még 9.-én elhoztam Bözsi nénitől.

* * *

A Corvin ma reggel 9^h-kor kinyitott és 2-ig lesz nyitva. Délelőtt anyuval be akarunk menni a Corvinba, de nagyon hosszú sor állt. (Egészen a Paksi cipészig.) Ezért az Éjjel nappaliba²⁶ mentünk. Itt sorbanállással lisztet és cukrot vettünk. Láttuk, hogy az Emke háza belül egész üres, és a Nemzetit már tatarozzák. Délután átmentem Jancsihoz. Nála a „várában” a „Gábor diák” c. filmből adtam neki részleteket.²⁷

1956. XI. 14. Szerda.
1956. XI. 15. Csütörtök.

BEJUTUNK A CORVINBA – ZSIBVÁSÁR A BLAHA L.-TÉREN.

Reggel anyu már 6^h-kor ment el sorbaállni a Corvinhoz.²⁸ 8^helőtt én is odamentem anyut felváltani, míg ő egy kicsit hazament. Ma már csak 10^h-kor nyitott ki. Mi már az első csoporttal bejutottunk. Vettünk egy „Terta” rádiót, és nekem vett anyu egy 1-es „Technokid”-ot. Csak 2^h-kor jöttünk haza. Délután Jancsitól elkértem a „Robin Hood, a bujdosó” c. könyvet, és azt olvastam.

* * *

Délelőtt a „Technokid”-ból csináltam útjelzőket. Csak 12^h-felé keltem fel. Ma már a „Corvin”ba menni akarók majdnem az iskoláig álltak. ½ 2-re Jancsival németre mentünk. A Blaha Lujza téren nagy zsibvásár volt. Én vettem is egy címet. Galbaffy német órán azt mondta, hogy Csepelen és Dunapentelén még mindig áll a harc. Csepelen az oroszokat a munkások slaggal, benzinnel lelocsolták, majd forrasztópisztollyal meggyújtották őket. Este olvastam. Jancsi mondta, hogy a hídfőket az oroszok elzárták.

26 Röviden csak így emlegették Budapest legnagyobb élelmiszer-áruházát a Rákóczi út és Nagykörút sarkán, amely éjjel-nappal nyitva volt.

27 A Gábor diák-filmet Felbernéől kaptam, aki a filmgyárban dolgozott.

28 Az emberek – félve az inflációtól – megpróbálták minden pénzüket elvásárolni, sokszor haszontalan dolgokat is megvettek.

1956. XI. 16. Péntek.
1956. XI. 17. Szombat.
1956. XI. 18. Vasárnap.

SÉTA A BAROSS UTCÁBAN. – EGY NYUGODT VASÁRNAP

Délelőtt a „Technokid” alkatrészeiből taligát csináltam. Délután a tervfüzetbe rajzoltam. (I. a dobozban.) A sztrájk ma is folytatódott.

* * *

Délelőtt átjött Jancsi, és vele kártyáztunk nálunk. Délután apuval elindultunk apu orvosához Zselyonka bácsihoz. A kőruton mentünk a Rákóczi térig. Itt végigmentünk a Bacsó Béla utcán a Horváth Mihály térig. Az itteni telefonközpontot, vagy tíz ruszki tank őrzi. Mikor odaértünk Zselyonka bácsi apja nyitott ajtót. Azt mondta, hogy Zselyonka bácsi már régen beteg, és a Koltói Anna kórházban I. 7.-ben fekszik. Megmutatta, hogy hogy néz ki a lakás. Az orvosi rendelő kapott egy belövést. A parketta, és a plafon erősen megrongálódott. Ezután a Baross utcán és a kőruton sietve mentünk haza, mert már szürkült. Láttuk, hogy a hegedűtanárom lakása egy belövést kapott, és a Harminckettesek terén is 3. tank áll.

* * *

Apu ma délelőtt elment meglátogatni Zselyonka bácsit. Én sokáig ágyban voltam. Délután olvastam, és Majával kártyáztam.

1956. XI. 19. Hétfő.
1956. XI. 20. Kedd.

MEGKEZDŐDIK A HELYREÁLLÍTÁS.

Reggel a munkások az élelmiszeri és az építészeti dolgozók kivételével nem mentek dolgozni. Apu is elment biciklivel R.palotára dolgozni, és Góré is elment a Rókust tatarozni. Délután Jancsival németre mentem, de előbb elmentünk megkérdezni, hogy a Trefort utcában medig van rendelés. A Szentkirályi u. sarkáról láttuk, hogy a stúdió két részen is leszakadt, és 3 orosz tank őrzi. Ezután németre mentünk. Itt csak $\frac{1}{4}$ 4-ig voltunk, mert 4 után már veszélyes az utcán járni, mert az oroszok deportálnak. Este tankok jártak.

* * * *

Reggel szétbontottam a „Technokid”-ból csináltakat, miközben megjött Mohácsról Béla. Elmondta, hogy a Mecsekben még 500000 felkelő van, és az ennivalót

úgy lopják fel nekik. Délután átjött Jancsi. Én egy szélmalmot csináltam a „Technokidból.

1956. XI. 21. Szerda.
1956. XI. 22. Csütörtök.

MEGALAKULAMUNÁSTANÁCS. – AZ OLYMPIA. MEGKEZDŐDIK.

Reggel még az ágyban voltam, és a „Technokid”-dal játszottam, mikor Jancsi átjött. Én odaadtam Jancsinak a „Rejtelmes sziget”-et. Ő nemsokára kiment az udvarra és az udvar csapjával lm-es szökőkutat csinált, s ezért a házmaster néni elvette a kulcsát, s Jancsi hozzánk jött. Nálunk kártyáztunk. Este apu azt mondta, hogy leállt a közlekedés. Este az utcán sok tank dübörgött. Ez annak a jele, hogy még nincs vége a deportálásoknak, noha az ENSZ-ben ezt kézzel-lábbal tagadták.

* * * *

Reggel anyu elment hazulról, és én az ágyban a tervfüzetet csináltam. Ezután Jancsi átjött és mondta, hogy megalakult a munkástanács, és megkezdődött az olympya. Ezután Technokidoztunk, majd jött Ali bácsi s bementünk a Corvinba. 2^h-ra Jancsival németre mentünk. Este tankok jártak.

II. rész.

MAGYARORSZÁG A FORRADALOM. UTÁN.

II. rész.

1956. XI. 23. Péntek.

NÉMA TÜNTETÉS – A HÓCSATA.

Reggel sokáig ágyban voltam. Mikor felkeltem Jancsi átjött. Technokidozni kezdtünk, de jött Bözsi néni, és Béla és mi kimentünk az udvarra. Reggeltől már esni kezdett a hó, és így az udvart finom hó borította. Jancsi egy hóbombát akart csinálni egy botra, de én éppen mikor dobni akarta ráütöttem a botra, és a hó leesett róla. Ezután jött Maja, és hárman hógolyóztunk. Nemsokára lejöttek az emeletről a lányok. Elhatároztuk, hogy hócsatát rendezünk. Az udvaron lévő hóból Jancsi hógolyókat csinált míg én megcsináltam a fedezéket, amely egy nagy kosárból és egy rostából állt. Mikor az udvaron már elfogyott a hó a Stáhly utcába mentünk hóért. Ezután belefogtunk a hógolyók gyártásába. A lányok kirkati margarinból is csináltak golyót. Mariék a garázs elejénél csinálták meg a fedezéküket. Ők a garáznak támasztottak egy teknőt és a tetejére egy kosarat is tettek. Nemsokára Mari azt mondta, hogy kezdhethük. Én még mondtam Jancsinak, hogy takarékoskodni kell nagyon a golyóval, mert a lányoknak nagyon sok van. Mi azt mondtuk, hogy kezdjenek ők. Mari felemelte a kezét, dob. A golyó maradványa ott marad a mögöttünk lévő tűzfalon. Ezután én dobok, de nem talál. Jancsi felemelkedik, dob a dobás Maritól 20 cm.-re megy el. Ekkor Jancsi levette a keztyűt, mert így jobban tud dobni. Az én egyik golyóm eltalálja Marit, erre a lányok rohamot indítanak. Mi Jancsival a fedezékünk mögé bújunk. Nekem valami eszembe jut és felállok. Erre ők mégjobban dobálnak. Én minden golyó elől elugrok. Had fogyjon a golyójuk gondoltam. A sok golyó nyoma ott marad a tűzfalon. Én már a fedezékünkéből is kimerészkedtem, hogy a hógolyókat összeszedjem. Egyszercsak a lányok abbahagyták a dobálást. Mi ez idő alatt

a falról leszedtük a hógolyók maradékát, és ezzel pótoltuk a készletet. Én ki akarok menni a fedezék mögül, de Mari dob és engem a karomon talál. A lányok újabb rohamot indítanak, de én egyszercsak felemelkedem és dobok, a dobás Marit eltalálja: A harc fokozódik.

A csatának csak R. Mari felhívása vetett véget. Jancsi ezután átjött hozzánk. Míg mi az udvaron hőcsatáztunk, az utcán 2-3-ig néma sztrájk volt. Aki az utcán volt az Kádárra szavazott. Ez idő alatt az utcán egy lélek nem volt. Ez annak az emlékére volt, hogy egy hónapja kezdődött meg a forradalom. Jancsival nálunk kártyáztunk. Az esti újságok közölték, hogy Nagy Imre saját elhatározásából Romániába ment. Este korán lefeküdtem.

1956. XI. 24. Szombat.

SÉTA A SZÉTLŐTT RÁKÓCZI ÚTON.

Dél előtt Jancsi nálunk volt, és kártyáztunk. Délután jött Cselényi bácsi. 2^h felé mi is vele hazafelé indultunk. A Rákóczi út kőrúttól a Baross térig szét van löve. A Rákóczi út 56. sz. ház összedűlt, úgyszintén a Divatcsarnok és a Rákóczi út sz. ház. A H.É.V.-nél sokat vártunk. Otthon Majával játszottam.

1956. XI. 25. Vasárnap.
1956. XI. 26. Hétfő.

1956. XI. 27. Kedd.
1956. XI. 29. Szerda.

KÁDÁR JÁNOS BESZÉDE.

Reggel Gyulával elmentünk R.palotára a motorért. Odafele Gyula vitt engem biciklin. Mikor odaértünk én nagyon fáztam, és ezért bementem megmelegedni Lukács bácsiékhoz. Gyula sokáig bajlódott a motorral, mert befagyott. Hazafelé a biciklit motorral hoztuk. Mire hazaértünk én nagyon fáztam. Délután átjött Jóska.²⁹ Sokat mesélt. Este rajzoltam a tervfüzetbe. Jóska mondta, hogy a telepről 2 fiú ma eldisszidált.

* * * *

29 Jóska a barátom volt, eleinte a Paprika utca 60. számú házban, nagymamám szomszédjában lakott, majd onnan a MÁV-lakótelepre költöztek.

Délelőtt motorral jöttem be, majd Gyulával motorral elmentünk Soroksárra vilány kukoricadarálóért. Délután Jancsival németre mentünk. A Gyulai Pál utcában könyveket osztogattak. Én szereztem is egyet a címe „Nevet az üzem”. Német órán játékkora keretében tivoliztunk, míg a többiek ping-pongoztak. Este Kádár János beszédet mondott.

* * * *

Délelőtt Gyula, Béla és én Technokidozni kezdtünk. Megcsináltuk a Diesel motoros gyorsvasút Technokid mozdonynak az egyik oldalát. Ezután Gyula valamilyen ügyben elment Ali bácsihoz. Ebéd után Gyulával motorral a nagymamihoz indultunk, és 6-szoros defekttel odaértünk. Este Gyula elment Cselényiékhez kártyázni, míg én a „Nevet az üzem” c. könyvet nézegettem.

* * * *

Egész nap esett az első. Jóska nem jött át. A könyveket nézegettem.

1956. XI. 29. Csütörtök.

1956. XI. 30. Péntek.

A HEGEDŰTANÁROMNÁL.

Reggelre az első elállt, és ezért Gyula megnézte, hogy mi a hibája a motornak. Többször átnézte, de nem találta meg. Már úgy volt, hogy már villamossal kell menni, de Gyula nem nyugodott bele, és nagysokára megtalálta. Az volt a hiba, hogy a mágnesnél meglazult a kábel. Míg Gyula még otthon foglalatzkodott én átmentem Jóskához. Ő megmutatta a rádiójukat amelyet szombaton vettek. Dél felé Gyulával hazajöttünk. Láttam, hogy a Bajcsi Zsilinszki laktanyánál már nincs tank, a Baross téren a belövéseket már javítják. Mikor hazaértünk Jancsival német órára mentünk. Útközben láttuk, hogy a Kossuth címeren már korona is van. Este Jancsiéknál volt egyik rokonuk. Sokat mesélt, míg Jancsival a szerepeket írtuk. Este az „Isten rabjai” c. könyvet olvastam.

* * * *

Délelőtt Jancsi nálunk volt. Mindketten a naplót írtuk. Délután elmentem Kígyósi hegedűtanáromhoz jelentkezni. Ő nem volt otthon, s addig Erzsike néni megmutatta a belövést. A lövés az erkélyes szobán jött be átszakította a falat, átment a másik szobába, ott szétrobbant és szilánkok a harmadikba is repültek. Sok kárt okozott. Egy szekrényt, egy rekamiét, több híres képet és egy japán vá-

zát roncsolt szét. Mikor megkaptam a beosztást hazajöttem. Este az „Isten rabjai”-c. könyvet olvastam.

1956. XII. 1. Szombat.

1956. XII. 2. Vasárnap.

ELŐSZÖR HEGEDŰÓRÁN – BESZÉLEK AZ OROSSZAL. – OROSZ KATONÁK TEMETÉSE.

Reggel Jancsi megvette a „Sport”-ot és nekem is megmutatta nekem. Benne volt, hogy megszületett az első magyar olimpiai győzelem. A győzelmet az Urányi-Fábián kajakkettős aratta. Papp Laci bejutott a legjobb 4 közé. 11^h-ra hegedűóra-ra mentem, október 23.-a óta először. Az udvari szobába mentem, ahol a szolfézt szokták tartani. Itt is minden kulcsluk be volt tapasztva, hogy ne jöjjön be a hideg. Délután Jancsi a könyveit rendezte, és ezért én is segítettem neki. 3^h felé nagymamihoz indultunk. A naplót is magammal vittem.

* * * *

Reggel a naplóval együtt Jóskaéhoz mentem. Nagyon megijedtem, mikor láttam, hogy a futballpályán orosz katonák gyakorlatoztak. Megkérdeztem Cselényi bácsitól, hogy oda menjek e? Ő azt mondta, hogy igen. Én azért eldugtam a naplót és úgy mentem Jóskaék felé. Már majdnem bementem a kapun, mikor egy orosz tiszt magyarul megszólalt: Gyer ide! Én odamentem. Megkérdezte orosz, magyar szavakat keverve, hogy hány éves vagyok? hol az iskola? hol a mama? Én azt mondtam, hogy tízéves vagyok. Nemsokára azt mondta: pásli domoj! ami azt jelenti, hogy menj haza. Én még sokáig néztem őket. A szünetben sokat hülyéskedtek, egymást buktatták ellökték. Délután Majával játszottam. Estefelőlővések hallatszottak. 8^h-kor a rádió bementa, hogy senki se féljen, mert a lövés csak azért volt, mert orosz katonákat temettek, és dízsorsützet adtak.

1956. XII. 3. Hétfő.

1956. XII. 4. Kedd.

ISMÉT ISKOLÁBA KELL MENNI – ASSZONYOK TŰNTETÉSE.

Reggel motorral jöttem haza a nagymamitól. Ma már iskolába kellett menni, s ezért én is 11–12-ig iskolában voltam. Itt a gyerekekkel beszélgettünk. Nagyrészt

a tanultakat ismételtük. Protzeller bácsi azt mondta, hogy tegnap egy csomó ember bement a Szabad Nép-be és onnan kidobálták az összes „NÉPSZABADSÁG” és „NÉPAKARAT” újságokat, majd az egészet meggyújtották. 2-1/2 4-ig németen voltam. Innen egyenest Bélához mentem címert csinálni.³⁰

* * * *

Reggel Béla adott 20 Ft.-ot és hazajöttem. A mai nap megfogadtam, hogy a naplót addig írom, míg az oroszok ki nem mennek. Mikor hazaértem Jancsi az íróasztalát rendezte, és ezért az egész szoba szana-szét volt. Én is segítettem neki. Délután Jancsi kis erdélyi házát³¹ rendeztük. Kivettük a rádiós dobozból, leporoltuk, és a szekrény tetejére tettük. Ezután azon tanakodtunk, hogy hová tegyük a dobozt. Végül kitaláltam hogy tegyük a kisház mellé és a befőttes üvegeket pedig a dobozba tettük. Este Kossuth címert csinálni mentem. (Egy címer lásd a dobozban.) Béla ott azt mondta, hogy délután asszonyok tüntettek a Rákóczi úton, gyászházba.

1956. XII. 5. Szerda.
1956. XII. 6. Csütörtök.

MIKULÁS NAP. – TÜNTETÉS KÁDÁR MELLETT ÉS ELLEN.

Reggel felkeltem és mindjárt hazajöttem, mert iskola lesz. Reggel a naplót írtam. 11–12-ig iskolában voltam. Ezután Jancsihoz mentem. Nála sokat játszottunk, és játék közben elromlott a villanykapcsoló. Ma az ENSZben elhatározták, hogy Hamarskjöld ENSZ főtitkár Magyarországra jön december 16.-án. Este Jancsi nálunk volt.

* * * *

Reggel elmentem Kossuth címert csinálni. Innen egyenest mentem német órára. Béla még ott azt mondta, hogy 2-3-ig ne legyen az utcán, mert néma tüntetés lesz. Németen mondtam is Daysi néninek, de ő csak akkor engedett haza, mikor jött Kolonics néni, és ő is azt mondta. Alighogy hazajöttem, szaladt Góré és azt

30 A forradalomnak köszönhetően igen nagy volt a kereslet a Kossuth-címeres kitűzők, jelvények iránt. Bajkó Béla, Fehérhegyi Gyula nevelt fia részt vett ezek gyártásában, stancolt, a tűket a kivágott jelvényekre forrasztotta. Az én feladatom a forrasztáshoz való előkészítés volt.

31 Kovács Jancsinak volt egy kb. 30x50 cm alapterületű, levehető tetejű erdélyi játékházikója.

mondta, hogy a Rákóczi úton végig vonulnak a tüntetők, és őket is hazazavarták. Azt is mondta, hogy az oroszok nem lőnek rájuk. Délután a naplót írtam. Este Putzer néni lejött, és azt mondta, hogy látta a tüntetőket. Mesélte, hogy volt egy csoport tüntető, akik Kádár mellett tüntettek. Ezek vörös zászlókat vittek. A másik tüntető csoport, aki Kádár ellen tüntetett, a Nyugatinál megdobálta a talán 150 főből álló kommunista csoportot. Erre a kormány ávósokat „rendőröket” küldött ki és ezek vagy 100 embert agyonlőttek. Este apu hozott egy csomag cukrot és egy Mikulást.

1956. XII. 7. Péntek.
1956. XII. 8. Szombat.

VÉGETÉRT AZ OLYMPIA – SÉTA AZ ÜLLŐI ÚT FELÉ. – EGY DÉLUTÁN.

Reggel felkeltem és egész délelőtt naplót írtam. Délután átmentem Jancsihoz. Az én város térképeimet nézegettük. Később Jancsi is megmutatta az ő osztrák utikalauzát. Továbbá még nézegettük a Sweiz, Deutchland és a Szerbia térképeket. Én elkértem Jancsitól a „Hansom Tamás a repülő” c. könyvet. Este azt olvastam. 11-12-ig iskolában voltam.

* * * *

Reggel a „Hansom Tamás a repülő” c. könyvet olvastam. Ezután hegedűóra mentem. Hegedűórán Kígyósi tanár azt kérdezte, hogy nem e vinnék el két cédulát a Vajda-Hunyad-utcába. Én belegyeztem. Még az elején kellett bevinni az első cédulát. A másodikat már majdnem az Üllői útnál és ezért az Üllői út és a kőrúton jöttem haza. Erre már sok ház összedűlt. (A képeket lásd 57. jan. 8. nál.) Ezután nagymamihoz mentünk. A mai nappal Melbourneben az Olympia ünnepélyes keretek között bezárult. Kialudtak az olympiai lángok. Magyarország ilyen nehéz körülmények között is a negyedik helyet érte el. Hazánk 9 arany 10 ezüst és 7 bronzérmét gyűjtött. Magyarország előtt csak a Szovjetunió az Egyesült Államok és a vendéllátó Ausztrália áll. A legközelebbi Olympia 1960ban Rómában lesz.

1956. XII. 9. Vasárnap.
1956. XII. 10. Hétfő.

ÚJABB SZTRÁJKFELHÍVÁS – NE MÁSZKÁLJUNK AZ UTCÁN.

Reggel mikor felkeltem, átmentem Jóska-hoz. Nagyon meglepődtem azon, hogy az oroszok már nem gyakorlatoznak. Jóska-tól elkértem a naplót, és mondtam neki, hogy jöjjön át. Nálunk Maja és Ági társasjátékoztak. Mi is velük játszottunk. Délután mivel Jóska nem volt nálunk én a „Hansom Tamás a repülő” c. könyvet olvastam és egyben be is fejeztem. Este elkezdtem a Maja kalandjai c. könyvet olvasni. Este Mírsinszki bácsi azt mondta, hogy kétnapos sztrájk lesz.

* * * * *

Reggel anyuval elindultunk haza. A kapuban találkoztam Jancsival. Ő azt mondta, hogy az orosz tanárunk azt mondta, hogy ne mászkáljunk az utcán. Délután ezért nem mentünk Jancsival németre, és társasjátékoztunk.

1956. XII. 11. Kedd.
1956. XII. 12. Szerda.

ZÚRZAVAR A NEMZETINÉL. SZTRÁJK.

Reggel 9^h-kor keltem, mert naplót akartam írni, de mégsem írtam. Anyu elment a csarnokba és én Jancsihoz mentem. Mikor be akartunk jönni anyu még nem volt itthon, s ezért bemásztunk. Dél felé Maja beszaladt és azt mondta, hogy egyet lőttek. Anyu is kiment, de már nem látott semmit. ½ 1 körül már én is hallottam, hogy lőnek, kimentem és láttam, hogy a nép szalad. Ezután még több géppuskalövést is hallottunk. Nemsokára az egész Rákóczi út üres lett, és láttuk, hogy a Nemzetinél magyar álcázott katonák és rendőrök, akik régen ávósok voltak a levegőbe lőttek. A Corvinból csak úgy dült ki a sok nép. Minden dolgozó azt mondta, hogy ő bizony nem jön holnap dolgozni. Apu még nem jött haza. Ezután már laposan is lőttek. Ez egész utca csak úgy zengett. Ezután megjött apu és nemsokára egy autó is robogott végig az utcán. Ekkor jött Felber bácsi és azt mondta, hogy az egész körút csak úgy zeng a fütty és a fujjszavaktól. Este ájtott Felber bácsi. Beszélgettek apuval. Ezt a viccet is mondta: (Egy paraszt megy az úton kezében a demizsonnal és egy orosz tankhoz ér.) Orosz: Miván a demizsonyban?

Paraszt: Kadar.

Orosz: Kádár nye haros! Nye haros kádár!

*

Reggel olvastam az „Egy biciklifék története” c. könyvet. Utána hegedűóra mentem. Később átmentem Jancsihoz, majd elmentünk a börzére. Ezután Őcsivel kártyáztunk, majd megnéztük újból, hogy mi van a börzén. Később naplót írtam. Este ájtött Bicskei és Felber bácsi. Bicskei bácsi azt mondta, hogy holnap már bemegy a gyárba. Anyu: És mit csinálnak ott? Bicskei bácsi: karbantartást végzünk. (Ami pedig azt jelenti, hogy karbatett kézzel ülnek.)

1956. XII. 13. Csütörtök.

1956. XII. 14. Péntek.

MÉGIS ISKOLÁBA MEGYEK. SÉTA A BÖRZÉN.

Reggel Jancsi ájtött és az ő kezdeményezésére én is kezdtem átmásolni a régi csunya füzetből ebbe a füzetbe a naplót. $\frac{1}{2}$ 2-re németre mentünk. A börze³² felé mentünk, hogy megnézzük, van-e jó könyv, de nem volt. Visszafelé is arra mentünk. Láttuk, hogy a Rókus kápolna tornyát nem úgy csinálják, ahogy volt hanem így:

A Nemzetinél egy töltényhüvelyt találtunk. (I. a dobozban.) Este naplót írtam. Délután Béla megvette a „TWIST OLIVÉR”-rt nekem.

* * * * *

Reggel $\frac{1}{2}$ 8-kor olvasni kezdtem a „TWIST OLIVÉR” c. könyvet olvasni. $\frac{1}{2}$ 9-kor felkeltem és naplót írtam. Jancsi elment az iskolába és ezért én is elmentem. Egész idő alatt Vali nénivel voltunk. Én feleltem is versmondásból. 12^h-kor jöttem ki az iskolából. Megebédeltem, s megnéztem, hogy mi újság a börzén. A „Tom Sawyer mint detektívet nem kaptam meg, s ezért Jancsi részére is megvettem a „Világ urá”-t. Délutánra Béla hívott dolgozni, de én nem mentem. Este naplót írtam.

32 A Blaha Lujza téri zsidóvásárt inkább bazárnak kellett volna neveznem.

1956. XII. 15. Szombat.
1956. XII. 16. Vasárnap.

MEGSZÜNIK A BÖRZE – JANCSEK VÖRÖSKERESZTES- CSOMAGOT KAPTAK. – NAGYMAMINÁL.

Reggel azt suttozták, kimentek az oroszok. Én hegedűre mentem, s láttam, hogy a Harminckettesek terén már nincs tank. Útközben vettem egy „Élet és TUDOMÁNY”t. Mikor hazajöttem átmentem Jancsihoz, Jancsi azt mondta, hogy kaptak vöröskeresztes csomagot. Elmondta, hogy mi volt benne:

1 kg kakaó.
½ kg kávé.
¼ kg tea
4 db margarin
5 tábla csokoládé
½ l. citromszörp.
2 ½ db. lux pipereszappan.
2 ½ „ terpentinszappan.
100 db. cigaretta.
¼ kg tejpor.
3 db. szardínia.
3 db. tejkonzerv.

Délután elmentünk nagymamihoz. Láttuk, hogy a börze megszűnt. A nagymaminál olvastam.

Délelőtt lerajzoltam a házat a napló részére. Ezután átjött Jóska. A gyerekek rakétákat dobáltak. Délután Bözsi nénivel eljöttem dolgozni. A Kerepesi úton több orosz, mint magyar autó járt. Béla még nem volt otthon és ezért én a „Szabó Pali az északi sark remetéje” c. könyvet olvastam. 1000 db. jelvényt forrasztottunk.

1956. XII. 17. Hétfő.
1956. XII. 18. Kedd.

ÚJRA DOLGOZOK.

Ma reggel korán akartunk dolgozni, de mégiscsak 9^h-kor kezdtünk. Bözsi néni dolgozni ment, és én befejeztem a „Szabó Pali az északi sark remetéje” c. köny-

vet. Délelőtt. 1200 db. címert csináltunk. Délben Bélától kértem 30 Forintot, hogy Majának megvegyem Karácsonyra a könyvet. Mikor hazafelé mentem a könyvesboltban azt mondták, hogy csak most ékezik. $\frac{1}{2}$ 2-re németre mentem útközben megvettem Majának a „Többsincs királyfi” c. könyvet. Este visszamentem dolgozni. Még este 1000 db.-ot csináltunk.

— • —

Reggel Bélával dolgoztunk. Délelőtt összesen 1500-at készítettünk, és még a tegnapihoz 300-at, hogy az 2500 legyen. Délben hazamentem. Délután a naplót írtam. Este Góré egy Magyarország térképet hozott. Este a „TWIST OLIVÉRT” olvastam.

1956. XII. 19. Szerda.
1956. XII. 20. Csütörtök.

GYORSAN KÉSZÜLNEK A CÍMEREK.

Reggel mikor felkeltem naplót írtam. Ezután hegedűre mentem. Mikor hazajöttem Jancsival szórakoztunk. Délután visszamentem dolgozni. Béla azt mondta, hogy ma nagyon sok címert kell csinálni, mert a festőknek már kevés van. Csináltunk is 2000 db.-ot, de közben sokat idegeskedtünk, mert Örsy néninek az anyja beteg asszony, és először a papagályt kereste Béla hajában, majd kiment a gangra és ott fütyörészve kereste. Ezután el akart utazni Szerdahelyre. Mikor vacsorázott a papagály a fejére szállt. Mi ezen sokat nevettünk. Este $\frac{1}{2}$ 11-kor fektültünk le.

* * *

Reggel már 6^h-kor fenn voltunk és dolgoztunk. De most is lassan ment a munka, mert az a fiú aki ki szokta vágni a címert nem jött meg, s ezért a Béla vágott ki. Ma 1000 db.-ot csináltunk. $\frac{1}{2}$ 2-re német órára mentem ez évben utoljára. Mikor hazajöttem átjöttek Rudi bácsiék és kártyáztak. Apu engem korán aludni küldött, mert megmondtam, hogy tegnap $\frac{1}{2}$ 11-kor fektüdtem le, és ma már 6^h-kor keltem. Az ágyban még olvastam a „TWIST OLIVÉRT”-t.

1956. XII. 21. Péntek.

AZ ISKOLÁBAN CSOMAGOTADNAK.

Reggel olvastam a „Twist Olivér”-ból. Ezután jött Gyula és azt mondta, hogy menjek el címert csinálni, mert sok a rendelés. El is mentem, de Béla még leveleket írt. Míg ő feladta őket addig én felraktam 10 címert. Ma 1000 db forrasztottunk fel. Többet nem tudtunk csinálni, mert az a fiú, aki kinyom, az nem jött el. Mikor készen lettünk Béla kifizetett nekem 140 Forintot. Ezután hazamentem. Maja otthon azt mondta, hogy az iskolában csomagot osztottak volna, de még nem érkezett meg, és csak holnap fogják kiosztani. Délután Maja megtalálta a könyvet amelyet én Karácsonyra vettem neki. Anyu ezt megmondta nekem és én odaadtam neki. Nem tudtam, hogy mit vegyek Karácsonyra anyunak, se apunak, és ezért anyunak és apunak is adtam 100 és 40 Frt.-ot. Béla Gyulával azt üzent, hogy menjek vissza dolgozni, de én nem mentem. Délután lemostam a térkép botjait, és szétbontottam a „Technokid”-ból csinált dieselmotoros vasutat. Este Mihálykáék³² átjöttek kártyázni. Én közben az elkezdett fekete Péter kártyát csináltam, és a térkép alkotmány címereit leragasztottam és egy Kossuth címert ragasztottam rá.

1956. XII. 22. Szombat.

ESIK A HÓ.– KÉSZÜLŐDÉS.

Reggel 8^h-kor keltem. Délelőtt egy kicsit átmentem Jancsihoz. 10^h20'-re hegedű-órára mentem. Mikor hazajöttem rendbehoztam aládát és egy napot írtam a naplóba is. Dél felé átmentem Jancsihoz. 1^h felé nagy pelyhekben hullni kezdett a hó. Anyu már készülődött a nagymamához. Sok mindent kellett vinni, mert közeledik a Karácsony és ezért anyu a nagymaminál akart sütni. Végeredményben 4 csomag maradt. Maja délelőtt iskolában volt, mert csomagot osztogattak. A mai nappal befejezték a tatarozást is. ½ 4 felé elindultunk a nagymamához. Este olvastam a „Twist Olivér”-t. Délután Majával a börzén voltunk. Maja nekem karácsonyi ajándéknak megvette az „Utazás a Holdba” c. Verne könyvet.

33 Mihálykáék a szüleim Röck Szilárd utca 22.-ben lakó barátai voltak.

1956. XII. 23. Vasárnap.

ESIK A HÓ. – SZÁNKÁZOM.

Reggel $\frac{1}{2}$ 9-kor keltem. A hó nagy pelyhekben hullt. A házakat és az udvart vastagon letakarta. Alighogy felkeltem seprni kezdtem. Mikor már mindent össze-sepertem átmentem Jóska-hoz. Jóska megmutatta, hogy mit kapott Karácsonyra. Kapott 4 könyvet, a „Nemo kapitány” az „Egy diákszázad becsülete” az „Ezer egy éjszaka meséi” és a „Csillagszemű” c. könyveket, korcsolyát stb. Dél felé átjött Jóska is. Havat hánytunk. Jóska a sok hóból a kisudvarban várat épített. 1^h felé apu megjött Gyulával R. palotáról motorral összefagyva. Egy szánkót is hoztak amelynek én nagyon örültem. Délelőtt Maja szánkázni volt, s ezért ebéd után én is elmentem Marcival a Sipos dombra. Először a gyakorlón³⁴ voltunk, de ott még nem volt megkezdve, s ezért a Siposra mentünk. Nagyon jól éreztük magunkat, annak ellenére, hogy a mi szánkónk farolt, és Majának egy párszor estek is. Sötétít játszottunk. Este Majával kártyáztunk és olvastam a „Twist Olivér”-t. Este a rádióban adták a „Hatvani diákjai” c. vígjátékot és ezért csak 11^h-kor aludtam el.

1956. XII. 24. Hétfő.

KARÁCSONY ESTE.

Az éjjel esett a hó és ezért reggelre már 10 centi vastagon volt. Maja elment szánkázni, de én nem mehettem mert tegnap elázott a cipőm, és itt nem volt hócipő. 10^h-felé anyu a padláson talált egy női hócipőt, és én azt felhúztam. Átmentem Jóska-hoz. Jóska átjött a Szuszival. Ágiéknál Sanyika hóemberének a fejét ledobtuk. Ági és Maja azt mondta, hogy hógolyózzunk. Mi előbb hazavittük a Szuszit. Útközben jól megdobáltuk Horváth bácsit. Ő meg akart fürdetni minket, de mi elszaladtunk, csak Jóskát tudta megdobni, mert ő elesett. Utána a Cselényi lányokat is megdobáltuk. Mikor visszajöttünk Ágiék nem akartak hógolyózni és ezért mi a kertben hógolyót gurítottunk a havon, s az a végén akkora lett, hogy nekem a vállamig ért. Ebéd után a golyókból hóembert csináltam, de nem tud-

34 A Maglódi út és a Keresztúri út közötti beépítetlen területen, ahol egy időben katonák gyakorlatoztak. Mi, gyerekek, gyakran is neveztünk. Nyáron sokat barangoltam ott, növényeket, rovarokat gyűjtöttem, gyíkokat fogtam. Télen szánkózásra használtuk.

tam befejezni, mert apu behívott szaloncukrot kötözni. Délután a karácsonyfát csináltuk. Este a „Twist Olivérből olvastam.

1956. XII. 25. Kedd.

KARÁCSONY ELSŐ NAPJA.

Reggel $\frac{1}{2}$ 9^h-kor keltem fel. Apu nem ment ma dolgozni. Felöltöztem és átmentem Jóska-hoz. Jóskaék is már felöltöztek. Mi ketten előre mentünk, hogy jó előre üljünk a templomban. Hideg volt, csípte a fületem a hideg. $\frac{1}{2}$ órai gyaloglás után elérkeztünk a R.falvi templomba. A 10^h-i misére mentünk. 11^h-kor indultunk haza. Mikor hazaértem meg akartam csinálni a hóembert, de már kész volt. Béla azt mondta, hogy ő csinálta meg, és Maját már le is fényképezte vele. Engem is lefényképezett. Megebédeltam és átmentem Jóska-hoz. El akartam hívni szánkázni, de nem engedték. Ezután hazamentem és hozzáfogtam a vár megnagyobbitásához, de egyszercsak jött Jóska. Azt mondta, hogy mégis elengedték. Először a gyaksira mentünk. Az én szánkóm nagyon farolt, s ezért hazavittem. Utána visszamentem, és mert a gyaksin nagyon hülye srácok voltak a Siposra mentünk. A Sipos nagyon földes volt és azért hazamentünk. Este a „Twist Olivér”-ből olvastam.

1956. XII. 26. Szerda.

KARÁCSONY MÁSNAAPJA.

Reggel 9^h-kor felkeltem. A várat kezdtem csinálni, mert Gyula azt mondta, hogy délután eljön Alibácsi az egész családjával, akinek van egy 10 éves fia. A várat még félig sem csináltam meg, mikor jöttek Ali bácsiék kártyázni. Mi Pistával és Majával elmentünk szánkázni a Siposra.³⁵ Jóska is ott volt. A Sipos nem volt jó és ezért a gyaksira mentünk. Ott megtanultam az új szánkó kormányzását. Nem lehettünk sokáig, mert Pistáék hazamentek. Én a vár építését befejeztem. Szomorúságomra Gyula kijelentette, hogy a várat kiviszik holnap. Ezért én délután a hóemberre a kertben építettem várat. Este elengedtem a Sajót és vele játszott-

35 A Sipos egy rövid és aránylag meredek domboldal volt a Paprika utca végében, ahol gyakran szánkóztunk.

tam. Először csak szaladgált vesztettül a kertben, míg én a várat építettem, de olyan mulatságos volt, hogy nem bírtam építeni a várat, s ezért előre mentem. Sajó ott találta Fricit és vele játszott, de Frici a veranda tetejére mászott. Én le akartam venni, de jött anyu és be akart hívni. Én nem szóltam, csak Sajó megmutatott. Én még egy kicsit játszottam Sajóval, majd bementem.

1956. XII. 27. Csütörtök.

EGY KIS BESZÉLGETÉS.

Reggel elindultunk nagymamától hazafelé. Maja motorral és én meg anyu villamossal. Útközben találkoztam Jóskával, aki az állomási hídnál szánkózott. A Teleki tértől gyalog jöttünk. Itt újból, mint régen zsibvásár volt. Én előreszaladtam, és mondtam anyunak, hogy ő is jöjjön el, de én nem találkoztam anyuval. Keressem egy darabig, majd egyedül elindultam. A Csokonai mozinál vettem egy Élet és Tudományt Már csinálták a villamos vezetékeit. Hazajöttem és átmentem Jancsihoz. Ott beszélgettünk arról, amit a rádió bement. Hülyeségnek találtuk azt, hogy a Rákóczi út és a kőrút kereszteződésénél az üzleteket beépítik és így fog kinézni:

Azt is hülyeségnek mondtuk, hogy a kőrút és az Üllői út kereszteződésénél a házakat levágják így:

Ezután elindultunk Jancsival és anyuval a Corvinba. Nagy tolakodás után bejutottunk. Maját majdnem agyonnyomták. Én és Jancsi megvettük a „Tom Sawyer mint detektív.” c. könyvet. Délután a naplót írtam. Este lefeküdtem és hamar el is aludtam.

1956. XII. 28. Péntek.

SZÁNKÁZÁS AZ UTCÁN.

Reggel olvastam a „Twist Olivér”-ből. Mikor felkeltem felöltöztem és egy levelet írtam Nagymaminak és Ilonka néninek. Mikor a levélírással kész lettem elmentünk anyuval a postára, hogy feladjuk a levelet és az adót. Mikor ezt megcsináltuk elmentünk körülnézni, hogy mi lehet kapni. Vettünk a Mézeskalácsosnál ½ kg mézespuszedlit. Hazajöttünk, én átmentem a KÖZÉRT-be, majd Jancsihoz. Jancsi épp a naplóját írta és tőlem elkérte a naplót. Míg anyu vasalt én Jancsi-

nál voltam. Utána hegedültem, majd naplót írtam. Ezután jött apu mérgesen, hogy a 67-es villamos csak a Keleti p.u.-ig jár, és neki így egy csomót kellett gyalogolni. Ezután jött Mari és megkérdezte, hogy, jövőnk e szánkózni? Mi beleegyeztünk és kimentünk. Radics Mari szánkójával húztuk egymást, már lehetett jól szánkózni, mert az a hó amely délelőtt esett, most egész jeges volt. Az én bőrtalpú bakancsom nagyon csúszott, a jégen, s ezért a hócipőt vettem fel. Később én húztam hármukat, és azután ők húztak engem. Este a naplót másoltam, majd anyunak segítettem mosni.

1956. XII. 29. Szombat.

EZ ÉVBEN UTOLJÁRA HEGEDŰÓRÁN.

Mivel tegnap későn feküdtem le, ma sokáig szundikáltam. Mikor felkeltem anyuval felvittük a ruhát a padlásra. Ezután hegedűórára mentem az 1956-os évben utoljára. Mikor hazajöttem át akartam vinni Jancsihoz a naplóját, de ő nem volt otthon. A házmaster néni azt mondta, hogy Budára ment. Én írtam neki egy levelet, és mikor be akartam dobni a lakásba, épp akkor jött. Átvittem neki a naplót és elkértem tőle a könyvkatalógusát, hogy megmutassam Jóskának. Maja tegnap mondta, hogy a tegnapi „NÉPSZABADSÁG”ban közöltek egy gúnyképet. Én a gúnyképet elkértem a házmasteréktől:

½ 2-kor anyuval ketten elindultunk a nagymamihoz, mert Maja motorral ment. A Népszínház utcában vettünk egy „NÉPSZABADSÁGOT”, egy „Élet és TUDOMÁNYT” és egy „Füles” szórakoztató naptárt. Mikor hazajöttem a várat kezdtem bontani. Nemsokára jött Pista a nagyapjával. Az üstházat és a hurkatöltőt hozták szánkón. Pista azt mondta, hogy menjünk el szánkázni. El is mentünk a gyaksira. Estünk egyet és ezért Pista már többször nem jött le. Hazajöttem és a „Füles”-ből és a „Twiszt Olivér”-ből olvastam.

1956. XII. 30. Vasárnap.

EGY KIS BALESET VELEM.

Ma nem keltem korán. Maja átment Icához. Mikor visszajött azt mondta, hogy Marci nagyon unatkozik és azért menjek át. Mikor átmentem elmentünk szánkózni. Már sokáig szánkáztunk, mikor egy baleset ért. A baleset így történt:

A baleset alkalmával nekem a körmöm ütötte meg, úgyhogy véraláfutásos lett. Ezután hazajöttünk és én néztem a korcsolyázókat a M.Á.V. telepen. A telepre megint eljöttek a ruszlik és egy vasutast elvittek. Délután moziban voltam. A „Hypolit a lakáj” c. régi magyar filmet láttam. Nagyon jó film sokat kacagtam. Este Franci áthozta Mirsinszky bácsitól az „Ellenforradalmi garázdálkodások az októberi eseményekben” c. kommunista röpkönyvecskét. Azt olvastam az ágyban.

1956. XII. 31. Hétfő.

SZILVESZTER.

Délelőtt anyu Pestre ment és én délelőtt átmentem Marcihoz. Először egy kicsit sakkoztunk, majd kártyáztunk, és dominóztunk. Mikor hazamentünk Majával anyu még nem volt otthon. Megebédeltem és elmentünk szánkózni. A gyakorlón nagyon jó volt. Először a mi szánkónkon mentünk, már nem farolt. Utána Marciék szánkóján mentünk. Azzal csak úgy röptünk, és majdnem a harmadik lukba mentünk. Mikor hazajöttünk Marci nem ment haza. Nálunk zsiroztunk, és snapszliztunk. Már sötét volt, mikor Marci hazament. Én hazahívtam Maját. Idén nem volt vidám Szilveszterünk. A rádióban sem volt jó szilveszteri műsor. Apuék a Cselényiékhez mentek kártyázni. Egy kicsit nálunk volt Mirsinszky bácsi is. Én egész este naplót írtam. Bözsi néni, és Franczi már korán lefeküdt. Apuék éjfélkor átjöttek boldog újévet kívánni. Apu azt mondta, hogy már megint lövöldöznek. Anyu hozott egy „Népszabadság”ot. Este elolvastam a „Népszabadság”ot. Abban volt egy képes melléklet is amely a lent ↓→ látható képeket közölte. Este még a naplómba a képeket ragasztottam be. Éjjel ½ 2-kor feküdtem le. Hamar elaludtam. Éjfélkor Dobi I. beszédet mondott és boldog újévet kívánt. Este jég esett.

BOLDOG ÚJ ÉVET! 1957.

1957. I. 1. Kedd.

ÚJÉV.

Reggel a tegnapi késői lefekvés miatt 11^h-ig aludtam. Mikor felkeltem tízórai-ztam és átmentem Marcihoz. Marcival szánkózni mentünk. Azt hittük, hogy a tegnapi jégeső jegesre csinálta a pályát, de nem úgy volt. A gyakorlón az ugratós pályán nagyon rossz volt, elenben a két mellette lévő pálya elég jó volt. Én sokszor csak a szánkó talpán állva mentem le. Egyszer Marci nagyon megrántotta a szánkót, én hanyattestem, s Marci egyedül lement. Ezután a Sipos dombra mentünk. Megbeszéltük Marcival, hogy délután megyünk moziba. Mikor megébédeltünk és felöltöztünk, éppen jött Marci. Elindultunk a moziba. Útközben találkoztunk Felkai Csabával, ő is a moziba ment. Az első kultúrteremben ahová igyekeztünk. A másikban csak 1/2 4-kor kezdődött az előadás. Itt a „Mexikói lány” c. mexikói III. részes filmet adták. Ezt is megnéztük. Sötétben jöttem haza. Az út nagyon síkos volt. Este a naplót írtam.

1957. I. 2. Szerda.

CSOMAG JÖTT AUSZTRIÁBÓL.

Reggel korán elindultunk anyuval a nagymamától. Tegnap Gyuláék házából egy család disszidált és mi abba a lakásba akartunk menni lakni, ezért reggel anyuval elmentünk bejelentkezni. Mikor hazajöttünk Kati azt mondta, hogy egy nagy csomagot kaptunk. Mi bementünk és Gyula már bontogatta a csomagot. A csomagban ez volt:

2. db. tréningruha.
2. " sapka.
1. " sál.
2. " nyakkendő.
1. " kombiné.

- 3. " zsebkendő.
- 2. pár zokni.
- 6. db. narancs.
- 18. " likőrös csokoládé.
- 3. tábla Milch " (tejcokoládé.)
- 6. cs. kakaó.
- 1. kg rizs.
- 1. kg alma.

Minden a legjobb minőségű volt, de sajnos a mackók amelyeket nekünk Majával küldtek kicsik lettek. Ezután hegedűórára mentem. Délután naplót írtam. Este a lakás ügyben nagy vita volt. Este levelet írtam Feri bácsinak.³⁶

1957. I. 3. Csütörtök.

EBBEN AZ ÉVBEN ELŐSZÖR NÉMETEN.

Reggel olvastam a „TWISTOLIVÉR”-t. Mikor felkeltem anyu már nem volt otthon. Biztos a tanácsnál van gondoltam. Felöltöztem. Befűtöttem a sparheltba, és lementem tüzelőért. Éppen fel akartam adni a levelet, mikor jött anyu. Azt mondta, hogy ennek a lakásnak már fuccs. Ezután feladtam a levelet. Láttam, hogy a kőruton már csinálják a hatos villamos vezetéket. Még átmentem a KÖZÉRT-be, és megcsináltam a német leckét. Jancsi átjött, hogy menjünk már németre. Ő még mondta, hogy a 6-os így fog közlekedni:

½-re németre mentünk. Daisy néni³⁷ megmutatta, hogy mit kapott Miki Karácsonyra. Hazafelé jövet láttuk, hogy már a Rákóczi uton is kész a villamosvezeték. Góré sok jó német könyvet hozott nekem. Este naplót írtam.

36 Feri bácsi nagymamám öccse volt, Ausztriában, Rechnitzben (Rohoncon) élt. A forradalom előtt a nagymama hozzá ment ki Ausztriába. Onnan küldték a csomagot, amelyet levélben köszöntem meg.

37 Az osztrák születésű Daisy néni (Daisy tanti) a némettanárom volt. Fia, Miklós szintén a Röck Szi-lárd utcai iskolába járt, Jancsi osztálytársa volt.

1957. I. 4. Péntek.

SÉTA A KERÜLETBEN.

Reggel a „TWIST OLIVÉR”-t olvastam. Ezután a „Technokid”-ból egy csillefelvonót akartam csinálni, de nem fejeztem be, mert anyu azt mondta, hogy elmegyünk a Teleki térre. Én Jancsit is elhívtam. Mikor kiértünk a kőrútra, láttuk, hogy már megindult a 6.-os a kőrúton. A kőrúton alig tudtunk átjutni, mert óriási a forgalom. Rengeteg autó, motorkerékpár állt sorba, hogy átjusson a Rákóczi úton. A Népszínház utcán végig mentünk a Teleki térre. A 28-as is már a kőrútig jött. A Teleki térnél elváltunk anyutól és megnéztük a zsidvásárt. Itt mindenféle volt csak épp az nem ami kellett volna. Ezután Jancsinak megmutattam, hogy hogy össze vannak löve a Dobozi utcai házak, majd a Népszínház utcán visszajöttünk. Én itt azt mondtam Jancsinak, hogy menjünk végig a Rákóczi úton, és a Bródy Sándor utcán jöjjünk haza. Így is tettünk. Nagy sár volt erre, mert a hó olvadt. A kőrút és a Rákóczi út kereszteződésénél, már villany jelzőlámpa volt. Mikor már a stúdióhoz értünk, láttuk, hogy a studiót még mindig tankok őrzik, de már javítják. Később felmentem Korachhoz³⁸ a könyvemért, mert ő a Bródi Sándor utcában lakik. Ezután hazajöttünk, este a „TWIST OLIVÉR”-t olvastam.

1957. I. 5. Szombat.

MAGYARORSZÁGON VOLT HRUSCSOV ÉS MALENKOV.

Reggel még ágyban voltam és a „TWIST OLIVÉR”-t olvastam, mikor átjött Jancsi. Felkeltem, és Jancsi azt mondta, hogy ma is tegyünk egy sétát. Én beleegyeztem. Mindjárt meg is terveztük a sétát az én térképemen amely így néz ki: Ezután hegedűóra mentem. A hegedűóra aránylag elhúzódott, és mert nekem a nagymamihoz kellett menni, nem mentünk el Jancsival sétálni. Ezután a nagymamihoz mentem. Ott Majával kártyáztam, míg apu nem mondta, hogy menjek segíteni, mert levágjuk a disznókat. Én a tálat tartottam a vérnek. Este átjött Mirsinszki bácsi és azt mondta, hogy a rádió bementa, hogy itt volt Hruscsov és Malenkov. Később a „TWIST OLIVÉR”-t olvastam.

38 Korach Marcell az osztálytársam volt.

1957. I. 6. Vasárnap.

DISZNÓVÁGÁS.

Reggel már korán felkeltem, mert ma is 2 disznót vágtunk. Ma is én tartottam a tálat. Vízet húztam és tüzeltem. Később Bélával elmentünk fűrészpörért Cselényiekhez. Mikor hazajöttünk többször elmentünk a MÁV-telepre vízért, mert a mi kutunk vize főzni nem jó. Mire készen lettünk a vízhordással már dél volt. Béla azt ajánlotta, hogy menjünk el szánkózni. El is mentünk a gyakorlóra. Először a mostani pályán mentünk, de az nem volt jó és ezért kénytelenek voltunk a régi pályára menni. Ez elég hosszú volt. Itt jól mentünk de a szánkó farolt és a kormányzással mindig lassítottuk. Estünk is egy párszor. Mikor hazajöttünk Béla hazament és én apunak segítettem. Délután átjött Jóska a könyvéért, és azt mondta, hogy menjek át. Útközben Marcival hócsatáztunk. Én keztyűben a golyókat gyártottam és Jóska dobált. Jóskaéknál a képeslapjait nézegettük. Jóska megmondta, hogy december 2.-án beszéltem az oroszral. Délután Majával kártyáztam. Este átjött Mirsinszki bácsi. Én rosszul voltam, hányingerem volt, s ezért hurkát sem ettem.

1957. I. 7. Hétfő.

ÚJBÓL ISKOLÁBAN.

Reggel már 8^h-kor ébren voltam. 10^h-kor elindultunk haza. A villamosban két viccet hallottam. A viccek a következők:

Mi a különbség Latabár és Kádár között?

Az a különbség, hogy Latabár okos és hülyéskedik és Kádár hülye és okoskodik.

* * * * *

Két részeg ember azt éneкли:

Maléter Péter, Maléter Pál, a Kádár kormány nem imponál. Mikorra hazaértünk, Jancsi épp iskolába ment. Azt mondta, hogy már volt németen, mert az iskolából csak 2^h40-kor jönnek ki. Én ezen nagyon meglepődtem. Ezután megnéztem, hogy nekem mikor kell iskolába menni. 11^h-ra kellett volna menni, de akkor már ½ 12 volt. Ezután Bözsi nénihez vittem fel hurkát. Délután 3.-ig Technokidoztam. Anyu elment kenyérért, és azt mondta, hogy már megint sorba kell állni. A Technokidból egy csillefelvonót csináltam. Este nálunk volt Tengler néni aki régen a

házunkban lakott. Sokat mesélt, azt is mondta, hogy a lakásuk két belövést kapott. Este naplót írtam.

1957. I. 8. Kedd.

SÉTA AZ ÜLLŐI ÚT ÉS KÖRNYÉKÉN.

Reggel, mikor felkeltem átmentem Jancsihoz megkérdezni tőle, hogy megcsináljuk-e a Szombaton tervezett sétát. Jancsi beleegyezett. A Röck Szilárd utcán mentünk a Békés utcáig. A Békés utcában Jancsi bement egyik osztálytársához megmondani, hogy már kell iskolába menni. Ezután az Üllői útig beszélgetés közepette a kőrúton mentünk. Láttuk, hogy a Nap utca sarkán a ház ledűlt. A Corvin köz is így néz ki:

A kőrút 81. sz. ház a földig leomlott.

A Kilián laktanyával szembenlévő ház fele összedűlt:

A laktanya a sok ostromtól így néz ki:

Az Örökimádó templom tornya ledűlt:

A terv szerint a Nagytemplom utcán kellett volna befordulni, de ennek a sarkán a ház összedűlt és nem lehetett befordulni, ezért a Leonardo da Vinci utcán fordultunk be. A Tömő utcán mentünk az Illés utcáig. Itt láttuk, hogy a Tömő utca 35 összedűlt és csak a földszint maradt épen. Az Illés utcán mentünk a Práter utcáig, majd a Práter utcán végig a kőrútig mentünk. A Práter utcán még ki volt írva: Nem alkuszunk! Be Nagy Imrével, ki az oroszokkal! A Práter utca sarkáról jól megnéztem a kőrút és az Üllői út kereszteződésénél fekvő házat, hogy le tudjam rajzolni. Ezután a kőrút és a Röck Sz. utcán át hazajöttünk, közben a Baross utca sarkán egy „Élet és TUDOMÁNY”-t vettünk (l. a dobozban.), mert Jancsi azt mondta, hogy benne van, hogy mi égett el a Nemzeti Múzeumban. 11-től 2-ig iskolában voltam. Megtudtam, hogy Vali néni Párizsba utazott. Du: vettem egy „Esti Hírlap”-ot. Este naplót írtam. Gyula hazajött és azt mondta, hogy az oroszok léghárító ágyúkat ástak be a gyakorlón és a temetőnél.

1957. I. 9. Szerda.

A 6-OS MÁR A CSEPREGI UTCÁIG JÁR.

Reggel nagyon sokat olvastam a „TWIST OLIVÉR”-ből, azért, hogy 14.-ére befejezzem. 11^h-ra iskolába mentem. Itt megtudtam, hogy Béry disszidált, és Molnár és Szűcs elköltözött. Az első óra magyar volt. Vali néni helyett Moór tanár tartotta meg. 12^h-kor majdnem hazamentünk, mert Moór tanár azt hitte, hogy 8^h-ra jöttünk. Mikor kijöttem az iskolából hegedűórára mentem. Mikor hazafelé jöttem láttam, hogy a hatos már a Csepregi utcáig jár. Mikor hazajöttem, vettem az újságárusnál egy „Esti Hírlapot és egy „Élet és TUDOMÁNY.”-t. Hazafelé jövet a Szikra könyvesboltban megvettem a „Mostohatestvérek” c. könyvet. Láttam, hogy a régi vas oszlopok helyére új fát tesznek. Délután a ← térképet rajzoltam.

1957. I. 10. Csütörtök.

LEMONDOTT EDEN. – VILLAMOS JÁR A RÁKÓCZI ÚTON.

Reggel még ágyban voltam, mikor Jancsi átjött és azt mondta, hogy siessek, mert németre kell menni. Én gyorsan felöltözködtem és elindultunk németre. Láttuk, hogy a Rákóczi úton már jár a villamos, de nemcsak 67.-es 44.-es és 45-ös jár, hanem a 68-as is, amely eddig csak a Mogyoródi úttól járt a Bosnyák térig. Jancsi útközben azt mondta, hogy Eden angol külügyminiszter betegségére hivatkozva lemondott. Német óra után iskolába mentem. Az iskolában két magyar és fizika meg rajz óránk volt. Mikor hazajöttem anyuval elmentünk a Hauerhoz, mert Maja akart enni gesztenyepürét. Innen láttam, hogy lebontják a gyémántházat. Este Jancsinál voltam. Ott kísérleteztünk, pl. titkostintát csináltunk. Este a „TWIST OLIVÉR”-t olvastam.

1957. I. 11. Péntek.

ÚJJABB ZÚRÖK.

Reggel korábban felkeltem. Megcsináltam a leckét és átmentem Jancsihoz. Ő éppen akkor öltözködött. Ezután átjöttük hozzánk és anyunak megmutattuk a tegnap készített titkostintát. 11-2.-ig iskolában voltam. Utána hegedültem, majd átmentem Jancsihoz. Ő elkérte tőlem a tuszt, hogy kitussolhassa a térképét. Ezután Gyula jött és azt mondta, hogy a gumiséknál egy bácsi azt mondta, hogy

Csepelen és a Ganz és a Mávagban zűrök voltak. Nálunk volt Paulheim Gyula néni és azt mondta, hogy az ő lakásuk is kapott belövést, mert ott van a közelükben a telefonközpont és a posta. Este átjött Rada bácsi és azt mondta, hogy a Kálvária téren a gyerekek egy csomóba rakták a könyveiket meggyújtották és azt kiabálták: Míg az orosz itt lapul, magyar diák nem tanul! Este a „TWIST OLIVÉR”-t olvastam.

1957. I. 12. Szombat.

1957. I. 13. Vasárnap.

SZENET KAP AZ ISKOLA.

Reggel korán felkeltem, és a naplót írtam. 10^h-kor anyuval elmentünk az óraboltba megnézni, hogy van-e bim-bam óra. Volt, és ezért vettünk egy szépet. 11^h-ra iskolába mentem. 2^h-után hegedűóra indultam. Az iskolában mondták, hogy hétfőn már rendes tanítás lesz. Ahogy mentem a hegedűóra, láttam, hogy az iskola előtt egy autó állt és szenet dobáltak róla. Este a nagymamihoz mentem, s ott a „TWIST OLIVÉR”-t olvastam.

* * * *

7^h felé a „TWIST OLIVÉR”-t olvastam s be is fejeztem. Reggel felkeltem és havat kezdtem seperi, mert reggel esni kezdett a hó. 9^h felé átjött Ági és velük ruhasatáztunk, majd kimentünk a kertbe hócsatázni. Én minden lépésre 4 db hógolyót tettem. Így 40 hógolyóm volt a lányok 100 hógolyójaival szemben. Elkezdődött a hócsata. Engem nem talált el egy hógolyó sem, és a lányokat 4-5 hógolyó. Ezután várat cseréltünk úgy, hogy a várban maradtak a hógolyók is. Ez azért történt meg, mert Maja azt mondta, hogy az én váram jobb védelmet nyújt. Nemsokára megjött Pista, egész délután vele játszottam. 3^h kor hazafelé indultunk, mert Majának reggel kell iskolába menni. Útközben beadtam Mirsinszky bácsinak a „TWIST OLIVÉR”-t, mert elkérte. Otthon korán lefeküdtünk. Én a „VILÁG URA” c. könyvet kezdtem el olvasni.

1957. I. 14. Hétfő.

ÚJBÓL RENDES TANÍTÁS VAN.

Délelőtt ½ 9–10-ig németen voltam. Mikor hazajöttem megcsináltam a leckét,

majd a naplóba rajzolt képeket húztam át tussal. $\frac{1}{2}$ 1-re iskolába mentem. Ma már úgy volt, hogy a régi október 23.-a előtti órarend szerint lesz a tanítás, de mégsem úgy lett. Az első órán állattan órán a tanárnő azt mondta, hogy tévedés volt akkor, mikor azt mondták, hogy a régi órarend szerint lesz a tanítás. Számtan órán feleltem 5-ös-re. Délután 4^h-kor jöttünk haza. Elmentem megnézni, hogy van-e újság. Nem volt már. Ezután átmentem Jancsihoz. Megterveztük a holnapi sétát. Estefelé a naplót irtam, majd $\frac{1}{4}$ 6-kor Jancsival átmentünk a Corvinba. Már a Röck Szilárd utcai kapun mentünk be, mert már az is nyitva volt. Először felmentünk a II. emeletre a papírosztályra, mert Jancsi egy üveg tuszt vett. Lementünk az első meletre a könyvosztályra megnézni, hogy van-e jó könyv. Este Jancsiékhoz eljött az a bácsi aki Miskolcon lakik. Mesélte, hogy oda is kiküldtek az oroszok tankokat, hogy lőjék a népet. Az első tank nem lőtt, ezért a harmadikból kiszállt a tiszt, és megkérdezte, hogy miért nem lő. Az azt mondta, hogy azért nem, mert nincs náluk fegyver. A tiszt ráparancsolt, hogy lőjön, de az nem tette és ezért agyonlőtte. Erre a második tankból kijött egy katona, lelőtte a tisztet, majd önmagát is. Este 9.^h-ig naplót írtam.

1957. I. 15. Kedd.

ÚJRA ESIK A HÓ.

Ma a szokottnál korábban keltem fel. Hegedűlni kezdtem. 9^h-kor átjött Jancsi és azt mondta, hogy ma nem mehet sétálni, mert nagyon náthás. Alighogy végeztem a hegedüléssel jött Gyula és azt mondta, hogy a házukban egy asszony leugrott az ötödik emeletről. Az öngyilkosság azért történt, mert tegnap este házkutatást tartottak, azért mert embercsempésztést folytattak. Gyula így mesélte. Bement a hallba és egyszercsak hallja pik-puff. Gondolta, na mi a fenét csinálnak ebben a nyavalyás házban ilyen korán. Lemegy az emeletről és látja, hogy az emberek, toporognak az udvarajtóban és nem mer senki az udvarba menni. Ők ketten Erős bácsival bementek az udvarba és látták, hogy Schillinger néni az udvar kövén feküdt, élettelenül. Először ráesett a korlátra, majd onnan leesett. Egész délelőtt a naplót tussoztam. 1^h-ra iskolába mentem. Estére a hó már 5 centi lett. Este szintén a naplót írtam. $\frac{1}{2}$ 10^h-kor feküdtem le. Este az „Esti Hírlap” is hozta a gyilkosságot, de kifordítva.

1957. I. 16. Szerda.

SZÁNKÓVAL A NAGYMAMINÁL.

Reggel Gyula 6^h-kor felébresztett, hogy siessek öltözni, mert kivisszük szánkóval a moslékot. Mikor kiértünk az utcára gyönyörű kép tárult elénk. Mindent vastag hó fedett. A lámpák csak néhol égtek. Autók jártak túlköltek. Ébredt a szétlőtt város. A 28-assal mentünk a Szláv utcáig. Innen szánkóval vittük a moslékot. Gyula húzta a szánkót és én mellette menve fogtam a kannákat, hogy le ne essenek. Először én is a szánkó talpán állva tujáztam,³⁹ de utána Gyula megengedte, hogy felüljek. A nagymaminál Franci már elkotorta a havat, de az újonnan esett havat el kellett seperni. Ezt én meg is cselekedtem, míg Gyula megengedte a disznókat. Visszafelé jövet Gyula húzott a Dohánygyárig, mert itt jött egy lovaskordé, amely nyáron salakot szokott hordani, és ő hozzáakasztotta a szánkót. A villamosmegállónál sokáig kellett várni, mert a 28-as villamosok nagy része már stuka, és kannával nem lehet rá felszállni. 10^h-ra értünk haza. Itt a naplót csináltam. ½ 1-re iskolába mentem. Este a „VILÁG URÁ”-t olvastam. ½ 6-ra hegedűórára mentem. Az esti újságok közölték, hogy az Üllői úton és a kőrúton megindult a villamosjárat.

1957. I. 17. Csüt.
1957. I. 18. Péntek.

EGY KIS SZÁMVETÉS. CSOU-EN-LAJ BUDAPESTEN.

Magyarországról eddig 167000 menekült ment Ausztriába. Ezeknek az üzeneteit a „Szabad Európa” rádió közvetíti. Leginkább jeligékre üzennek. Legérdekesebb jeligék: török basa, tök ás, fekete macska. A nép között elterjedt az a hír is, hogy Kabos László magyar humorista is eldisszidált, és ezt üzenete: Az oroszok menjenek haza, aki hallja adja át. A 167000 menekültből már 96000-et elszállítottak.

* * *

39 Tujázásnak nevezték, amikor valaki – menetjegy nélkül – a villamos lépcsőjén vagy az ütközőjén utazott. Az ötvenes-hatvanas években a „rossz” gyerekek gyakori „szórakozása” volt. A kifejezéssel itt azt akartam érzékeltetni, hogy Gyula bátyám engedélye nélkül utaztam a szánkón, azaz „lógtam”.

Reggel 9^h-ra németre mentem. Ott Kolonicstól megvettem a „Bajvivó magyarok” c. könyvet. Egy kicsit csúszkáltam hazajövet a Semmelweis téren. Otthon elolvastam a „VILÁG URÁ”t, majd elmentem újságért. Ez is közölte Csou-En-laj beszédét. l. a dobozban. ½ 1-re iskolába mentem. Este a „VILÁG URÁ”-t olvastam.

— * —

Reggel 6^h-kor keltem fel és Gyulával kivittük a moslékot. Nagyon hideg volt. Délelőtt Jancsival a Világ ura rémét. ½ 1-kor iskolába mentem. Este a „VILÁG URÁ”-t olvastam, és be is fejeztem. Az iskolában a tornaórán boxoltunk. Én Dolmányossal mérkőztem. Vámosnak eladtam a bélyegalbumomat.

1957. I. 19. Szombat.

1957. I. 20. Vasárnap.

ELŐSZÖR KORCSOLYÁZOK AZ IDÉN.

Reggel, mikor felkeltem Jancsi átjött, és vele a „Rém”-et csináltuk. ½ 12-re hegedűőrára mentem. Mire hazaértem már majdnem ½ 1 volt. Gyorsan kapkodva összecsomagoltam. Az iskolában az utolsó 3 óra lukas óra volt. 5^h-kor jöttünk ki. Hazamentem be akarok menni, de a kulcsot nem találtam. Biztos az asztalon hagytam, mikor siettem. Anyu már odaadta a kulcsot hegedűóra előtt, mert anyu Majával már a nagymamihoz ment. Emiatt bemásztam az ablakon. A kulcs ott volt az asztalon. Fogtam a csomagomat, és elindultam sietve a nagymamihoz. Az orrom előtt ment el egy 28-as, majd utána 3 kocsiszínbe ment. A negyedikre beültem, de nagy bosszankodásomra ez a Fiumei útnál elromlott. ½ 6 volt mire kiértem. Ott Majával játszottam. Este a rádió bement, hogy Dudás Józsefet kivégezték.

* * *

Reggel, mikor felkeltem nagyon hideg volt, a hőmérő –16 °-ot mért. A hóváros útját kezdtem megcsinálni, úgy, hogy csúzda legyen. Maja átment Ágihoz. Én hívtam őt hogy jöjjön segíteni, de ő csak nagysokára jött. Hárman Ágival a jégpályát kezdtük csinálni, de a vízhordást hamar meguntuk. A kertben, ahogy a szőlőt feltöltötték ott hosszú árok lett és ebbe belefolyt a hólé és megfagyott. Itt Maja kezdeményezésére korcsolyázni kezdtünk. Nekem még soha az életben nem volt korcsolya a lábamon, s ezért eleinte sokat estem, de mégis úgy ahogy

megtanultam. Ezután a Sípásra mentünk szánkázni. Én egyszer térdem mentem le, s a szánkóról leesve fejreálltam. Este Góréval jöttem haza. Itthon a leckét csináltam, és a bélyegeimet raktam sorbanként össze.

1957. I. 21. Hétfő.

CSOKOLÁDÉT KAPUNK SVEJCBŐL – MEGJÖTT VALI NÉNI.

Reggel csodálatosan felébredtem $\frac{1}{2}$ 7-kor az óra csengésére. 7^h-kor keltem fel, gyorsan felöltöztem, s odatettem vizet melegíteni. Csodálkoztam, hogy milyen nagy a gáz, mert mostanában csak $\frac{1}{2}$ esetleg 1 cm szokott lenni. Befejeztem a számtan leckét, és kipucoltam a sparheltot, majd bekészítettem, azért, hogy ha anyuék megjönnek, nekik csak be kelljen gyűjtani. Mielőtt iskolába mentem felmostam a konyhát, mert nagyon sáros volt. Ekkor iskolába mentem. Az első óra előtt nagyon zajongtunk, s ezért bejött az énektanárnő, s azt mondta, hogy aki megmoccan, vagy beszél, az nem kap svejci csomagot. Erre az egész osztály hátratett kézzel feszült. Nemsokára behoztak egy dobozt. Olyasmi volt a doboz, mint amilyent nekünk küldtek Ausztriából. Mindenkinek egy tábla csokoládét adtak. Tízpercen belül sokan felbontották a csokoládét, és árultak is. Történelem óra előtt megtudtuk, hogy Franciaországból megjött Vali néni. Tanítás után be is jött ő. Marcinak a csokoládéján szép fedőlap volt, s ezért elkérem tőle. Otthon megtudtam, hogy az én csokoládémban egy cédula is van. (I. a dobozban.) Jancsival 3-4-ig németen voltunk. Észrevettük, hogy sok az utcán a katona és a rendőr és a katona. Este naplót írtam.

1957. I. 22. Kedd.

VINCE NAP.

Reggel 8^h-kor iskolába mentem. Az első óra magyar óra volt. Ezt az órát már Vali néni tartotta. Nagyon sokat mesélt. Többek között azt is mondta, hogy a francia gyerek délelőtt $\frac{1}{4}$ 9-re megy iskolába, és $\frac{1}{4}$ 12-ig van. Mikor hazajön megcsinálja a leckét, amely bizony elég sok, megebédel és $\frac{1}{4}$ 2-re visszamegy az iskolába és $\frac{1}{4}$ 5-ig van. Mikor hazajön nekifog a tanulásnak amely néha 10^h-ig is eltart. A leckét a tanár az iskolában nem magyarázza meg, hanem a gyerekeknek magától kell otthon megoldani. Még elmondta, hogy a franciák nem esznek

levest, és a húst majdnem nyersen eszik. A húsüzletben a húst nem úgy árulják, mint nálunk, hanem vékony zsirhártyába tekerve csomagonként adják. Ezt így otthon az asszony, egy kis olajat öntve rá 12^h-ig süti. Torna órán boxoltunk. Én Vámostal mentem. Vámos mára elhozta egy bélyegért a csokoládéjájának a fedelét. (l. ↓.) Mikor iskolából hazajöttem már nálunk volt Baba néni.⁴⁰ Sokat mesélt. Este eljött Pali bácsi⁴¹ felköszöntení aput, mert ma van a névnapja. Este a naplót írtam. Vali nénitől kaptam 1 db. banánt, és 2 fűgét. Este megettük. Nagyon finom volt.

1957. I. 23. Szerda.

DICSŐSÉG AZ OKTÓBER 23.-I FORRADALOM HŐS MAGYAR MÁRTÍRJAINAK!

Reggel 8^h-ra iskolába mentem. Itt semmi különös nem történt. $\frac{3}{4}$ 1^h-kor jöttünk haza, mert osztályfőnöki óránk is volt. Jancsitól el akartam kérni a naplót, de ő nem volt otthon, s ezért elmentem ujságért, s vettem egy „Élet és TUDOMÁNY”-t. Mikor hazajöttem átjött Jancsi. Ezt mondta: (idézte az ő naplójából.): „A tábla felett egy nagy kocsisgyertya, és 4 svájcból kapott kis gyertya égett az ablakokban összesen 6 gyertya volt. A táblára X Y 2 Kossuth címet rajzolt és ezt írta fel: Dicsőség az október 23.-i forradalom hős magyar mártírjainak! Számtan órán a tanárnőt néma csendben fogadtuk, a hetes halkan jelentett, még a tanárnő is csendben beszélt. Óra alatt csak a kocsisgyertya égett, de tízpercben az összes gyertyát meggyújtottuk. A Zavagyák tanár már nem nézte olyan jó szemmel ezt. Fizika óra elején feljött, és a következőket mondta: A gyertyákat vegyéltek le, nem akarom, hogy a tanároknak valami bajt okozzatok! De mi nem szedtük le, sőt a szekrény tetejére is 3 icipici gyertyát tettünk, de mire bejött a Molnár osztályfőnök ezek közül 2 elégett. 12 égő gyertyával, és halálos csendben fogadtuk a Molnár tanárt. Azonban a Molnár beléptekor ezt mondta: Nagyon

40 Baba néni – Dobozy Andrásné – édesapám húga volt, Soroksáron lakott.

41 Csics Pál édesapám nagybátyja volt. A második világháború előtt hivatásos katonaként szolgált, a kommunista időszakban „kifutófiúként” volt kénytelen dolgozni, mert nyugdíjat nem kapott. Szüleim igyekeztek támogatni az idős embert, aki feleségével a Váci utca egyik bérházának földszintjén lakott, társbérletben.

helyes, hogy az osztály megemlékezik a hősi halottakról, de most már elég vegyük le a gyertyákat! A tanár kérdéseire eleinte nem feleltünk. Később Szabó Péternek azt mondta, hogy vegye le a gyertyákat. Mire ő a kis gyertyákat leszedte. A kocsisgyertyával meg úgy csinált, mintha nem érné el. A tanár kihívta a Fürstnert a legmagasabb fiút, aki egy kis játszadozás után levette. Ezután Molnár tanár beszélt egy csomót az osztályról, hogy nem ez az igazi hazafiság stb. Közben hivatkozott Jézusra is és bibliai történeteket mondott el.” Délután hegedűórán voltam. Este a naplót írtam.

1957. I. 24. Csütörtök.

SÉTA A HORVÁTH M. TÉR KÖRNYÉKÉN.

Délelőtt 8^h–12^h-ig iskolában voltam. Mikor hazajöttem anyu nem volt itthon, s ezért átmentem Jancsihoz. Már majdnem 1^h volt mikor hazajött anyu. Ezért gyorsan megcsináltam a német leckét, majd Jancsival német órára mentünk. Hazafelé jövet egy könyvesboltban megvettem a régóta keresett „Tarzan a dzsungel fia” c. könyvet. Ezután Miki azt mondta, hogy hógolyózzunk. Én Jancsival, ő pedig Kolonicssal volt. Jancsi és Kolonics nyakába sok hó került, mert én Kolonicsot, Kolonics pedig Jancsit támadta. A hócsata után hazajöttünk, de anyu most sem volt itthon, ezért Jancsival elmentünk ujságért. Az „Esti Hírlap”-ért sokáig kellett várni. Mikor hazajöttem anyu már itthon volt, s elküldött, hogy vigyek Zselyonka bácsinak hurkát. Én Jancsit is elhívtam. A Rákóczi tértől a Baross Béla utcán mentünk. A Mária Terézia templom 3 belövést kapott. A Baross utca 74.-ben felvittem a hurkát, sok borralalót kaptam. A József telefonközpontot katonák őrzik. A Ságvári emléket lelőtték, de a régi címer ott maradt. Az előjáróság (Tanácsháza.) 17 belövést kapott. A Meteor pályán⁴² rengeteg gyerek korcsolyázott. Ezután hazajöttünk. Jancsi mondta, hogy a tegnapi gyertyázást feljelentették. Délután megcsináltam a leckét, majd Öcsivel szánkáztam. Este naplót írtam.

42 A Baross utca és Rigó utca sarkán volt a Vörös Meteor sportegyesület sportpályája.

1957. I. 25. Péntek.
1957. I. 26. Szombat.

LETARTÓZTATTAK 3 OXFORDI DIÁKOT.

Délelőtt 8^h-tól- 12-ig iskolában voltam. Mikor hazajöttem a napló rajzait csináltam. Ezután Gyula azt mondta, hogy ki kell vinni a nagymamihoz a moslékot. Ezért én átmentem Jancsihoz megkérdezni, hogy nem e jön ő is el. Ő nemmel válaszolt, és engem kért, hogy tegyem meg vele a Rózsadombi sétát. Nemsokára Gyulával kivittük a moslékot. Visszafelé megvettem az „Esti Hirlap”-ot és a „NÉPSZABADSÁG”-ot Az utóbbi közölte hogy a Rákóczi út 84. sz. házat is árkádosan csinálják meg:

Este megtudtam, hogy a diákok megkoszorúzták a Bem szobrot annak ellenére is, hogy körülfogták az oroszok páncélkocsikkal. Ez tegnapelőtt volt.

* * * *

Délelőtt 8^h-tól 12-ig iskolában voltam. Délután a naplóba képeket rajzoltam. 4^h40' kor hegedűórán voltam. Hazafelé futólépésben jöttem, hogy minél hamarabb hazaérjek. Ezután rögtön a nagymamihoz mentem. Itt Majának német órát tartottam.

1957. I. 27. Vasárnap.

EGY NAP A JÉGEN.

Reggel 9^h-kor keltem fel. ½ 10-kor átmentem korcsolyával Jóskához. Ő épp előttünk vette fel a korcsolyáját, mikor odaértem. Én is felvettem, mert a tóig az út csupa jég. Én nagynehezen háromszori eséssel odaértem. A tavon eléggé megtanultam, igaz, hogy vagy 15-ször elestem. Jóskával „cica fogd meg az egeret” játszottunk. Egyszer a korcsolyám eleje belevágódott a jégbe. Én elestem, de úgy estem, hogy kifordultam. A korcsolya a jégben maradt, és így majdnem kitörött a lábam. Ezután még egy kicsit korcsolyáztunk, majd Jóskával együtt eljöttünk hozzánk. Nálunk kártyáztunk. Ezt nemsokára meguntuk, és visszamentünk korcsolyázni. Most már megtanultam egyfolytában menni, csak még fordulni nem tudtam. Ezért mikor a tó végébe értem szándékosan leültem, és így fordultam meg. Nemsokára jött Maja és Ági. Ők mondták, hogy Ági korcsolyája olyan kicsi, hogy még a Majának se jó és ezért Ági nem tud korcsolyázni. Hazamentünk ebédelni. Ezután visszamentünk a jégre. A Keresztúri útnál már felvettük a korcsolyát.

lyát. Maja még csak kicsit tudott menni, és ezért egyszer nagyon nagyot esett. Egész délután korcsolyáztunk. Én már gyorsan menni is megtanultam. Estére hulla fáradtak lettünk. ½ 6-kor hazafelé indultunk. Nemsokára le is feküdtünk.

1957. I. 28. Hétfő.

SÉTA A VÁROSLIGET ÉS KÖRNYÉKÉN.

Reggel ágyban voltam, mikor Jancsi csemetett. Ő azt mondta, hogy ¼ 9-re kell németre menni. Ő mindjárt elment, míg én gyorsan felöltözködtem, majd futólépésben mentem az órára. Hazafelé jövet Jancsival megbeszéltük hogy a rég tervezett sétát megteesszük. 10^h-kor elindultunk a sétára. Végigmentünk a Rákóczi úton a Rottenbiller utcáig, majd befordultunk a Garay utcán. A Nefelejcs utcánál már csinálják a trolibusz vezetékeit. A Garay térre érve keresztülmentünk a csarnokon, majd a Sajó utcán át kimentünk a Dózsa György útra. Itt több orosz autót láttunk elmenni. Mind le volt ponyvázva. Ezután havas utakon keresztülmenve kimentünk a Stefánia útra. Innen láttuk a Sztálin szobor talpazatát. A csizmájának csak egy kicsi csonkja maradt. Elhaladtunk a Műcsarnok előtt és nemsokára a Műjégyhához értünk. Itt elég sokan korcsolyáztak, és a Kék Duna keringőt játszották. Átmentünk a Városligeti tavon, és a Vajda Hunyad vár elé érkezünk: Egy kisebb tornya leégett (a képen X-szel jelölve.) A nagy torony több nagy belövést kapott (a képen O-val jelölve). Bementünk a várba. A Mezőgazdasági kiállítás főbejárata zárva volt, s ezért körüljártuk a várat, de egyik kapuja sem volt nyitva, s ezért a hidon át kimentünk a Hősök terére. Itt láttuk, hogy a Mille-neumi emlékművön több új szobor van (Kossuth, Bocskai.) Ezután rátértünk a Magyar Ifjúság, illetve a régi Sztálin útra. Itt láttuk, hogy a Sztálin úti márványtáblákat amelyre rá volt írva az út neve minden utcasarkon kivésték. Helyébe Magyar Ifjúság útja jelzőtábla volt. Itt én mondtam Jancsinak, hogy Budapest legszebb része a Városliget, és biztosan ezért tették ide a Sztálin szobrot. Mikor a Köröndre értünk már ½ 12 múlt, s ezért sietni kezdtünk. A Magyar Ifjúság útja 62. sz. ház tetején antennák vannak. Ez a ház biztos a 60 sz. házhoz tartozik, mert ide szokták Rákosiék vinni a politikai foglyokat. Az Andrássy út 39. a volt Párizsi áruház előtt elég sokan álltak. Mivel benne volt a tervben, hogy megnézzük odaálltunk a sorba. 2 percnyi sorbanállás után bejutottunk. Kár volt ezt a gyönyörű áruházat könyveknek berendezni, mert belül nagyon szép volt. Az Ope-

raháznál Jancsi indítványára, hogy időben érjünk haza befordultunk a Dalszínház, majd a Kazár utcába, és a Kazinczy utcán mentünk a Dob utcáig. A Dob utcán át a Kálvária tér és utcán keresztül mentünk a Dohány utcáig. Itt én elváltam Jancsitól és elmentem töltőtollszemet keresni, de az Íródeák írószerbolt zárva volt és a József krt. 11.-ben nem volt ez. Ezután hazamentem. Délután 1-től ½ 5-ig iskolában voltam.

1957. I. 29. Kedd.

MEGKAPOM A SVEJCI LÁNY CÍMÉT.

Reggel 9^h-kor felkeltem. A naplót kezdtem írni. Itt volt Bandi bácsi. Azt mondta, hogy nyáron menjünk el nyaralni Telkibányára. Ezután anyuval elmentünk az órásboltba, hogy az óra bimm-bamm-ját megcsinálják, mert 24 óra alatt ½ órát késett. Mikor hazajöttünk én átmentem a Corvinba tussért. Mikor anyuval jártunk a Rákóczi úton, és a kőrúton láttuk, hogy sok gúnykép van a falakra ragasztva. Többek között ez is:

Dél felé elmentem Zselyonkákékhöz. Disznósajtot vittem. Láttam, hogy a Bacsó Béla u.-i iskolát azért tatarozzák, mert kapott egy aknát. Hazafelé jövet láttam hogy a Rákóczi téren egy bódéra valaki felírta: Kossuth címer, magyar haza, minden ruszki menjen haza, míg a ruszki itt lapul, magyar diák nem tanul. Délután ½ 1-től ½ 5-ig iskolában voltam. Vali nénitől megkaptam a svejci lány címét. Este naplót írtam.

1957. I. 30. Szerda.

NEKÜNK SEM KELL EZ A KORMÁNY.

Reggel ½ 9-kor keltem. A leckét kezdtem írni. Mára aránylag elég sok leckém volt. A hegedűóráig megcsináltam a magyar, és a számtan leckét. Hegedűre mentem. Az órán megtudtam, hogy a következő két hegedűóra a lakás festése miatt elmarad. Hazajöttem, megcsináltam a történelem leckét, majd iskolába mentem. Itt a fiúk azt mondták, hogy nem lesz hittan, és német helyett orosz fogunk tanulni. Este megtudtam, hogy 3 héttel valaki eleresztett az utcán kutyákat. A kutyák nyakába egy cédulát akasztottak: Nekünk sem kell ez a kormány! Még ezt is hallottam: Egy ember megy a villamoson. Elkiáltja magát éljen Ká-

dár! Semmi válasz. Az ember megismétli: éljen Kádár. Most sem szól senki. Erre az ember azt mondja: Hát nincs egy magyar ember se ezen a villamoson, hogy engem segberúgjon! Több viccet is meséltek: A kínai cirkusz Magyarországon van. A cirkuszba Hruscsov elhozta a vadait, a Kádár az apró dögeit, az ENSZ pedig a mesedélutánt.

Hruscsov ül az asztalnál, és hirtelen beront a hírhozója: Magyarországon felkeltek a dolgozók! – Á nem érdekes! Jön még egyszer. Magyarországon felkelt a nép! Á ne bosszants! Jön utoljára! felkelt az ifjuság! Húha, gyorsan 2000 tankot a tűzérssel! Este naplót írtam.

1957. I. 31. Csütörtök.

GENFBEN ŰLÉSEZNEK.

Reggel felkeltem, s Jancsival németre mentünk. Hazafele jövet láttam kitéve a könyvesbolt kirakatában az „Élet és tudomány” 1957-es kalendáriumát, és Cooper az „Utolsó mohikán” c. könyvet. Bementem és megvettem mind a kettőt. Jancsi is meg akarta venni a kalendáriumot, de nem volt annyi pénze, még akkor sem, mikor én adtam neki 4 Ft. ot. Hazamentünk, majd Jancsival elindultunk kalendáriumért. Én sörösüvegeket is vittem magammal, hogy ha sört kapok akkor vegyek. Jancsi előbb felment a József krt. 13. sz. házba, és Olgyaiéknak vitt citromot. Én megnéztem, hogy van-e sör az egyik közértben. Nem volt. Jancsival megnéztük, hogy van-e kalendárium a Szikrában. Mivel volt Jancsi megvette, majd az Éjjel-nappaliba mentünk. A közért házának falán egy nagy plakát volt: Támogasd a karhatalmat! A plakáton egy katona állt. A közért bejáratánál egy röpcédula volt. Ez állt rajta. Eseménynaptár: okt. 23-tól 25-ig: Nagy Imrét a kormány élére!

okt. 25.-től.–28.-ig: Az Ensz csapatok átlépték a magyar határt! Ne féljete!
28-tól–nov. 1.-ig. Nagy Imre nem jó, hol van Nagy Ferenc? Mindszentyt szabadon!
nov. 1-től.– nov. 4.-ig. Mindszentyt a kormány élére.

" 4- " " 10.-ig. Harcoljatok minden csepp véretekig.

" 10.-től " 25.-ig Ne dolgozzatok! majd a segélyekből eltartunk benneteket.

Itt sem volt sör, ezért haza jöttünk. A Szikráról letéptem egy röpcédulát. (l. 103. old.) Délután iskolában voltam. Megtudtam, hogy Genfben űléseznek amiatt, hogy, ha az Amerikaiak adnak az oroszoknak 800000000000 (nyolcszázézermil-

lió.) dollárt, akkor kimennek M.országról. Este a naplót írtam, majd olvastam az „Utazás a holdba” c. könyvet. Este Majának tartottam német, és földrajz órát.

1957. II. 1. Péntek.

BULGAGYINT ÉS HRUSCSOVOT MEGHÍVÓT KAPTÁK FINNORSZÁGBA.

Este anyu a kis dunyhát tette alá, s ezért nem jól aludtam. Emiatt reggel átmentem anyu ágyába és olvastam az „Utazás a holdba” c. könyvet. Délelőtt megcsináltam a leckét és be akartam kötni a „Tarzan” c. könyvet. ½ 11-kor jött Gyula. Ő mondta, hogy már a nagymamihoz már nem kell gyalogolni, mert a Baross tértől Keresztúrig 67-es jelzéssel egy busz jár. A busz még csak két napja jár, de már sokan vannak rajta. ½ 1-re iskolába mentem. Számtanból dolgozatot írtunk. Osztályfőnöki óra Szerda helyett ma volt megtartva. Az ülést rendeztük. Én a helyemen maradtam. Este apu elküldött a Baross utcába Zselyonkáékhoz. Az út nagyon síkos volt, mert ólmos eső esett. Ezért a Bacsó Béla utcán végig csúszva mentem. Az ajtót egy festő nyitotta ki. Azt mondta, hogy nincsenek itthon. Hazajöttem. Itthon a térképet rajzoltam.

Hírek: A Kádár kormány csütörtökön ülést tartott. A kormány határozatokat hozott az árvízvédelem szervezetének és hatékonyságának további javítására. Továbbá kimondotta, hogy Ausztriába távozni tilos. Aki átmegy az tiltott határátlépést követ el. Büntetése teljes vagyonelektobzás. – Ma 15 éve jelent meg az illegális Szabad Nép – Ismét hazánkon át közlekedik az Alberg, és a Balt-Orion expressz. – Éjfélre szabad a kijárás. – A jeges úton sok baleset történt, szórjuk fel a járdát. – Egy érdekes cikk a „N”⁴³-ban. – Csokoládé és keserűség. – Bulgagyin és Hruscsov tavasszal Finnországba látogat. – A csehszlovák küldöttség hazautazott Moszkvából.

Sport: Nyolc ország nevezett a bécsi műkorcsolyázó Európa bajnokságra, köztük Magyarország is. – Milánóba kapott meghívást a magyar labdarúgó válogatot.

43 A *Népszabadság*ban. A naplóban az újságok címét gyakran rövidítettem.

1957. II. 2. Szombat.

EGYENLŐRE TITÓ NEM MEGY AMERIKÁBA.

Reggel korán felkeltem, hogy Zselyonkáéknak elvigyem a húst. Itt újból a festő nyitotta ki az ajtót. Most megkérdeztem, hogy mikor lesznek itthon. Ő azt mondta, hogy nem lesznek itt, mert míg festenek a bácsi a klinikán, a néni pedig egyik rokonánál lakik. Hazafelé megvettem az „Ellenforradalmi garázdálkodások a magyar októberi eseményekben” c. füzet II. kötetét. (I. a dobozban.) Mikor hazajöttem megcsináltam a leckét. Anyu ideadta a lakáskulcsot, mert ő előbb megy a nagymamához. Délután $\frac{1}{2}$ 1-től $\frac{1}{2}$ 5-ig iskolában voltam. A nagymamához mentem ezután. Útközben vettem újságot, és „Nők Lapját” amely újból megjelent. Otthon olvastam az ellenforradalmi kiskönyvet.

Hírek: Bányászatban a januári végeredmény: 108,1%. – Sok disszidált kíván visszatérni. – A házfelügyelők fizetését rendezik. – Októberig 600 új lakás építését fejezik be. – A végrehajtó bizottság elfogadta azt a tervet, hogy a főútvonalakon lebontásra kerülő földszintes házak helyére 4-5 emeletes házakat építenek. Valamint a Rákóczi út és az Üllői úti kőút kereszteződését mégis árkádosítják. – A Nemzetközi Vöröskereszt nyárig folytatja Magyarország támogatását. – Hivatalos belgrádi közlés: Titó elnök egyelőre nem megy Amerikába. – Bonn kereskedelmi kirendeltségeket létesít négy népi demokráciában. – Két lökhajtásos repülő összeütközött.

Sport: Április 4.-én Budapesten játszik az Austria, a Wacker, a Vienna és a Rapid. – Magyar-japán asztalitenisz mérkőzés lesz Bpsten.

1957. II. 3. Vasárnap.

ÜNNEP A MILLENÁRISON.

Reggel apu disznót vágott, ezért én az ágyban voltam. Csak akkor keltem fel, mikor jött Pista. Ő mondta, hogy keljek fel, mert itt a biciklije és ma biciklizünk. Én felkeltem, és kihoztam a műhelyből a biciklit. A gumija elég puha volt, és ezért elmentünk Pistáékhoz pumpáért. Én az ő biciklijével, ő pedig az enyémmel ment. Ott felfújtuk a bicikliket és visszajöttünk. Megmondtuk, hogy elmegyünk egy kicsit biciklizni. Felmentünk a töltésnél, a tolatónál a dombra és onnan le-

jöttünk. Ezt többször megismételtük, majd a Wanderhez⁴⁴ mentünk az új útra. Ezután biciklivel elmentünk a telepre vizért, majd hazakisértük Ali bácsit. Még ezután sokat bicikliztünk. Pista négyszer elesett (3 a magyar igazság, és egy a ráadás.) Megebédeltünk, maj elindultunk Pistáékhoz. Pista biciklivel, én pedig gyalog mentem Majával. Mikor odaértünk Ali bácsi még aludt és emiatt nem lehetett besötétíteni a vetítéshez. Ezért, míg Ali bácsi aludt én Pista könyveit nézegettem. Nemsokára megtörtént a besötétítés, és megkezdődött a vetítés. Megnéztem a: „Hamupipőke” a „Gonosz hattyúk”, a „Péter és a galamb”, Szejci tájak, és a „Cikk-cakokban a föld körül helikopterrel” c. diafilmeket. A vetítés után én a 46-os busszal hazajöttem. Itthon bekészítettem a sparheltba, megvacsoráztam, és lefeküdtem. Az ágyban az „Utazás a holdba” c. könyvet.

Hírek: Ny-Németországot Amerika modern fegyverekkel szerelte fel.

Sport: Délután a Millenárison ünnepi bajnokságot rendeztek. – a Fradi 6:2-re legyőzte a Kistextet.

1957. II. 4. Hétfő.

ÚJRA SZÉP LESZ A MÁTYÁS TEMPLOM.

Dél előtt 8-12-ig iskolában voltam. A soktestvéres gyerekeknek a svéd vöröskereszt jóvoltából kakaót adtak. 1-2-ig németen voltam. Hazafelé jövet megvettem a „Három testőr” c. 3 kötetes könyvet. Ezután elmentem újságért. Egy „Esti Hírlap”-ot vettem. Visszafelé jövet a „Corvin”-on keresztül jöttem haza. Megvettem a „Vadölő” c. Cooper könyvet. Délután a leckét írtam. Este apuval szerződést kötöttünk, hogy apu minden nap ad 1 Ft. ot. Este naplót írtam. 8^h-kor Kádár beszédet mondott.

Hírek: Razzia tíz szórakozóhelyen. — Csökkentik az orvosok adminisztrációját. — Szerencsétlenség az óbudai gázgyárban: három halott. — Tegnap mezőgazdasági rendeletet tettek nyilván. — Ma reggel négy egyetemen megkezdődött a tanítás. — Angol-francia támaszpont Izraelben. — Citrom és saláta érkezett. — Liszt F eddig ismeretlen műveit találták meg. — Latabárt megoperálták. — Éh-

44 A Wander Gyógyszer- és Tápszergyár Rt. az 1950-ben létrehozott Egyesült Gyógyszer- és Tápszergyár (EGYT) egyik elődje volt. A gyár bővítése miatt új nyomvonalra helyezték a Keresztúri út egy részét.

ségsztrájkba kezdett olasz ifjú. — Zsukov marsall Indiába megy. — Más lesz az egyenruha.

Sport: Goncsarenkó nyerte a gyorskorcsolyázó Európa bajnokságot. – A Honvéd 34°-os melegben 3:2-re verte a Flamengót.

Pótlás: Kádár János beszédében közölte, hogy a hitoktatás megszűnik, azért, mert ezzel a gyerekek lelki világát. Elmondta, hogy az uszítók először az egyetemistákat és a munkásokat biztatták, utána a nőket, majd most már az iskolásokat is. Ezért a szülők vigyázzanak gyermekeikre.

1957. II. 5. Kedd.

AZ ISKOLÁBA SVÉDEK JÖTTEK.

Délelőtt 8-12-ig iskolában voltam. A nagytízperc előtt Karola néni feljött az osztályba. Azt mondta, hogy a kakaósok rendben jöjjenek le, mert itt van a svéd Vöröskereszt. Ma már csak tejet kaptak. Délután a leckét írtam. Jancsival elmentünk újságért. Vettünk egy „NÉPSZABADSÁG”-ot, „Esti Hírlap”-ot, és egy „Magyar IFJÚSÁG”-ot is. Este naplót írtam.

Hírek: Adenauer Ausztriába, és Iránba látogat. — Írországból óriási orkán pusztít. — Indul a lottó. — Másfélmillió dollárért megszerez M.ország egy svéd találmányt, gyorsan épülnek majd a házak.

Egyik falragaszt. Jancsától tegnap kaptam.

1957. II. 6. Szerda.

KIGYULLADTACORVIN!

Délelőtt 8-12-ig iskolában voltam. Mikor hazajöttem a naplót írtam. Később Jancsival elmentünk újságért. Vittünk mindketten üvegeket az Éjjel nappaliba beváltani. Hazafelé megvettük az újságokat vettünk 2 Hírlapot, 2 „Élet és TUDOMÁNY”-t és egy „NÉPAKARAT”-ot. Mikor hazajöttem naplót írtam. Pista is itt volt. Megnézte a könyvtáramat. A bélyegalbumot is megvette. Elkísértem őt a buszmegállóig. Itt könyvsorsjegyet árultak, akartam venni, de mégsem vettem. Hazajöttem. Meg akartam nézni az órarendet, hogy van e még lecke, mikor be-rohan Maja: Ég a Corvin! kiabálta. Én gyorsan kiszaladtam az utcára. Láttam, hogy óriási tömeg van, és a Corvin néhány ablakán csak úgy dül ki a sok füst:

Berohantam Jancsihoz, mondom neki. Jancsiéknál pontosan 4^h30' volt. Tehát kb. 4^h22'-kor gyulladt ki. Jancsival gyorsan kifutottunk az utcára. Sokan azt mondták, hogy a főbejáratnál ég a legjobban. Jancsival elhatároztuk, hogy megnézzük azt is. Elmentünk a Szikráig. Tovább nem tudtunk menni, mert a rendőrök szorították már vissza a népet. A füst erősödött látni is alig lehetett. Mi kimentünk az átjárón a kőrútra, és innen a Blaha L.-térre. Láttuk, hogy a főbejárat fölött egy ablakon sűrűn gomolyog ki a sok füst. Itt állt 6 tűzoltóautó, egy mentő amely most jött, és három orosz dzsipp. A tűzoltók nem fecskendőztek, hanem a bejárat fölötti tetőn állnak és az árút dobálják ki:

Sok árú még mindig tüzes. Mi gondoltuk, hogy nekik fontosabb az árú, mint az áruház. Megtudtuk, hogy kigyulladt a pinceraktár, az I. és a II. emelet. Eközt a női, és a férfi konfekció, a bútor, a szőnyeg, a függöny, a könyv, a cipő, a papír, és a játékosztály, és a raktárak. A gyulladást okozta: sokan többfélet mondtak pl: kazán, rövidzárlat, mesterséges. Ezután hazajöttünk. A Stáhly utcát nem lehetett látni. A füst olyan óriási volt, hogy nem lehetett látni a Nemzetit. Nemso-kára Maja azt mondta, hogy ő még nem látta a főbejáratot. Ezért futásban mentünk oda. Itt már még az előbbinél is több ember állt. A rendőrök még mindig szorították őket a kőrút felé. Most nem láttunk sokat, az emberektől. Ezután hazamentem. Este gyerekek állígtatták az autókat, hogy ne menjenek arra. Este naplót írtam. A 10^h-i hírekben a rádió ezt mondta be: „Ma délután 4 órakor tűz csapott fel a Corvin áruházban. A tűzoltók azonnal megjelentek, és 1^h múlva a tüzet eloltották.....

Holnap az áruház a szokott időben kinyit.”

Hírek: A választók 99,3 százaléka már leszavazott Romániában, 98% népi demokratikus front. — Mégsincs influenzajárvány. — Több gázt kap az ipar, és Budapest lakossága. — A New-York palota tornyát a nyár közepéig romtalanítják, és év végéig megcsinálják. — Heltai Jenő, Korda Sándor, Szép Ernő régi filmjei újra vásznon. — Ma délelőtt megkezdődött az Olasz Szocialista Párt kongresszusa: A Corvin Áruház tüze úgy keletkezett, hogy a kazán mellett lévő papírraktár meggyulladt. A kazán csöveiben felment az első és második emeletre. Az áruházban 100-150 ezer Forint értékű árú égett el. — Ma működésbe lépett az Etna tűzhányó.

Sport: Nincs.

1957. II. 7. Csütörtök.

SÉTA AZ ÉGETT CORVINBAN.

Délelőtt 8-12-ig iskolában voltam. Osztályfőnöki óránk is volt, és ezért későn jöttem haza. Rögtön elindultunk Jancsival németre. Az óra után Jancsival bementünk a Corvinba, megnézni, hogy mi kár történt. Az áruházban még mindig lehet érezni az égett szagot. Az áruház 1. emeletén nem igen történt kár. (női konfekció.) A 2. emeleten már nagyobb volt a kár. A szőnyegosztály égett el. Ha a tűz $\frac{1}{4}$ órával tovább tart az egész 2. emelet elég, mert a szőnyegosztály egyik oldalán a bútor a másikon pedig a cipőosztály van. Az égett terület be volt kerítve. Délután a leckét csináltam. Este leckét írtam. Könyvsorsjegyet vettem.

Hírek: Megkezdődött a vita a Szovjetunió Legfelső tanácsának ülésén. — Csou-En-Laj befejezte körútját, és visszatért Kínába. — Bonnban Nyugat Német–csehszlovák árucsereforgalmi egyezményt írtak alá. — Megszűnik az ecethiány. – Ma játszották először a „Meseautó” c. régi magyar filmet. – Ezer lakás ismét lakható azok közül, amelyek megsérültek. — A Nautilus amerikai atom tengeralattjáró kedd reggel érte el a húszezredik mérföldet a tengeralatti útjában. Így Verne regénye 87 évvel a könyv megírása után valósággá vált. Eddig 2 800 000 l. üzemanyagot fogyasztott. — A Külügyminisztérium jegyzéke a budapesti angol követséghez Cowley ezredes kiutasításáról. (l. a N.)

1957. II. 8. Péntek.

SÉTA KŐBÁNYÁN.

Délelőtt 8-12-ig iskolában voltam. Mikor hazajöttem hegedültem, és megcsináltam a leckéimet. Ekkor Jancsi átjött. Azt mondta, hogy ma megcsinálhatjuk a Kőbányai sétát. $\frac{1}{2}$ 2-kor indultunk el. Ezt a sétát azért tettük, mert Kőbányán is lövöldözések voltak. Jancsi az iskolában vett egy kis rágógumit. Adott nekem is, és ezt rágva haladtunk végig a Röck Szilárd utcán a kőrútig. Ennek a sétának még az is az érdekessége, hogy sok teret érintünk. Ezután végigmentünk a Baross utcán. A Kálvária téren láttuk a Vöröskereszt székházát. Láttuk, hogy a trolibusz vezetőke végig leszakadt, és ezért a 9.-es busz a József utca helyett a Baross utcán jár. Az indulástól 25'-re értünk az Orczy térre. Végigmentünk a Kőbányai úton. Láttuk, hogy a Mávagot több puskalövés érte. (Biztos január 11.-én) A Kőbányai út 41a., sz. ház, amely a „Ganzkapcsolóhoz tartozik teljesen kiégett:

A Ganz gyár több belövést kapott. $\frac{1}{4}$ 3 volt, mikor kiértünk a Zalka Máté térre. Ezután végimentünk a Kápolna utcán a Kápolna térre. Itt több különféle falragasz volt. A Martinovics térnél be akartunk menni a Csajkovszkij, a volt Dreher parkba, de az őr azon a címen, hogy nem vagyunk idevalósiak, kizavart. Mivel nem találtuk az Ászok utcát az Ihász utcán a 145.-ik utcáig. (Jancsi megnézte otthon az útmutatójában, megtudtuk, hogy ez az Előd köz és régen utca volt.) Ezután gidres-gödrös beépítetlen, számunkra ismeretlen területen haladtunk a Kőrösi Csoma utig. Majd ezen az úton elmentünk az élessarokig. Láttuk, hogy az új ház erősen megrongálódott. Ezután a 28-as villamossal hazajöttünk. A Népszínház utcánál újságokat vettünk. Mikor hazajöttem a naplót írtam. Este Jancsival elmentünk röpcédulát keresni. Végimentük a Rákóczi úton a Luther utcáig és vissza, a körúton a Rákóczi térig és vissza, a Rákóczi úton a Rókusig és vissza. Befordultunk az Akácfa és Dohány utcán, majd a körúton a Szimplomig. Itt letéptünk egy cédulát. Kisorsoltuk, és én kaptam meg.

Hírek: Megindult a közvetlen légiforgalom Budapest – Belgrád között. — A MUK. a (N.) ban. – Amerikai kémek nyilatkozata Moszkvában ("). — Tüntetés Madridban. — Hazaérkezett Washingtonból két magyar olimpikon. — Elkészült két jégtörőhajó. — Megszűnt a munkanélküliség veszélye. — Enyhül az idő.

1957. II. 9. Szombat.

MEGHALT HORTHY.

Dél előtt 8-12-ig iskolában voltam. Semmi különös nem történt. Mikor hazajöttem a naplót akartam írni, de nem volt kedvem hozzá. $\frac{3}{4}$ 2-re, 2 óra kimaradása után hegedűre mentem. Ezután Jancsival újságért mentünk. Nagyon meglepődtünk azon, hogy legalább 50-en álltak, és még nem is volt újság. A néni elküldött a kiadóhoz, hogy szóljak, hogy hozzák. Szóltunk is. Mikor megérkezett ő adott nekem 50 db.-ot, és azt én bevitettem a Szimplonba. Ebből kivitettem egy „Esti Hírlap”-ot, és ő adott egy „NÉPSZABADSÁG”-ot, és én hazamentem. Nemsokára a nagymamihoz mentünk. A 7-essel mentünk a Baross térig, majd az új 67-es busszal mentünk haza. Én rögtön átmentem biciklivel Pistához. Elvittem neki az „Erős János” és a „Bajusz” c. diafilmeket, amelyeket Jancsitól hoztam. Maja is eljött. Maja nem akart hazajönni, mikor én, és ezért én hazajöttem. Apu azt mondta, hogy hívjam haza. Maja nem akarta elhinni, hogy én otthon voltam, s

ezért most sem jött el. Mégegyszer hazamentem, majd vissza, míg jött Maja is. Este nagyon jó előadást közvetítettek a rádióban.

Hírek: Ma 11^hkor meghalt Vitéz Nagybányai Horthy Miklós, hazánk volt kormányzója. 88 éves volt. Élete utolsó napjait Lisszabonnban élte.

1957. II. 10. Vasárnap.

EGY SZÉP VASÁRNAP.

Reggel $\frac{1}{2}$ 9-kor felkeltem, mert Pista azt mondta, hogy 9 órára átjön. Szép, tavaszias idő volt. Kimentem az utcára. Jóska itt volt. Egy darabig vele játszottam, majd elhatároztuk, hogy elmegyünk Pistáért. Biciklivel mentünk. Egyszer Jóska, egyszer én mentem vele. Mikor odaértünk Pista reggelizett. Nemsokára Pistával hazaindultunk. Itthon leeresztettem egy kicsit a biciklimnek a nyergét, hogy jó legyen a Majának. Elmentünk az új Keresztúri útra, azért, hogy Maját megtanítsam. $\frac{1}{2}$ 12-ig itt voltunk. Ekkor hazamentünk, majd biciklivel a Pistáékhoz indultuk. (Én is biciklivel mentem, mert anyuval megegyeztünk, hogy csak holnap reggel megyek Pestre.) Itt vetítettünk. Levetítettük az „Erős János”, a „Mese a bátor nyusziról”, a „Pécs”, a „Bajusz”, „Az 1955. évi korcsolyázó világbajnokság” a „Csillebérc, úttörőváros” c. filmeket. Ezután Ali bácsiékkel együtt haza indultunk. Még jóformán haza sem értünk, mikor eszembe jutott, hogy a filmeket otthonhagytuk. Ezért visszamentünk, majd később bélért is.

Hírek: Hamis ötforintosok vannak forgalomban. — Paprikahamisítást észleltek több mázsa paprikán, csak origináltat vegyünk. — Kós Pétert felmentették, a Washingtoni követ és az Ensz küldött tisztsége alól.

1957. II. 11. Hétfő.

ÖT ANGOL KÉPVISELŐ LEVELE A PRAVDÁNAK.

Reggel $\frac{1}{2}$ 7-kor felkeltem, felöltöztem. 7^h-kor elindultam a 67-es busz megállójához. Nem kellett sokat várni, míg jött. A Baross térnél leszálltam. A 7-esen rengetegen voltak, s ezért a 46-osra szálltam fel. Mikor hazaértem megcsináltam a német leckét. $\frac{1}{4}$ 9 – $\frac{1}{4}$ 10-ig németen voltam. Mikor hazajöttem a leckét csináltam, majd a naplót írtam. Délután $\frac{1}{2}$ 1 – $\frac{1}{4}$ 5-ig iskolában voltam. Este naplót írtam.

Hírek: Öt angol képviselő levelet írt a Pravdának, és a lap válaszolt nekik. A levél a magyarországi eseményekről szólt. A teljes szövegét lásd a holnapi „NÉPSZABADSÁG”-ot. — Március első vasárnapján nyit a „Vidám park”. — Előreláthatólag két hét múlva indul meg a 72.-es, a 73-as és a 76-os trolibuszjárat. – A 15-ös villamos pótlására új trolit terveznek. — Szombaton és vasárnap 19 embert szállítottak alkoholmérgezéssel kórházba. — A MSZMP IX. kerületi aktivagyűlésén felszólalt Apró Antal miniszter. — Marosán György beszédet mondott, és közölte, hogy újból orosz nyelv lesz a kötelező az iskolákban. — A Montesi per tárgyalása folytatódik, lehet, hogy Vilma Montesi öngyilkos lett.

Pótlás: Este Gyuláékkal elmentünk hozzájuk, mert Gyula mondta, hogy egy néni megy Palesztinába, és többmindent elad. Mi íróasztalt akartunk venni, de drágán adta.

1957. II. 12. Kedd.

ISMÉT FELRAKJÁK A VÖRÖSCSILLAGOKAT.

Reggel az „Utazás a holdba” c. könyvet olvastam. 10^h-kor keltem fel. Megcsináltam a leckéimet, közben megjött Gyula. Ő mondta hogy a „Danúbia” gyáron már újra fent van a Vörös csillag, és az Autótaxin a vörös zászló. Ezután mivel jó idő volt egy kicsit elmentünk sétálni. Mivel nekem úgyis meg kellett kérdezni, hogy mikor rendel a körzetorvos, a Trefort utca felé indultuk. Közben beszélgettünk. Jancsi mondta, hogy azokat a szovjet emlékműveket, amelyeket a felkelők leromboltak, újra felállítják. Azt is mondta, hogy a Gellért téri emlékművön is vörös zászlók vannak. Mikor megtudtuk hogy az orvos mikor rendel, a Rákóczi úton hazajöttünk. Útközben megnéztünk, hogy az Éjjel-nappali közértben vesznek e vissza üveget. Vettek vissza, de sokan álltak sorba. Délután ½ 1 – ¼ 5-ig iskolában voltam. Este feladtam a pénzt,⁴⁵ Jancsinak magyar IFJÚSÁG”-ot és „Esti Hírlap”-ot magamnak egy „Esti Hírlap”-ot és „NÉPSZABADSÁG”-ot, recept és könyvsorsjegyet vettem. A növénytan tanárnőnk valahová elment.

Hírek: Felmérik az ország föld alatti vízvagyont. – Ma ítélkeznek a pomázi fegyverrejtegetők felett. Fegyverszakértő szakvéleménye szerint az elrejtett fegyverek nagyobb tűzerőt képviseltek, mint egy megerősített század. – Hallottam,

45 Apám gyakran engem bízott meg, hogy postára adjam a húsbolt aznapi bevételét.

hogy a felkelők, a forradalom alatt a Hadtörténeti Múzeumból elvitték az 1919-es Tanácsköztársaságban használt golyószórókat, és géppuskákat.

1957. II. 13. Szerda.

Reggel 9^h-ig egyfolytában aludtam, úgy, hogy fel sem ébredtem. Mikor felkeltem leckét írtam, majd hegedűórára mentem. Délután ½ 1–5-ig iskolában voltam. Este újságot hoztam, és naplót írtam.

Hírek: Szovjet jegyzék a három nyugati nagyhatalomhoz: Tegyen a négy nagyhatalom közös nyilatkozatot a Közel- és Közép-Kelet békéjéről. Vállaljanak kölcsönös kötelezettségeket. Kizárólag tárgyalások útján oldjanak meg minden vitát. — Rendezik a mérnökök, technikusok és művezetők fizetését. — Megtalálták 8 Petőfi vers eredeti kéziratát. Pl. a Füstbe ment terv c. vers eredeti címe „Hiú terv”. — Az Enszt vitassa meg Eisenhower tervet. — Még mindig 600000 magyar menekült van Ausztriában. — A pomázi fegyverrejtegetők bűnyügyében ítéletet hirdetett a bíróság. Vadász János gépkocsivezetőt felmentették, Bóna Zsigmondot, Rudas Andrást, Héder Gézát, Katona Sándort és Szutter Jánost halálra ítélték. A bíróság, mint kegyelmi tanács Rudas, Héder és Szutter kegyelmi kérvényét felterjesztette az Elnöki Tanácshoz. Bóna Zsigmondon és Katona Sándoron az ítéletet végrehajtották. — Csapatosan érkeznek a tavaszi vándormadarak. — Egy falut elnyelt a talajvíz. — Egy személyautó a házfalnak rohant. — Újabb megállapítás: A Corvin áruházat eldobott cigarettavég nyújtotta fel. — Ma 12 éve „szabad” Budapest.

1957. II. 14. Csütörtök.

1957. II. 15. Péntek.

SEPILOV TISZTSÉGET VÁLTOTT.

Délelőtt németen voltam ½ 9 – ½ 10-ig. Délelőtt a leckéimet csináltam. Nem jól éreztem magam. Náthás lettem. Délután iskolában voltam. Semmi különös nem történt. Este naplót írtam.

Hírek: Megkezdődött a műkorcsolyázó Európa Bajnokság. — Befejeződtek a magyar–csehszlovák kereskedelmi tárgyalások. Kereskedelmi delegációnk 300millió

forintért vásárolt közszükségleti cikkeket. — Feketéző bőrdrágítókat fogott a rendőrség. — Razziák az éttermekben. Sok ember rendőrkezen. — Az ügyészség vádat indított Eörsi István költő és társai ellen. (I. Esti Hirlapot). — Két évi börtönre ítélték a hetvenszeres autós embercsempészt. — Hólavina eltemetett 3 svéd túristát.

* * *

Délelőtt még rosszul voltam, s ezért sokáig ágyban voltam. Később megcsináltam a leckét. Délután $\frac{1}{2}$ 1 – $\frac{1}{2}$ 5-ig iskolában voltam. Majának német és rajz órát tartottam az este. Naplót nem írtam, mert nagyon náthás voltam.

Hírek: Háromszáz magyar hazatért Jugoszláviából. — Elkészült az első angol hidrogénbomba. — A Nagy testvérpár újból 2. lett a Műkorcsolyázó Európa Bajnokságon. — Sepilov tisztséget változtatott.

Viccek: MUK = Márciusban Újra Kezdjük: a felkelők köszönete. — A magyar nemzet a leghősibb nép, mert puskalövés nélkül elfoglalta Ausztriát. — A magyar nemzet lovas nemzet, mert minden vezetője lovon jött: Árpád lovon, Horthy fehér lovon, Kádár Sepilovon, Rákosi Vorosilovon.

1957. II. 16. Szombat.

1957. II. 17. Vasárnap.

ŐRIZETBE VETTÉK A CSOKONAI RÁDIÓ MUNKA-TÁRSAIT. – SEPILOV HELYETT GROMIKÓ.

Délelőtt sokáig ágyban voltam, majd leckét írtam. Anyu is náthás lett. Délután iskolában voltam. Este nagymamihoz mentünk, busszal. Este a „Csárdáskirálynőt” hallgattuk a rádióból.

Hírek: Állítólag drágább lesz a villamosjegy és a benzin. — Sepilov helyett Gromiko lett a szovjet külügyminiszter. — Nyilvános pályázatot javasolnak az árkadosítás végett. — A jövő tanévben orosz és egy nyugati nyelv lesz kötelező. Ma

* * *

Délelőtt Jóskaival templomban voltam. Délután náthám ellenére is biciklivel elmentem Pistához. Elvittem neki a Jancsi által küldött filmeket és elhoztam a:

„Villámsugár”, „Gólyakalifa”, „A pap és a szolgálja”, „Peking”, „Sporthiradó” és a „Kerek” c. diafilmeket. Este zuhogó esőben hazajöttünk.

Hírek: Vihar és árvíz Franciaországban. – 3 új trolibuszjárat indul. – A forradalom alatt több rádió és titkosrádió alakult. Pl. Rákóczi, Vörösmarty, Csokonai az utóbbi munkatársait őrizetbe vették.

1957. II. 18. Hétfő.

1957. II. 19. Kedd.

TÓTH ILONA SZIGORLÓ ORVOS ÉS TÁRSAI BÍRÓSÁG ELŐTT.

Délelőtt 8–12-ig iskolában voltam. A földrajz órán, mint már régebben is helyettesítettek. Közölték, hogy Draskovits tanárnő helyett holnap egy új tanárnő jön. Mikor hazajöttem a német leckém megcsináltam, majd 1–2-ig németen voltam. „Was bringt das Schiff”, vagyis mit visz a hajót játszottunk. Délután a leckéimet írtam, este a naplót.

Hírek: Ma reggel megkezdte a bíróság Tóth Ilona szigorló orvos és társai bűnperének tárgyalását. Fővádlottak: Tóth Ilona, Gyöngyösi Miklós, és Gönczi Ferencz. — Végighaladt az első hajó a Szuezi-csatornán. — Tíz kilométeres új barlangrendszer fedeztek fel Aggteleken. — Újjáalakul a Magyar Úttörők Szövetsége. Más lesz az egyenruha is. — Az Atomkaravánt nem bírta el a híd. — Mind több magyar jelentkezik Jugoszláviában a hazautazásra. — Egy elrejtett géppisztollyal véletlenül agyonlőtte magát egy diák.

* * *

Délelőtt iskolában voltam. Megérkezett a tegnap jelzett új tanárnő. Délután a leckéimet csináltam. Este naplót írtam.

Hírek: Magyar államférfiak üdvözlő távirata a magyar–szovjet együttműködési és kölcsönös segélynyújtási szerződés évfordulója alkalmából. — Pest-megyei és az angyalföldi kommunisták értekezletet tartottak. — Az Ensz politikai bizottsága megkezdte a ciprusi vitát. — Eltemették Arturo Toscaninit. — A Vasas újabb győzelmet aratott.

1957. II. 20. Szerda.
1957. II. 21. Csütörtök.

ÁRVÍZ SZOLNOK KÖRNYÉKÉN.

Délelőtt iskolában voltam. Semmi különös nem történt. Délután a leckéimet csináltam. Jancsi egy érdekes, szellemes órarendet mutatott amelyet én is megcsináltam. Hegedűórán voltam. Este naplót írtam.

Hírek: Hatalmas szénrétegeket találtak a Mátrában és a Bükkben. — Folytatták Tóth Ilona és társainak tárgyalását. Vallott Tóth Ilona. — A Nagykőrúton kigyuladt egy autó. — A jövő hét elejére megállapítják a lengyel kormányt. — Nagyszabású embercsempészt leplezett le a rendőrség. Egy budapesti fogorvosné szalonjában szervezték a csoportos szöktetést. — A Dunán nincs árhullám — 26000 kat. hold területet öntött el a belvíz Szolnok környékén. — Kiöntött az Ipoly.

* * *

Reggel 8 – ½ 1-ig iskolában voltam. Amikor jöttem haza az iskolából, hogy a har-cok közben erősen megrongálódott utcai lámpákat kicserélik. 1–2-ig németen voltam. Délután leckét csináltam.

Hírek: Statáriális bíróság előtt áll a dunakeszi asszonygyilkos. (Ez a gyilkosság nem igaz, példa: az Esti Hírlap megcáfolja a „NÉPSZABADSÁG”-ot.). — Sok a szemét. — Romániában 1900 éves tintát találtak.

1957. II. 22. Péntek.
1957. II. 23. Szombat.

KICSERÉLIK A TÉVES POLITIKÁJÚ TANKÖNYVEKET.

Délelőtt iskolában voltam. Délután a leckémet csináltam. ½ 5-kor elindultunk Jancsival apukájához a Statisztikai hivatalba. A Margit hídról láttuk, hogy az Országház tetejéről nem lőtték le a csillagot. A Statisztikai hivatal kultúrtermében megnéztük a „Halló itt Gabriella” c. olasz filmet. Este 8^h-ra értünk haza Jancsival. *Hírek:* Kicserélik a Rákosi–Gerő klikk helytelen politikájú tankönyveit. — Eme-lik a pedagógusok fizetését. — Ma délelőtt Budapestre érkezett Lucianne Boyer, híres francia énekesnő. — A II. 6.-i tűz 46000 Ft kárt okozott a Corvinban. — Ma Piri vagyis Gyöngyösi vallott a Tóth Ilona perben.

* * *

Reggel 8 – ½ 1-ig iskolában voltam. Nekem fel kellett vinni a hegedűtanárhoz egy kottát és kék papírt is kellett venni. Jancsival sétálni mentem, arrafelé, hogy az előbb írt dolgokat meg tudjam tenni. A József krt 47. sz ház kupoláját megmá-sították. Jancsi is mondta. Én már régebben láttam, hogy más, mert erre járok hegedűre. (A forradalom alatt a légnyomás a régi toronyról levitte a cserepeket, és nemhogy visszarakták volna az egészet lebontották és ilyenre csinálták:) Este a nagymamához mentünk.

Hírek: Jelenleg 3700 magyar gyerek üdül Németországban.

1957. II. 24. Vasárnap.

1957. II. 25. Hétfő.

MÉGIS KÖTELEZŐ OROSZT TANULNI.

Reggel még ágyban voltam, mikor jött Pista. Egész délelőtt vele bicikliztem. Délután is bicikliztünk, majd Jósánál voltam.

Hírek: Rockefeller levelet írt Eisenhowernek. — Az ENSZ angol–török–görög megbeszélést ajánl Ciprus ügyében. — Naponta 70-80 disszidált tér haza. — Új nyergesvontatót tervez a Járműfejlesztési intézet, mely igen sokféle alkalmas. — Pozsonyban 18000 néző előtt az MTK 4:2 (2:0) arányú győzelmet aratott a Crvena Hviezda felett.

* * *

Reggel egyedül busszal 10 perc alatt jöttem meg a nagymamától. Megcsináltam a német leckét, majd német órára mentem. Délelőtt a leckét csináltam. Németről hazajövet megvettem a „Három testőr”-t. ½ 1-re iskolába mentem. Az első órán bejött Zavagyák tanár bejött és egy hirdetményt olvasott fel amely kb. így szólt: „Az oktatásügyi miniszter elrendelte, hogy minden iskolában a szeptemberben elkezdett nyelvet kell tanulni.” — Így haladunk lassacskán vissza az október 23. előtti állapotokra. Mikor hazajöttem az iskolából apuval Géza bácsiékhoz mentünk. Láttam hogy a „Steinmetz kapitány út” utcátábla a legtöbb helyen le van szedve. Gézáéknál gratuláltunk Géza bácsinak és Gézunak. Vacsoráztunk és beszélgettünk. Marika néni azt mondta, hogy ne írjak naplót, mert baj lehet belőle. Sok képeslapot kaptam, majd esőben hazajöttünk. Nincsenek hírek.

1957. II. 26. Kedd.

MEGÉRKEZIK A NAGYMAMA.

Reggel Majával együtt keltem, mert 8^h-ra a Keleti p.u.-on kell lenni, mert ekkor érkezik meg a nagymama Ausztriából. 8^h előtt 5^h-el már a villamoson voltam. Láttam a villamosról láttam, hogy a Rákóczi út 81. sz. házat, amelyet lebombáztak már a homlokzatát építik. Mikor a pályaudvarra értünk a vonat már benn volt. Nemsokára meg is találtuk nagymamát. Összeöleleztünk, mert már több mint 4 hónapja nem láttuk egymást. (Nagymama a forradalom előtt, október 14.-én Ausztriába ment. Közbejött a forradalom, s csak most tudott hazajönni.) 4 csomagot hozott. Azt mondta, hogy a mackókat csomagban küldik. Ezután felszálltunk a 67-es buszra, s hazáig beszélgettünk. Sokat mesélt a nagymama. Otthon kibontottuk a csomagot. Narancsot, szoknyát, datolyát, rágógumit, banánt, mazsolát, teát, szappant, diót, mákot, cipőpasztát, zsilettpengét, mézet, csokoládét, cukrot stb. hozott. Én mindjárt hoztam magammal rágógumit, s azt rágtam. Nemsokára hazajöttünk, mert nekem még leckét is kellett csinálni. Délelőtt azt is csináltam, majd délután iskolában voltam.

Hírek: 19,5 millió az idei széntermelési terv. — Kigyulladt, és kényszerleszállást hajtott végre Nehru repülőgépe. — A mai tárgyaláson szembesítették Tóth Ilo-nát és Gönczit. — Csehszlovákia gazdasági segítséget nyújt hazánknak.

1957. II. 27. Szerda.

1957. II. 28. Csütörtök.

KIBŐVÜLT A KORMÁNY.

Délelőtt a leckéimet írtam, majd hegedűórán voltam. Délután iskolában voltam. *Hírek:* Még mindig folyik az árkadosítás feletti vita. — 8 fiatalok állítottak a bíróság elé, mert fegyveres felkelésre készültek. 3 pisztolyt, 4 géppisztolyt, 5 kézi-gránátot, és lőszereket találtak náluk. A MUK-ot akarták megvalósítani. — Újabb angol bányák tagadták meg a magyar menekültek alkalmazását. — A Tóth Ilona ügy tagjai egymásra hárítják a felelőséget. — Március 9-én Bpestre érkezik Yves Montand. — Megindult a strandok építése. — Vasárnap kezdődtek az indiai tárgyalások.

* * *

Reggel ½ 9 – 10-ig németen voltam. Délelőtt leckét írtam. Délután iskolában voltam. Este megvettem a „NÉPSZABADSÁGOT” melyben néhány miniszter fényképe van. (Lásd. „N”).

Hírek: Az M.SZ.M.P. tegnapelőtt ülést tartott A teljes szövegét lásd a mai „N”-ban. — November elején megkezdí az adásait az új televíziós stúdió. — Újra statáriális bíróság elé állítottak 7 embert akik a MUK-ra készültek. — Tegnap 6 volt Honvéd labdarúgó hazaérkezett Dél-Amerikából: Bozsik, Bányai, Rákóczi, Dúdás, Faragó, Töröcsik. — A Fradi 3:3 arányban, döntetlenül mérkőzött a prágai Dinamo Slavia csapatával. — Kibővítették a kormányt. Új tagjai:

Biszkú Béla: belügyminiszter.

Doleschal Frigyes: egészségügyi "

Kállai Gyula: művelődésügyi "

Révész Géza: honvédelmi "

1957. III. 1. Péntek.

1957. III. 2. Szombat.

EGY KIS BESZÉLGETÉS.

Délelőtt leckét csináltam. Délután iskolában voltam. Este Jancsival beszélgetünk: Én azt mondtam, hogy Kádár is utálja az oroszokat, és ha azok kimennének ő is úgy beszélne, mint Nagy Imre. Jancsi azt mondta, hogy a X. hó 26.-i SZABAD NÉP-ben megjelent beszédében, és a november 3-iki röpcédulában [(MSZMP) Jancsinak van.] is ellenforradalomról beszélt. Szóbajött a Divatcsarnok felépítése és az árkádosítás is.

Hírek: Külföldi segéllyel fejezik be a Dunai Vasmű építését. – Nudista vacsoráról, kábitószekereskedelemtől vallott a „század lánya” a Montesi perben.

*

Délelőtt leckét írtam és hegedűn voltam. Délután az iskolában voltam.

Hírek: Június 2-től kezdődik a nyári időszámítás. – Ma megnyílt a Jean Effel karikatúra kiállítás. – A volt Spolarich kávéház helyén megnyílik a Pannonia kávéház helyett az Európa kávéház.

*

1957. III. 3. Vasárnap.

1957. III. 4. Hétfő.

1957. III. 5. Kedd.

Semmi különös nem történt.

1957. III. 6. Szerda.

★

1957. III. 7. Csütörtök.

Jancsival vettünk egy kézinyomdát.

1957. III. 8; 9; 10; 11; 12; 13. Csütörtök – Csütörtökig.

NEMZETKÖZI NŐNAP. – FÉLÉVI BIZONYÍTVÁNY. – NAPONTA SOK „N” MARAD.

Délelőtt iskolában voltam. Délután leckét írtam.

Hírek: Szörényi Éva már kapott állást egy Kanadai filmvállalatnál. A szomszéd házból eldisszidált Fábián Magda aki mindössze 2 évvel idősebb nálam, vagyis 15 éves Kanadába ment és férjhezment. Ma volt a nemzetközi nőnap. Mi vettünk Vali néninek egy csokor virágot. A nőnap alkalmával az M.SZ.M.P. Központi bizottsága levelet intézett a magyar nőkhez. A „Nők Lapjában” benn is volt. Én elvesztettem, de Jancsinak megvan.

★

Ma megkaptuk a félévi bizonyítvány. Nem a legjobb volt.

★

A nagymaminál voltam. Máskülönben semmi különös nem történt.

★

Németen voltunk reggel. Hazafelé jövet láttuk, hogy naponta sokezer Népszabaság marad meg.

★

Ma nem történt semmi említésreméltó esemény.

★

Az iskolában készültünk márc. 15.-re. Apu este mondta, hogy a 67-es villamosról látta, hogy a Thököly úton felvonultak a karhatalmista pisták.

★

Mikor reggel Jancsival németre mentünk, nem Petőfi Sándorokat, hanem Setőfi Pándorokat láttunk. Egy „Röltex” kirakatán ilyen írás van: Éljen az M.SZ.M.P.

Reggel az iskolánkra kitették a vörös zászlót kizárólag, de délre kicserélték. Az ünnepséget ma rendeztük. Észrevettük, hogy az osztályokból eltűntek a Kossuth címerek. Mindenkinek volt kokárdája, de gyásszalagot és Kossuth címert nem engedtek föltenni.

1957. MÁRCIUS 15. PÉNTEK.

NEMZETI ÜNNEP.

Ma az emberek dolgozni mentek a „nemzeti ünnepen”, de mi nem mentünk iskolába. Délelőtt az Uttörő Áruházba mentünk. Láttuk ezt a plakátot:
Hazafelé jövet megvettem a „Nagy játszma” és a „Hannibál föltámasztása” c. könyveket.

ÖTVEN ÉV MÚLVA

Kései utószó egy gyerekkori naplóhoz

Titkosítva nagypapakorig. Ez volt a kiadandó Napló egyik címváltozata. Találónak éreztem, mert megírása óta csak ritkán vettem elő, alig néhányszor néztem bele. Nem a hatóságok, nem a titkosszolgálat, nem a családom, én magam „titkosítottam”, nem sokkal azután, hogy befejeztem az írását. Nem azért, mintha félttem volna, hogy olyasmit írtam le, ami nem igaz. Nem is azért, mert valakit megbánthattam benne. De amikor 1957-ben, a megtorlások időszakában teljesen világossá vált, hogy minden marad a régiben, tartottam attól, hogy gyerekes fecsegésem másokat bajba hozhat. Ebben az időszakban a szüleimet is féltettem, pedig ők neveltek olyan gyerekeknek, akit minden érdekelt, ami körülötte történt. A naplóban én az igazat és csakis az igazat írtam le, gyermeki naivitással, változtatás nélkül, mindent tiszta lélekkel elfogadva. De a megtorlások időszakában, sőt később sem lehetett tudni, hogy kit miért akarnak „megvizsgálni”, csak mert valakinek nem tetszik valami. Mindemellett azonban azért titkosítottam, mert nagyon féltettem. Féltettem, mert életem fontos darabja volt, semmiképp nem szerettem volna elveszteni azáltal, hogy rossz kezekbe kerül, és hibás értelmezés, gonoszság vagy rosszindulat miatt esetleg meg kell semmisítenem.

A ház, amelyben akkoriban laktunk, a Rökk Szilárd utca 10., Budapest központjában található. Az utcát később Somogyi Béláról nevezték el. Még később a Gutenberg tértől a Krúdy utcáig terjedő szakasz újra megkapta a teljes vagyonát a fővárosra hagyományozó ügyvéd nevét. Kovács Jancsi barátom nagyon sajnálta, hogy nem az a szakasz, ahol ő még akkor is lakott.

A ház nem volt messze a Rákóczi út–Nagykörút kereszteződésétől, a Blaha Lujza tértől, ahol akkoriban még állt a Nemzeti Színház, ott volt a Corvin Áruház, a Szabad Nép székháza, az ahhoz tartozó nyomda és lapelosztó. Nagyjából ugyanolyan távolságra – mintegy tíz-tizenöt percnyi járásra – volt a háztól, a Bródy Sándor utca másik végén a Magyar Rádió és a legendás, nagy harcok színtere, a Corvin köz, a Kilián laktanya meg a Köztársaság tér: az 56-os magyar forradalom legfontosabb pesti helyszínei.

A ház maga egy szegényesebb, de mégis tipikus belső-józsefvárosi bérház a jellemző körfolyosókkal (gangokkal), egy első és egy hátsó lépcsőházzal. A hátsó lépcsőházból lehetett feljutni a padlásra és le a pincébe. A padlásan deszkapalánkkal elkülönített, lelakatható szárítók voltak, deszkajárdák vezettek hozzájuk a döngölt agyag járófelület felett. A pincének az első lépcsőházból is volt

lejárata. Rekeszeiben a lakók főként a téli tüzelőt tárolták, de nagyobb közös tere alkalmas volt légópincének, amit a hidegháború időszakában különösen fontosnak tartottak, sőt kötelezően előírtak. Az emeleti lakók ide vonultak le, amikor úgy látták, hogy a harcok hevessége miatt nem maradhatnak saját otthonukban. Az orosz csapatok november 4-i bevonulása után ez bizony nemegyszer előfordult.

A ház utcafrontján két üzlet volt. Góré nagybátyám egy kiskocsmát üzemeltetett, ahol anyám a pénztárban dolgozott, és néha besegített a konyhában és az italkiadásban is. A pincér, Szőke Pista a ház második emeletén lakott. A másik üzlet fűszerkereskedés volt – a szintén naplót író barátom, Kovács Jancsi szüleinek a boltja. Azért lakott a földszinten mind a két család, mert a lakásokból közvetlen bejárat volt az üzletekbe.

A ház első lépcsőházából lehetett lemenni Góré nagybátyám borospincéjébe, ahová a nagy hordóit rejtette. Amikor az államosítás idején már nyilvánvalóvá vált, hogy nem ússza meg az üzlet elvételét, bezárta a vendéglőt, s a berendezését a szülei házába szállította, gondolván, hogy egyszer még kinyithat. Ebből természetesen semmi nem lett. A szülői házban az egész berendezés tönkrement, legfeljebb tüzelőanyagnak volt jó (mielőtt tönkrement volna, barátaimmal jókat gombfociztunk a palaborítású asztalokon). Csupán a hordóit tudta megmenteni, úgy, hogy a borospince bejáratát elfalazta, és elé rakatta a szenet. Csak a hatvanas évek elején merte kibontani a befalazott bejáratot, hogy régi hordóit eladhassa. Mivel egykor kádármester volt, a hordókat a pincében bontotta szét, és dongánként szállította fel, többek között az én segítségemmel. A mai napig nem értem, hogy lehetett ezt megtenni akkoriban. Nyilván volt még az ott lakó emberekben valami tisztesség vagy szolidaritás, de legalábbis nem volt olyan ellensége, sem irigye Góré bátyámnak, aki feljelentette volna. Ő azonban állandóan attól félt, hogy beviszik az Andrássy út 60.-ba, az ÁVH székházába, vagy másként lakol meg azért, mert saját egykori tulajdonát menteni igyekezett. Tény, hogy a házból nem jelentette fel senki.

A ház belső udvarán egy garázs is állt, ahol valaki egy oldalkocsis motort tárolt, és gyakran javította. A garázs mellett egy viszonylag nagy területen nem volt szilárd burkolat. Itt alakítottunk ki egy kis kertet, beültettük a kirándulásokon gyűjtött zöld növényekkel, virágokkal, és Jancsival közösen gondoztunk.

A ház a forradalom alatt nem volt a harcok középpontjában, de az események a közvetlen közelében zajlottak. A kapuból, az ablakokból nem sokat lehetett látni, de amikor a harci zaj alábbhagyott, vagy amikor el kellett menni kenyérért, némi élelmiszerért, igyekeztem anyám, apám vagy más felnőtt mellé szegődni, hogy láthassam azt is, ami kicsit távolabb történt. Apám mindenhova

szívesen elvitt, egyedül a Köztársaság térre nem. Kategorikusan kijelentette, hogy az nem való kisgyereknek.

A házban egészen hétköznapi emberek laktak. Voltak köztük kétkezi munkások, kereskedelmi alkalmazottak, lecsúszott egzisztenciák, az ifjú albérlők között vidékről felkerült, feltörekvő fiatalok. Ők laktak a ház függőfolyosóiról nyíló egy-két szobás lakásokban, vagy az egyetlen szobából álló „lakásokban”, amelyek a háború előtt irodák voltak. Ezekhez a lakásokhoz – mint a legtöbb pesti bérházban – nem volt még WC sem, ők az emeletenként kialakított közös mellékhelyiséget vették igénybe. A ház utcára nyíló nagyobb, komfortosabb emeleti lakásaiban néhány hivatalnok lakott, közülük többen egykor „jobb időket értek meg”, de ők is legfeljebb a középpolgárság alsó rétegéhez tartoztak.

A naplóban valószínűleg ennek a közösségnek az értéktétele tükröződik, hiszen tizenkét éves fejjel csak az események pátozását éreztem, önálló véleményem nemigen lehetett. Egy biztos, hogy a leírtakat nem befolyásolták a későbbi történetek, sem a propagandakiadványok, amelyek – az ellenforradalom-konceptió elfogadtatása érdekében – kizárólag a forradalmakkal a világon sajnos mindenütt együtt járó, kivédhetetlen negatív eseményeket (könyvégetés, lincselés, ártatlanok meggyalázása stb.) hangoztatták. A ház lakói maradéktalanul egyetértettek abban, hogy ez egy igazságos, spontán forradalom, amelyet az emberek nyomorúságos helyzete, az általános elégedetlenség, a megszálló orosz csapatokkal szembeni gyűlölet váltott ki.

A házban lakók társadalmi helyzete elég vegyes volt. Semmiképp nem volt az akkori magyar társadalom összetételére jellemző reprezentatív csoport, én pedig többnyire az ő megnyilvánulásai alapján alkottam képet az eseményekről, az ő beszédjüket figyeltem, és abból próbáltam összerakni a történeteket. Ma is úgy gondolom, hogy a házból senki nem vett részt tevőlegesen a forradalomban, de itt-ott belekeveredett az eseményekbe, szemtanúja volt a történeteknek, és hazatérve természetesen beszámolt róluk. Így jutottak el a hírek a közösséghez. Én ezeket a híreket szinte szívtam magamba, mindig nagyon füleltem, amikor a felnőttek beszélgettek.

A naplóírást 1956. október 24-én határoztam el. Egy iskolai füzetben kezdtem, majd néhány héttel később átmásoltam, mert az első kivitelében nagyon jelentéktelennek ítéltam az eseményekhez képest. Ezért választottam a régi iskolafüzet helyett egy komolyabbnak vélt, nagy alakú füzetet, és kereteztem be minden oldalt nemzeti színeinkkel. Ahogyan erről a naplóban írok is, azért fogtam hozzá, mert megtudtam, hogy gyerekkori játszótársam, a nálam egy évvel idősebb Kovács Jancsi naplót kezdett írni. Ekkoriban mindent közösen csinál-

tunk, mindent megbeszéltünk, közösen terveztük és tettük meg „városmegismerő” sétáinkat. Úgy éreztem, hogy most olyan nagy dolgok történnek, amilyenek talán soha többé az életemben, és ezt meg kell örökíteni.

A ház lakóközössége által elmondottakon kívül fontos hírforrásom volt az a sok újság és rölap, amit akkoriban osztogattak vagy repülőről szórtak szét, illetve amelyeket vásároltunk. Ezeket is gondosan eltettem egy dossziéba, mert nagyon értékesnek éreztem őket. Ma is elcsodálkozom, milyen rengeteget olvastam: újságot, röpcédulát és természetesen a megszokott könyveket. Minden röpcédulát, újságot eltettem, függetlenül attól, ki adta ki, illetve ki terjesztette. Természetesen akkor, tizenkét éves fejjel nem is tudtam megítélni, hogy ez a forradalmárok, a régi kommunista hatalom röpcédulája, vagy az új, Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány propagandaanyaga, netán a nyugati kapitalista hatalmak „égi beavatkozása belügyeinkbe”.

Fontos hírforrás volt még számomra, illetve inkább szüleim számára a rádió. Ők kapcsolták be, ők hallgatták, én legfeljebb odafigyeltem, hogy mit hallgatnak. Többnyire a Magyar Rádiót hallgatták, de szinte ugyanannyit szólt a Szabad Európa Rádió is. A híreket természetesen nem tudtam felülbírálni, igyekeztem a tőlem elvárható tisztességgel lejegyezni őket. Ma is hallom a Szabad Európa hangját, a zavarásokkal, a zúgással együtt, ami miatt – érzésem szerint – mindig épp a legfontosabbat nem lehetett meghallani. Tőlük, a Nyugattól várták az emberek a segítséget nap mint nap. A Szabad Európa Rádió hallgatása a forradalom előtt és után egyaránt tilos volt, az adót folyamatosan zavarták.

Nagyon sajátos volt az akkori légkör. Senki nem mondta meg nekem, legalábbis nem emlékszem rá, mi az, amiről idegenek előtt vagy az iskolában nem szabad beszélni, mégis mindenki pontosan tudta. A tizenkét éves gyerek is! Ezt biztosan az ötvenes években tanultuk meg, a Rákosi-diktatúra idején, amikor különösen keményen megtorolták, ha valaki nem akart igazodni a hatalom elvárásaihoz. 1956-ban már a kisgyerekek is tisztában voltak azzal, hogy az otthon hallottakból mit nem lehet elmondani másutt. Valószínűleg nem minden családban hallgatták az ötvenes, hatvanas években a Szabad Európa Rádiót, de a legtöbben mégis onnan próbáltak tájékozódni, a mi ismerőseink körében biztosan így volt. Az is teljesen spontán módon (szülői sugalmazás nélkül) alakult, hogy az akkori, az ötvenes években adott utcanevek helyett, ha tudtam, a régieket használtam a naplóban.

A naplóban leírt események másik helyszíne nagymamám családi háza és annak környéke volt. Ez a ház Kőbányán, pontosabban a X. kerület szélén, a Rákospatakhoz közel, Rákosmezőn, a Paprika utca 58. alatt volt, ahol legidősebb

fiával, Francival lakott. A ház körül gyümölcsfák voltak, nagymamám konyhakerti növényeket ültetett, lucernát vetettek a disznóknak. Az udvarban baromfit tartott, néha nyulat is, ami sokat segített a család ételmszer-ellátásában. Több disznó is volt mindig a háznál, az elléseket akkoriban be kellett jelenteni. A kismalacok ún. „passzust” kaptak (legalábbis nálunk otthon így nevezték), és ezeket időnként ellenőrizték. Minden évben egy-két disznót vágtunk, ezeket apám irányításával dolgozták fel. A kolbászból, hurkából a szokásoknak megfelelően kis csomagokat, kóstolót állítottunk össze, amelyeket többnyire én vittem el az ismerősöknek, ahogyan erről a naplóban is írok.

A háztól nem messze volt a MÁV-telep, ahol ottani gyerekkori barátom, Jóska is lakott. A telepen, akárcsak a többi hasonló, nagy cégek által épített lakótelepen, sokféle ember élt, többféle típuslakásban. Laktak ott MÁV-tisztek, mozdonyvezetők éppúgy, mint egyszerű váltókezelők vagy kalauzok. Csupán a munkahely kötötte össze őket, mindnyájan a MÁV alkalmazottai voltak. A telep mellett volt egy nagy focipálya, ahol rengeteg focimeccset néztünk, de mi is sokat fociztunk. Azért is jártunk sokat a telepre, mert akkoriban nálunk még csak kút volt, ha valamihez csapvíz kellett, azt a telepről hoztuk vödörökben vagy kisebb kannákban, nagyon sokszor én is.

Othhonról nem volt könnyű megközelíteni nagymamám házát, mert mind a Maglódi úton járó 28-as villamostól, mind a Kerepesi úton járó gödöllői HÉV-től messze volt. A villamosról a Szlávy utcánál kellett leszállni, a HÉV-vel a Rákosfalva megállóig kellett utazni. A rákosfalvi templomba jártunk. Ott volt a legközelebbi mozi is, de többször voltunk a MÁV-telepen túli kultúrház mozi-jában is.

A két naplóbeli helyszín közötti közlekedéshez gyakran használtuk anyám öccsének, Gyulának ősrégi Indián típusú oldalkocsis motorját, ami többször volt rossz, mint jó. Nagyon sokat fagyoskodtam rajta, de mindig szívesen utaztam vele. Persze rengeteget gyalogoltunk is. Édesapám, aki akkoriban Rákospalotán, egy húsboltban dolgozott, a közlekedés megindulása előtt sokszor gyalog ment ki a Corvin Áruház közeli lakásból Rákospalotára, hogy húst áruljon a régóta nélkülöző embereknek.

Anyámék családja Burgenlandból származott; a trianoni határ a család egyik részét Ausztriában hagyta, másik része átkerült Magyarországra. Nagymamám és családja Magyarországon maradt, öccse Ausztriában, mert akkor éppen két szomszédos faluban laktak, s az egyik Ausztriának, a másik Magyarországnak jutott. 1956 nyarán sok ember kelt útra, hogy meglátogassa közvetlen rokonait a szomszédos államokban. Erre ugyanis a kommunista hatalomátvétel óta

1956-ban volt először lehetőség. Nagymamám is így került Ausztriába, ahová idős korára való tekintettel kiengedték, hogy testvérét meglátogathassa. Az akkor hetvennégy éves nagymamám öccse Ausztriában, Rohoncon (Rechnitzben) volt építési vállalkozó, hozzá utazott ki, nem sokkal a forradalom előtt. Az ausztriai rokonok hívtak bennünket, menjünk ki végleg mi is, ahogyan ezt akkoriban sok magyar megtette. Végül azonban mindenki úgy döntött, hogy itthon marad. Pedig otthont és minden támogatást megígértek. A támogatás formája a csomagküldés maradt, de az otthonunk továbbra is Magyarország.

A nagymama háza környékén is alsó középosztálybeli emberek laktak, a gondolkodásuk is hasonló volt a miénkhöz: nagyon remélték és várták, hogy a forradalom győz, és változásokat hoz, remélték, hogy kimennek az orosz csapatok. Akkoriban ebből én többnyire csak azt éreztem, illetve értettem meg, hogy a megszálló csapatoknak ki kell menniük, mert enélkül nem lehet szabad, független egy ország. A török és a labanc ellen is harcoltunk, hogy függetlenek legyünk, az oroszok ellen is harcolni kell. Gyerekfejjel így láttam.

Érdekes volt a napló utóélete is. Amikor az orosz csapatok kivonulása után elővettem a rejtekhelyéről, többször is elolvastam. Egy kicsit csalódott voltam, mert nem mindent találtam meg benne, amiről pedig azt hittem, hogy leírtam, hiszen nagy hatással volt rám. Az egyik ilyen emlékem, hogy édesanyámmal a Rákóczi út bal oldalán mentünk a Duna felé, amikor a Puskin utca előtt egy betört kirakatban egy bőrröndöt láttunk kitéve, rajta tábla: „Mi így gyűjtünk a forradalom mártírjainak!” A bőrröndben számomra nagyon soknak tűnő pénz volt. Szinte csak papírpénz, aminek akkoriban a legkisebb címlete a tízes volt, de a kenyér kilója és a tej literje három forintba került. Mégsem vett el belőle senki, csak tett hozzá. Engem ez nagyon meghatott.

Nem értem, miért nem írtam a város terein ásott sírokról. Mind a Rákóczi téren, mind a Harminckettesek terén, mind a Teleki téren láttam ilyeneket, ide hantolták el ideiglenesen az utcán elesettek tetemeit, hiszen nem lehetett kiszállítani őket a temetőkbe. A sírokat kereszttel jelölték meg, és ráírták, amit a benne nyugvóról tudni lehetett, vagy rátűzték az elhunyt igazolványát. Néha csak annyit írtak rá, hogy ismeretlen magyar katona, ismeretlen magyar civil, ismeretlen orosz katona és így tovább. Természetesen ezeket az élet újraindulásakor kihantolták, és a temetőkbe szállították. November 2-án, halottak napján ezeken a sírokon is rengeteg gyertya égett, de mindig volt rajtuk virág is.

Amikor a napló „titkosítását” feloldottam, megkezdődött második élete. Hogy az eredeti példányt kíméljem, lemásoltattam, és úgy adtam oda annak, aki kíváncsi volt rá. Ekkor ismerte meg a családom is, de hűgom (aki természetesen

a napló egyik szereplője volt) kért belőle egy másolatot, így megismerték az ő közvetlen családtagjai is. Ők voltak azok, akik mind arra biztattak, hogy adjam ki könyvben. Nehezen tudtam elképzelni, hogy van benne olyasmi, ami más számára is érdekes lehet, hiszen vajon kinek az érdeklődésére számíthatnak egy tizenkét éves kisfiú hétköznapijainak egyszerű stílusban megírt történetei? De minél többen olvasták, annál többen mondták, hogy igenis érdekes.

Így adtam át olyanoknak is, akik ezt el tudták dönteni. Nem akartam hinni a fülemnek, amikor az 1956-os Intézetből telefonáltak, hogy hozzájárulnék-e a napló megfilmesítéséhez. El nem tudtam képzelni, hogyan lehet belőle filmet csinálni, de rögtön igent mondtam. Közben kiderült, hogy Kovács Jancsi barátom naplója sajnos valószínűleg megsemmisült, vagy a már súlyosan beteg ember hozzátartozói kidobták, esetleg elkótyavetyélték. Egyszer talán valahol majd előkerül. Emiatt a készülő film munkacímét a *Két naplóról 12 voltam 56-ban*ra kellett változtatni. A rendező első koncepciója szerint a két napló anyaga és a két naplóíró együtt adták volna a film vezérfonalát. Nagyon sajnálom, hogy nem így sikerült, hiszen a naplóírás is – mondhatni – közös tevékenységünk volt. Ennek elmondásával tartozom beteg barátomnak, aki huzamosabb ideje egy otthonban él, és sajnos már nem tudja felfogni, mi lett naplóírásunk végeredménye, mi lett az ő naplója sorsa, és mi lett a sorsa az enyémnek.

Én a naplót több mint harminc évig az íróasztalom leghátsó zugában őriztem, alaposan becsomagolva, „titkosítva”. Ez idő alatt rengeteg minden történt az életemben. Befejeztem az általános iskolát, elvégeztem a gimnáziumot, felvettem az egyetemre, megkaptam a diplomámat. Dolgozni kezdtem egy budapesti gimnáziumban, majd Tatabányán, a bánya műszaki könyvtárában. Megházasodtam. Feleségem volt az első, aki megismerte a naplót, azokon kívül, akik a kezeltetések tudtak róla. Budapestről elköltöztünk Tatára. Gyerekeink születtek, felnőttek, befejezték tanulmányaikat. Ők is csak akkor szereztek tudomást a naplóról, amikor az „ideiglenesen hazánkban állomásozó” szovjet csapatok elhagyták az országot. Tizenkét évesen fogadalmat tettem, hogy a naplót addig írom, míg a szovjet csapatok el nem hagyják az országot. (Senki nem gondolta akkor, hogy erre még harmincöt évet kell várni.) Nem addig írtam, amíg hazánkban állomásoztak, de csak akkor vettem elő, amikor már nem voltak itt.

A sors fintora, hogy a gimnáziumban a mi latin tagozatos osztályunkat jelölte ki az igazgató arra, hogy az orosz nyelvi tagozatot beindítsák, úgy gondolta, hogy a nagyon jó eredménnyel gimnáziumba került gyerekekanyag nem okoz csalódást ebben a helyzetben sem. Persze nekem soha nem volt gondom magával az orosz néppel, az orosz nyelvvel, hatalmas kulturális örökségével. Nagyon

könnyen megértettem és magamévá tettem a tanárom mondását, aki az angol mellé, kényszerből, orosztanári diplomát is szerzett. Vörös József azt mondta, hogy itt, a Kárpát-medencében, ahol szláv népek vesznek körül, legalább egy szláv nyelvet illik megtanulni. A szláv nyelvek közül pedig az orosz beszélik a legtöbben. Ma is nagyon örülök, hogy megtanultam oroszul, és egész életemben nagy hasznát vettem az orosz nyelv ismeretének.

Végezetül meg kell említenem, hogy többekben felmerült, adom-e nevemet a naplóhoz. Nagyon nehezen értettem meg a kérdést, mert hihetetlen volt, hogy ötven év elmúltával ez bárkinek is eszébe juthat. Mert mi történhet? Majd meglátjuk, majd meglátom! Én mindenesetre útjára bocsátom, hátha valóban érdekel másokat is, és hátha ad valami újat, valami mást az 1956-os magyar forradalomról.

Tata, 2006. február 5.

Csics Gyula

Felelős kiadó
az 1956-os Intézet Közalapítvány főigazgatója

Felelős szerkesztő TÖRÖK GYÖNGYVÉR

Kézirat-előkészítő, korrektor NÁCSA KLÁRA

Képfeldolgozás SZEPESSY ILONA
Nyomdai kivitelező OPEN ART KFT.
Felelős vezető BARCZA ANDRÁS

ISBN 963 86635 6 1

